

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maksulaitoslain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi maksulaitoslakia, ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa annettua lakia, Finanssivalvonnasta annettua lakia, Finanssivalvonnan valvontamaksusta annettua lakia, luottolaitostoiminnasta annettua lakia ja sijoituspalvelulakia. Ehdotetuilla laeilla pannaan täytäntöön niin sanotun toisen maksupalveludirektiivin säännöksiä.

Esityksen mukaan lainsäädäntöön lisättäisiin kahta uutta maksupalvelua koskevat säännökset. Maksutoimeksiantopalvelulla tarkoitetaan palvelua, jossa palveluntarjoaja käynnistää toisen palveluntarjoajan pitämää maksutiliä koskevan maksutoimeksiannon maksupalvelun käyttäjän pyynnöstä ja tilitietopalvelulla palvelua, jossa palveluntarjoaja antaa tietoverkon välityksellä koottua tietoa toisen palveluntarjoajan tai useamman palveluntarjoajan pitämistä maksupalvelun käyttäjälle kuuluvista maksutileistä. Maksutoimeksiantopalveluiden tarjonta olisi esityksen mukaan toimitiluvanvaraista. Tilitietopalveluita voitaisiin tarjota rekisteröitymällä Finanssivalvontaan.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan lakimuutoksia, jotka liittyvät soveltamisalaa koskevien poikkeusten kaventamiseen teleyritysten, rajatun verkon ja kauppaedustajien käytön osalta sekä operatiivisten ja turvallisuusriskien hallinnan edistämiseen.

Esityksessä on myös muutamia vähäisiä teknisiä tarkistuksia, jotka johtuvat jo voimaan tulleista laeista.

Lakien on tarkoitus tulla voimaan 13 päivänä tammikuuta 2018, jolloin direktiivi on viimeistään pantava täytäntöön.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	4
1 JOHDANTO.....	4
1.1 Yleistä.....	4
1.2 Harmonisointitaso.....	4
1.3 Direktiivin soveltamisala.....	5
1.4 Maksulaitokset.....	6
2 NYKYTILA.....	11
2.1 Yleistä.....	11
2.2 Maksulaitoslaki sekä valtiovarainministeriön asetukset maksulaitoksen toimilupaan liitettävistä selvityksistä ja omien varojen laskemisessa käytettävistä menetelmistä.....	11
2.3 Laki ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa.....	12
2.4 Muita olennaisia säädöksiä.....	12
2.5 Nykytilan arviointi.....	13
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	13
3.1 Tavoitteet.....	13
3.2 Toteuttamisvaihtoehdot.....	13
3.2.1 Kansallisen liikkumavaran käyttö.....	13
3.2.2 Direktiivin säännökset, joita ei ehdoteta toimeenpantavaksi.....	15
3.3 Keskeiset ehdotukset.....	16
3.3.1 Soveltamisala.....	16
3.3.2 Maksutoimeksiantopalveluiden ja tilitietopalveluiden tarjoajat.....	17
3.3.3 Operatiivisten ja turvallisuusriskien hallinta.....	17
3.4 Muut toteuttamisvaihtoehdot - Tietosuoja.....	17
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	18
4.1 Johdanto.....	18
4.2 Taloudelliset vaikutukset.....	19
4.2.1 Kotitaloudet.....	19
4.2.2 Yritykset.....	19
4.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	21
4.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset.....	22
4.5 Julkinen talous.....	22
4.6 Vaikutukset kansantalouteen ja kokonaistaloudellinen selvitys vaikutuksista.....	22
4.7 Ympäristövaikutukset.....	23
5 ASIAN VALMISTELU.....	23
5.1 Valmisteluvaiheet.....	23
5.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen.....	23
6 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	23
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	25
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	25
1.1 Maksulaitoslaki.....	25
4 luku Maksulaitoksen toiminta.....	40
6 luku Menettelytavat.....	46
1.2 Laki ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa.....	53
1.3 Laki luottolaitostoiminnasta.....	58
9 luku Riskien hallinta.....	58
1.4 Laki Finanssivalvonnasta.....	58
1.5 Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta.....	60

HE 143/2017 vp

1.6	Sijoituspalvelulaki.....	60
	6 luku Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta.....	60
2	VOIMAANTULO.....	60
3	SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	61
3.1	Elinkeinovapaus.....	61
3.2	Omaisuuuden suoja.....	62
3.3	Hallinnolliset seuraamukset.....	62
3.4	Määräyksenantovaltuudet.....	63
	LAKIEHDOTUKSET.....	65
	1. Laki maksulaitoslain muuttamisesta.....	65
	2. Laki ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta.....	82
	3. Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvun 16 §:n muuttamisesta.....	85
	4. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta.....	86
	5. Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 1 ja 6 §:n muuttamisesta.....	89
	6. Laki sijoituspalvelulain 6 luvun 2 §:n muuttamisesta.....	93
	LIITTEET.....	94
	RINNAKKAISTEKSTIT.....	94
	1. Laki maksulaitoslain muuttamisesta.....	94
	2. Laki ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta	123
	3. Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvun 16 §:n muuttamisesta.....	127
	4. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta.....	128
	5. Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 1 ja 6 §:n muuttamisesta.....	133
	6. Laki sijoituspalvelulain 6 luvun 2 §:n muuttamisesta.....	137
	ASETUSLUONNOKSET.....	138
	Valtiovarainministeriön asetus maksulaitoksen toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä.....	138
	Valtiovarainministeriön asetus maksulaitoksen omien varojen laskemisessa käytettävistä menetelmistä.....	145

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

1.1 Yleistä

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/2366 maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/1001/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta (jäljempänä *toinen maksupalveludirektiivi*) annettiin 23 päivänä joulukuuta 2015. Jäsenvaltioiden on pantava direktiivi täytäntöön viimeistään 13 päivänä tammikuuta 2018.

Tämä esitys sisältää säännökset, joilla pannaan täytäntöön direktiivin II osaston ja vähäisessä määrin IV ja VI osaston säännökset. Direktiivin muiden säännösten täytäntöönpano valmistellaan oikeusministeriössä.

Direktiivin II osaston säännökset koskevat maksupalveluntarjoajia, tarkoittaen lähinnä maksulaitoksiin kohdistuvia toimilupa ja rekisteröintivaatimuksia ja maasta toiseen tapahtuvaa palveluntarjontaa sekä valvontaa. Direktiivin IV osastosta toimeenpannaan operatiivisten ja turvallisuusriskien hallintaa ja raportointia koskevat säännökset sekä VI osastosta siirtymäsäännöksiä.

Toisen maksupalveludirektiivin säännökset vastaavat paljolti maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 97/7/EY, 2002/65/EY, 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta ja direktiivin 97/5/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/64/EY (jäljempänä *ensimmäinen maksupalveludirektiivi*) säännöksiä. Sääntelyä on laajasti selostettu maksulaitoslain ja tiettyjen muiden lakien ja asetusten säätämiseen johtaneessa hallituksen esityksessä (HE 172/2009 vp). Jäljempänä selostetaan pääasiassa sellaisia toisen maksupalveludirektiivin olennaisia säännöksiä, jotka poikkeavat ensimmäisestä maksupalveludirektiivistä siten, että lakia on tarpeen muuttaa. Eräitä merkitykseltään vähäisempiä muutoksia selostetaan vain yksityiskohtaisten perustelujen yhteydessä.

1.2 Harmonisointitaso

Toinen maksupalveludirektiivi on ensimmäisen maksupalveludirektiivin tavoin pääosin täysharmonisointisäädös. Direktiivissä on kuitenkin myös säännöksiä, joiden osalta jäsenvaltiolla on täytäntöönpanossa harkintavaltaa.

Esitystä valmisteltaessa on yhtäältä valmisteltu toisesta maksupalveludirektiivistä lainsäädäntöön johtuvat välttämättömät muutokset ja toisaalta pyritty säilyttämään nykyinen oikeustila. Siten esityksessä ei pääsääntöisesti ole pyritty arvioimaan uudelleen kansallisen harkintavallan käyttöä siltä osin kuin vastaavia kysymyksiä on arvioitu jo ensimmäisen maksupalveludirektiivin täytäntöönpanon yhteydessä.

Olellaisin kansallisen harkintavallan käyttö liittyy siihen, mitä lain säädöksiä sovelletaan toimilupavaatimuksesta poikkeuksen saaviin, niin kutsuttuihin rekisteröityihin toimijoihin. Tähän liittyvä kansallinen säännös on säilytetty pääsääntöisesti entisellään. Säännöstä on asiallisesti muutettu ainoastaan siten, että näiltä rekisteröidyiltä toimijoilta edellytetään myös kiinteää toimipaikkaa, niihin sovelletaan asiakkaan tuntemista koskevia säännöksiä ja rekisteröinti voidaan peruuttaa samoin perustein kuin toimilupa voidaan peruuttaa.

1.3 Direktiivin soveltamisala

Toista maksupalveludirektiiviä sovelletaan ensimmäisen maksupalveludirektiivin tavoin lähtökohtaisesti kaikkiin unionissa tarjottaviin maksupalveluihin.

Toisen maksupalveludirektiivin soveltamisalaan kuuluvat maksupalvelujen lajit on määritelty pääosin vastaavalla tavalla kuin ensimmäisessä maksupalveludirektiivissä. Keskeisin muutos on, että toisen maksupalveludirektiivissä maksupalveluihin kuuluvat myös maksutoimeksiantopalvelut ja tilitietopalvelut.

Direktiivin 3 artiklan rajauksia, joilla eräät maksupalvelut ja maksutapahtumat on jätetty soveltamisalan ulkopuolelle, on jonkin verran kavennettu ensimmäiseen maksupalveludirektiiviin verrattuna. Kaupallisen asiamiehen välityksellä toteutettavat maksutapahtumat on jätetty soveltamisalan ulkopuolelle vain, kun asiamies toimii joko maksajan tai maksunsaajan mutta ei molempien puolesta.

Myös soveltamisalarajausta, joka koskee rajatussa verkossa käytettäviä ja tähän rinnastettavia maksuvälineitä, on kavennettu. Direktiivissä edellytetään, että kyse täytyy olla maksuvälineen liikkeeseenlaskijan ja hyödykkeen tarjoajien välisiin suoriin kaupallisiin sopimuksiin perustuvasta rajatusta verkosta taikka hyödykevalikoimasta, joka on erittäin rajattu. Tähän liittyy myös raportointivelvoite Finanssivalvonnalle, mikäli maksutapahtumien kokonaisarvo on yli miljoona euroa kuukaudessa.

Toisaalta toisen maksupalveludirektiivin soveltamisalan ulkopuolelle on ensimmäisestä maksupalveludirektiivistä poiketen jätetty sellaiset yrityksen tai julkisoikeudellisen yhteisön tai laitoksen pyynnöstä tarjotut maksuvälineet, jotka ovat voimassa vain yhdessä jäsenvaltiossa ja joita kansallinen tai alueellinen viranomainen erityisistä sosiaalisista tai verotuksellisista syistä sääntelee tiettyjen tavaroiden tai palvelujen hankkimiseksi toimittajalta, jotka ovat tehneet kaupallisen sopimuksen liikkeeseenlaskijan kanssa.

Teleyrityksiä koskevaa soveltamisalapoikkeusta on direktiivissä merkittävästi kavennettu ensimmäiseen maksupalveludirektiiviin verrattuna. Toisessa maksupalveludirektiivissä lähtökohtana on, että teleyritysten tarjoamat palvelut kuuluvat soveltamisalaan silloin, kun niissä on kyse jostain direktiivissä tarkoitettusta maksupalvelusta riippumatta teleyrityksen palvelukokonaisuudessa mahdollisesti tarjoamasta lisäarvosta. Eräät maksutapahtumat, joita sähköisten viestintäverkkojen tai palvelujen tarjoaja tarjoaa verkon tai palvelun käyttäjälle sähköisten viestintäpalvelujen lisäksi ja jotka laskutetaan asiaan liittyvässä laskussa, on kuitenkin rajattu soveltamisalan ulkopuolelle. Tällaisia ovat digitaalisen sisällön tai äänipohjaisten palvelujen hankintaa varten toteutetut maksutapahtumat sekä maksutapahtumat, jotka toteutetaan sähköisestä laitteesta tai sen välityksellä hyväntekeväisyystoiminnan yhteydessä tai lippujen ostamista varten. Edellytyksenä on kuitenkin, että kunkin erillisen maksutapahtuman arvo on enintään 50 euroa ja että maksutapahtumien kumulatiivinen arvo on yksittäistä käyttäjää kohden enintään 300 euroa kuukaudessa. Mainitut maksutapahtumat jäävät direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle myös silloin, kun palvelun käyttäjä rahoittaa ennakolta teleyrityksen hallussa olevaa tiliään ja maksutapahtumien kumulatiivinen arvo on enintään 300 euroa kuukaudessa.

1.4 Maksulaitokset

Johdanto

Toisen maksupalveludirektiivin II osaston 1 luvussa (5—34 artikla) säädetään maksulaitoksista.

Toimilupahakemukset

Direktiivin 5 artiklassa säädetään maksulaitoksen toimilupahakemuksesta. Toimilupahakemuksen sisältövaatimusta on hieman tarkennettu ensimmäiseen maksupalveludirektiiviin verrattuna. Uusina vaatimuksina toimilupahakemukseen olisi sisällytettävä esimerkiksi kuvaus menettelystä, joka on käytössä turvapoikkeamien ja turvallisuuden liittyvien asiakasvalitusten valvontaa, käsittelyä ja seuranta varten sekä poikkeamien raportointijärjestelmästä. Toimilupahakemuksen osana edellytetään myös kuvausta prosessista, jota käytetään arkaluonteisten maksutietojen rekisteröintiin, valvontaan ja seurantaan sekä niihin pääsyn rajoittamiseen.

Uusina säännöksinä kyseisessä artiklassa edellytetään vastuuvakuutusta tai muuta vastaavaa vakuutusta niiltä, jotka hakevat toimilupaa maksutoimeksiantopalveluiden tai rekisteröintiä tili-tietopalveluiden tarjontaan.

Uusina säännöksinä kyseisessä artiklassa valtuutetaan Euroopan pankkiviranomainen antamaan ohjeita toimivaltaisille viranomaisille vastuuvakuutuksen tai muun vastaavan vakuuden rahallisen korvauksen vähimmäismäärästä sekä tarkemmista tiedoista, jotka on toimitettava toimivaltaisille viranomaisille tämän artiklan määräysten nojalla.

Omistusosuuksien valvonta

Direktiivin 6 artiklassa säädetään omistusosuuksien valvonnasta, viranomaisraportoinnista ja toimivaltaisen viranomaisen valtuuksista vastustaa suunniteltua omistusosuuden hankintaa. Kyseiset säännökset ovat uusia ensimmäiseen maksupalveludirektiiviin verrattuna.

Pääomavaatimukset

Direktiivin 7—9 artiklassa säädetään maksulaitoksen alkupääomasta sekä omien varojen vaatimuksista ja laskennasta. Olennaisimmat muutokset liittyvät direktiivin soveltamisalamuutokseen (toinen maksupalveludirektiivi ei tunnista teknisellä apuvälineellä toteutettua maksupalvelua) ja maksutoimeksiantopalveluiden tarjoajaluokan perustamiseen.

Suojaamista koskevat vaatimukset

Direktiivin 10 artiklassa säädetään maksutapahtuman toteuttamiseksi saatujen varojen suojaamisesta. Olennainen muutos ensimmäiseen maksupalveludirektiiviin verrattuna on se, että varat on suojattava myös siinä tapauksessa, että maksulaitos tarjoaa vain maksupalveluita. Myöskään mahdollisuutta määrittää suojattavien varojen alaraja kansallisessa lainsäädännössä ei enää ole, vaan varat on suojattava kokonaisuudessaan.

Toimiluvan myöntäminen, tiedoksiantaminen ja peruuttaminen

Direktiivin 11—13 artiklassa säädetään toimilupavaatimuksesta, toimilupapäätöksen tiedoksiantamisesta ja toimiluvan peruuttamisesta. Säännökset vastaavat pitkälti ensimmäistä maksupalveludirektiiviä.

Rekisteröinti

Direktiivin 14—15 artiklassa säädetään maksulaitosten ja toimilupavaatimuksista poikkeuksen saaneiden julkisesta rekisteristä. Olennainen muutos ensimmäiseen maksupalveludirektiiviin verrattuna on se, että myös toimiluvan tai poikkeuspäätöksen peruuttaminen olisi merkittävä julkiseen rekisteriin. Toinen olennainen muutos on se, että kansallisen julkisen rekisterin lisäksi myös Euroopan pankkiviranomaisen tulee tarjota julkinen rekisteri. Kansallisen toimivaltaisen viranomaisen, Suomessa Finanssivalvonnan, tulisi toimittaa tarvittavat tiedot Euroopan pankkiviranomaiselle sen rekisteriä varten.

Toimiluvan voimassa pitäminen

Direktiivin 16 artiklassa säädetään toimiluvan voimassa pitämisestä, edellyttäen että maksulaitokset ilmoittavat ilman aiheetonta viivytystä muutokset, jotka vaikuttavat toimilupahakemuksessa annettujen tietojen ja näytön paikkansapitävyyteen. Säännös vastaa ensimmäistä maksupalveludirektiiviä.

Tilinpäätös ja lakisääteinen tilintarkastus

Direktiivin 17 artiklassa säädetään tilinpäätöksestä ja lakisääteisestä tilintarkastuksesta. Säännös vastaa ensimmäistä maksupalveludirektiiviä, muutokset johtuvat EU-lainsäädännön muutoksista.

Toiminta

Direktiivin 18 artiklassa säädetään maksulaitoksille sallitusta liiketoiminnasta. Ne voivat maksupalveluiden tarjoamisen ohella tarjota myös muita, maksupalveluita tukevia tai siitä erillisiä palveluita ja myöntää maksupalvelusidonnaisia luottoja. Ne eivät saa vastaanottaa talletuksia tai muita takaisinmaksettavia varoja. Säännökset vastaavat ensimmäistä maksupalveludirektiiviä.

Asiamiehet, sivukonttorit ja ulkoistus

Direktiivin 19 artiklassa säädetään asiamiesten, sivukonttorien tai sellaisten yksiköiden käytöstä, joille toimintaa on ulkoistettu. Säännökset vastaavat ensimmäistä maksupalveludirektiiviä.

Vastuu

Direktiivin 20 artiklassa säädetään maksulaitoksen vastuista jos ne käyttävät kolmansia osapuolia operatiivisia toimintoja suoritettaessa sekä vastuusta työntekijöidensä, asiamiestensä, sivukonttoreidensa sekä ulkoistuskumppaniensa toimista. Säännökset vastaavat ensimmäistä maksupalveludirektiiviä.

Tietojen säilyttäminen

Direktiivin 21 artiklassa säädetään tietojen säilyttämisestä. Säännökset vastaavat ensimmäistä maksupalveludirektiiviä.

Toimivaltaisten viranomaisten nimeäminen, valvonta, salassapitovelvollisuus ja oikeus hakea muutosta tuomioistuimissa

Direktiivin 22—25 artiklassa säädetään toimivaltaisten viranomaisten nimeämisestä, valvonnasta, salassapitovelvollisuudesta ja oikeudesta hakea muutosta tuomioistuimissa. Toimivaltaisen viranomaisen tulisi olla viranomainen tai kansallisessa lainsäädännössä tunnustettu tai maksulaitosten toimilupien myöntämiseen ja toiminnan vakauden valvontaan valtuutettu elin. Toimivaltaisella viranomaisella tulisi olla riittävät valtuudet ja sen toimien tulisi olla oikeasuhtaisia ja riittäviä. Toimivaltaisen viranomaisten henkilöstöön ja sen käyttämiin asiantuntijoihin kohdistuu tietojen salassapitovelvollisuus. Maksulaitoksilla olisi oikeus hakea muutosta tuomioistuimista toimivaltaisen viranomaisen päätöksiin. Säännökset vastaavat ensimmäistä maksupalveludirektiiviä.

Tietojenvaihto ja eri jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välisten erimielisyyksien ratkaiseminen

Direktiivin 26—27 artiklassa säädetään eri jäsenvaltioiden viranomaisten välille yhteistyövelvoite sekä erimielisyyksien ratkaisemisesta. Viranomaisten tulisi voida vaihtaa tietoja tiettyjen muiden viranomaisten kanssa. Säännökset vastaavat pitkälti ensimmäistä maksupalveludirektiiviä. Muutoksena on, että tietoja on voitava vaihtaa myös Euroopan pankkiviranomaisen kanssa.

Lisäksi säädetään Euroopan pankkiviranomaisen roolista toimivaltaisten viranomaisten erimielisyyksien ratkaisemisessa. Nämä säännökset ovat uusia, perustuen Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 1093/2010.

Sijoittautumisoikeuden ja palveluiden tarjoamisen vapauden käyttäminen

Direktiivin 28 artiklassa säädetään soveltamisesta sijoittautumisoikeuden ja palveluiden tarjoamisen vapauden käyttämiseen. Toimiluvan saanut maksulaitos voi tarjota palveluita maasta toiseen ilmoittamalla tietyt tiedot kotivaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle. Tämä vastaa ensimmäistä maksupalveludirektiiviä.

Artiklassa säädetään myös jäsenvaltioiden viranomaisten tietojen vaihdosta, tehtävistä arvioista sekä milloin maksulaitos voi aloittaa palveluiden tarjonnan. Artiklassa valtuutetaan komissio hyväksymään tekniset sääntelystandardit, joissa täsmennetään toimivaltaisten viranomaisten yhteistyötä ja tietojenvaihtoa. Kyseiset säännökset ovat uusia ensimmäiseen maksupalveludirektiiviin verrattuna.

Sijoittautumisoikeutta ja palvelun tarjoamisen vapautta käyttävien maksulaitosten valvonta

Direktiivin 29 artiklassa säädetään sijoittautumisoikeutta ja palvelun tarjoamisen vapautta käyttävien maksulaitosten valvonnasta. Artiklassa veloitetaan toimivaltaiset viranomaiset yhteistyöhön, jotta kotijäsenvaltion viranomainen voi valvoa tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännöksiä noudattamista. Säännös vastaa ensimmäistä maksupalveludirektiiviä. Vastaanottavan jäsenvaltion viranomainen voi vaatia raportointia sen alueella tarjottavista maksupalveluista. Säännös on uusi.

Artikla mahdollistaa kansallisena erityispiirteenä keskitetyn yhteyspisteen vaatimisen sijoittautumisoikeuden nojalla palveluita tarjoavilta maksulaitoksilta. Artiklassa valtuutetaan ko-

missio antamaan teknisiä sääntelystandardeja yhteyspisteistä sekä puitteista koti- ja vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten yhteistyöstä ja tietojenvaihdosta. Nämä säännökset ovat uusia ensimmäisen maksupalveludirektiiviin verrattuna.

Säännösten noudattamatta jättämisen johdosta toteutettavat toimenpiteet

Direktiivin 30 artiklassa säädetään säännösten noudattamatta jättämisen johdosta toteutettavista toimenpiteistä, mukaan lukien varotoimenpiteet. Artikla on uusi. Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ilmoittaisi säännösten rikkomisesta kotivaltion viranomaiselle, joka velvoitetaan arvioimaan saamansa tiedot ja ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin asiantilan korjaamiseksi. Erityisen kiireellisissä tilanteissa vakavan uhan torjumiseksi myös vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi ryhtyä toimiin. Näiden toimenpiteiden tulee olla väliaikaisia ja ne on ilmoitettava kotijäsenvaltion sekä muiden asiaankuuluvien jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle.

Perustelut ja ilmoittaminen

Direktiivin 31 artiklassa säädetään siitä, että viranomaisen toimenpiteet, joihin liittyy palvelujen tarjoamisen vapauden tai sijoittautumisvapauden käyttämiseen kohdistuvia seuraamuksia tai rajoituksia, on perusteinen ilmoitettava maksulaitokselle. Tämä säännös on uusi. Artiklassa säädetään lisäksi, ettei direktiivin 28—30 artikla vaikuta rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849 mukaisiin toimivaltaisten viranomaisten velvollisuuksiin. Säännös vastaa ensimmäistä maksupalveludirektiiviä.

Soveltamatta jättämisen edellytykset

Direktiivin 32 artiklassa säädetään siitä, että jäsenvaltiot voivat jättää soveltamatta toimilupa-vaatimusta ja tiettyä direktiivin määräyksiä pieniin toimijoihin. Säännös vastaa ensimmäistä maksupalveludirektiiviä.

Tilitietopalveluiden tarjoajat

Direktiivin 33 artiklassa säädetään maksupalveluista ainoastaan tilitietopalveluja tarjoaviin kohdistuvasta sääntelykehikosta. Tilitietopalveluiden tarjoajalta ei edellytetäisi toimilupaa ja siihen kohdistetaan hyvin yksityiskohtaisella tasolla täysharmonisoidut direktiivin säännökset. Artikla on uusi.

Ilmoittaminen ja annettavat tiedot

Direktiivin 34 artiklassa säädetään jäsenvaltion velvollisuudesta ilmoittaa komissiolle 32 artiklassa tarkoitetusta soveltamatta jättämisestä sekä tietystä tilastoraportoinnista. Säännös vastaa ensimmäistä maksupalveludirektiiviä.

Toisen maksupalveludirektiivin II osaston 2 luvussa (35—37 artikla) säädetään pääsystä maksujärjestelmiin ja luottolaitoksen ylläpitämiin tileihin sekä maksupalveluiden tarjonnan kieltämisestä muilta kuin maksupalveluntarjoajilta ja ilmoitusvelvollisuudesta.

Pääsy maksujärjestelmiin

Direktiivin 35 artiklassa säädetään maksujärjestelmiin pääsystä. Maksujärjestelmien toimiluvan saaneita tai oikeushenkilömuotoisia rekisteröityjä maksupalveluntarjoajia koskevien sääntöjen tulee olla objektiivisia, syrjimättömiä ja oikeasuhteisia. Lisäksi artiklassa säädetään tiettyjä poikkeuksia tämän säännöksen soveltamisesta. Säännökset vastaavat ensimmäistä maksupalveludirektiiviä.

Lisäksi artiklassa säädetään, että jos selvityksen lopullisuudesta maksujärjestelmissä ja arvopaperien selvitysjärjestelmissä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/26/EY mukaisesti nimetyn maksujärjestelmän osapuoli sallii toimiluvan saaneen tai rekisteröidyn maksupalvelun tarjoajan, joka ei osallistu järjestelmään, tehdä siirtomääräyksiä järjestelmän kautta, sen on annettava sama mahdollisuus myös muille toimiluvan saaneille tai rekisteröidyille maksupalveluiden tarjoajille. Säännös on uusi.

Pääsy luottolaitoksen ylläpitämiin tileihin

Direktiivin 36 artiklassa säädetään, että maksulaitoksilla on oltava pääsy luottolaitoksen maksutilipalveluihin objektiivisin, syrjimättömin ja oikeasuhtaisin perustein. Pääsyn on oltava riittävän laaja, jotta maksulaitokset voivat tarjota maksupalvelujaan esteettä ja tehokkaasti. Säännös on uusi.

Maksupalvelujen tarjoamisen kieltäminen muilta henkilöiltä kuin maksupalveluntarjoajilta ja ilmoitusvelvollisuus

Direktiivin 37 artiklassa säädetään, että maksupalveluiden tarjonta on kiellettävä muilta kuin maksupalveluntarjoajilta ja sellaisilta, joita ei ole suljettu toisen maksupalveludirektiivin sovellusalan ulkopuolelle. Säännös vastaa ensimmäistä maksupalveludirektiiviä.

Lisäksi artiklassa säädetään tietyistä ilmoitusvelvollisuuksista (tilastot, kuvaus palvelusta ja tarkastuslausunto) toimivaltaiselle viranomaiselle sekä kyseisen viranomaisen tehtävistä liittyen rajoitetusti käytettäviin maksuvälineisiin perustuvaan palveluun. Säännökset ovat uusia ensimmäiseen maksupalveludirektiiviin verrattuna.

Toisen maksupalveludirektiivin IV osaston 5 luvussa (95 ja 96 artikla) säädetään operatiivisten ja turvallisuusriskien hallinnasta ja poikkeamista raportoinnista.

Direktiivin 95 artiklassa säädetään, että maksupalveluntarjoajien tulee luoda kehys asianmukaisista riskienhallintatoimenpiteistä ja valvontamekanismeista operatiivisten ja turvallisuusriskien hallitsemiseksi. Maksupalveluntarjoajien on annettava arvionsa toimivaltaiselle viranomaiselle näistä riskeistä sekä niihin kohdistettujen hallintatoimenpiteiden ja valvontamekanismien riittävydestä. Artiklassa valtuutetaan Euroopan pankkiviranomainen antamaan ohjeita turvatoimenpiteiden käyttöönotosta, toteutuksesta ja seurannasta. Lisäksi, näiden ohjeiden soveltamisesta saatujen kokemusten pohjalta komissio valtuutetaan antamaan sääntelystandardeja turvatoimenpiteiden käyttöönottoa ja seuranta koskevista perusteista ja edellytyksistä. Säännökset ovat uusia.

Poikkeamista raportointi

Direktiivin 96 artiklassa säädetään poikkeamista raportoinnista. Maksupalveluntarjoajien on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle merkittävästä operatiivisesta tai turvallisuutta koskevasta poikkeamasta. Jos poikkeama on vaikuttanut tai voi vaikuttaa maksupalvelunkäyttäji-

en taloudelliseen asemaan, on ilmoitus poikkeamasta tehtävä myös maksupalvelunkäyttäjälle. Ilmoituksen on sisällettävä mahdolliset toimenpiteet, joita maksupalvelunkäyttäjä voi suorittaa. Maksupalveluntarjoajien on myös raportoitava tilastot maksuvälineisiin liittyvistä petoksisista toimivaltaisille viranomaisilleen. Lisäksi artiklassa säädetään toimivaltaisten viranomaisten välisestä tietojenvaihdosta ja tehtävistä.

Artiklassa valtuutetaan Euroopan pankkiviranomainen antamaan ohjeita maksupalveluntarjoajille muun muassa poikkeamien luokittelusta ja ilmoitusten sisällöstä sekä viranomaisille poikkeamien merkityksen arvioinnista ja jaettavien tietojen yksityiskohdista.

Säännökset ovat uusia ensimmäiseen maksupalveludirektiiviin verrattuna.

Toisen maksupalveludirektiivin VI osaston 109 artiklassa säädetään siirtymäsäännöksistä

Direktiivin 109 artiklassa säädetään siirtymäsäännöksistä maksulaitoksen toimiluvan omaaville ja rekisteröidyille toimijoille sekä ensimmäisen maksupalveludirektiivin tarkoittaman teknisellä apuvälineellä toteutetun maksupalvelun tarjoajille.

2 Nykytila

2.1 Yleistä

Ensimmäisen maksupalveludirektiivin maksupalveluntarjoajia käsittelevä II osasto on toimeenpantu maksulaitoslailla (297/2010), lailla ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa (298/2010), valtiovarainministeriön asetuksella maksulaitoksen toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä (554/2011) ja valtiovarainministeriön asetuksella maksulaitoksen omien varojen laskemisessa käytettävistä menetelmistä (555/2011). Ensimmäisen maksupalveludirektiivin muut osiot on toimeenpantu oikeusministeriön toimialaan kuuluvalla maksupalvelulalla (290/2010). Koska myös luottolaitoksilla on oman toimilupansa nojalla mahdollisuus tarjota maksupalveluita, on myös laki luottolaitostoiminnasta (610/2014) oleellinen osa maksupalveluiden tarjontaan liittyvää sääntelykehikkoa.

2.2 Maksulaitoslaki sekä valtiovarainministeriön asetukset maksulaitoksen toimilupaan liitettävistä selvityksistä ja omien varojen laskemisessa käytettävistä menetelmistä

Maksulaitoslain 1 luvun (1—5 a §) pääasiallinen sisältö on yleiset säännökset soveltamisalasta, valvonnasta ja määritelmistä.

Lain 2 luvussa (6—10 §) säädetään oikeudesta tarjota maksupalveluita, sisältäen säännökset esimerkiksi maksupalveluntarjonnan luvanvaraisuudesta ja poikkeuksista siihen, sallitusta liiketoiminnasta ja luoton myöntämisestä.

Lain 3 luvussa (11—20 §) säädetään toimiluvasta, sisältäen säännökset toimiluvan myöntämisestä ja peruuttamisesta sekä näiden edellytyksistä, maksulaitosrekisteristä, toiminnan aloittamisesta ja rajoittamisesta, toiminnan järjestämisestä ja säilytettävistä tiedoista. Tämän luvun 11 §:n mukaisesti toimilupahakemuksen tarkemmasta sisällöstä säädetään valtiovarainministeriön asetuksella maksulaitoksen toimilupaan liitettävistä selvityksistä.

Lain 4 luvussa (21—26 §) säädetään maksulaitoksen toiminnasta. Se sisältää säännöksiä esimerkiksi, maksulaitoksen sidonnaisuudesta, sähkörahayhteisön osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta sekä hankintaa koskevista rajoituksis-

ta, toimipaikasta ja pääkonttorista, ulkoistamisesta, asiamiehistä, maksulaitoksen johtamisesta ja asiakasvarojen suojaamisesta.

Lain 5 luku (27—31 a §) koskee maksupalvelun tarjoamisen taloudellisia edellytyksiä. Se sisältää säännöksiä omista varoista, niiden vähimmäismääristä ja niiden laskennasta ja pääoma-vaatimuksesta poikkeamisesta, omiin varoihin liittyvien tarkempien säännösten ja määräysten antamisesta sekä liiketapahtumien rekisteröinnistä. Tämän luvun 31 a §:n mukaisesti valtiovarainministeriön asetuksella säädetään omien varojen laskemisessa käytettävistä menetelmistä.

Lain 6 luvussa (31—41 c §) säädetään menettelytavoista. Se sisältää määräyksiä muun muassa markkinoinnista, sopimusehdoista, koronmaksuvelvollisuuden vanhenemisesta, kuittauksesta, sähköisen rahan liikkeeseenlaskusta ja lunastamisesta, salassapitovelvollisuudesta ja tietojen luovuttamisesta samaan konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalle yritykselle, asiakkaiden tuntemisesta, maksujärjestelmään osallistumisesta ja poikkeuksesta oikeuteen päästä maksujärjestelmään, varautumisesta sekä eräiden riitojen ratkaisusta.

Lain 7 luvussa (42—47 §) säädetään sivuliikkeen perustamisesta. Se sisältää säännöksiä muun muassa sivuliikkeen perustamisesta toiseen Euroopan talousalueeseen (jäljempänä *ETA*) kuuluvaan tai kuulumattomaan valtioon, toiseen *ETA*-valtioon sijoittautuneen asiamiehen käyttämisestä, sivuliikkeen perustamisesta valtioon, joka ei kuulu *ETA*:aan, palvelujen tarjoamisesta toiseen *ETA*-valtioon sekä kotipaikan siirrosta, sulautumisesta tai jakautumisesta toiseen *ETA*-valtioon.

Lain 8 luku (48—50 §) koskee vahingonkorvauksia ja rangaistuksia. Se sisältää säännöksiä vahingonkorvausvelvollisuudesta, seuraamusmaksusta, maksulaitosrikoksesta ja salassapitovelvollisuuden rikkomisesta.

Lain 9 luku (51—54 §) sisältää voimaantulo- ja siirtymäsäännökset.

2.3 Laki ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa

Lain 1 luku (1—3 §) sisältää yleiset säännökset soveltamisalasta, määritelmistä ja valvonnasta.

Lain 2 luvussa (4—6 §) säädetään sijoittautumisoikeudesta *ETA*-valtiosta. Se sisältää säännöksiä sivuliikkeen aloittamisen edellytyksistä, maksupalveluiden tarjoamisesta sivuliikettä perustamatta sekä sivuliikkeen toiminnan ja rajat ylittävän maksupalvelun tarjoamisen rajoittamisesta ja kieltämisestä.

Lain 3 luku (7—13 §) sisältää muita säännöksiä. Nämä käsittelevät sivuliikkeen johtoa, kaupparekisterimerkintöjä, toiminimen kirjoittamista, riskienhallintaa, salassapitovelvollisuutta, markkinointia ja sopimusehtoja sekä muita menettelytapoja ja voimaantulosäännöksiä.

2.4 Muita olennaisia säädöksiä

Olenainen osa maksupalveluita ja niiden tarjontaa käsittelevää sääntelykehikkoa on maksupalvelulaki. Sillä toimeenpannaan ensimmäisen maksupalveludirektiivin III ja IV osastot, jotka käsittelevät maksupalvelujen avoimuutta ja niitä koskevia tiedonantovaatimuksia sekä maksupalvelujen tarjontaan ja käyttöön liittyviä oikeuksia ja velvollisuuksia. Toisen maksupalveludirektiivin vastaavat säädökset tullaan myös toimeenpanemaan maksupalvelulaissa.

Toinen olennainen säädös on laki luottolaitostoiminnasta, koska luottolaitokset voivat oman toimilupansa nojalla tarjota myös maksupalveluita. Kyseinen laki muodostaa luottolaitoksiin sovellettavan institutionaalisen sääntelykehikon.

2.5 Nykytilan arviointi

Ensimmäisen maksupalveludirektiivin yhtenä tavoitteena oli edistää kilpailua maksupalveluiden tarjonnassa perustamalla uusi maksupalvelun tarjoajien luokka, maksulaitokset. Heinäkuussa 2017 Suomessa oli 227 luottolaitosta ja 33 ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikettä, 11 maksulaitosta ja 41 rekisteröitynyttä maksupalveluntarjoajaa, joista kuusi olivat sähköisen rahan toimijoita. Kolme teleyritystä on rekisteröitynyt maksupalveluntarjoajiksi.

Suomeen on siis syntynyt sekä maksulaitoksia että ensimmäisen maksupalveludirektiivin poikkeusten mahdollistamia rekisteröityneitä palveluntarjoajia. Ne ovat Suomessa erikoistuneet tiettyjen maksupalveluiden tai asiakaskunnan palvelemiseen, esimerkiksi tarjoamaan maksutapahtumien välittämiseen liittyviä palveluja maksupäätteiden tai verkkomaksamisen kautta tai tarjoamaan palveluja yrityksille. Jotkin maksulaitokset ovat pankkikonsernien tytäryhtiöitä. Luottolaitoksilla on siten edelleen johtava rooli maksupalveluiden tarjonnassa kuluttajille ja yrityksille laajassa mittakaavassa.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on toimeenpanna toisen maksupalveludirektiivin II osasto, joka käsittelee maksulaitoksen toimilupaa, toimivaltaisia viranomaisia, sijoittautumisoikeutta ja palveluntarjonnan vapautta, sekä eräitä muita säännöksiä. Lisäksi tavoitteena on toimeenpanna vähäisessä määrin IV ja VI osaston säännöksiä, jotka liittyvät suoranaisesti maksupalveluntarjoajan toimintaan ja siirtymäsäännöksiin. Esityksessä on myös tehty muutamia vähäisiä teknisiä tarkistuksia, jotka johtuvat jo voimaan tulleista laeista.

Direktiivin täytäntöönpano toteutettaisiin muuttamalla erityisesti maksulaitoslakia, mutta muutoksia tulisi myös kyseisen lain perusteella annettuihin valtiovarainministeriön asetuksiin, lakiin ulkomaisista maksulaitoksista, lakiin Finanssivalvonnasta, lakiin Finanssivalvonnan valvontamaksusta sekä luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin. Tärkeimmät muutosehdotukset käsitellään seuraavassa. Vähäisemmät muutosehdotukset käsitellään yksityiskohtaisissa perusteluissa.

3.2 Toteuttamisvaihtoehdot

3.2.1 Kansallisen liikkumavaran käyttö

Yleisesti todettakoon, että toinen maksupalveludirektiivi on lähtökohtaisesti maksimiharmonisaatiosäädös, joten kansallinen liikkumavara on rajoitettu. Osa direktiivin kansallisesta liikkumavarasta on jo sisällytynyt ensimmäiseen maksupalveludirektiiviin. Näiden osalta perusperiaatteena on ollut kansallisen liikkumavaran käyttö samantasoisena kuin se on ollut ensimmäistä maksupalveludirektiiviä toimeenpantaessa. Tässä perusperiaatteessa on myös harvoja ja pieniä poikkeuksia lukuun ottamatta myös pitäyditty.

Direktiivin 2 artiklan 5 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat sulkea direktiivin 2013/36/EU 2 artiklan 5 kohdan 4—23 alakohdassa tarkoitettut laitokset tämän direktiivin kaikkien tai sen joidenkin säännösten soveltamisalan ulkopuolelle. Vastaava säännös sisältyi jo ensimmäiseen

maksupalveludirektiiviin. Tämä mahdollisuus ehdotetaan toimeenpantavaksi samalla tavalla kuin ensimmäistä maksupalveludirektiiviä toimeenpantaessa, tarkoittaen että Finnvera ja Teollisen yhteistyön rahasto jäisivät sovellusalan ulkopuolelle.

Direktiivin 8 artiklan 3 kohdan mukaan jos asetuksen (EU) N:o 575/2013 7 artiklassa säädetyt edellytykset täyttyvät, jäsenvaltiot tai niiden toimivaltaiset viranomaiset voivat päättää olla soveltamatta tämän direktiivin 9 artiklaa maksulaitoksiin, jotka direktiivin 2013/36/EU nojalla kuuluvat emoluottolaitoksen konsolidoidun valvonnan piiriin. Vastaava säännös sisältyi jo ensimmäiseen maksupalveludirektiiviin ja on toimeenpantu sen myötä. Tämä kansallinen liikkumavara ehdotetaan toimeenpantavaksi myös toisen maksupalveludirektiivin yhteydessä.

Direktiivin 29 artiklan 2 kohdan mukaan vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat vaatia, että niiden alueella asiamiehiä tai sivukonttoreita pitävät maksulaitokset raportoivat niille määräajoin vastaanottavan jäsenvaltion alueella harjoittamista toimista. Kyseinen säännös, koskien yleisesti ulkomaisen ETA-sivuliikkeen tarkastaminen sekä tietojensaanti ulkomaiselta ETA-sivuliikkeeltä ja muulta ulkomaiselta valvottavalta, sisältyy jo Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 60 §:ään. Ei ole perustetta rajoittaa Finanssivalvonnan tiedonsaantia maksulaitosten osalta, joten kyseinen säännös ehdotetaan toimeenpantavaksi siten kuin se jo voimassa olevassa laissa on.

Direktiivin 29 artiklan 4 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat vaatia, että niiden alueella sijoitautumisoikeuden nojalla toimivat maksulaitokset, joiden päätoimipaikka sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa, nimeävät niiden alueelle keskitetyn yhteyspisteen varmistaakseen asianmukaisen yhteydenpidon ja III ja IV osaston noudattamista koskevien tietojen ilmoittamisen, tämän kuitenkin vaikuttamatta rahanpesun vastaisiin ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskeviin säännöksiin, sekä kotijäsenvaltion ja vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten valvonnan helpottamiseksi, myös toimittamalla toimivaltaisille viranomaisille pyynnöstä asiakirjoja ja tietoja. Säännös ehdotetaan toimeenpantavaksi tehokkaan valvonnan edistämiseksi varmistamalla asianmukainen yhteydenpito toimivaltaisten viranomaisten ja tässä tarkoitettujen maksulaitosten välillä.

Direktiivin 32 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat olla soveltamatta tai sallia toimivaltaisten viranomaistensa olla soveltamatta kokonaan tai osittain 1, 2 ja 3 jaksossa säädetyt menettelyt ja edellytyksiä, lukuun ottamatta 14, 15, 22, 24, 25 ja 26 artiklaa, liitteessä I olevassa 1—6 kohdassa lueteltuja maksupalveluja tarjoavien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden osalta, jos

a) kyseisen henkilön sekä tämän asiamiehen, josta henkilö ottaa täyden vastuun, toteuttamien maksutapahtumien kuukausittainen keskiarvo edeltävien 12 kuukauden aikana ei ylitä jäsenvaltion asettamaa rajaa ja on joka tapauksessa enintään 3 miljoonaa euroa. Tätä vaatimusta arvioidaan kyseisen henkilön liiketoimintasuunnitelman mukaisen ennakoitun maksutapahtumien kokonaismäärän perusteella, jolleivät toimivaltaiset viranomaiset vaadi kyseisen suunnitelman mukauttamista; ja

b) yhtäkään liiketoiminnan hallinnointiin tai harjoittamiseen osallistuvaa luonnollista henkilöä ei ole tuomittu rahanpesuun tai terrorismin rahoittamiseen liittyvistä rikoksista tai muista talousrikoksista.

Vastaava säännös sisältyi jo ensimmäiseen maksupalveludirektiiviin ja on toimeenpantu sen myötä. Tämä kansallinen liikkumavara ehdotetaan toimeenpantavaksi myös toisen maksupalveludirektiivin myötä pääsääntöisesti saman sisältöisenä. Ehdotetut muutokset ovat, että näiltä rekisteröidyiltä toimijoilta edellytettäisiin myös kiinteää toimipaikkaa, niihin sovellettaisiin

asiakkaan tuntemista koskevia säännöksiä ja rekisteröinti voitaisiin peruuttaa samoin perustein kuin maksulaitoksen toimilupa voidaan peruuttaa. Lisäksi ETA-alueen ulkopuolisilta rekisteröidyiltä toimijoilta edellytettäisiin sekä tämän artiklan että tilitietopalveluiden tarjoajien osalta 2 artiklan 1 kohdan nojalla, että ne tarjoavat ainakin osaa maksupalveluistaan Suomessa.

Direktiivin 32 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan yhtenä poikkeuksen saamisen ehtona on, että kyseisen henkilön sekä tämän asiamiehen, josta henkilö ottaa täyden vastuun, toteuttamien maksutapahtumien kuukausittainen keskiarvo edeltävien 12 kuukauden aikana ei ylitä jäsenvaltion asettamaa rajaa ja on joka tapauksessa enintään 3 miljoonaa euroa. Vastaava säännös madaltaa kansallisella säännöksellä poikkeuksen arvorajaa sisältyi jo ensimmäiseen maksupalveludirektiiviin, jolloin sitä ei toimeenpantu. Myöskään nyt tällaiselle säännökselle poikkeusmahdollisuuden kaventamiseksi ei nähdä olevan tarvetta, joten säännöstä ei ehdoteta toimeenpantavaksi.

Direktiivin 32 artiklan 4 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat myös säätää, että tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti rekisteröidyt luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt voivat harjoittaa vain tiettyjä 18 artiklassa lueteltuja toimintoja. Vastaava säännös sisältyi jo ensimmäiseen maksupalveludirektiiviin, jolloin sitä ei toimeenpantu. Myöskään nyt tällaiselle säännökselle ei nähdä olevan tarvetta, joten säännöstä ei ehdoteta toimeenpantavaksi.

Direktiivin 109 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat säätää, että tämän artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuille maksulaitoksille myönnetään ilman eri toimenpiteitä toimilupa ja ne merkitään samoin 14 ja 15 artiklassa tarkoitettuihin rekistereihin, jos toimivaltaisilla viranomaisilla on jo näyttö siitä, että 5 ja 11 artiklassa säädettyjä vaatimuksia noudatetaan. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava tästä asianomaisille maksulaitoksille ennen toimiluvan myöntämistä. Kyseinen kansallinen liikkumavara voi tehostaa hakemusprosessia sekä Finanssivalvonnan että hakijan näkökulmasta. Siten kyseinen säännös ehdotetaan toimeenpantavaksi.

Direktiivin 109 artiklan 4 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat sallia, että tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettulla tavalla soveltamatta jättämisestä hyötyvien luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden katsotaan soveltuvan soveltamatta jättämisestä ja tulleen ilman eri toimenpiteitä merkityiksi 14 ja 15 artiklassa tarkoitettuihin rekistereihin, jos toimivaltaisilla viranomaisilla on näyttö siitä, että 32 artiklassa säädettyjä vaatimuksia noudatetaan. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava tästä asianomaisille maksulaitoksille. Kyseinen kansallinen liikkumavara voi tehostaa hakemusprosessia sekä Finanssivalvonnan että hakijan näkökulmasta. Siten kyseinen säännös ehdotetaan toimeenpantavaksi.

3.2.2 Direktiivin säännökset, joita ei ehdoteta toimeenpantavaksi

Direktiivin 3 artiklan m kohdan mukaan direktiiviä ei sovellettaisi maksupalveluntarjoajien, niiden asiamiesten tai sivukonttoreiden välisiin, niiden omaan lukuun toteutettaviin maksutapahtumiin. Ilman nimenomaista säännöstäkin voidaan katsoa olevan selvää, että laki koskee vain palveluntarjoajien ja ulkopuolisten maksupalvelunkäyttäjien välisiä oikeussuhteita. Kyseistä kohtaa ei ole toimeenpantu myöskään ensimmäisen maksupalveludirektiivin toimeenpanton yhteydessä.

Direktiivin 15 artiklan 3 kohdan mukaan toimivaltaiset viranomaiset vastaavat 2 kohdassa määriteltyjen tietojen paikkansa pitävyydestä ja näiden tietojen päivittämisestä. On luonnollista, että Finanssivalvonta vastaa toimittamiensa tietojen paikkansa pitävyydestä. Samoin on luonnollista, että toimittamisvelvollisuuteen kuuluu myös päivittämisvelvollisuus. Siten tätä säännöstä ei ole tarpeen erikseen toimeenpanna, se toteutetaan ilman erillistä säännöstäkin.

Direktiivin 31 artiklan 2 kohdan mukaan 28—30 artikla ei vaikuta direktiivin (EU) 2015/849, erityisesti sen 48 artiklan 1 kohdan, eikä asetuksen (EU) 2015/847, erityisesti sen 22 artiklan 1 kohdan, mukaiseen toimivaltaisten viranomaisten velvollisuuteen valvoa tai seurata näissä säädöksissä säädettyjen vaatimusten noudattamista. Ilman tällaista nimenomaista säännöstäkin voidaan katsoa olevan selvää, että rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisestä ja varainsiirtojen mukana toimitettavista tiedoista annetut säädökset tulevat erityissäätelynä noudatettaviksi joka tapauksessa.

Direktiivin 32 artiklan 6 kohdan mukaan tämän artiklan 1—5 kohtaa ei sovelleta direktiivin (EU) 2015/849 eikä rahanpesun torjuntaa koskevan kansallisen lainsäädännön osalta. Rahanpesusäätely tulee joka tapauksessa noudatettavaksi myös poikkeuksen saaviin toimijoihin, joten kyseistä säännöstä ei ehdoteta erikseen toimeenpantavaksi. Säännös on vastaava kuin ensimmäisen maksupalveludirektiivin 26 artiklan 6 kohta, eikä sitä ole toimeenpantu myöskään kyseistä direktiiviä toimeenpantaessa.

Direktiivin 33 artiklan 2 kohdan mukaan tilitietopalveluiden tarjoajaan sovelletaan muun muassa direktiivin 41 artiklaa. Kyseinen artikla tietojenantovaatimuksia koskevasta todistustaakasta kuuluu oikeusministeriön toimivaltaan. Koska kyseistä artiklaa ei ole nähty tarpeelliseksi toimeenpanna maksupalvelulaissa, siihen ei myöskään viitata 33 artiklan 2 kohdan toimeenpaneavassa maksulaitoslain 7 b §:ssä.

Direktiivin 34 artiklan alkuosan mukaan, jos jäsenvaltio käyttää 32 artiklan mukaista soveltamatta jättämistä, sen on viimeistään 13 päivänä tammikuuta 2018 annettava päätöstään koskeva ilmoitus asianmukaisesti komissiolle tiedoksi ja annettava mahdolliset myöhemmät muutokset välittömästi tiedoksi komissiolle. Kyseistä jäsenvaltiotehtävää ei ole tarpeen erikseen toimeenpanna, se toteutetaan ilman erillistä säännöstäkin.

Direktiivin 100 artiklan 5 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on ilmoitettava 1 kohdassa tarkoitettujen nimettyjen toimivaltaisten viranomaisten komissiolle mahdollisimman pian ja joka tapauksessa viimeistään 13 päivänä tammikuuta 2018. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle näiden viranomaisten välinen mahdollinen tehtävänjako. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle välittömästi näiden viranomaisten nimeämistä ja valtuuksia koskevat mahdolliset myöhemmät muutokset. Kyseistä jäsenvaltiotehtävää ei ole tarpeen erikseen toimeenpanna, se toteutetaan ilman erillistä säännöstäkin.

Direktiivin 115 artiklan 5 kohdan mukaan jäsenvaltiot eivät saa kieltää oikeushenkilöitä, jotka ovat ennen 12 päivää tammikuuta 2016 harjoittaneet niiden alueella tässä direktiivissä tarkoitettuja maksutoimeksiantopalvelun tarjoajien ja tilitietopalvelun tarjoajien toimintoja, jatkamasta samojen toimintojen harjoittamista niiden alueella 2 ja 4 kohdassa tarkoitettua siirtymäkauden ajan tällä hetkellä sovellettavan sääntelykehiksen mukaisesti. Säännöstä ei tarvitse toimeenpanna, koska tällaisia toimijoita ei tällä hetkellä voimassa olevan lainsäädännön mukaan voisi olla. Kyseisten maksupalveluiden toteuttaminen edellyttäisi henkilökohtaisten pankkitunnusten luovuttamista kolmannelle osapuolelle, mikä on kiellettyä vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetussa laissa (617/2009).

3.3 Keskeiset ehdotukset

3.3.1 Soveltamisala

Maksulaitoslain soveltamisalaa koskevaa 1 §:ää muutettaisiin toisen maksupalveludirektiivin edellyttämällä tavalla laajentamalla maksupalvelun käsitettä sisältämään maksutoimeksiantopalvelun ja tilitietopalvelun. Lisäksi pykälässä ei enää säädettäisi lain soveltumisesta maksu-

palveluihin, joissa teleyritys toimii ainoastaan maksutapahtuman välittäjänä (”teknisellä apuvälineellä toteutettava maksupalvelu”), vaan lähtökohtaisesti kaikki teleyritysten tarjoamat pykälän mukaiset maksupalvelut kuuluisivat lain soveltamisalaan, lukuun ottamatta kuitenkin 3 §:ssä säädettyjä poikkeuksia tiettyihin maksutapahtumiin. Näihin poikkeuksen alaisiin maksutapahtumiin sovellettaisiin ainoastaan maksulaitoslain ilmoitusvelvollisuutta koskevaa 8 a §:ää. Kynnysarvon ylittävä maksupalvelu katsottaisiin kuuluvaksi luonnollisesti kokonaisuudessaan lain soveltamisalaan, ei ainoastaan kynnysarvon ylittävältä osaltaan.

Soveltamisalaan kuulumattomia palveluita koskevaa 2 §:ää muutettaisiin direktiivin mukaisesti rajatun verkon tai rajattuun käyttöön tarkoitetun maksuvälineen osalta. Maksuvälineiden liikkeeseenlaskijan ja hyödykkeiden tarjoajien välillä olisi oltava joko suora sopimus tai hyödykevalikoiman olisi oltava erittäin rajattu. Kokonaan uusi soveltamisalan raja koskisi maksuvälineitä, jotka ovat voimassa vain yhdessä jäsenvaltiossa ja joita kansallinen tai alueellinen viranomainen erityisistä sosiaalisista tai verotuksellisista syistä sääntelee tiettyjen tavaroiden tai palveluiden hankkimiseksi liikkeeseenlaskijan kanssa kaupallisen sopimuksen tehneiltä toimittajilta. Näiden osalta sovellettaisiin ainoastaan maksulaitoslain ilmoitusvelvollisuutta koskevaa 8 a §:ää.

3.3.2 Maksutoimeksiantopalveluiden ja tilitietopalveluiden tarjoajat

Maksutoimeksiantopalveluiden tarjoajat ovat maksulaitoksia, joten niihin sovellettaisiin lähtökohtaisesti maksulaitoksen sääntelykehikkoa. Olennaisimmat poikkeukset tästä pääsäännöstä ovat ne, ettei maksutoimeksiantopalveluiden tarjoajaan sovelleta omien varojen laskemisessa käytettäviä menetelmiä ja omien varojen vähimmäismäärää koskevia 29 ja 30 §:ää. Niiltä edellytetään kuitenkin 26 a §:ssä tarkoitettua toiminnastaan johtuvien vastuiden kattamista ja niillä on oltava vähintään 27 §:ssä tarkoitettujen omien varojen. Nämä poikkeukset johtuvat suoraan maksupalveludirektiivistä, perustuen maksutoimeksiantopalvelun erityisluonteeseen.

Niille toimijoille, jotka tarjoavat vain tilitietopalveluita, toisessa maksupalveludirektiivissä on oma sääntelykehikkonsa. Kyseiset toimijat eivät tarvitsisi maksulaitoksen toimilupaa, mutta niiltä edellytetäisiin rekisteröitymistä. Niitä kohdeltaisiin periaatteessa kuin maksulaitosta, mutta niihin sovellettaisiin vain tiettyä osaa maksulaitoksen sääntelykehikosta. Tämä tilitietopalveluiden tarjoajiin kohdistuva sääntelykehikko on täysin yhdenmukaistettu. Tilitietopalveluiden tarjoajat ovat uusi Finanssivalvonnan valvontaan tuleva palveluntarjoajaluokka. Siten ne huomioitaisiin myös Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetussa laissa.

3.3.3 Operatiivisten ja turvallisuusriskien hallinta

Toinen maksupalveludirektiivi sisältää uusia operatiivisten ja turvallisuusriskien hallintaa koskevia säännöksiä. Vastaavasti maksulaitoslaissa säädettäisiin maksulaitosten ja ilman toimilupaa toimivien rekisteröityjen toimijoiden olisi muun muassa luotava erityinen kehys riskienhallintatoimenpiteistä tarjoamiensa maksupalveluiden operatiivisten ja turvallisuusriskien hallintaa varten. Toimijoiden tulisi vähintään vuosittain arvioida riskinsä ja riskienhallintatoimenpiteidensä riittävyys ja toimitettava arvio Finanssivalvonnalle. Maksulaitoslaki sisältäisi myös toisen maksupalveludirektiivin mukaisia säännöksiä poikkeamista ja petoksista ilmoittamisesta. Koska toisen maksupalveludirektiivin säännökset koskevat näiltä osin myös luottolaitoksia, muutettaisiin myös luottolaitostoiminnasta annettua lakia.

3.4 Muut toteuttamisvaihtoehdot - Tietosuojasta

Yleisesti voidaan todeta, että toisen maksupalveludirektiivin 94 artiklassa säädetään tietosuojasta, viitaten yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaas-

ta liikkuvuudesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 95/46/EY, sen pohjalta annettuun kansalliseen sääntelyyn sekä yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 45/2001. EU:n yleinen tietosuoja-asetus (2016/679) tuli voimaan 24 päivänä toukokuuta 2016. Asetuksen soveltaminen alkaa 25 päivänä toukokuuta 2018, jolloin tietosuojadirektiivi (95/46/EY) kumoutuu. Tietosuoja-asetus tulee korvaamaan henkilötietolain yleisen sääntelyn, ja kansallisessa laissa tulee jatkossa olemaan vain asetusta täydentävää sääntelyä. Kyseisen toisen maksupalveludirektiivin artiklan toimeenpano kuuluu oikeusministeriölle, joten tietosuoja-asetuksen vaikutusta siihen ei arvioida tämä esityksen yhteydessä.

Valtioneuvoston kanslian rahoittamassa EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen kansallista toimeenpanoa selvittäneessä hankkeessa IPR University Centerin, Helsingin yliopiston ja Lapin yliopiston tutkijat kävivät läpi muun muassa maksulaitoslain ja sen nojalla annetun valtiovarainministeriön asetuksen maksulaitoksen toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä. Johtopäätöksenä oli, että nämä säädökset ovat tietosuoja-asetuksen mukaisia.

Selvityksessä esitettiin kuitenkin huomio, että maksulaitoslain 38 §:ssä on säädetty arkaluonteiset tiedot kyseisen pykälän ulkopuolelle, ja huomautetaan, että tämän tulisi olla tietosuoja-asetuksen 9 artiklan mukainen. Kyseisessä pykälässä säädetään maksulaitoksen oikeudesta luovuttaa tiettyjä tietoja samaan konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yritykselle.

Pykälä vastaa luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 luvun 15 §:ää. Ei ole perustetta kohdella luotto- ja maksulaitoksia tässä asiassa eri tavoin, joten mahdolliset muutokset tulisi toteuttaa yhdenmukaisina. Pykälässä on nimenomaisesti suljettu nykyisen henkilötietolain (523/1999) 11 §:n tarkoittamat arkaluonteiset tiedot tämän luovutusosoikeuden ulkopuolelle. Kyseisen pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että ”Tällaisten tietojen luovuttamiseen vaadittaisiin siis jatkossakin henkilön itsensä antama lupa tai jokin muu henkilötietolain 12 §:ssä tarkoitettu peruste”.

Henkilötietolain kumoutuessa tietosuoja-asetuksen myötä, tulee asetuksen 9 artikla erityisiä henkilötietoryhmiä koskevasta käsittelystä sovellettavaksi. Kyseisen artiklan 2 kohdan listaa hyväksyttäviä syitä arkaluonteisten tietojen käsittelylle, mukaan lukien esimerkiksi rekisteröidyn antama nimenomainen suostumus. Lisäksi voidaan huomauttaa, että 38 §:n tarkoittamat ei-arkaluonteiset tiedot voidaan luovuttaa kyseisen pykälän mukaisesti vain, jos vastaanottajaa sitoo tässä laissa säädetty tai vastaava salassapitovelvollisuus.

Siten maksulaitoslain 38 §:n muuttamiselle ei nähdä olevan ainakaan tässä vaiheessa tarvetta. Mikäli kuitenkin luottolaitostoiminnasta annettua lakia nähdään tarpeelliseksi muuttaa näiltä osin, on myös maksulaitoslakiin palattava.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Johdanto

Toisen maksupalveludirektiivin toimeenpano on jaettu oikeusministeriön ja valtiovarainministeriön kesken. Valtiovarainministeriön toimeenpanovastuulle kuuluu erityisesti toisen maksupalveludirektiivin II osasto, sekä vähäisessä määrin IV ja VI osasto.

Tämän esityksen vaikutusarviossa keskitytään valtiovarainministeriön toimeenpanovastuulle kuuluvaan osaan. Koska saman direktiivin kaksi toimeenpanevaa ehdotusta käsittelevät samo-

ja toimialoja, ei vaikutuksia kuitenkaan voida arvioida selvästi erillään. Siten oikeusministeriön ja valtiovarainministeriön esitysten vaikutusarviot ovat osaksi päällekkäisiä. Toimialaa on pyydetty toimittamaan näkemyksiään vaikutusarviota varten. Toimialalta saadut vastaukset on asianmukaisesti huomioitu vaikutusarvioissa.

4.2 Taloudelliset vaikutukset

4.2.1 Kotitaloudet

Kotitaloudet käyttävät maksupalveluja päivittäisissä toimissaan. Maksupalveluja tarjoavat etenkin luottolaitokset, mutta myös maksulaitokset ja rekisteröityneet maksupalvelujen tarjoajat.

Maksutoimeksiantopalveluja ja tilitietopalveluja koskeva uusi sääntely lisää kuluttajien ja muiden maksupalvelujen käyttäjien vaihtoehtoja. Se on myös omiaan lisäämään kilpailua maksupalveluiden tarjonnassa ja siten alentamaan maksupalvelunkäyttäjien kustannuksia. Hyötyjen rahamääräistä suuruusluokkaa suomalaisten kuluttajien ja muiden maksupalvelunkäyttäjien osalta on kuitenkin vaikea arvioida. Hyödyt riippuvat siitä, tuleeko markkinoille uusia toimijoita, muuttuuko kuluttajien tai maksupalveluntarjoajien käyttäytyminen ja siten lisääntyykö kilpailu markkinoilla. Lisäksi ehdotettu sääntely aiheuttaa luottolaitoksille tietojärjestelmäkustannuksia, jotka voidaan lopulta periä loppuasiakkaalta.

Uudet säännökset lisäävät maksupalveluita käyttävien suojaa. Ehdotetuissa säännöksissä poistetaan esimerkiksi asiakasvarojen suojan piiriin kuuluvien varojen alarajat, jotka ovat aikaisemmin olleet 150 euroa ja sovittaessa 600 euroa. Lisäksi asiakasvarojen suojan piiri laajenee myös pelkästään maksupalveluita tarjoaviin maksulaitoksiin. Ehdotettujen säännösten mukaan maksutoimeksiantopalveluiden ja tilitietopalveluiden tulee hankkia vastuuvakuutus tai muu vastaava vakuus, mikä parantaa myös palveluiden käyttäjien suojaa.

4.2.2 Yritykset

Maksupalvelujen ja tilitietopalveluiden tarjoajat

Suomessa maksupalveluita tarjoavat luotto- ja maksulaitokset sekä rekisteröityneet maksupalveluntarjoajat. Heinäkuussa 2017 Suomessa oli 227 luottolaitosta ja 33 ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikettä, 11 maksulaitosta ja 41 rekisteröitynyttä maksupalveluntarjoajaa, joista kuusi oli sähköisen rahan toimijoita. Kolme teleyritystä on rekisteröitynyt maksupalveluntarjoajiksi.

Luottolaitokset tarjoavat yleensä pankkipalveluiden, kuten talletusten ja luottojen lisäksi niihin liittyviä maksupalveluja. Maksulaitokset ovat puolestaan tyypillisesti erikoistuneet yhdenlaisen maksupalvelun tai tietynlaisen asiakaskunnan palvelemiseen. Suurin osa maksulaitoksista on keskittynyt tarjoamaan maksutapahtumien välittämiseen liittyviä palveluja maksupäätteiden tai verkkomaksamisen kautta. Lisäksi muutama maksulaitos tarjoaa maksupalveluja tietyille asiakaskunnalle, esimerkiksi yrityksille tai tietyille huoltoasemille. Jotkin maksulaitokset ovat pankkikonsernien tytäryhtiöitä. Rekisteröityneiden maksupalveluntarjoajien toiminta on yleensä pientä ja yhteen maksupalveluun keskittynyttä. Tällainen maksupalvelu liittyy tyypillisesti rahanvälitykseen, maksutapahtumien välittämiseen tai teknisellä apuvälineellä toteutettavaan maksupalveluun.

Ehdotetut säännökset mahdollistavat tilitietopalveluiden ja maksutoimeksiantopalveluiden tarjoamisen. Tilitietopalvelun tarjoajat pääsevät maksutilipalveluiden tarjoajien tilistöön ja täten

voivat tarjota muille yrityksille ja kotitalouksille tilien tietoihin liittyviä palveluita. Tällaisia palveluita tarjoavat jo luotto- ja maksulaitokset asiakkailleen omien tiliensä osalta, mutta tilitietopalvelun tarjoajat voivat koota esimerkiksi eri luotto- ja maksulaitoksissa olevien tilien tietoja yhteen. Maksutoimeksiantopalvelut tulevat myös saamaan pääsyn maksutulistöön ja ne voivat käynnistää maksutapahtuman käyttäjän puolesta. Vaikutuksia markkinarakenteeseen on vaikeaa arvioida sen riippuessa siitä, tuleeko markkinoille uusia toimijoita vai tekevätkö jo toimivat luotto- ja maksulaitokset uusia aluevaltauksia.

Direktiivin soveltamisalan muutoksen myötä sääntelyn piiriin tuleville uusille toimijoille syntyy suoria kustannuksia Finanssivalvonnalle maksettavista maksuista. Maksulaitoksen toimilupa maksaa 5 300 euroa. Lisäksi Finanssivalvonta perii maksulaitokselta valvontamaksua, joka koostuu 2 140 euron perusmaksusta ja suhteellisesta osasta, joka on 0,24 prosenttia maksulaitoksen liikkeenvaihdosta vuodessa. Ilman toimilupaa toimivalle maksupalveluntarjoajalle tai tilitietopalvelun tarjoajalle päätös siitä, että maksupalveluja tai tilitietopalveluja saa tarjota ilman toimilupaa, maksaa 1 600 euroa. Näiden toimijoiden valvontamaksu on 1 070 euroa oikeushenkilölle ja 214 euroa luonnolliselle henkilölle vuodessa.

Maksulaitoksen toimiluvan jo saaneiden ja jo rekisteröityneiden maksupalveluntarjoajien tulee toimittaa tietyt tiedot Finanssivalvontaan ylläpitääkseen toimilupansa tai rekisteröintinsä. Finanssivalvonta voi laskuttaa tästä prosessista näitä maksupalveluntarjoajia toimenpidehinnastonsa mukaisesti.

Maksutilipalveluita tarjoavat luotto- ja maksulaitokset joutuvat avaamaan rajapintoja maksutileihinsä maksutoimeksiantopalveluiden ja tilitietopalveluiden tarjoajille, mikä aiheuttaa maksutilipalveluiden tarjoajille tietojärjestelmäkustannuksia. Direktiivissä valtuutetaan komissio antamaan rajapintojen avaamiseen liittyviä teknisiä sääntelystandardeja. Kyseiset standardit ovat vasta valmisteluvaiheessa, joten tarkkoja kustannusarvioita ei tästäkään syystä voida antaa. Luottolaitostoimiala on arvioinut, että tietojärjestelmien muutuskustannukset olisivat sille 100—150 miljoonaa euroa. Lisäksi rajapinnat aiheuttavat luottolaitoksille ylläpitokustannuksia. Rajapintojen avaus luo kuitenkin uudenlaisia mahdollisuuksia ja palveluita, edistäen siten kilpailua markkinoilla.

Lisäksi luotto- ja maksulaitoksille aiheutuu sisäisiä kustannuksia ehdotetuista operatiivisten ja turvallisuusriskien hallintaan liittyvistä riskienhallintatoimenpiteiden ja valvontamekanismien luomisesta ja ylläpidosta. Toisaalta maksupalveluiden tarjoajat voivat maksattaa uudistuksista aiheutuvia kustannuksia loppuasiakkaillaan.

Maksupalvelutoimialalle tullessa uusia toimijoita voi luottolaitosten vahva asema maksupalveluiden tarjoamisessa muuttua. On mahdollista, että luottolaitoksen ylläpitämään maksutiliin liittyviä palveluita, joita aikaisemmin käytettiin suoraan luottolaitoksen palveluiden kautta, käytetään jatkossa tilitietopalveluiden ja maksutoimeksiantopalveluiden tarjoajien välityksellä.

Teleyrityksiä, rajattua verkkoa ja kauppaedustajia koskevien soveltamisalapoikkeusten kaventaminen direktiivissä säädetyllä tavalla on komission esittämien tavoien omiaan muun muassa tasapuolistamaan kilpailuedellytyksiä eri palveluntarjoajien välillä ja tehostamaan kuluttajan suojaa. Matkapuhelimen avulla voidaan ostaa palveluita ja tavaroita, jotka laskutetaan matkapuhelinliittymän laskun yhteydessä. Tällaisia palveluita kutsutaan lisämaksullisiksi palveluiksi. Lisämaksullisten puhepalvelujen markkinan koko oli vuonna 2016 Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry:n arvion mukaan noin 90 miljoonaa euroa.

Suomessa suurimmat teleyritykset ovat jo rekisteröityneitä maksupalveluntarjoajia, mutta nekin joutuvat ainakin päivittämään rekisteröitymistään tarjottavan maksupalvelun poistuessa

ehdotetusta lainsäädännöstä. Tarpeen mukaan myös muiden teleyritysten pitää rekisteröityä maksupalveluntarjoajiksi tai hakea toimilupaa Finanssivalvonnalta.

Soveltamisalan poikkeuksen kaventamisesta aiheutuvien vaikutusten rahamääräinen arviointi ei edes komission vaikutusarvioiden mukaan ole mahdollista. Maksupalvelusääntelyn ulottamisella kyseisiin palveluihin saattaa kilpailun lisäämisen ja kuluttajansuojan tehostamisen lisäksi olla myös kielteisiä vaikutuksia. Se voi eräissä tapauksissa rajoittaa nykyisten palvelujen tarjontaa sekä uusien palvelujen kehittämistä ja siten vähentää kuluttajien ja muiden maksupalvelunkäyttäjille tarjolla olevia toimintavaihtoehtoja.

Teleyrityksiä koskevat muutokset edellyttävät tietojärjestelmämuutoksia, joista aiheutuu teleyrityksille kustannuksia. Teleyritysten lisäarvollisetkin maksupalvelut tulevat lainsäädännön soveltamisalaan, lukuun ottamatta laissa tarkemmin määritellyjä maksutapahtumia, jotka eivät määrältään ja kuukausittaiselta käyttäjäkohtaiselta yhteismäärältään ylitä laissa säädettyjä enimmäismääriä. Tästä aiheutuu käytännössä tarvetta muun muassa järjestelmille, joilla voidaan seurata kyseisten raja-arvojen toteutumista. Tietoliikenneala on arvioinut järjestelmämuutoksista ja muista mukauttamistoimenpiteistä aiheutuvan toimialalle kymmenien miljoonien eurojen kustannukset.

Muut yritykset

Yritykset tyypillisesti tarvitsevat maksupalveluita ylläpitääkseen liiketoimintaansa. Täten lähes jokainen yritys on jonkin maksupalvelujen tarjoajan asiakas. Ehdotettujen säännösten vaikutukset maksupalveluita käyttäviin yrityksiin muistuttavat pitkälti niiden vaikutuksia kotitalouksiin. Maksutoimeksiantopalveluja ja tilitietopalveluja koskeva uusi sääntely lisää myös yritysten maksupalveluiden toimintavaihtoehtoja. Kuten kotitalouksienkin kohdalla, myös maksupalveluiden käyttäjän roolissa olevien yritysten saamaa rahamääräistä hyötyä ehdotetuista muutoksista on vaikeaa arvioida. Uudet säännökset parantavat maksupalveluiden asiakasyritysten asiakkaansuojaa, kuten kotitalouksien suhteen esityksen arviointiin parantavan kuluttajansuojaa.

4.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Esitys lisää hieman Finanssivalvonnan valtuuksia. Esimerkiksi ehdotettujen säännösten mukaan Finanssivalvonta voisi kieltää omistussosuuden hankinnan maksulaitoksesta.

Esitys lisää Finanssivalvonnan valvontatehtäviä ja lisää valvottavien määrää. Maksulaitosten lisääntyvät raportointi- ja ilmoitusvelvollisuudet tulee aiheuttamaan töitä kokoaikaisesti Finanssivalvonnassa. Esimerkiksi maksulaitokset joutuvat esitetyn sääntelyn perusteella toimittamaan vähintään vuosittain Finanssivalvonnalle arvionsa tarjoamiinsa maksupalveluihin liittyvistä operatiivisista ja turvallisuusriskeistä sekä riskienhallintatoimenpiteidensä ja valvontamekanismiensa riittävydestä.

Maksulaitosten mahdolliset uudet toimilupahakemukset, ja nykyisten toimilupien ja rekisteröintien ylläpitoon edellytettävien tietojen läpikäynti sekä näihin liittyvä päätöksenteko, tulevat lisäämään työtaakkaa Finanssivalvonnassa etenkin siirtymäkauden aikana. Ehdotetut säännökset tulevat myös lisäämään Finanssivalvonnan yhteistyötä kansainvälisten valvontaviranomaisten kanssa sekä kasvattamaan Finanssivalvonnan ilmoitusvelvollisuutta Euroopan pankkiviranomaiselle.

Finanssivalvonta on arvioinut tarvitsevansa kaksi henkilötyövuotta lisää kokoaikaisesti lisää hoitamaan ehdotetuista säännöksistä aiheutuvaa työtaakkaa. Lisäksi Finanssivalvonta tarvitsisi yhden henkilötyövuoden vuodeksi 2018 päivitettävien ja uusien toimilupien käsittelyyn.

4.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Ehdotettujen säännösten odotetaan lisäävän kilpailua ja monipuolistavan maksupalveluomielialaa. Luottolaitosten rajapintojen avaaminen hajauttaa tilitietoja useammalle toimijalle, kun ennen kyseiset tiedot ovat olleet vain yhdellä toimijalla. Rajapintojen avaus voi luoda uudenlaisia palveluita, jotka voivat olla helpompia tai käyttäjäystävällisempiä kuin ennen. Esimerkiksi maksupalveluntarjoaja, joka tarjoaisi sekä tilitieto- että maksutoimeksiantopalvelua, voisi tarjota yhdeltä alustalta sekä tilien tietoja että maksutoimeksiantojen toteuttamista käyttäjän eri palveluntarjoajien maksutileiltä. Tilitietojen hajautukseen liittyy tietoturvariskejä, jotka on pyritty ottamaan huomioon direktiivissä ja sen myötä toimeenpanossa.

4.5 Julkinen talous

Esityksellä ei ole vaikutuksia valtion talousarvioon.

4.6 Vaikutukset kansantalouteen ja kokonaistaloudellinen selvitys vaikutuksista

Esityksellä ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia kansantalouteen. Esitys koskee pitkälti maksupalveluja ja niiden tarjoajia, joten suurimmat esityksen vaikutukset koskettavat maksupalveluiden käyttäjiä ja maksupalvelujen tarjoajia. Toki maksupalveluihin liittyvät uudistukset koskettavat lähes jokaista kansalaista, koska maksupalveluita tarvitaan nyky-yhteiskunnassa koko ajan. Esitetyt muutokset ovat kuitenkin melko pieniä, kun ne suhteutetaan koko maksupalveluomielialaan. Suurimmat kielteiset vaikutukset esityksellä on telealalla ja luottolaitoksiin ehdotettujen säännösten vaatiessa niitä päivittämään tietojärjestelmiänsä. Edellä mainitut kustannukset kuitenkin nähdään mahdollisten kilpailua parantavien ja palveluja monipuolistavien vaikutusten takia kuitenkin hyväksyttävänä.

Toisen maksupalveludirektiivin vaikutuksia on koko Euroopan unionin näkökulmasta arvioitu direktiiviehdotuksen antamisen yhteydessä julkaistussa komission vaikutusarviossa. Sen mukaan direktiivin tavoitteena on muun muassa kilpailun esteiden poistaminen, sääntelyn ja teknisten käytäntöjen yhdenmukaistaminen sekä kehittyvien uusien maksupalveluiden saattaminen sääntelyn piiriin ja tätä kautta kuluttajien aseman parantaminen.

Komission vaikutusarviossa on muun ohessa esitetty, että maksutoimeksiantopalveluja koskeva uusi sääntely aikaansaa kauppiaille koko unionin tasolla vuotuisia kustannussäästöjä 0,9—3,5 miljardia euroa, kun verkkomaksuissa siirrytään nykyistä enemmän käyttämään maksutoimeksiantopalveluja luottokorttien sijasta.

Direktiivin soveltamisalaa koskevien poikkeusten kaventamisesta komissio on arvioinut aiheutuvan kyseisille palveluntarjoajille 128—193 miljoonan euron kertaluonteiset kustannukset. Tältä osin on lisäksi huomattava, että lopullisen direktiivin kyseiset säännökset ovat komission ehdotusta monimutkaisemmat, mikä on omiaan lisäämään palveluntarjoajien sopeutuskustannuksia. Toisaalta muutoksen on katsottu edistävän kuluttajansuojaa, maksamisen turvallisuutta ja kilpailuedellytysten tasapuolisuutta, vaikkakaan näitä hyötyjä ei ole katsottu voitavan arvioida määrällisesti. Direktiivin kansainvälisen soveltamisalan laajentamisen on arvioitu tuovan unionin tasolla noin 32 miljoonalle maksupalvelunkäyttäjälle arviolta yhteensä 60 miljardin euron määrällisen vuotuisen hyödyn, kun taas muutoksesta aiheutuvat kustannukset on arvioitu marginaalisiksi.

4.7 Ympäristövaikutukset

Esityksellä ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia ympäristöön.

5 Asian valmistelu

5.1 Valmisteluvaiheet

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriön virkatyönä. Valmistelun aikana on epävirallisia kirjallisia kommentteja pyydetty oikeusministeriöltä, liikenne- ja viestintäministeriöltä, Suomen Pankilta, Finanssivalvonnalta, Kilpailu- ja kuluttajavirastolta, Elinkeinoelämän keskusliitto EK:lta, Finanssiala ry:ltä, Kuluttajaliittoa, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry:ltä, Suomen Yrittäjät ry:ltä, S-pankilta, OP Ryhmältä, Nets Oy:ltä, Nokas CMS Oy:ltä, Paytrail Oyj:ltä, Automatia Oy:ltä ja Suomen Asiakastieto Oy:ltä. Saatua palautetta on hyödynnetty esityksen valmistelussa.

5.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

Hallituksen esitysluonnos lähetettiin julkiselle lausuntokierrokselle 24 päivänä heinäkuuta 2017 (Valtioneuvoston hankerekisteri VM037:00/2017). Lausuntoaika päättyi 1 päivänä syyskuuta 2017. Esitysluonnos on ollut nähtävänä myös ministeriön internetsivuilla.

Lausuntoja saatiin seuraavilta viranomaisilta ja yhteisöiltä: oikeusministeriö, sisäministeriön poliisiosasto, valtiovarainministeriön julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekniikan osasto, liikenne- ja viestintäministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Suomen Pankki, Finanssivalvonta, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Finanssiala ry, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Kuluttajaliitto, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry, Suomen Yrittäjät ry ja OP ryhmä.

Lähtökohtaisesti lausuntopalaute tuki esitystä sekä sen lähtökohdaksi otettua periaatetta tehdä lainsäädäntöön vain direktiivistä johtuvat välttämättömät muutokset. Lausunnoissa tehtyjä muutosehdotuksia on arvioitu tämän periaatteen valossa ja direktiivin sallimissa rajoissa. Ehdotusta kumota postille myönnetty poikkeus toimilupa- ja rekisteröintivaatimuksesta ei ole toteutettu, koska kyseinen poikkeus on nähty tarpeelliseksi myöntää ensimmäistä maksupalveludirektiiviä toimeenpantaessa, eikä olosuhteissa tämän jälkeen ole tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka edellyttäisivät poikkeuksen uudelleen arviointia. Luottolaitosten salassapitovelvollisuuksia on ehdotettu kevennettäväksi. Tätä ei ole toteutettu, koska kyseisen tyyppinen keventäminen on sekä laaja-alainen että uuteen EU:n tietoturva-asetukseen liittyvä kysymys, joka tulisi tutkia luottolaitostoiminnasta annetun lain muutosesitysten yhteydessä.

Lausuntopalautteen johdosta esitykseen on tehty muutamia muutoksia, joilla muun muassa edistetään Finanssivalvonnan tehokasta valvontaa ja harmonisointia sekä selkeytetään, että luottolaitokset voivat tarjota maksupalveluita oman luottolaitostoimilupansa perusteella. Lisäksi esitykseen on tehty muutamia teknisiä tarkistuksia.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Tämä esitys koskee vain toisen maksupalveludirektiivin II osaston sekä vähäisessä määrin IV ja VI osaston säännösten täytäntöönpanoa. Direktiivin täytäntöönpanoa muilta osin koskeva erillinen hallituksen esitys esitellään oikeusministeriöstä. Kyseisen oikeusministeriön esityksen laitos on tarkoitettu käsiteltäväksi samanaikaisesti tämän esityksen kanssa ja tulemaan voimaan samaan aikaan tämän esityksen lakien kanssa.

HE 143/2017 vp

Samaan aikaan tämän esityksen kanssa on tarkoitus antaa eduskunnalle valtiovarainministeriössä valmisteltu hallituksen esitys laiksi sijoituspalvelulain muuttamisesta, laiksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä ja eräiksi niihin liittyviksi laeiksi, perustuen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 600/2014 rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta ja direktiivi 2014/65/EU rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta. Esityksissä muutetaan Finanssivalvonnasta annettua lakia, Finanssivalvonnan valvontamaksusta annettua lakia ja sijoituspalvelulakia samoilta osin kuin tässä esityksessä on esitetty muutettavaksi.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Maksulaitoslaki

1 §. Soveltamisala. Pykälän 2 momentin 4 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan toisen maksupalveludirektiivin 4 artiklan 44 kohdan sanamuotoa. Lain soveltamisalaan kuuluisi siten maksunsaajan kanssa tehtyyn sopimukseen perustuva maksutapahtuman hyväksyminen tai käsitteleminen, joka johtaa varojen siirtämiseen maksunsaajalle. Muotoilu olisi yhdenmukainen maksupalvelulain 1 §:n kanssa.

Pykälän 2 momentin 5 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi. Kohtaan tehtäisiin teknisiä muutoksia sanamuodon yhdenmukaistamiseksi maksupalvelulain 8 §:n 8 kohdan kanssa. Sanamuoto vastaa asiallisesti toisen maksupalveludirektiivin 4 artiklan 22 kohtaa.

Pykälän 2 momentin 6 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi ja momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 7 kohta. Lain soveltamisalaan kuuluvia maksupalveluja olisivat direktiivin mukaisesti myös maksutoimeksiantopalvelu ja tilitietopalvelu, jotka määritellään 5 §:n 10 ja 11 kohdassa. Lisäyksellä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 4 artiklan 3 kohdan maksupalveluiden määritelmä.

2 §. Soveltamisalaan kuulumattomat palvelut. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi.

Pykälän 1 momentin 5 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi postilain (415/2011) myötä. Muutos on tarpeen, koska postipalveluiden tarjoajilta ei enää edellytetä toimilupaa vaan toiminta on ilmoituksenvaraista. Ei ole tarkoituksenmukaista mahdollistaa maksupalveluiden tarjontaa kaikille postitoiminnan harjoittajille. Maksupalveluiden tarjonta rajattaisiin nykyistä oikeustilaa vastaavasti ainoastaan yleispalveluvelvoitteen alaisille postiyrityksille. Momentin muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 1 artiklan 1 kohdan c alakohta. Muutoin momentti vastaa tämän lain voimaantullessa voimassa ollutta lakia.

Pykälän 2 momentin 3 kohta ehdotetaan siirrettäväksi muokattuna uudeksi 4 momentiksi. Pykälän 2 momentin 4 kohta siirtyy tällöin 3 kohdaksi. Muutoin momentti vastaa tämän lain voimaantullessa voimassa ollutta lakia.

Pykälän 3 momenttiin ei ehdoteta muutoksia.

Pykälän informatiivinen viittaussäännös postilain kumoamiseen on tarpeeton postilain muutoksen tultua huomioiduksi 1 momentin 5 kohdan muutoksella. Se korvattaisiin uudella 4 momentilla, joka säätäisi rajoitetusti käytettäviin maksuvälineisiin perustuvasta palvelusta.

Maksulaitoslakia ei muutoin sovellettaisi tiettyihin rajoitetusti käytettäviin maksuvälineisiin perustuviin palveluihin lukuun ottamatta maksulaitoslain 8 a §:ää, joka tulisi kuitenkin sovellettavaksi. Kyseisessä 8 a §:ssä pykälässä säädettäisiin muun muassa palveluntarjoajan ilmoitusvelvollisuudesta Finanssivalvonnalle.

Tällaisia maksuvälineisiin perustuvia palveluita olisivat kyseisen 4 momentin 1 kohdan mukaan sellaiset maksuvälineet, joita voitaisiin käyttää vain liikkeeseenlaskijan tiloissa tai liikkeeseenlaskijan kanssa suoraan tehdyn sopimuksen nojalla hyödykkeen tarjoajien rajatussa verkossa. Direktiivin johdanto-osassa mainitaan esimerkkinä tällaisesta tapauksesta vähittäismyyntiketju, jossa asianomaiset yhteisöt ovat suoraan kytköksissä kaupallisella sopimuksella

ja joka esimerkiksi käyttää myyntipaikoissaan yhtä, tavallisesti myös maksuvälineessä esiintyvää tuotemerkkiä. Direktiivin johdanto-osan mukaisesti samaa maksuvälinettä ei tulisi voida käyttää useammassa kuin yhdessä rajatussa verkossa.

Momentin 2 kohdan mukaan maksuvälineitä voitaisiin käyttää ainoastaan valikoimaltaan erittäin rajattujen hyödykkeiden hankkimiseksi. Direktiivissä tai sen johdannossa ei ole tarkemmin määritelty, milloin sellaisten hyödykkeiden valikoima, joita maksuvälineillä voidaan hankkia, on erittäin rajattu. Johdanto-osassa mainitaan vain esimerkkinä tapaus, jossa maksuvälineen käyttö rajataan tiettyyn määrään toiminnallisesti yhteen liittyviä tavaroita tai palveluja myyntipaikan maantieteellisestä sijainnista riippumatta. Tyypillisesti alakohdan soveltamisalaan kuuluvina maksuvälineinä voidaan kuitenkin mainita muun muassa maksuvälineet, joita käytetään pelkästään ravintolapalveluiden maksamiseen, samoin kuin maksuvälineet, joilla maksetaan vain liikuntapalveluja. Vastaava koskee esimerkiksi pelkästään terveydenhoitopalvelujen maksamiseen käytettäviä maksuvälineitä, samoin kuin matkakortteja ja muita ainoastaan liikenteen palvelujen maksamiseen käytettäviä maksuvälineitä. Tällaiset maksuvälineet voivat siis jäädä lain soveltamisalan ulkopuolelle, vaikka hyödykkeiden tarjoajien verkko olisi laajakin.

Direktiivin johdanto-osassa todetaan yleisesti, että direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle voivat jäädä muun muassa kauppojen omat kortit, polttoainekortit, jäsenkortit, julkisen liikenteen matkakortit, pysäköintiliput ja ateriasetelit. Paperimuotoisten maksukuponkien kaltaisten maksuvälineiden, esimerkiksi lounassetelien sekä liikunta- ja kulttuuripalveluiden ostamiseen tarkoitettujen setelien, osalta on lisäksi syytä huomata, että ne jäävät lain soveltamisalan ulkopuolelle 3 §:n 2 kohdan perusteella. Toisaalta direktiivin johdanto-osassa todetaan, että jos erityiseen käyttötarkoitukseen osoitetusta maksuvälineestä kehittyy yleisväline, se ei enää jää direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle. Rajatussa verkossa käytettävästä maksuvälineestä ei johdanto-osan mukaan olisi kyse yksin sillä perusteella, että välinettä voidaan käyttää hankintoihin lueteltujen eri kauppiaiden liikkeissä, koska sellaiset välineet on tyypillisesti suunniteltu jatkuvasti kasvavia palvelutarjoajien verkostojaa varten.

Momentin 3 kohdan mukaan soveltamisalan ulkopuolelle jäisivät maksuvälineet, jotka tarjotaan yrityksen taikka julkisoikeudellisen yhteisön tai laitoksen pyynnöstä ja jotka ovat voimassa vain yhdessä ETA-valtiossa, säännellään erityisistä sosiaalista tai verotuksellisista syistä määrättyjen tiettyjen hyödykkeiden hankkimiseksi liikkeeseenlaskijan kanssa sopimuksen tehneiltä toimittajilta. Säännös voisi koskea esimerkiksi sellaisia henkilökuntaetujen tarjoamisessa käytettäviä maksuvälineitä, joita säännellään erityisistä verotuksellisista syistä. Säännöksellä voi olla merkitystä myös esimerkiksi, jos sosiaali- ja terveystalvveluja järjestettäessä otetaan käyttöön erityisesti säänneltyjä maksuvälineitä palveluiden hankkimiseksi yksityisiltä palveluntarjoajilta. Kulloisestakin maksuvälinettä koskevasta erityissääntelystä ja sopimuksista riippuu, jääkö palvelu lain soveltamisalan ulkopuolelle alakohdan nojalla.

Direktiivi antaa vähän tulkintaohjeita, mitkä maksuvälineet jäisivät lopulta lain soveltamisalan ulkopuolelle. Tämä jää viime kädessä valvontaviranomaisen arvioitavaksi.

Lisäksi uuteen 4 momenttiin on lisäksi tehty teknisiä muutoksia verrattuna alkuperäiseen 2 momentin 3 kohtaan. Momentin määritelmä erityisen rajoitetusti käytettävästä maksuvälineestä on yhdenmukainen maksupalvelulain 2 §:n 3 kohdan vastaavan säännöksen kanssa. Yllä mainituilla muutoksilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 3 artiklan k kohta ja osaltaan 37 artiklan 2, 4 ja 5 kohta.

3 §. Soveltamisalaan kuulumattomat maksutapahtumat. Pykälän 1 momentin 1 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että soveltamisalan ulkopuolelle jäisivät vain tilanteet, joissa kaup-

paedustaja tai muu vastaava edustaja toimii ainoastaan maksajan tai maksunsaajan puolesta. Lain soveltamisalan ulkopuolelle jäisivät jatkossakin esimerkiksi erilaisten viranomaisten edellyttämien lupien myynti siten, että luvan myy asiamies, joka tilittää varat viranomaiselle. Sen sijaan tilanteet, joissa maksun välittävä asiamies toimii sekä maksajan että maksunsaajan puolesta, tulisivat lain soveltamisalaan. Tällaisia asiamiehiä voisivat olla esimerkiksi sähköiset kauppapaikat, jotka saattavat yhteen ostajan ja myyjän sekä samalla välittävät maksun hyödykkeestä ostajalta myyjälle. Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 3 artiklan b alakohta.

Pykälän 1 momentin 5 kohtaan lisättäisiin se, että soveltamisalan ulkopuolelle jätettäisiin paitsi konserniin ja siihen rinnastettavaa yritysyhmään kuuluvien yritysten väliset maksutapahtumat, jos maksupalvelun välittäjä kuuluu näiden kanssa samaan ryhmään, myös tällaisiin maksutapahtumiin liittyvät palvelut. Lisäyksellä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 3 artiklan n alakohta.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti. Momentissa rajattaisiin eräät pienehköt maksutapahtumat, joissa teleyritys toimii maksun välittäjänä, muutoin lain soveltamisalan ulkopuolelle, mutta 8 a § tulisi kuitenkin sovellettavaksi. Kyseisessä 8 a §:ssä säädettäisiin muun muassa palveluntarjoajan ilmoitusvelvollisuudesta Finanssivalvonnalle.

Teleyrityksellä tarkoitetaan tietoyhteiskuntakaaren (917/2014) mukaan yritystä, joka tarjoaa verkkopalvelua tai viestintäpalvelua. Tietoyhteiskuntakaaren viestintäverkon määritelmä vastaa toisen maksupalveludirektiivin 4 artiklan 41 alakohdan määritelmää ja viestintäpalvelun määritelmä puolestaan toisen maksupalveludirektiivin 4 artiklan 42 alakohdan määritelmää.

Lain soveltamisalan ulkopuolelle jäisivät eräät tarkemmin määritellyt maksutapahtumat, jotka teleyritys perii viestintäpalvelun käyttöön perustuvan laskutuksensa yhteydessä käyttäjältä ja joiden määrä on enintään 50 euroa. Momentin 1 kohdan mukaan tällaisia kyseisen rajan puitteissa lain soveltamisalan ulkopuolelle jääviä maksutapahtumia olisivat maksut digitaalisen sisällön tai ääniperusteisten palvelujen ostamista varten. Digitaalisella sisällöllä tarkoitetaan toisen maksupalveludirektiivin 4 artiklan 43 alakohdan mukaisesti digitaalisessa muodossa tuotettavia ja tarjottavia hyödykkeitä, joiden käyttö tai kulutus on rajoitettu tekniseen laitteeseen ja joihin ei sisälly minkäänlaista fyysisen tavarain tai palvelun käyttöä tai kulutusta.

Momentin 2 kohdan mukaan lain soveltamisalan ulkopuolelle kyseisen 50 euron rajan puitteissa jääviä maksutapahtumia olisivat myös maksutapahtumat, jotka toteutetaan sähköisestä laitteesta tai sen välityksellä siten, että suoritus tehdään hyväntekeväisyyteen taikka maksuksi matka-, pysäköinti-, pääsy- tai muista sen kaltaisista lipuista. Viimeksi mainittu vastaa direktiivin johdanto-osan kappaletta 16, jossa esimerkkeinä direktiivissä tarkoitettujen lippujen käyttötarkoituksista mainitaan matkaliput, viihde, autojen paikoitus ja tapahtumiin pääsy. Poikkeuksen piiriin eivät sen sijaan kuuluisi tilanteet, joissa kyse on fyysisten tavaroiden maksamisesta.

Momentissa tarkoitettujen maksutapahtumien jääminen lain soveltamisalan ulkopuolelle edellyttäisi lisäksi, että niiden kaikkien yhteenlaskettu määrä kuukaudessa pysyisi laissa säädetyin kuukausikohtaisen enimmäismäärän puitteissa eli olisi enintään 300 euroa kuukaudessa käyttäjää kohden. Mainittua rajaa sovellettaisiin riippumatta siitä, laskutetaanko maksutapahtumat jälkikäteen vai maksetaanko ne teleyritykselle etukäteen, kuten toisen maksupalveludirektiivin 3 artiklan l alakohdan ensimmäisestä ja toisesta luetelmakohdasta käy nimenomaisesti ilmi.

Momentti on yhdenmukaisen maksupalvelulain 3 §:n 6 kohdan kanssa. Lisäyksellä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 3 artiklan l kohta ja osaltaan 37 artiklan 2 kohta.

4 §. Valvonta. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 2 momentti*. Momentin mukaan Finanssi- valvonnan tulisi toimia yhteistyössä muiden ETA-maiden toimivaltaisten viranomaisten ja Euroopan valvontaviranomaisten kanssa siten kuin Finanssivalvonnasta annetussa laissa ja tässä laissa säädetään. Lisäys on luonteeltaan selkeyttävä.

Momentissa säädettäisiin myös, että mikäli Finanssivalvonnan ja toisen ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen välinen erimielisyys on saatettu Euroopan pankkivalvontaviranomaisen perustamisesta annetun asetuksen 19 artiklassa tarkoitetun menettelyn piiriin, tulisi Finanssivalvonnan lykätä päätöksiään kunnes asia on ratkaistu kyseisen 19 artiklan mukaisesti. Artiklassa määritellään sovittelu ja päätösmenettely toimivaltaisten viranomaisten erimielisyyksien ratkaisemiseksi. Mahdolliset erimielisyydet voisivat koskea tapauksia, joissa toimivaltainen viranomainen katsoo, ettei toisen maksupalveludirektiivin 26 ja 28—31 artiklan mukainen yhteistyö ole näiden säännösten mukaisia. Kyseiset säännökset koskevat viranomaisten välistä tietojen vaihtoa, sijoittautumisoikeuden ja palveluiden tarjoamisen vapauden soveltamisesta tai näitä vapauksia käyttävien maksulaitosten valvontaa, toisen maksupalveludirektiivin nojalla annettujen säännösten noudattamatta jättämisen johdosta toteutettavia toimenpiteitä tai näiden toimenpiteiden perusteluita ja niistä ilmoittamista. Päätöksenteon lykkäämisellä tarkoitetaan sekä uusien päätösten tekemisen että jo tehtyjen päätösten toimeenpanon lykkäämistä. Finanssivalvonta voi olla tapauksesta riippuen joko koti- tai isäntävaltion toimivaltainen viranomainen. Tätä säännöstä sovelletaan molemmissa tapauksissa.

Lisäyksellä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 27 artiklan 2 kohta.

5 §. Määritelmät. Pykälän 6 a kohtaa ehdotetaan muutettavaksi. Muutoksella yhdenmukaistetaan sähköisen rahan määritelmä sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosten liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/110/EY, jäljempänä *sähkörahadirektiivi*, 2 artiklan 1 kohdan 2 luetelmakohdan määritelmän mukaiseksi. Muutoksella selkeytetään se, että sähköisen rahan vastaanottajana voi toimia oikeushenkilön lisäksi myös luonnollinen henkilö. Muutoksella toimeenpannaan omalta osaltaan toisen maksupalveludirektiivin 18 artiklan 3 kohta.

Pykälän 8 kohta ehdotetaan muutettavaksi. Ryhmän määritelmän alun viittaus kirjanpitolakiin säilytettäisiin, koska toisen maksupalveludirektiivin 4 artiklan 40 kohdassa viitataan tietyn-tyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2013/34/EU 22 artiklan 1, 2 ja 7 kohtiin, ja kyseinen direktiivi on toimeenpantu kirjanpitolailla. Määritelmän loppuosa muutettaisiin toisen maksupalveludirektiivin yllä mainitun artiklan mukaisesti viittaamaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 täydentämisestä teknisillä sääntelystandardeilla laitoksia koskevien omien varojen vaatimusten alalla annettuun komission delegoituun asetukseen (EU) N:o 241/2014 ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 575/2013.

Pykälän 9 kohta ehdotetaan muutettavaksi. Kyseinen määritelmäkohta koskee ensimmäistä maksupalveludirektiiviä, joka kumoutuu toisella maksupalveludirektiivillä. Kohdassa siis määriteltäisiin toinen maksupalveludirektiivi.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 10 kohta*, jossa määriteltäisiin maksutoimeksiantopalvelu. Määritelmä on yhdenmukainen maksupalvelulain 8 §:n kanssa. Lisäyksellä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 4 artiklan 15 kohta.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 11 kohta*, jossa määriteltäisiin tilitietopalvelu. Määritelmä on yhdenmukainen maksupalvelulain 8 §:n kanssa. Lisäyksellä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 4 artiklan 16 kohta.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 12 kohta*, jossa määriteltäisiin Euroopan pankkiviranomainen viittaamalla kyseisen viranomaisen perustamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen 1093/2010. Toisessa maksupalveludirektiivissä ja tässä laissa viitataan useaan otteeseen kyseiseen viranomaiseen ja asetukseen, joten viranomaisen määrittely on perusteltua.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 13 kohta*, jossa määriteltäisiin maksuväline. Toisessa maksupalveludirektiivissä ja tässä laissa viitataan useaan otteeseen kyseiseen käsitteeseen, joten se on perusteltua määritellä. Määritelmä on yhdenmukainen maksupalvelulain vastaavan määritelmän kanssa. Lisäyksellä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 4 artiklan 14 kohta.

6 §. *Maksupalvelun tarjoamisen luvanvaraisuus.* Toisen maksupalveludirektiivin johdanto-osan 24 kappaleen mukaisesti direktiivissä määritetään ne maksupalveluntarjoajien ryhmät, joilla on oikeus tarjota maksupalveluja kaikkialla Euroopan unionissa. Näitä ovat luottolaitokset, jotka vastaanottavat käyttäjiltä talletuksia, joita voidaan käyttää maksutapahtumien rahoittamiseen ja joihin olisi edelleen sovellettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2013/36/EU säädettyjä toiminnan vakautta koskevia vaatimuksia, sähköisen rahan liikkeenlaskijat, jotka laskevat liikkeeseen sähköistä rahaa, jota voidaan käyttää maksutapahtumien rahoittamiseen ja joihin olisi edelleen sovellettava direktiivissä 2009/110/EY säädettyjä toiminnan vakautta koskevia vaatimuksia, sekä maksulaitokset ja postisiirtoa hoitavat laitokset, joilla on kansallisen lainsäädännön nojalla oikeus tarjota kyseisiä palveluja. Siten esimerkiksi yllä mainitut luottolaitokset voivat tarjota maksupalveluita luottolaitostoimilupansa perusteella.

Pykälän *1 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi. Toisen maksupalveludirektiivin 11 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja nykyistä oikeustilan vastaavasti maksupalvelun tarjonta olisi edelleen toimiluvanvaraista. Toimilupa voitaisiin myöntää vain oikeushenkilölle, jolla on kotipaikka Suomessa ja sen myöntämisestä säädetään tämän lain 3 luvussa. Kyseisessä artiklassa säädetään myös tietyistä poikkeuksista tähän pääsääntöön, niistä säädetään tämän lain 7 ja 7 b §:ssä. Tällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 11 artiklan 1 kohta.

Momenttia kuitenkin tarkennettaisiin siten, että maksupalveluiden tarjoaminen edellyttää ETA-alueella myönnettyä toimilupaa. Tarkennus on selkeyttävä, eikä muuta nykyistä oikeustilaa. Maksupalvelun tarjonta olisi mahdollista myös toimiluvanhaltijoiden ETA-alueella sijaitseville sivuliikkeille riippumatta siitä, sijaitsevatko niiden päätoimipaikat ETA-alueella tai direktiivin 2013/36/EU 47 artiklan ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti ETA-alueen ulkopuolella. Ulkomaisesta maksulaitoksesta säädetään laissa ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa (298/2010). Momentin muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 1 artiklan 1 kohdan a alakohta.

7 §. *Muun maksupalvelun tarjoamisen kuin sähköisen rahan liikkeeseenlaskun luvanvaraisuutta koskeva poikkeus.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi.

Pykälän *1 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi. Muutoksen myötä mahdollisuus tarjota maksupalveluja ilman toimilupaa koskisi 1 §:n 2 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettua maksupalvelua. Siten kyseisen pykälän ja momentin 6 kohdassa tarkoitettua maksutoimeksiantopalvelua ei voisi tarjota ilman toimilupaa. Selvyyden vuoksi todettakoon, että kyseisen pykälän ja momentin 7 kohdassa tarkoitettua tilitietopalvelun tarjonnasta säädetään 7 b §:ssä. Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 32 artiklan 1 kohta.

Tämän lain voimaantullessa voimassa olleen lain mukaan myöskään sähköisen rahan liikkeenlaskua ei saisi tarjota ilman toimilupaa. Tämä säilytettäisiin, mutta siihen tehtäisiin nykyiseen oikeustilaan vaikuttamaton tekninen muutos.

Pykälän ruotsinkielisestä *2 momentista* ehdotetaan muutettavaksi yksi sana vastaamaan suomenkielistä momenttia. Muutos olisi luonteeltaan tekninen.

Pykälän *4 momenttia* ehdotetaan tarkennettavaksi. Maksupalvelun tarjoamiseen osallistuvan käsite voidaan tulkita tarpeettoman laajasti, sisältämään esimerkiksi maksupalveluntarjoajan kassahenkilökunnan. Siten ehdotetaan käytettäväksi toisen maksupalveludirektiivin 32 artiklan 1 kohdan b alakohdan käsitettä liiketoiminnan hallinnointiin tai harjoittamiseen osallistuva.

Pykälän *5 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi. Momenttiin lisättäisiin, että palveluntarjoajiin sovelletaan myös 8 ja 18 §:n mukaisia maksulaitosrekisteröintiä koskevia säädöksiä. Muutos johtuu siitä, että toisen maksupalveludirektiivin edellyttämiä rekisteröintitoimien muutoksia on toimeenpantu kyseisissä pykälissä. Lisäksi palveluntarjoajiin sovellettaisiin operatiivisten ja turvallisuusriskien hallintaa sekä poikkeama- ja petosraportointivelvoitteita koskevaa 19 a ja 19 b §:ää. Kyseiset 19 a ja 19 b § toimeenpanevat toisen maksupalveludirektiivin 95 ja 96 artiklan, joista ei 32 artiklan 1 kohdan mukaan voi myöntää poikkeusta.

Lisäksi palveluntarjoajiin sovellettaisiin 22 §:ää. Kyseisen pykälän 1 momentin mukaan palveluntarjoajalta edellytettäisiin kiinteää toimipaikkaa. Tämä on perusteltua, jotta Finanssivalvonta voisi tehdä tarkastuksia toimijaan, joka harjoittaa nykyisin toimintaansa kotirauhan piirissä (esimerkiksi kotona järjestettävä maksujenvälitystoiminta). Kyseisen pykälän 2 momentin mukaan rekisteröityihin palveluntarjoajiin sovellettaisiin vaatimusta, että palveluntarjoajan tulee tarjota ainakin osaa maksupalveluntarjoajonnastaan Suomessa. Koska rekisteröity toimija ei saa toisen maksupalveludirektiivin 32 artiklan 3 kohdan mukaan tarjota palveluita rajan yli ETA-alueelle sijoittautumisoikeuden ja palveluiden tarjoamisen vapauden perusteella, säännös tulisi sovellettavaksi ETA-alueen ulkopuoliseen toimijaan, joka hakisi rekisteröitymistä Suomessa. Säännös on perusteltu tällaisen palveluntarjoajan tehokkaan valvonnan turvaamiseksi.

Palveluntarjoajiin tulisi sovellettavaksi myös 39 § asiakkaan tuntemisesta. Tällä tuettaisiin rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä. Muutoksen myötä Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus asiakkaan tuntemisessa noudatettavista menettelytavoista ja riskienhallinnasta ulottuisi myös tässä pykälässä tarkoitettuihin toimijoihin. Tällä edistettäisiin asiakkaan tuntemiseen liittyvien käytäntöjen ja edellytysten yhtenäisyyttä. Muutoin momentti on säilytetty yhtä teknistä muutosta lukuun ottamatta ennallaan. Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 32 artiklan 1 kohta, 95 artiklan 1 ja 2 kohta sekä 96 artiklan 1, 2 ja 6 kohta.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 7 momentti*. Sen mukaisesti Finanssivalvonnalla olisi velvollisuus ilmoittaa komissiolle tässä pykälässä tarkoitettujen henkilöiden lukumäärä ja toteutettujen maksutapahtumien kokonaisarvo kunakin kalenterivuonna joulukuun 31 päivänä. Tällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 34 artikla.

Pykälän 3 ja 6 momentti vastaisi voimassa olevaa lakia.

7 a §. *Sähköisen rahan liikkeeseenlaskun luvanvaraisuutta koskeva poikkeus.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi.

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Momenttiin lisättäisiin, että myös 7 §:stä poiketen sähköisen rahan liikkeeseenlaskua voi harjoittaa ilman toimilupaa. Muutos on luonteeltaan selkeyttävä, koska luvanvaraisuutta edellytetään 6 §:n lisäksi myös 7 §:n 1 momentissa. Muutos ei vaikuta nykyiseen oikeustilaan.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Tämän lain 19 a ja b §:ää ei sovellettaisi poikkeuksen alaisiin sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoihin. Muutos on yhdenmukainen sen kanssa, ettei kyseisiä pykäläiä sovelleta myöskään toimiluvan nojalla sähköistä rahaa liikkeeseenlaskeviin toimijoihin.

Muutoin pykälään ei ehdoteta muutoksia.

7 b §. *Tilitietopalvelun tarjoamisen luvanvaraisuutta koskeva poikkeus.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi, tilitietopalveluiden tarjoamisen luvanvaraisuuspoikkeusta koskeva pykälä. Tilitietopalveluiden tarjoajia kohdellaan maksulaitoksina, mutta jos ne tarjoavat maksupalveluita ainoastaan tilitietopalveluita, niihin sovelletaan toista maksupalveludirektiiviä vain rajoitettusti. Sovellettavat säädökset ovat täysharmonisoituja, joten niistä ei kansallisessa toimeenpanossa voida poiketa.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että tilitietopalveluiden tarjoajan, joka voi olla luonnollinen tai oikeushenkilö, tulee tehdä ilmoitus Finanssivalvonnalle. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot, joita edellytetään toisen maksupalveludirektiivin 33 artiklan 1 kohdassa viittauksella 5 artiklan 1 kohdan a, b, e—h, j, l, n, p ja q kohtaan. Tämä toimeenpantaisiin viittaamalla maksulaitoksen toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä annettuun valtiovarainministeriön asetukseen.

Asetuksen tarkemmasta soveltamisalasta säädettäisiin asetuksen 1 §:n 2 momentissa. Kyseisessä kohdassa säädettäisiin, että tilitietopalveluiden tarjoajaan sovellettaisiin asetuksen 2 §:n 1 momenttia ja 2 momentin 1 ja 3 kohtaa, 3 ja 6 §:ää, 7 §:n 1 ja 3 momenttia ja 10 §:ää, 12 §:ää maksunvälitysjärjestelmiin liittymisen osalta, 14 §:ää sen 1 momentin 10 kohtaa lukuun ottamatta, 15 §:ää toimintojen ulkoistamisen osalta sekä 17 §:ää.

Tilitietopalvelun tarjoajaan sovellettaisiin myös tämän lain 4 §:ää, jolloin tilitietopalveluiden tarjoajien valvovana viranomaisena toimisi Finanssivalvonta. Kyseisessä 4 §:ssä myös asetetaan Finanssivalvonnalle yhteistyövelvoite ETA-valtioiden viranomaisten ja Euroopan valvontaviranomaisten kanssa. Tällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 33 artiklan 1 kohdan viittaus 22 ja 26 artiklaan.

Tilitietopalvelun tarjoajaan sovellettaisiin myös tämän lain 11 §:ää, jossa säädetään toimilupahakemuksesta, toimivaltaisesta viranomaisesta ja ilmoitusvelvollisuudesta toimilupahakemuksessa annettujen tietojen oikeellisuuteen vaikuttavista seikoista ja muutoksista. Tällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 33 artiklan 1 kohdan viittaukset 5 ja 22 artiklaan.

Tilitietopalvelun tarjoajaan sovellettaisiin myös tämän lain 19 a §:ää operatiivisten ja tietoturvariskien hallinnasta. Tällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 33 artiklan 2 kohdan viittaus 95 artiklan soveltamiseen.

Tilitietopalvelun tarjoajaan sovellettaisiin myös tämän lain 19 b §:ää poikkeuksista ja petok-
sista ilmoittamisesta. Tällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 33 artiklan 2 koh-
dan viittaus 96 artiklan soveltamiseen.

Tilitietopalvelun tarjoajaan sovellettaisiin myös 26 b §:ää, joka säättää tilitietopalveluiden tar-
jonnasta johtuvien vastuiden kattamisesta. Tällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiiv-
in 33 artiklan 1 kohdan viittaus 5 artiklan 3 kohtaan.

Tilitietopalveluiden tarjoajaan sovelletaan myös maksupalvelulain 11—15 § annettavista tie-
doista. Tällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 33 artiklan 2 kohdan viittaus 52
artiklaan.

Palveluntarjoajaan sovelletaan myös maksupalvelulain 22 §:n 1 momenttia ja 25 a §:ää. Tällä toi-
meenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 33 artiklan 2 kohdan viittaus 45 artiklan so-
veltamiseen.

Palveluntarjoajaan sovelletaan maksupalvelulain 53 §:n 1 momenttia ja 54 §:n 1 momenttia.
Tällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 33 artikla 2 kohdan viittaus 69 artiklan
soveltamiseen.

Palveluntarjoajaan sovelletaan maksupalvelulain 82 a, 82 b ja 85 c §:ää. Tällä toimeenpannaan
toisen maksupalveludirektiivin 33 artiklan 2 kohdan viittaus 67 artiklan soveltamiseen.

Palveluntarjoajaan sovelletaan maksupalvelulain 82 a §:n 1 momenttia ja 85 b §:ää. Tällä toi-
meenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 33 artiklan 2 kohdan viittaus 97 artiklan sovel-
tamiseen.

Palveluntarjoajaan sovelletaan myös maksupalvelulain 85 b ja 85 c §:ää. Tällä toimeenpan-
naan toisen maksupalveludirektiivin 33 artiklan 2 kohdan viittaus 98 artiklan soveltamiseen.

Tilitietopalveluiden tarjoajiin kohdistuu täysharmonisoitu toisen maksupalveludirektiivin 33
artiklan mukainen sääntelykehikko. Kyseisen kehiön mukaan tilitietopalveluiden tarjoajat
voivat tarjota palveluita ETA-alueella, eikä niihin voida ulottaa vaatimusta tarjota ainakin osaa
palveluistaan Suomessa. On kuitenkin ainakin teoriassa mahdollista, että Suomeen haluaisi re-
kisteröityä tilitietopalveluiden tarjoaja, joka tarjoaisi palveluita ainoastaan ETA-alueen ulko-
puolelle. Tällaisiin vain ETA-alueen ulkopuolelle tilitietopalveluita tarjoaviin sovellettaisiin
lisäksi 22 §:n 2 momenttia, joka edellyttäisi, että palveluntarjoajan tulee tarjota ainakin osaa
maksupalveluntarjonnastaan Suomessa. Säännös on verrattavissa 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettuihin
rekisteröityihin maksupalveluntarjoajiin sovellettavaan vastaavaan säännökseen ja perusteltua
tällaisen palveluntarjoajan tehokkaan valvonnan turvaamiseksi.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnalle velvollisuus merkitä tilitietopalvelui-
den tarjoajat maksulaitosrekisteriin tämän lain 16 §:n mukaisesti. Lisäksi säädettäisiin, että Fi-
nanssivalvonnalla on mahdollisuus rajoittaa tilitietopalvelun tarjontaa tai peruuttaa päätöksensä
sallia tilitietopalvelun tarjonta. Mikäli Finanssivalvonta peruuttaa tämän päätöksensä, on
sen ilmoitettava peruutuksesta ja sen perusteesta Euroopan pankkiviranomaiselle, noudattaen
toisen maksupalveludirektiivin 15 artiklan nojalla annettuja komission teknisiä täytäntöön-
panostandardeja. Kyseiset standardit koskevat Euroopan pankkiviranomaisen maksulaitoskes-
kusrekisteriä varten toimitettavien tietojen yksityiskohtia ja rakennetta, mukaan lukien yhtei-
nen lomake ja malli näiden tietojen toimittamista varten. Euroopan pankkiviranomaisen on
määrä toimittaa luonnokset näistä teknisistä täytäntöönpanostandardeista komissiolle viimeis-
tään 13 päivänä heinäkuuta 2017. Näillä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 33

artiklan viittaukset 14 ja 15 artiklaan sekä 23 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan d luetelma-kohtaan.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että mikäli tilitietopalvelua tarjotaan rajan yli, palveluntarjoajaan sovelletaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen säädösten lisäksi soveltuvin osin tämän lain 42, 42 a ja 43—47 §:ää. Tällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 33 artiklan 1 kohdan viittaus 28 artiklan, 29 artiklan 6 kohdan ja 30 artiklan soveltamiseen.

Lisäksi säädettäisiin, että mikäli tilitietopalveluiden tarjoaja aikoo ulkoistaa maksupalvelujen operatiivisia toimintoja muille yksiköille vastaanottavassa ETA-valtiossa, on sen ilmoitettava siitä Finanssivalvonnalle. Tällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 33 artiklan 1 kohdan viittaus 28 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan soveltamisesta.

8 §. Ilmoitusvelvollisuus tarjottaessa maksupalvelua ilman toimilupaa. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan tarkennettavaksi. Maksupalvelun tarjoamiseen osallistuvan käsite voidaan tulkita tarpeettoman laajasti, sisältämään esimerkiksi maksupalveluntarjoajan kassahenkilökunnan. Siten ehdotetaan käytettäväksi toisen maksupalveludirektiivin 32 artiklan 1 kohdan b alakohdan käsitettä liiketoiminnan hallinnointiin tai harjoittamiseen osallistuva. Myös 7 §:n 4 momenttiin on ehdotettu tehtäväksi vastaava muutos.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Nykyisessä lainsäädännössä Finanssivalvonta voi perua päätöksensä sallia maksupalveluiden tarjonta ilman toimilupaa vain 13 § ja 13 a §:ssä tarkoitetun luotettavuuden perusteella tai mikäli henkilö ei täytä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) vaatimuksia. Tätä voidaan pitää tarpeettoman rajoittavana. Valvonnassa on esimerkiksi noussut esiin tilanteita, joissa palveluntarjoaja on selvästikin lopettanut toimintansa, mutta ei ole ottanut yhteyttä Finanssivalvontaan. Palveluntarjoajaan ei myöskään aina saada yhteyttä yhteystietojen vaihtumisen vuoksi. Lisäksi on perusteetonta kohdella ilman toimilupaa ja toimiluvalla maksupalveluita tarjoavia eri tavoin toiminnan rajoittamisen ja toimiluvan peruuttamisen osalta.

Siten 2 momenttiin lisättäisiin viittaus 18 §:ään, jolloin Finanssivalvonta voi peruuttaa päätöksensä sallia maksupalveluiden tarjonta ilman toimilupaa tai rajoittaa ilman toimilupaa toimivan maksupalvelun tarjoajan maksupalvelutoimintaa samoin perustein kuin se voi peruuttaa maksulaitoksen toimiluvan tai rajoittaa sen toimintaa. Toinen maksupalveludirektiivi antaa tähän mahdollisuuden, sillä 32 artiklan 1 kohta mahdollistaa jäsenvaltion harkinnan, soveltaako se 13 artiklan toimiluvan peruuttamista koskevia säännöksiä ilman toimilupaa maksupalveluita tarjoaviin.

Lisäksi 2 momenttiin lisättäisiin Finanssivalvonnalle velvollisuus tehdä päätöksen peruuttamisesta merkintä maksulaitosrekisteriin. Lisäyksellä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 14 artiklan 3 kohta. Finanssivalvonnan tulee myös viipymättä ilmoittaa päätöksen peruuttamisesta ja sen perusteesta Euroopan pankkiviranomaiselle. Ilmoitus Euroopan pankkiviranomaiselle on tehtävä rahoitusalan tavanomaisesti käytettävällä kielellä. Lisäyksellä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 14 artiklan 4 kohta ja 15 artiklan 2 kohta.

8 a §. Ilmoitusvelvollisuus lain soveltamisalaaan kuulumattomasta palvelusta. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädettäisiin palveluntarjoajille ilmoitusvelvollisuus palveluista, jotka jäävät lain soveltamisalan ulkopuolelle tietyin perustein sekä Finanssivalvonnan näihin liittyvistä tietyistä tehtävistä.

Pykälän 1 momentin mukaan henkilön, joka tarjoaa 2 §:n 4 momentin 1 tai 2 kohdan, tai niiden molempien, mukaista palvelua, olisi esitettävä Finanssivalvonnalle kuvaus tarjotusta pal-

velusta. Henkilön olisi lisäksi ilmoitettava, millä 1 tai 2 kohdan mukaisella perusteella palvelua tarjotaan. Kuvaus olisi annettava ja ilmoitus tehtävä jos maksuvälineellä toteutettujen maksutapahtumien 12 edeltävän kuukauden kokonaisarvo on yli 1 miljoonaa euroa kuukaudessa. Finanssivalvonnan olisi analysoitava ja päätettävä, voidaanko palvelun katsoa toimivan 2 §:n 4 momentin ja vastaavan toisen maksupalveludirektiivin 3 artiklan k kohdan mukaisessa rajatussa verkossa. Jos Finanssivalvonta katsoo, että näin ei ole, sen tulee ilmoittaa päätöksestään kyseiselle henkilölle.

Pykälän 2 momentin mukaan henkilön, joka tarjoaa 3 §:n 2 momentin mukaista palvelua, tulisi ilmoittaa siitä Finanssivalvonnalle. Henkilön olisi esitettävä Finanssivalvonnalle vuosittain tarkastuslausunto, jossa todistetaan, että toiminta noudattaa kyseisessä momentissa säädettyjä rajoja. Toinen maksupalveludirektiivi ei määrittele tämän tarkemmin minkälainen tai kenen tekemä tarkastuslausunnon tulisi olla. Tämä jää siten valvontakäytännöllä ratkaistavaksi.

Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi asettaa Finanssivalvonnasta annetun lain 33 a §:ssä tarkoitetun uhkasakon tehosteeksi sille, että henkilö täyttää 1 ja 2 momentissa säädettyt velvollisuutensa. Velvollisuus kuvauksen, ilmoituksen ja tarkastuslausunnon toimittamiselle on olennainen, koska se liittyy lain soveltamiseen tai soveltamatta jättämiseen. Siten on perusteltua tehostaa velvollisuutta mahdollistamalla uhkasakon käyttäminen.

Pykälän 4 momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle sille ilmoitetut 1 ja 2 momentissa tarkoitetut palvelut. Lisäksi Finanssivalvonnan tulisi ilmoittaa, minkä soveltamisalan ulkopuolelle jättämisen perusteen nojalla palvelua suoritetaan. Finanssivalvonnan tulisi asettaa palveluiden kuvaukset julkisesti saataville 16 §:ssä tarkoitettussa maksulaitosrekisterissä ja ilmoitettava ne Euroopan pankkiviranomaiselle kyseisen pykälän mukaisesti.

Pykälällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 37 artiklan 2—5 kohdat ja 103 artiklan 1 kohta.

9 §. Sallittu liiketoiminta. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Momenttiin lisättäisiin, ettei maksulaitoksen vastaanottamia varoja pidetä myöskään sähköisenä rahana. Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 18 artiklan 3 kohta.

10 §. Luoton myöntäminen. Pykälän 1 momentin 1 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi. Kohdasta poistettaisiin viittaus tiettyyn tietoteknisellä laitteella toimeenpantuun maksutapahtumaan, koska kyseinen kohta on poistettu toisen maksupalveludirektiivin myötä. Lisäksi kohtaan on tehty tekninen muutos lisäämällä viittaus 2 momenttiin. Lisäyksellä ei ole vaikutusta asiasisältöön. Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 18 artiklan 4 kohta.

11 §. Toimilupahakemus. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi Finanssivalvonnalle valtuus antaa tarkempia määräyksiä toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä. Kyseisistä selvityksistä säädettäisiin edelleen valtiovarainministeriön asetuksella, mutta Finanssivalvonta voisi antaa vielä tästä yksityiskohtaisempia määräyksiä. Euroopan pankkiviranomainen on 11 päivänä heinäkuuta 2017 julkaissut toisen maksupalveludirektiivin 5 artiklan 5 kohdan nojalla toimivaltaisille viranomaisille kohdistetut tarkemmat ohjeet tiedoista, jotka olisi annettava toimilupa- tai rekisteröintihakemuksessa. Finanssivalvonta voisi tarvittaessa toimeenpanna kyseisen ohjeen omilla määräyksillään.

Momentin muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 5 artiklan 4 kohta.

13 §. Toimiluvan myöntämisen edellytykset. Pykälää ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että toimilupa voidaan myöntää vain oikeushenkilöille. Muutos on luonteeltaan selkeyttävä, sillä jo 5 §:n maksulaitoksen määritelmästä johtuu, että maksulaitoksen tulee olla oikeushenkilö. Pykälän muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 11 artiklan 1 kohdan viimeinen lause.

16 §. Maksulaitosrekisteri. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi edellytys merkitä rekisteriin myös 7 ja 7 b §:n nojalla ilmoituksenvaraisesti maksupalveluita tarjoavien sivukonttorit ja asiamiehet sekä 2 § 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetut laitokset. Sivukonttorin käsite sisältää myös 42 §:ssä tarkoitetun sivuliikkeen. Sivukonttorit merkitään kotijäsenvaltion rekisteriin, jos sivukonttori tarjoaa maksupalveluita muussa jäsenvaltiossa kuin kotijäsenvaltiossaan. Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 14 artiklan 1 kohdan b ja c luetelmakohdat sekä 1 kohdan toinen alakohta.

Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin velvollisuus erotella rekisterissä yhtäältä maksulaitoksen toimiluvan omaavat ja toisaalta 7 ja 7 b §:n nojalla ilmoituksenvaraisesti maksupalveluita tarjoavat henkilöt. Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 14 artiklan 2 kohta.

Rekisteriin merkittäisiin myös ne maksupalvelut, joita tarjoavat 7 tai 7 b §:n nojalla ilman toimilupaa maksupalveluita tarjoavat. Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 14 artiklan 2 kohta.

Rekisteriin tulisi merkitä myös toimiluvan peruuttaminen sekä 7 b ja 8 §:ssä tarkoitetun, maksupalveluiden tarjoamisen ilman toimilupaa sallivan päätöksen peruuttaminen sekä 8 a §:n nojalla saadut palveluiden kuvaukset. Näistä merkinnöistä säädetään myös 8, 8 a ja 18 §:ssä, mutta tämä lisäys 16 §:ään on selkeyttävä. Lisäyksen myötä maksulaitosrekisterin sisältö voidaan nähdä kokonaisuudessaan yhdestä pykälästä. Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 14 artiklan 3 kohta ja 37 artiklan 5 kohta.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 3 momentti*. Sen mukaan Finanssivalvonnan tulisi viipymättä ilmoittaa Euroopan pankkiviranomaiselle sen ylläpitämää rekisteriä varten toimiluvan saaneet maksulaitokset ja niiden asiamiehet ja sivukonttorit, 7 §:ssä tarkoitetut henkilöt ja niiden asiamiehet ja sivukonttorit sekä 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetut laitokset. Finanssivalvonnan tulisi ilmoituksessaan myös yksilöidä ne maksupalvelut, joita kyseiset toimijat tarjoavat. Lisäksi Finanssivalvonnan on ilmoitettava 8 a §:ssä tarkoitetut palveluiden kuvaukset. Ilmoitus tulisi tehdä rahoituslalla tavanomaisesti käytettävällä kielellä. Luonnollista on, että Finanssivalvonta vastaa antamiensa tietojen oikeellisuudesta, samoin kuin se, että ilmoitusvelvollisuuteen kuuluu tietojen päivittäminen tarvittaessa. Siten näitä ei ehdoteta erikseen toimeenpantavaksi.

Finanssivalvonnan tulisi ilmoittaa Euroopan pankkiviranomaisen rekisteriin myös maksulaitosten toimilupien myöntäminen ja peruuttaminen sekä 7 b tai 8 §:ssä tarkoitettujen päätösten tekeminen ja niiden peruuttaminen. Näistä ilmoituksista säädetään myös 8 ja 18 §:ssä.

Rekisteriin merkitään myös 52 a §:ssä tarkoitetut päätökset.

Toisen maksupalveludirektiivin 15 artiklassa säädetään komission täytäntöönpanoasetuksista. Komissio antaa tekniset säätelystandardit sähköisen keskusrekisterin perustamisesta, hoitamisesta ja rekisteriin sisältyvien tietojen saatavuudesta. Teknisillä vaatimuksilla varmistetaan, että vain toimivaltainen viranomainen ja Euroopan pankkiviranomainen voivat muuttaa tietoja. Komissio antaa myös teknisen täytäntöönpanostandardin, jotka koskevat Finanssivalvonnan

sille Euroopan pankkiviranomaisen maksulaitoskeskusrekisteriä varten toimittamien tietojen yksityiskohtia ja rakennetta, mukaan lukien yhteinen lomake ja malli näiden tietojen toimittamista varten. Finanssivalvonnan tulee tietoja toimittaessaan noudattaa näitä standardeja.

Uudella momentilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 15 artiklan 2 ja 3 kohta.

18 §. *Toiminnan rajoittaminen ja toimiluvan peruuttaminen.* Toiminnan rajoittamisesta ja toimiluvan peruuttamisesta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:ssä. Toinen maksupalveludirektiivi sisältää kuitenkin lisäperusteita toimiluvan peruuttamiselle. Siten pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi, että Finanssivalvonta voisi rajoittaa maksulaitoksen toimintaa tai peruuttaa sen toimiluvan myös, jos maksulaitos jättää ilmoittamatta Finanssivalvonnalle olennaisesta kehityksestä, joka voi vaikuttaa siihen, täyttääkö se edelleen toimilupansa ehdot. Kyseinen kriteeri on lisäys toiseen maksupalveludirektiiviin sen edeltäjään, ensimmäiseen maksupalveludirektiiviin, verrattuna. Olennaista kehitystä ei ole direktiivissä tarkemmin avattu, joten se jää tapauskohtaisen arvioinnin varaan. Olennaisuutta voidaan arvioida esimerkiksi siitä näkökulmasta, voisiko se johtaa toimiluvan menetykseen. Lisäyksellä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 13 artiklan 1 kohdan c luetelmakohta.

Lisäksi 1 momenttiin lisättäisiin Finanssivalvonnalle mahdollisuus rajoittaa maksulaitoksen toimintaa tai peruuttaa sen toimiluvan, mikäli maksulaitos toimintaansa jatkamalla voisi vaarantaa maksujärjestelmään kohdistuvan luottamuksen.

Maksujärjestelmät mahdollistavat toimijoiden välisen maksamisen, joten ne ovat talouden selkäranka. Maksujärjestelmien tulee siten olla sekä teknisesti että taloudellisesti vakaita. Tämän lisäksi järjestelmän tulee vielä nauttia käyttäjiensä luottamuksesta. Mikäli luottamus menetetään, pyrkivät käyttäjät luopumaan maksujärjestelmän käytöstä. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia kansantalouteen, erityisesti Suomen kaltaisella markkinalla, jossa maksujärjestelmät ovat hyvin keskittyneet. Epäluottamus voi myös levitä järjestelmän ulkopuolelle sen muihin osapuoliin.

Siten on perusteltua laajentaa Finanssivalvonnan mahdollisuuksia maksulaitoksen toiminnan rajoittamiseen tai toimiluvan peruuttamiseen. Milloin maksulaitoksen toiminta vaikuttaisi maksujärjestelmään kohdistuvaan luottamukseen, on arvioitava tapauskohtaisesti. Arviota tehtäessä voidaan huomioida esimerkiksi maksujärjestelmässä suoritettavien ja maksulaitoksen suorittamien maksujen keskimääräinen koko, kokonaisarvo ja -lukumäärä sekä maksujärjestelmän kansallinen tai rajat ylittävä luonne, osapuolten lukumäärä ja niiden suorittamien maksujen lukumäärä, keskimääräinen arvo ja kokonaisarvo. Pykälällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 13 artiklan 1 kohdan d luetelmakohta.

Lisäksi 1 momenttiin lisättäisiin Finanssivalvonnalle mahdollisuus peruuttaa toimilupa, jos maksulaitos nimenomaisesti luopuu siitä. Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 13 artiklan 1 kohdan a kohta.

Pykälän ehdotetaan lisättäväksi *uusi 2 momentti*. Finanssivalvonnalle asetettaisiin velvollisuus tiedottaa toimiluvan peruuttamisesta tai toiminnan rajoittamisesta asianosaisille. Lisäyksellä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 13 artiklan 2 kohta. Lisäksi Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimiluvan peruuttamisesta ja sen perusteista Euroopan pankkiviranomaiselle. Lisäyksellä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 14 artiklan 4 kohta.

Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin myös se, että Finanssivalvonnalla on velvollisuus merkitä toimiluvan peruuttaminen ylläpitämäänsä maksulaitosrekisteriin. Tämän lain voimaantullessa voimassa olleen pykälän säännös Finanssivalvonnan velvollisuudesta tehdä toimiluvan peruut-

tamisesta viran puolesta ilmoitus myös kaupparekisteriin sisällytettäisiin tähän momenttiin. Tämän lisäksi Finanssivalvonnan tulee viipymättä ilmoittaa toimiluvan peruuttamisesta ja sen perusteesta Euroopan pankkiviranomaisen ylläpitämään rekisteriin. Ilmoitus Euroopan pankkiviranomaiselle on tehtävä rahoituslalla tavanomaisesti käytettävällä kielellä. Komissio antaa toisen maksupalveludirektiivin 15 artiklan nojalla teknisiä täytäntöönpanostandardeja, jotka koskevat Finanssivalvonnan sille Euroopan pankkiviranomaisen maksulaitoskeskusrekisteriä varten toimittamien tietojen yksityiskohtia ja rakennetta, mukaan lukien yhteinen lomake ja malli näiden tietojen toimittamista varten. Finanssivalvonnan tulee tietoja toimittaessaan noudattaa näitä standardeja. Näillä muutoksilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 13 artiklan 3 kohta, 14 artiklan 4 kohta ja 15 artiklan 2 kohta.

19 §. Toiminnan järjestäminen. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Momentissa määriteltäisiin 1 §:ään viittaamalla ne maksupalvelut, joita tarjoavia maksupalveluntarjoajia momentin säännökset koskevat. Maksupalveluista pois jäisivät ainoastaan tilitietopalveluiden tarjonta. Momentilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 11 artiklan 5 kohta.

19 a §. Operatiivisten ja turvallisuusriskien hallinta. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi operatiivisten ja turvallisuusriskien hallintaa koskeva pykälä.

Pykälän 1 momentin mukaan maksulaitosten, 7 §:ssä tarkoitetun poikkeuksen nojalla maksupalveluita tarjoavan henkilön ja 7 b §:ssä tarkoitettujen tilitietopalveluiden tarjoajien olisi luotava erityinen riskienhallintajärjestelmä, direktiivin käsitteistössä ”kehys”, riskienhallintatoimenpiteistään ja valvontamekanismeistaan, jonka tarkoituksena olisi riittävällä tavalla hallita maksupalveluihin liittyviä operatiivisia ja turvallisuusriskejä. Maksupalveluntarjoajien tulisi kehyksen osana kyetä havaitsemaan ja luokittelemaan merkittävät operatiiviset ja turvapoikkeamat. Direktiivin johdanto-osan 91 kappaleen mukaisesti maksupalveluntarjoajien toimenpiteiden tulisi olla oikeassa suhteessa näihin riskeihin.

Pykälän 2 momentissa maksulaitoksille, 7 §:ssä tarkoitetun poikkeuksen nojalla maksupalveluita tarjoaville henkilöille ja 7 b §:ssä tarkoitetuille tilitietopalveluiden tarjoajille asetettaisiin vaatimus antaa Finanssivalvonnalle vähintään vuosittain arvio tarjoamiinsa maksupalveluihin liittyvistä operatiivisista ja turvallisuusriskeistä sekä riskienhallintatoimenpiteidensä ja valvontamekaniemiensa riittävydestä. Finanssivalvonta voi edellyttää arvion toimittamista useamminkin kuin vuosittain.

Direktiivin johdanto-osan 91 kappaleessa todetaan, että maksupalveluntarjoajat ovat vastuussa turvatoimenpiteistä. Näiden toimenpiteiden olisi oltava oikeassa suhteessa asianomaisiin turvallisuusriskeihin. Maksupalveluntarjoajien olisi luotava kehys, jolla lievennetään riskejä ja pidetään yllä tehokkaita poikkeamien hallintamenettelyjä. Säännöllinen raportointimekanismi luotaisiin, jotta voitaisiin varmistaa maksupalveluntarjoajien toimittavan toimivaltaisille viranomaisille ajantasaisen arvion turvallisuusriskeistään ja ilmoittavan toimenpiteet, jotka ne ovat toteuttaneet näiden riskien varalta. Lisäksi kyseisessä kappaleessa annetaan Euroopan pankkiviranomaiselle yleinen tehtävä yhteen sovittaa tässä pykälässä tarkoitettua operatiivisten ja turvallisuusriskien hallintaa ja 19 b §:ssä tarkoitettua poikkeamaraportointia koskevaa toimintaa.

Toisen maksupalveludirektiivin 95 artiklan 3 kohta edellyttää, että Euroopan pankkiviranomainen antaa viimeistään 13 päivänä heinäkuuta 2017 ohjeet turvatoimenpiteiden käyttöön- otosta, toteutuksesta ja seurannasta. Ohjeet voivat tarvittaessa kattaa myös turvatoimenpiteiden ja -tuotteiden sertifiointiprosessit. Kyseisen artiklan 5 kohta antaa Euroopan pankkiviranomaisen tehtäväksi edistää toimivaltaisten viranomaisten välistä, toimivaltaisten viranomais- ten ja Euroopan keskuspankin välistä sekä tarvittaessa Euroopan unionin verkko- ja tietotur-

vaviraston ENISAn välistä yhteistyö maksupalveluihin liittyvien operatiivisten ja turvallisuusriskien alalla, tietojenvaihto mukaan lukien. Kyseisen artiklan 4 kohdan mukaan Euroopan pankkiviranomainen voi ohjeista saadut kokemukset huomioon ottaen tuottaa luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi turvatoimenpiteiden käyttöönottoa ja seuranta koskevista perusteista ja edellytyksistä. Kyseinen kohta myös valtuuttaa komission hyväksymään nämä standardit.

Toinen maksupalveludirektiivi ei yllä mainittua tarkemmin määrittele operatiivisten ja turvallisuusriskien hallintaa, mukaan lukien esimerkiksi millaista kehikkoa ja millaisia hallintakeinoja pidetään riittävänä tai minkälainen 2 momentissa mainitun arvion tulee olla. Nämä jäävät siten Euroopan pankkiviranomaisen ohjeiden ja Finanssivalvonnan tulkinnan varaan.

Pykälän 3 momentissa Finanssivalvonta valtuutettaisiin antamaan tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettua riskienhallintajärjestelmästä ja 2 momentissa tarkoitettua arvion sisällöstä. Finanssivalvonnan määräyksillä voidaan tarvittaessa määritellä kehikon sisältöä tarkemmin operatiivisten ja turvallisuusriskien riittävän hallinnan näkökulmasta. Lisäksi Finanssivalvonta voisi määritellä tarkemmin operatiivisten ja turvapoikkeamien havaitsemiseen ja luokitteluun liittyviä yksityiskohtia. Finanssivalvonta voisi myös antaa määräyksen siitä, että arvio operatiivista ja turvallisuusriskeistä tulisi toimittaa useammin kuin vuosittain sekä määritellä tarkemmin arvion sisältöä, jotta Finanssivalvonta voi tehdä arvion hallintatoimenpiteiden ja valvontamekanismien riittävydestä. Määräyksillä voitaisiin lisäksi sitovasti toimeenpanna yllä mainitut Euroopan pankkiviranomaisen ohjeet.

Pykälän 4 momentin mukaan tätä pykälää ei sovellettaisi sähkörahayhteisöön. Tämä pykälä perustuu toisen maksupalveludirektiivin 95 artiklaan, joka ei tulisi kyseisen direktiivin 111 artiklan 1 kohdan mukaan sovellettavaksi sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitoksiin. Koska sähkörahadirektiivi on tältä osin maksimiharmonisaatiodirektiivi, ei pykälää voida soveltaa sähkörahayhteisöihin. Tämä on muutoinkin perusteltua, koska kansallisia erityispiirteitä tulisi toimeenpanna ainoastaan, mikäli se olisi tarpeellista. Sähköinen raha ei ole Suomessa mitenkään merkittävä maksuväline. Pykälän soveltaminen sähkörahayhteisöihin loisi niille lisää hallinnollista taakkaa ja lisäksi myös Finanssivalvonnan työtaakkaa. Siten pykälän ulottamista koskemaan myös sähkörahayhteisöjä ei tästäkään näkökulmasta pidetä tarkoituksenmukaisena.

Pykälällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 95 artiklan 1 ja 2 kohdat. Kyseisen artiklan säädökset koskevat yleisesti maksupalveluntarjoajia, tarkoittaen siten maksulaitosten ja 7 b §:ssä tarkoitettujen tilitietopalveluiden tarjoajien lisäksi myös 7 §:n nojalla ilman toimilupaa maksupalveluita tarjoavia toimijoita sekä maksupalveluita tarjoavia luottolaitoksia. Siten tämän lain 7 §:ssä sekä luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 9 luvun 16 §:ssä viitataan tämän pykälän soveltamisesta. Myös tämän pykälän Finanssivalvontaa koskevat säädökset tulevat sovellettaviksi.

19 b §. Poikkeamista ja petoksista ilmoittaminen. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi, poikkeamista ja maksuvälinepetoksista ilmoittamista koskeva pykälä.

Pykälän 1 momentin mukaan maksulaitoksen ja 7 b §:ssä tarkoitettua tilitietopalvelun tarjoajan tulisi ilman aiheetonta viivytystä ilmoittaa Finanssivalvonnalle havaitsemansa merkittävä operatiivinen tai turvallisuuspoikkeama maksupalveluissaan. Lisäksi, jos poikkeama on tai on voinut vaikuttaa maksupalvelunkäyttäjän taloudellisiin etuihin, niiden tulee ilmoittaa poikkeamasta myös maksupalvelunkäyttäjälle. Ilmoitukseen maksupalvelunkäyttäjälle tulee sisällyttää keinot, joilla asiakas voi lieventää poikkeaman haitallisia vaikutuksia.

Toisen maksupalveludirektiivin 96 artiklan 3 kohdan mukaan Euroopan pankkiviranomainen antaa 13 päivään tammikuuta 2018 mennessä ohjeita maksupalveluntarjoajille tässä momentissa tarkoitettujen merkittävien poikkeamien luokittelusta ja näitä poikkeamia koskevien ilmoitusten sisällöstä, muodosta, vakiomuotoiset ilmoitusmallit mukaan lukien sekä näitä poikkeamia koskevista ilmoitusmenettelyistä. Siten 1 momentin tulkinta, esimerkiksi minkälainen poikkeama katsotaan merkittäväksi sekä miten ja minkä sisältöisenä siitä on ilmoitettava jää kyseisen ohjeistuksen ja lopulta Finanssivalvonnan oman tulkinnan varaan. Koska vaatimukset tulevat ohjeen myötä harmonisoitumaan, on perusteltua antaa Finanssivalvonnalle mahdollisuus antaa tarkempia määräyksiä. Siten momenttiin sisällytettäisiin Finanssivalvonnalle mahdollisuus antaa tarkempia määräyksiä tässä momentissa tarkoitettun operatiivisen tai turvallisuuspoikkeaman luokittelusta sekä ilmoituksen sisällöstä ja muodosta, mukaan lukien ilmoitukseen liittyvät menettelytavat.

Pykälän 2 momentissa maksutilejä pitävälle maksulaitokselle ja 7 §:ssä tarkoitettujen poikkeuksen nojalla maksupalveluita tarjoavalle henkilölle asetettaisiin velvollisuus ilmoittaa Finanssivalvonnalle, jos se havaitsee maksutilin oikeudettoman tai petollisen käytön tilitietopalvelun tai maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan toimesta, esimerkiksi oikeudettoman tai petoksellisen maksutapahtuman käynnistämisen ja sen perusteella estää tilitietopalvelun tai maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan pääsyn maksutilille. Ilmoitukseen on sisällytettävä riittävä selvitys tapahtumasta sekä mihin toimenpiteisiin maksulaitos tai 7 §:ssä tarkoitettujen poikkeuksen nojalla maksupalveluita tarjoava henkilö on perustellusti ryhtynyt. Finanssivalvonnan tulee tutkia tapaus, mukaan lukien itse poikkeama ja sen johdosta suoritettut tai suunnitellut toimenpiteet, ja ryhtyä tarpeen vaatiessa toimenpiteisiin toimivaltansa puitteissa. Tällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 68 artiklan 6 kohta.

Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonnan tulisi ilman aiheetonta viivytystä 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten saatuaan ilmoitettava poikkeamasta Euroopan pankkiviranomaiselle ja Euroopan keskuspankille. Toisen maksupalveludirektiivin 96 artiklan 2 kohdan toinen alakohta antaa Euroopan pankkiviranomaisen ja Euroopan keskuspankin tehtäväksi arvioida yhteistyössä kotivaltion viranomaisen kanssa poikkeaman merkitystä muiden asiaankuuluvien ETA-valtioiden ja niiden kansallisten viranomaisten kannalta. Siten momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnalle yhteistyövelvollisuus näiden viranomaisten kanssa tässä asiassa.

Momentissa säädettäisiin edelleen, että Finanssivalvonnan tulisi tarvittaessa ilmoittaa poikkeamasta muille asiaankuuluville Suomen viranomaisille. Tällaisia muita viranomaisia voisi olla esimerkiksi Suomen Pankki ja valtiovarainministeriö, mutta tapauksen mukaan voi syntyä tarve ilmoittaa poikkeamasta myös muille viranomaisille. Tarvetta arvioitaessa voidaan huomioida esimerkiksi maksupalveluntarjoajan palveluntarjonnan koko, poikkeaman luonne ja kohdejoukko sekä vaikutusten laajuus ja suuruus.

Toisen maksupalveludirektiivin 96 artiklan 3 kohdan mukaan Euroopan pankkiviranomainen antaa 13 päivään tammikuuta 2018 mennessä ohjeita toimivaltaisille viranomaisille perusteista, joiden mukaan poikkeaman merkitystä arvioidaan, sekä muiden kotijäsenvaltion viranomaisten kanssa jaettavien poikkeamista tehtävien raporttien yksityiskohdista. Siten 1 ja 3 momentin tulkinta jää näiden ohjeiden sekä lopulta Finanssivalvonnan oman tulkinnan varaan. Euroopan pankkiviranomainen on antanut tässä pykälässä mainitut ohjeet 27 päivänä heinäkuuta 2017.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin maksulaitoksille ja 7 b §:ssä tarkoitetuille tilitietopalvelun tarjoajille velvollisuus raportoida maksuvälineisiin liittyvien petosten tilastot Finanssivalvonnalle. Raportointi tulisi tehdä vähintään vuosittain. Finanssivalvonnalle asetettaisiin velvolli-

suus toimittaa nämä tilastotiedot kootusti Euroopan pankkiviranomaiselle ja Euroopan keskuspankille.

Toisen maksupalveludirektiivin johdanto-osan 91 kappaleessa todetaan merkittävien turva-poikkeamien raportointivelvollisuuden olevan tarpeen, jotta voidaan varmistua siitä, että käyttäjille, muille maksupalveluntarjoajille tai maksujärjestelmille aiheutuvat vahingot, kuten huomattavan häiriön ilmeneminen maksujärjestelmässä, pidettäisiin mahdollisimman vähäisinä. Direktiivissä ei kuitenkaan tarkemmin määritellä, minkä sisältöisesti tilastoraportointi tulisi suorittaa. Koska tilastot on kuitenkin toimitettava Euroopan pankkiviranomaiselle ja Euroopan keskuspankille, voidaan olettaa, että tilastoprosessi ja -sisältö tulevat harmonisoitumaan viranomaisten yhteistyössä. Siten olisi tarkoituksenmukaista ehdotetun 4 momentin mukaisesti valtuuttaa Finanssivalvonta antamaan tarkempia määräyksiä petosraportoinnista. Määräykset voisivat koskea esimerkiksi tilastoraportoinnin tiheyttä, tilastojen toimitustapaa sekä niiden sisältöä.

Pykälän 5 momentin mukaan pykälää ei sovellettaisi sähkörahayhteisöön. Tämä pykälä perustuu toisen maksupalveludirektiivin 96 artiklaan, joka ei tulisi kyseisen direktiivin 111 artiklan 1 kohdan mukaan sovellettavaksi sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitoksiin. Koska sähkörahadirektiivi on maksimiharmonisaatiodirektiivi, ei tätä pykälää voida soveltaa sähkörahayhteisöihin. Tämä on muutoinkin perusteltua, koska kansallisia erityispiirteitä tulisi toimeenpanna ainoastaan, mikäli se olisi tarpeellista. Sähköinen raha ei ole Suomessa mitenkään merkittävä maksuväline. Pykälän soveltaminen sähkörahayhteisöihin loisi niille lisää hallinnollista taakkaa ja lisäisi myös Finanssivalvonnan työtaakkaa. Siten pykälän ulottamista koskemaan myös sähkörahayhteisöjä ei tästäkään näkökulmasta pidetä tarkoituksenmukaisena.

Pykälällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 68 artiklan 6 kohta sekä 96 artiklan 1, 2 ja 6 kohdat. Kyseisen artiklan säädökset koskevat yleisesti maksupalveluntarjoajia, tarkoittaen siten maksulaitosten ja 7 b §:ssä tarkoitettujen tilitietopalveluiden tarjoajien lisäksi myös 7 §:n nojalla ilman toimilupaa maksupalveluita tarjoavia toimijoita sekä maksupalveluita tarjoavia luottolaitoksia. Siten tämän lain 7 §:ssä sekä luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvun 16 §:ssä viitataan tämän pykälän soveltamiseen. Myös tämän pykälän Finanssivalvontaa koskevat säädökset tulevat sovellettaviksi.

4 luku **Maksulaitoksen toiminta**

21 c §. *Maksulaitoksen omistuksen hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi maksulaitoksen omistuksen hankintaa ja luovutusta koskeva pykälä. Pykälän 1 momentin mukaan luonnollisen tai oikeushenkilön, joka on päättänyt hankkia suoraan tai välillisesti vähintään 10 prosenttia maksulaitoksen pääomasta tai äänioikeuksista, tai mikäli hankinnan nojalla olisi mahdollista käyttää merkittävää vaikutusvaltaa maksulaitoksen johtamisessa, on siitä ilmoitettava Finanssivalvonnalle. Ilmoitus tulee tehdä etukäteen ja kirjallisesti.

Kirjallinen etukäteisilmoitus olisi 2 momentin mukaan tehtävä myös, mikäli hankinnan tuloksena omistus- tai ääniosuus olisi vähintään 20, 30 tai 50 prosenttia, tai johtaisi siihen, että maksulaitoksesta tulisi ilmoitusvelvollisen tytäryhtiö.

Pykälän 3 momentin mukaan ilmoitus olisi tehtävä myös, mikäli henkilö on päättänyt luopua, suoraan tai välillisesti, omistus- tai ääniosuudestaan siten, että se laskisi alle tässä pykälässä mainittujen rajojen tai maksulaitos ei enää olisi ilmoitusvelvollisen tytäryhtiö.

Merkittävää vaikutusvaltaa sekä omistusosuutta ja ääniosuutta arvioitaessa sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 4 §:ssä ja 9 luvun 4—7 §:ssä säädetään. Sellaisia osakkeita ja osuuksia ei kuitenkaan oteta huomioon, jotka ilmoitusvelvollinen on enintään vuoden ajaksi hankkinut järjestämänsä arvopapereiden liikkeeseenlaskun yhteydessä tai markkinatakauksen nojalla ja joiden nojalla ilmoitusvelvollisella ei ole oikeutta käyttää yhteisössä äänivaltaa eikä muuten vaikuttaa yhteisön johdon toimintaan.

Pykälän 4 momentin mukaan ilmoituksessa olisi mainittava aiotun omistusosuuden suuruus. Ilmoituksessa olisi myös annettava riittävät tiedot, jotta Finanssivalvonta voi arvioida omistus- tai vaikutusvaltaosuuden hankinnan vaikutukset maksulaitoksen johtoon. Vaadittavien tietojen tulisi olla suhteutettuja ja mukautettuja hankkijaehdokkaan ja ehdotetun hankinnan luonteeseen. Toisen maksupalveludirektiivin 6 artiklan 2 kohdan mukaan viranomaisille olisi toimitettava oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU 23 artiklan 4 kohdan tarkoittamat asianmukaiset tiedot. Kyseinen kohta on toimeenpantu luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä sekä liittyvässä valtioneuvoston asetuksessa (208/2014). Viittauksella kyseiseen luottolaitostoiminnasta annetun lain pykälään toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 6 artiklan 2 kohta.

Pykälän 5 momentin mukaan tätä pykälää ei sovellettaisi sähkörahayhteisöön. Siihen liittyvästä ilmoitusvelvollisuudesta säädetään 21 a §:ssä.

Pykälällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 6 artiklan 1 ja 2 kohta.

21 d §. *Maksulaitoksen omistuksen hankintaa ja äänioikeuden käyttöä koskeva rajoitus.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi maksulaitoksen omistuksen hankintaa ja siihen liittyvän äänioikeuden käytön rajoittamista koskeva pykälä. Pykälän 1 momentissa viitattaisiin Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:ään, jossa mahdollistetaan omistusosuuden hankinnan kieltäminen, mikäli hankinta vaarantaisi sen kohteena olevan yrityksen tai yhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan.

Pykälässä viitattaisiin myös Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ään, jossa määritetään menettely kieltopäätöksen antamiselle. Toinen maksupalveludirektiivi ei käsittele kieltopäätöksen antamisen menettelytapoja. Mahdollinen kieltäminen ei kuitenkaan olisi riippuvainen 21 c §:ssä tarkoitettua ilmoituksen tekemisestä. Kielto voidaan antaa myös, vaikka ilmoitusta ei olisi tehty.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, ettei omistusosuutta maksulaitoksesta saa hankkia ennen kuin Finanssivalvonta on tehnyt 1 momentissa tarkoitetun päätöksen kieltää tai sallia omistusosuuden hankinta tai Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ssä annettu määräaika on päättynyt.

Pykälän 3 momentin mukaan, mikäli omistusosuus kuitenkin hankitaan vastoin Finanssivalvonnan kieltoa tai ennen Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ssä säädetyn määräajan päättymistä, on Finanssivalvonnan määrättävä hankitun omistusosuuden perusteella saatavan äänioikeuden käyttö keskeytettäväksi, tai että äänet ovat mitättömiä tai että äänet voidaan mitättöidä.

Pykälän 4 momentin mukaan pykälää ei sovellettaisi sähkörahayhteisöön. Siihen sovelletaan Finanssivalvonnasta annetun lain 32 c §:ää.

Pykälällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivi 6 artiklan 3 ja 4 kohta.

22 §. Toimipaikka ja pääkonttori. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Momenttiin lisättäisiin vaatimus, että Suomessa pääkonttorin omaavan maksulaitoksen on harjoitettava ainakin osaa maksupalvelutoiminnastaan Suomessa. Säännös perustuu suoraan toiseen maksupalveludirektiiviin, jossa ei tarkemmin määritellä, millaista osaa säännöksellä tarkoitetaan. Tällä vaatimuksella kuitenkin pyritään estämään sijoittautumisoikeuden väärinkäyttö sijoittamalla pääkonttori jäsenvaltioon, jossa maksulaitoksella ei olisi tarkoitukseen tarjota maksupalveluita. Säännöstä ei tulisi voida kiertää tarjoamalla maksupalveluita vain erittäin rajoitusti, vaan maksupalveluita tulisi tarjota Suomessa vähäistä merkittävämmässä määrin. Riittävä maksupalveluiden tarjonnan määrä tulee arvioida tapauskohtaisesti, ottaen huomioon esimerkiksi maksupalveluiden kokonaistarjonta ja laatu sekä maksulaitoksen tarjoamat muut maksupalveluihin liittymättömät palvelut. Pykälällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 11 artiklan 3 kohta.

Säännös tulisi sovellettavaksi myös 7, 7 a ja 7 b §:ssä tarkoitettuihin rekisteröityihin toimijoihin kyseisten pykäliden viittausten mukaisesti. 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettujen rekisteröityneiden toimijain ei toisen maksupalveludirektiivin 32 artiklan 3 kohdan mukaan saa tarjota palveluita toiseen ETA-valtioon sijoittautumisoikeutta ja palvelujen tarjoamisen vapautta hyväksi käyttäen. Toisessa maksupalveludirektiivissä säädetään 2 artiklan 1 kohdan mukaisesti kuitenkin maksupalveluiden tarjoamisesta Euroopan unionissa, joten ne voivat direktiivin säännösten estämättä tarjota palveluita ETA-alueen ulkopuolelle. Toiminnan valvontaa heikentää automaattisesti se, mitä kauempana varsinaista toimintaa harjoitetaan valvojasta. Samoin valvontaa liittyvien tietojen saaminen kolmansista maista voi olla selkeästi hankalampaa kuin ETA-alueelta. Toimintatavat kolmansissa valtioissa voivat erota merkittävästi ETA-alueen toimintatavoista. Yleisestikin rekisteröitymispyrkimys Suomeen ilman Suomessa tapahtuvaa palveluntarjoamista herättää kysymyksiä rekisteröitymisen tosiasiallisesta tarkoituksesta. Siten tehokkaan valvonnan turvaamiseksi on perusteltua ulottaa vaatimus, että maksupalveluita on harjoitettava ainakin osin Suomessa myös 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettuihin toimijoihin. Tällä toimeenpannaan omalta osaltaan toisen maksupalveludirektiivin 32 artikla.

7 b §:ssä tarkoitettuihin tilitietopalveluiden tarjoajiin kohdistuu täysharmonisoitu toisen maksupalveludirektiivin 33 artiklan mukainen sääntelykehikko. Kyseisen kehon mukaan tilitietopalveluiden tarjoajat voivat tarjota palveluita ETA-alueella, eikä niihin voida ulottaa vaatimusta tarjota ainakin osaa palveluistaan Suomessa. On kuitenkin ainakin teoriassa mahdollista, että Suomeen haluaisi rekisteröityä tilitietopalveluiden tarjoaja, joka tarjoaisi palveluita ainoastaan ETA-alueen ulkopuolelle. Tällaisiin toimijoihin sovellettaisiin yllä mainituista syistä 7 b §:ssä olevan säännöksen mukaisesti vaatimusta tarjota ainakin osaa tilitietopalveluista Suomessa.

23 §. Maksupalvelun tarjoamiseen liittyvän toiminnon ulkoistaminen. Pykälän otsikkoa ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan pykälän sisältöä. Pykälässä käsiteltäisiin sekä kaikenlaatuista maksupalvelutoimintojen ulkoistamista, että maksupalvelun tarjoamisen kannalta merkittävän toiminnon ulkoistamista.

Pykälän 5 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Muutoksen myötä maksulaitoksen on ilmoitettava kaikesta maksupalveluiden tarjontaan liittyvästä ulkoistamisesta etukäteen Finanssivalvonnalle. Ilmoittamisvelvollisuus kattaa sekä kansallisen että ulkomaille tapahtuvan ulkoistamisen. Mikäli ulkoistaminen tapahtuu rajan yli, sovelletaan 42 §:n säännöksiä soveltuvin osin. Maksulaitoksen tulee ilmoittaa Finanssivalvonnalle myös kaikista ulkoistamiseen liittyvistä muutoksista etukäteen ja ilman aiheutonta viivytystä. Muutoksella toimeenpannaan toi-

sen maksupalveludirektiivin 19 artiklan 5 kohta, 6 kohdan ensimmäinen alakohta ja 8 kohta sekä 28 artiklan 1 kohdan toinen alakohta ja 4 kohta.

24 §. *Asiamies.* Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Finanssivalvonnalle annettaviin tietoihin lisättäisiin, että maksulaitoksen on ilmoitettava myös asiamiehen maksulaitoksen puolesta toimeksiannon perusteella tarjoamat maksupalvelut sekä henkilötunnus asiamiehenä toimivan luonnollisen henkilön osalta. Myös asiamiehissä ja niiden käytössä tapahtuvista muutoksista olisi ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä Finanssivalvonnalle. Muutoksilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 19 artiklan 1 kohdan d ja e luetelmakohta sekä 8 kohta.

Pykälän 5 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Finanssivalvonnan tulisi ilmoittaa maksulaitokselle asiamiehen rekisteröinnistä maksulaitosrekisteriin kahden kuukauden kuluessa saatuaan tämän pykälä 3 ja 4 momentissa saadut tiedot. Finanssivalvonnan velvollisuudesta merkitä asiamiehet maksulaitosrekisteriin säädetään 16 §:ssä. Mikäli Finanssivalvonta kieltäytyy merkitsemästä asiamiestä kyseiseen rekisteriin, olisi sen ilmoitettava kieltäytymisestä maksulaitokselle ilman aiheetonta viivytystä. Muutoksilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 19 artiklan 2 ja 4 kohta.

26 §. *Asiakasvarojen suojaaminen.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Momenttia muutettaisiin siten, että siinä mainittaisiin minkä maksupalveluiden yhteydessä saadut asiakasvarat on suojattava. Muutos on toisen maksupalveludirektiivin 10 artiklan 1 kohdasta johtuva, mutta lähinnä tekninen. Soveltamisalan ulkopuolelle jäisivät ainoastaan maksutoimeksiantopalveluiden ja tilitietopalveluiden tarjonta. Siten kaikki sellaiset maksupalvelut, jotka johtavat siihen, että maksulaitos vastaanottaa asiakasvaroja, kuuluisivat säännöksen piiriin.

Momentista poistettaisiin rajausta, että asiakasvarojen suojaamista koskevia säännöksiä sovellettaisiin vain sellaisiin maksulaitoksiin, jotka tarjoavat myös muita kuin maksupalveluja. Lisäksi poistettaisiin suojan piiriin kuuluvien varojen alarajat. Toinen maksupalveludirektiivi ei mahdollista näitä rajoituksia, vaan asiakasvarat on suojattava myös silloin kun maksulaitos tarjoaa vain maksupalveluita, ja kaikkia asiakasvarat on suojattava niiden määrästä riippumatta. Lisäksi momenttiin tehtäisiin tekninen muutos. Momentilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 10 artiklan 1 kohta.

26 a §. *Maksutoimeksiantopalveluista johtuvien vastuiden kattaminen.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi vakuutusta tai muuta vastaavaa vakuutta käsittelevä pykälä. Pykälän 1 momentissa säädetäisiin, että maksutoimeksiantopalveluiden tarjoajan olisi hankittava ammatillinen vastuuvakuutus, joka maantieteellisesti kattaa alueet, joissa kyseistä palvelua tarjotaan, tai vaihtoehtoisesti muu vastaava vakuus. Vakuutuksella tai vastaavalla vakuudella varmistetaan, että palveluntarjoaja voi kattaa vastuunsa oikeudettomista, toteuttamatta jääneistä, virheellisesti toteutetuista tai myöhästyneistä maksutapahtumista sekä mahdollisesta toisen maksupalveluiden tarjoajan takautumisoikeuden käytöstä. Näiden vastuiden sisällöstä säädetään maksupalvelulaissa.

Pykälän 2 momentissa säädetäisiin Finanssivalvonnalle toimivalta antaa vakuutuksesta tai vakuudesta tarkempia teknisiä määräyksiä, esimerkiksi käyvistä vakuusmateriaalista, vakuuden tai vakuutuksen antajasta ja vakuutuksen tai vakuuden rahallisen korvauksen vähimmäismäärästä sekä Finanssivalvonnalle annettavista vakuutukseen tai vakuuteen liittyvistä tiedoista. Tällaisia annettavia tietoja voisivat olla esimerkiksi yrityksen riskiprofiili, tarjoaako yritys muita maksupalveluja tai harjoittaako se muuta liiketoimintaa, käynnistettyjen maksutapahtumien arvo sekä vakuuden ominaisuudet ja täytäntöönpanoperusteet. Toisen maksupalveludirektiivin 5 artiklan 4 kohdan mukaan Euroopan pankkiviranomainen antaa 13 päivään tammi-

kuuta 2017 mennessä toimivaltaisille viranomaisille ohjeet niistä perusteista, joiden mukaan määrätään tässä pykälässä tarkoitetun vakuutuksen tai vakuuden rahallisen korvauksen vähimmäismäärä. Pankkiviranomainen on antanut nämä ohjeet 7 päivänä heinäkuuta 2017. Finanssivalvonta voi huomioida nämä ohjeet omia määräyksiään antaessaan.

Tässä pykälässä tarkoitettua vastuiden kattamisvaatimusta ei sovelleta direktiivin johdanto-osan 24 kappaleen mukaisesti luottolaitoksiin.

Pykälällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 5 artiklan 2 ja 4 kohta.

26 b §. Tilitietopalveluista johtuvien vastuiden kattaminen. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi vakuutusta tai muuta vastaavaa vakuutta käsittelevä pykälä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että tilitietopalveluiden tarjoajan on hankittava ammatillinen vastuuvakuutus, joka maantieteellisesti kattaa alueet, joissa kyseistä palvelua tarjotaan, tai vaihtoehtoisesti muu vastaava vakuus. Tällä varmistetaan, että palveluntarjoaja voi kattaa korvausvastuunsa oikeudettomasta tai petollisesta pääsystä maksutilitietoihin tai niiden oikeudettomasta käytöstä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnalle toimivalta antaa vakuutuksesta tai vakuudesta tarkempia teknisiä määräyksiä, esimerkiksi käyvästä vakuusmateriaalista, vakuuden tai vakuutuksen antajasta ja vakuutuksen tai vakuuden rahallisen korvauksen vähimmäismäärästä sekä Finanssivalvonnalle annettavista vakuutukseen tai vakuuteen liittyvistä tiedoista. Tällaisia annettavia tietoja voisivat olla esimerkiksi yrityksen riskiprofiili, tarjoaako yritys muita maksupalveluja tai harjoittaako se muuta liiketoimintaa, tilitietopalveluja käyttävien asiakkaiden lukumäärä sekä vakuuden ominaisuudet ja täytäntöönpanoperusteet. Toisen maksupalveludirektiivin 5 artiklan 4 kohdan mukaan Euroopan pankkiviranomainen antaa 13 päivään tammikuuta 2017 mennessä toimivaltaisille viranomaisille ohjeet niistä perusteista, joiden mukaan määrätään tässä pykälässä tarkoitetun vakuutuksen tai vakuuden rahallisen korvauksen vähimmäismäärä. Pankkiviranomainen on antanut nämä ohjeet 7 päivänä heinäkuuta 2017. Finanssivalvonta voi huomioida nämä ohjeet omia määräyksiään antaessaan.

Tässä pykälässä tarkoitettua vastuiden kattamisvaatimusta ei sovelleta direktiivin johdanto-osan 24 kappaleen mukaisesti luottolaitoksiin.

Pykälällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 5 artiklan 3 ja 4 kohta.

27 §. Vähimmäispääoma. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Alkupääomaksi käyvät erät määriteltäisiin toisen maksupalveludirektiivin 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti viittaamalla luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 26 artiklan 1 kohdan a—e kohtiin. Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 7 artiklan 1 kohta.

Lisäksi 1 momentin 2 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että 50 000 euron alkupääoma-vaatimus koskee yksinomaan maksutoimeksiantopalveluita tarjoavaa maksulaitosta. Kyseisen pykälän ja momentin 3 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että se koskee tämän lain 1 §:n 2 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettuja maksupalveluita tarjoavia maksulaitoksia. Muutoksilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 7 artikla.

28 §. Omat varat. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Maksulaitokselta edellytettävät omat varat määriteltäisiin toisen maksupalveludirektiivin mukaisesti. Siten maksulaitoksen omiin varoihin sovellettaisiin, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 118 alakohdassa säädetään, jolloin vähintään 75 prosenttia ensisijaisesta pääomasta on ydinpää-

omaa kyseisen asetuksen 50 artiklan tarkoittamalla tavalla ja toissijainen pääoma on enintään yksi kolmasosa ensisijaisesta pääomasta. Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 4 artiklan 46 kohta.

29 §. *Maksulaitoksen omien varojen laskemisessa käytettävät menetelmät.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Finanssivalvonnalla olisi mahdollisuus mukauttaa omien varojen vaatimusta sillä perusteella, että maksulaitoksen toiminnassa on edelliseen vuoteen verrattuna tapahtunut merkittävä muutos. Kulusidonnaisessa menetelmässä omien varojen määrä on sidottu kiinteisiin yleiskustannuksiin, joilla tarkoitetaan kustannuksia, jotka eivät vaihtele yrityksen suorite- tai palvelumäärien mukaisesti vaan pysyvät tietyllä aikavälillä muuttumattomina. Maksulaitoksen toiminnassa tapahtuva muutos ei ainakaan viiveettä välttämättä näy sen kiinteissä kustannuksissa. Siten on tarkoituksenmukaista antaa Finanssivalvonnalle mahdollisuus mukauttaa omien varojen vaatimusta.

Millainen liiketoiminnan muutos katsotaan merkittäväksi, on harkittava tapauskohtaisesti. Harkintaa tehtäessä on huomioitava esimerkiksi liiketoiminnan muutosten vaikutus maksulaitoksen omiin operatiivisiin ja taloudellisiin riskeihin sekä maksupalvelunkäyttäjiin kohdistuviin riskeihin. Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 9 artiklan 1 kohdan toinen ”menetelmä A” alakohda.

Pykälän 4 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että merkittäviin indikaattoreihin lisätään myös maksulaitoksen perimät palvelumaksut. Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 9 artiklan 1 kohdan menetelmä C:n a alakohdan iii) luetelmakohta.

30 §. *Omien varojen vähimmäismäärä.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Yhtä poikkeusta lukuun ottamatta tätä pykälää ja 29 §:ää, sisältäen säännöksiä omien varojen vähimmäismäärästä ja niiden laskemisessa käytettävistä menetelmistä, ei sovellettaisi sellaisiin maksulaitoksiin, jotka tarjoavat yksinomaan maksutoimeksiantopalveluita, tilitietopalveluita tai yksinomaan niitä molempia. Maksutoimeksiantopalvelun, joko yksinomaan tai yhdessä tilitietopalveluiden tarjonnan kanssa, tarjoajiin sovelletaan kuitenkin tämän pykälän ja momentin säännöstä, että maksulaitoksen omien varojen määrän tulee olla aina vähintään 27 §:ssä tarkoitettua vähimmäispääoman suuruinen. Pelkästään tilitietopalveluiden tarjoajille ei toinen maksupalveludirektiivi aseta pääomavelvoitteita, joten myöskään tämä minimipääomavelvoite ei tule sovellettavaksi kyseisiin toimijoihin. Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 8 artiklan 1 kohta ja 9 artiklan 1 kohta.

Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Finanssivalvonta voisi määrätä omien varojen laskentamenetelmää muutettavaksi. Nykyisen lain mukaan laskentamenetelmää voidaan muuttaa vain maksulaitoksen hakemuksesta. Tämä voi johtaa tilanteeseen, että toimilupa myönnettäessä määrätty laskentamenetelmä ei valvottavan toiminnan kehittyessä enää annakaan toiminnan riskeihin nähden oikeasuhteista omien varojen vaadetta. Siten on perusteltua antaa Finanssivalvonnalle mahdollisuus määrätä laskentamenetelmä muutettavaksi, jos maksulaitoksen käyttämä laskentamenetelmä ei riittävällä tavalla turvaa maksulaitoksen vakavaraisuutta tai toiminnan luotettavuutta. Toisen maksupalveludirektiivin 9 artiklan 1 kohdassa todetaan, että omat varat ”lasketaan toimivaltaisten viranomaisten kansallisen lainsäädännön mukaisesti antaman määräyksen mukaisesti” jollakin kyseisessä artiklassa määrättyllä menetelmällä. Siten muutos on direktiivin mukainen.

31 §. *Omien varojen vähimmäismäärästä poikkeaminen.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Siihen lisättäisiin toisen maksupalveludirektiivin 8 artiklan 1 kohdan mukainen vaatimus, että myös tapauksissa, joissa 30 ja 30 a §:n omien varojen vähimmäismäärää ei sovellettaisi, on maksulaitoksen omien varojen vähimmäismäärän oltava vähintään 27 §:ssä tar-

koitetun alkupääoman mukainen. Momentilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 8 artiklan 1 kohta ja 8 artiklan 3 kohdan mukainen kansallinen poikkeussäännös.

6 luku Menettelytavat

40 §. Maksujärjestelmään osallistuminen. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti. Sen mukaisesti, mikäli maksujärjestelmän ylläpitäjä epää hakijalta pääsyn maksujärjestelmään, olisi sen ilmoitettava hakijalle epäämisen kaikista syistä. Tällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 35 artiklan 2 kohdan kolmas alakohta.

41 §. Poikkeus oikeudesta päästä maksujärjestelmään. Pykälän 1 momentin 2 kohdasta ehdotetaan poistettavaksi viittaus pääoman määräytymisestä ryhmän tasolla. Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 35 artiklan 2 kohdan b luetelmakohta.

Momentista poistettaisiin 3 kohta. Kyseinen poikkeus on poistettu toisen maksupalveludirektiivin maksujärjestelmiin pääsyä käsittelevästä 35 artiklasta. Direktiivin johdanto-osan 52 kohdassa kuitenkin todetaan, ettei maksujärjestelmiin pääsyä koskevia säännöksiä saisi soveltaa yksittäisen maksupalveluntarjoajan perustamiin ja hoitamiin järjestelmiin. Tällaisiin järjestelmiin sisältyisivät kolmen osapuolen järjestelyt, esimerkiksi kolmen osapuolen korttijärjestelyt, siltä osin kuin ne eivät toimi tosiasiallisesti neljän osapuolen järjestelminä. Asiallisesti pykälän sisältö ei siten muuttuisi, vaan artiklan 35 nojalla säädettyjä 40 ja 41 §:ää ei edelleenkaan sovellettaisi tällaisiin kolmen osapuolen järjestelyihin. Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 35 artiklan 2 kohta.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti. Momentissa säädettäisiin, että mikäli eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehtoista annetun lain (1084/1999) nojalla nimetyn maksujärjestelmän osapuoli tarjoaa mahdollisuuden yhdelle järjestelmään kuulumattomalle toimiluvan saaneelle tai 7 tai 7 b §:ssä tarkoitettulle maksupalveluiden tarjoajalle tehdä siirtomääräyksiä järjestelmässä, on sen tarjottava kyseinen mahdollisuus myös muille maksupalveluiden tarjoajille 40 §:ssä tarkoitettulla tavalla objektiivisin, syrjimättömin ja oikeasuhtaisin ehdoin. Tällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 35 artiklan 2 kohdan toinen alakohta.

41 d §. Pääsy luottolaitosten ylläpitämiin tileihin. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi maksulaitosten pääsyä luottolaitosten maksutileihin ja maksupalveluihin käsittelevä pykälä.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että luottolaitoksen, joka tarjoaa maksupalveluita, tulee tarjota näitä palveluita myös maksulaitoksille sekä 7 ja 7 b §:ssä tarkoitetuille ilman toimilupaa toimiville henkilöille. Toisen maksupalveludirektiivin 32 artiklan 3 kohta ja 33 artiklan 2 kohdan mukaan näitä 7 ja 7 b §:ssä tarkoitettuja henkilöitä tulee kohdella maksulaitoksina, joten myös luottolaitoksen ylläpitämiin tileihin pääsyä koskevat säännökset tulevat sovellettaviksi.

Luottolaitos voi asettaa palveluntarjonnalleen ehtoja, mutta näiden ehtojen tulee olla objektiivisia, syrjimättömiä ja oikeasuhtaisia palveluntarjontaan liittyviin riskeihin nähden. Maksupalveluita tulee tarjota riittävän laajasti, jotta maksulaitos tai 7 tai 7 b §:ssä tarkoitettu henkilö voi tarjota omia maksupalveluitaan esteettä ja tehokkaasti. Luottolaitos ei siten saisi rajoittaa maksupalveluidensa tarjontaa tai asettaa sellaisia palvelun ehtoja, jotka perusteetta vaikeuttavat maksulaitoksen tai 7 tai 7 b §:ssä tarkoitettun henkilön maksupalveluiden tarjontaa. Tällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 36 artiklan 1 alakohta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että mikäli luottolaitos epää maksupalveluidensa tarjonnan maksulaitokselta tai 7 tai 7 b §:ssä tarkoitetulta henkilöltä, on luottolaitoksen ilmoitettava epäämisen syyt Finanssivalvonnalle. Tällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 36 artiklan 2 alakohta.

41 e §. *Tilinpäätös ja toimintakertomus.* Pykälä olisi uusi. Maksulaitoksen tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sekä niitä koskevien ohjeiden, lausuntojen ja poikkeuslupien antamiseen sovellettaisiin luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 1—11 §:ää.

Toisen maksupalveludirektiivin 17 artiklan mukaan maksulaitoksiin sovelletaan soveltuvin osin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1606/2002, annettu 19 päivänä heinäkuuta 2002, kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tiettytyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta sekä neuvoston direktiiviä 86/635/ETY, annettu 8 päivänä joulukuuta 1986, pankkien ja muiden rahoituslaitosten tilinpäätöksestä ja konsolidoidusta tilinpäätöksestä. Artiklassa ei ole kuitenkaan yksilöity, miltä osin toimintaan sovelletaan näitä EU-säädöksiä.

Maksulaitokset ovat kooltaan ja toiminnaltaan hyvin erilaisia samalla tavoin kuin esimerkiksi sijoituspalveluyritykset. Myös sijoituspalveluyrityksiin sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain tilintarkastusta, erityistä tarkastusta ja tarkastajaa koskevia säännöksiä. Maksulaitoksia koskevat säännökset ehdotetaan yhdenmukaistettavan sijoituspalveluyrityksiä koskevien säännösten kanssa. Ehdotuksissa on otettu huomioon, miten säännökset ehdotetaan muutettavan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta kansallisen täytäntöpanon yhteydessä.

Pykälällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 17 artikla.

41 f §. *Tilintarkastus sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi säännös tilintarkastuksesta, erityisestä tarkastuksesta ja tarkastajasta. Pykälän 1 momentissa viitattaisiin luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin, jossa säädetään luottolaitoksen tilintarkastuksesta ja tilintarkastajista sekä erityisen tarkastuksen ja tarkastajan määräämisestä.

Tilintarkastajan erityisestä ilmoitusvelvollisuudesta Finanssivalvonnalle säädettäisiin 2 ja 3 momentissa. Pykälän 3 momentissa tarkoitettu merkittävä sidos maksulaitokseen tarkoittaisi EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 38 alakohdassa tarkoitettua läheistä sidonaisuutta.

Pykälän 4 momentin mukaan tilintarkastaja ei vastaisi vilpittömässä mielessä toimittamansa tiedon mahdollisesti aiheuttamista vahingoista maksulaitokselle tai kolmannelle osapuolelle.

Toisen maksupalveludirektiivin 17 artiklan 3 kohta vastaa voimassa olevan lain 28 a §:ää.

42 §. *Sivuliikkeen perustaminen toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Toimiluvan omaava maksulaitos voi perustaa sivuliikkeen toiseen ETA-valtioon. Perustamisella tarkoitetaan tässä myös tilannetta, jossa maksulaitos aikoo alkaa käyttää jo olemassa olevaa sivuliikettä maksupalveluiden tarjoamiseen. Sivuliikkeellä tarkoitetaan vastaanottavassa ETA-alueen valtiossa toimivaa maksulaitoksen toi-

mipistettä. Yhdessä ETA-alueen valtiossa sijaitsevia toimipisteitä pidetään yhtenä sivuliikkeenä, jos ne ovat kuuluvat samaan oikeushenkilöön.

Perustamisesta on ilmoitettava Finanssivalvonnalle etukäteen. Tämän ilmoituksen tulisi sisältää 45 §:n 1 momentissa tarkoitettut tiedot maksulaitoksen nimestä, osoitteesta ja toimiluvan numerosta, tarjottaviksi aiotuista maksupalveluista sekä tiedot sivuliikkeen liiketoimintasuunnitelmasta, organisaatorakenteesta, hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä sekä sisäisistä valvontamekanismeista ja maksupalveluliiketoiminnasta vastaavien henkilöiden henkilötiedot.

Sivuliikkeeltä edellytettävä kuvaus hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä sekä sisäisistä valvontamekanismeista on vastaava kuin mitä edellytetään maksulaitoksen toimilupaa hakevalta 11 §:n nojalla annetussa valtiovarainministeriön asetuksessa. Kuvauksen on siten osoitettava, että järjestelmät ja mekanismit ovat oikeasuhteiset, asianmukaiset, moitteettomat ja riittävät.

Sivuliikkeeltä edellytettävä liiketoimintasuunnitelma on vastaava kuin mitä edellytetään maksulaitoksen toimilupaa hakevalta 11 §:n nojalla annetussa valtiovarainministeriön asetuksessa. Sen on siten sisällettävä kolmea ensimmäistä tilikautta koskeva alustava talousarvio, joka osoittaa hakijan kykenevän käyttämään tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia järjestelmiä, resursseja ja menettelyjä toimiakseen moitteettomasti.

Maksulaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle myös näiden tietojen merkittävät muutokset. Muutoksen merkittävyyttä arvioitaessa voidaan huomioida muun muassa muutosten vaikutus maksulaitoksen taloudelliseen vakauteen ja riskeihin, toimiluvan edellytysten ja muun lainsäädännön, kuten rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) velvoitteiden täyttämiseen sekä sen kykyyn valvoa sivuliikettään. Merkittäviä muutoksia olisivat myös uudet sivuliikkeet tai maksupalveluiden tarjoamiseen liittyvät ulkoistukset sivuliikkeelle. Myös muutoksiin sovelletaan tämän pykälän menettelytapoja soveltuvien osin.

Muutoksilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 28 artiklan 1 kohdan ensimmäinen kohta a—c ja e luettelakohtineen sekä 4 kohta.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Sanamuotoa tarkennettaisiin siltä osin, että Finanssivalvonnan tulee toimittaa yhden kuukauden kuluessa 1 momentin mukaisesti saamansa tiedot vastaanottavan ETA-valtion maksulaitosten toimilupien myöntämisestä ja niiden toiminnan vakauden valvonnasta vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle. Momenttiin lisätäisiin Finanssivalvonnalle velvollisuus kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettut tiedot saatuaan arvioida, täyttääkö sivuliike sen perustamiselle säädetyt edellytykset. Edellytysten arvioinnissa kiinnitettäisiin huomiota maksulaitoksen taloudelliseen tilaan ja hallintoon. Sivuliikkeen perustaminen ei saa vaarantaa maksulaitoksen vakaata ja luotettavaa toimintaa. Arvio on sisällöllisesti vastaava kuin mitä aiemmassa säännöksessä edellytettiin. Finanssivalvonnan tulisi ilmoittaa päätöksensä sekä vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle että maksulaitokselle kyseisessä kolmen kuukauden aikarajan puiteissa.

Vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen on arvioitava saamansa tiedot ja ilmoitettava kotijäsenvaltion viranomaiselle, Suomessa Finanssivalvonnalle, oma arvionsa. Finanssivalvonta huomioi vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen arvion, mutta voi tehdä myös siitä eroavan päätöksen täyttääkö sivuliikkeen perustaminen sille asetetut vaatimukset. Finanssivalvonnalle asetettaisiin velvollisuus ilmoittaa päätöksensä perusteet vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle, mikäli päätös eroaa kyseisen viranomaisen arviosta.

Mikäli Finanssivalvonta katsoo, ettei sivuliike täytä sen perustamiselle asetettuja edellytyksiä, se ei saa merkitä sivuliikettä 16 §:ssä tarkoitettuun maksulaitosrekisteriin. Jo mahdollisesti tehty rekisterimerkintä on peruutettava. Rekisterimerkintä olisi edellytys sille, että sivuliike saisi aloittaa toimintansa.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 3 momentti*. Maksulaitoksen tulisi ilmoittaa Finanssivalvonnalle se päivä, jolloin se aikoo aloittaa maksupalveluiden tarjonnan sivuliikkeen välityksellä. Finanssivalvonnan tulisi ilmoittaa tämä päivä sivuliikkeen sijaintimaan toimivaltaiselle viranomaiselle. Maksulaitoksen on ilmoitettava kyseinen aloituspäivä Finanssivalvonnalle, ennen kuin se voi aloittaa maksupalveluiden tarjonnan kyseisen sivuliikkeen välityksellä. Ilmoitettu aloituspäivä ei luonnollisesti voi olla aikaisempi kuin merkintäpäivä maksulaitosrekisteriin.

Muutoksilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 28 artiklan 2 ja 3 kohta.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 4 momentti*. Komissio hyväksyy tekniset sääntelystandardit, joissa täsmennetään puitteet viranomaisten väliselle yhteistyölle ja tietojenvaihdolle. Ensimmäisessä sääntelystandardissa tarkennettaisiin menetelmä, keinot ja yksityiskohdat rajanylittävää toimintaa harjoittavien maksulaitosten ilmoittamista koskevassa yhteistyössä, ja erityisesti toimitettavien tietojen laajuudesta ja käsittelystä, mukaan lukien yhteinen terminologia ja vakiomuotoiset ilmoitusmallit.

Toisessa sääntelystandardissa täsmennetään puitteet kotijäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten ja vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten väliselle yhteistyölle ja tietojenvaihdolle toisen maksupalveludirektiivin III ja IV osaston saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annettujen kansallisten säännösten noudattamisen valvomiseksi. Standardissa tarkennetaan maksupalvelujen rajat ylittävää tarjontaa harjoittavien maksulaitosten johdonmukaisen ja tehokkaan valvonnan varmistamiseksi menetelmä, keinot ja yksityiskohdat, jotka koskevat rajat ylittävää toimintaa harjoittavien maksulaitosten valvonnan alalla tehtävää yhteistyötä ja erityisesti vaihdettavien tietojen laajuutta ja käsittelyä. Lisäksi standardissa määritellään vastaanottavien jäsenvaltioiden maksulaitoksilta pyytämä, niiden alueella suoritettava maksuliiketoimintaa koskevan raportoinnin keinot ja yksityiskohdat sekä se, miten usein tällaista raportointia toteutetaan.

Finanssivalvonnan tulisi noudattaa näitä standardeja. Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 28 artiklan 5 kohta ja 29 artiklan 6 ja 7 kohta.

42 a §. *Sivuliikkeen säännösten vastainen toiminta.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, joka koskisi Finanssivalvonnan toimia tilanteessa, jossa sivuliike toimii vastaanottavassa ETA-valtiossa vastoin toisen maksupalveludirektiivin nojalla annettuja sääntöjä ja määräyksiä. Saatuaan ilmoituksen vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaiselta viranomaiselta Finanssivalvonnan tulisi arvioida saamansa tiedot ja ryhtyä tarvittaessa asianmukaisiin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi. Finanssivalvonnan tulisi viivytyksettä ilmoittaa toimenpiteistään vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle sekä tarvittaessa myös sellaiselle muulle ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle, jota asia koskee. Finanssivalvonnan olisi asianmukaisesti ilmoitettava toimenpiteestä ja sen perusteesta myös maksulaitokselle, jota asia koskee. Ilmoitus maksulaitokselle tulee tehdä, mikäli siihen liittyy palvelujen tarjoamisen vapauden tai sijoittautumisvapauden käyttämiseen kohdistuvia seuraamuksia tai rajoituksia.

Säännös on pääsääntöisesti sama kuin Finanssivalvonnasta annetun lain 57 §. Erona on se, että tässä tapauksessa Finanssivalvonnan toimenpiteiden tulisi perustua toisen maksupalveludirektiivin nojalla annettujen säännösten ja määräysten rikkomiseen, sekä se, että Finanssivalvon-

nan tulisi ilmoittaa toimenpiteistään vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen lisäksi tarvittaessa myös muiden ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille. Lisäksi Finanssivalvonnan tulee ilmoittaa toimenpiteestä ja asianmukaisesti perustella se kyseiselle maksulaitokselle.

Pykälällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 30 artiklan 1 kohdan toinen alakoh- ta ja 31 artiklan 1 kohta.

43 §. *Toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon sijoittautuneen asiamiehen käyt- täminen.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi. Asiamiestä käytettäessä maksulaitoksen tulisi il- moittaa Finanssivalvonnalle 24 §:n 3 ja 4 momentissa sekä 45 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot. Asiamieheen sovellettaisiin soveltuvin osin 42 § ja 42 a §:n sivuliikettä koskevia mää- räyksiä. Muutoksilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 28 artiklan 1 kohdan en- simmäinen kohta a—c ja d luetelmakohtineen.

45 §. *Palvelujen tarjoaminen toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Siihen lisättäisiin selvyuden vuoksi, että palveluita voi tarjota toiseen ETA-valtioon myös käyttämättä asiamiestä. Finanssivalvonnalle ilmoitettaviin tietoihin lisättäisiin maksulaitoksen nimi, osoite ja toimiluvan numero, tieto jäsenvaltiosta tai jäsenvaltioista joihin maksulaitos aikoo tarjota maksupalveluita. Lisäksi tarkennettaisiin, että tiedot on annettava maksupalveluista. Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirek- tiivin 28 artiklan 1 kohta a—c luetelmakohtineen.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Sijoittautumatta tapahtuvaan rajan ylittävään palveluntarjontaan sovellettaisiin osin samoja säännöksiä kuin palveluntarjontaan sivuliikkeen tai asiamiehen välityksellä. Finanssivalvonnan olisi kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoi- tetun ilmoituksen vastaanottamisesta lähetettävä 1 momentissa tarkoitetut tiedot vastaanotta- van ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle. Finanssivalvonnan olisi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetut tiedot saatuaan arvioitava täyttääkö palveluiden tarjonta tä- män lain vaatimukset ja ilmoitettava päätöksensä vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle ja maksulaitokselle. Jos Finanssivalvonnan päätös eroaa vastaanottavan ETA- valtion viranomaisen arviosta, Finanssivalvonnan olisi ilmoitettava sille myös päätöksensä pe- rusteet. Maksulaitoksen tulisi odottaa Finanssivalvonnan päätöstä ennen kuin se voi aloittaa palvelun tarjonnan rajan yli. Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 28 artikla niiltä osin kuin se viittaa rajan ylittävään maksupalveluntarjontaan sijoittautumatta.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 3 momentti*. Sen mukaisesti palvelujen sovellettavaksi tulisi 42 §:n 4 momentti. Tämän myötä Finanssivalvonnan tulisi noudattaa toisen maksupalve- ludirektiivin 28 ja 29 artiklan nojalla antamia teknisiä sääntelystandardeja yhteistyössään ja tietojenvaihdossaan toisen ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen kanssa, myös siinä tapa- uksessa, että palvelun tarjonta rajan yli tapahtuu sijoittautumatta vastaanottavaan jäsenvalti- oon.

48 a §. *Seuraamusmaksu.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Toisen maksupal- veludirektiivin 5 artiklan 2 ja 3 kohtien mukaisesti sekä maksutoimeksiantopalveluiden että ti- litietopalveluiden tarjoajan olisi varmistettava näistä palveluista johtuvien vastuidensa katta- minen vakuutuksella. Ensimmäisen maksupalveludirektiivin toimeenpanossa on katsottu asianmukaiseksi säätää asiakasvarojen suojaamisesta annettujen säännösten rikkominen Fi- nanssivalvonnan seuraamusmaksun alaiseksi.

Koska maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja voi tehdä maksuja asiakkaan tililtä, on sen palve- luilla suora yhteys asiakkaan varoihin. Näin ollen yhtäältä maksutilillä olevien asiakasvarojen

suojaaminen ja toisaalta maksutoimeksiantopalveluiden tarjoajilta edellytettävät vakuutukset ovat verrannollisia asiakkaan varojen suojaamisen kannalta. Siten olisi tarkoituksenmukaista säätää myös vakuutusta koskevien säädösten rikkominen seuraamusmaksulla rangaistavaksi.

Tilitietopalveluiden tarjoajilla on pääsyoikeus maksupalvelulain mukaisesti asiakkaan tilitietoihin. Siten tilitietopalveluiden tarjoajalla on myös vastuu käsitellä tietoja säädösten mukaisesti. Huomioiden tilitietojen merkitys asiakkaalle, olisi tarkoituksenmukaista säätää myös vakuutusta koskevien säädösten rikkominen seuraamusmaksulla rangaistavaksi.

Yllä mainituin perustein ehdotetaan, että 1 momenttia muutettaisiin sisältämään tilitietopalveluiden tarjoajat. Maksutoimeksiantopalveluiden tarjonta edellyttää toimilupaa, joten niiden tarjoajia ei tarvitse lisätä momentin johdantokappaleeseen erikseen. Lisäksi momenttiin lisättäisiin *uusi 4 ja 5 kohta*, joissa viitattaisiin tämän lain 26 a ja 26 b §:ään. Tällöin sekä maksutoimeksiantopalveluiden että tilitietopalveluiden tarjoamisessa edellytettävään vakuutukseen liittyvien säännösten rikkominen tulisi rangaistavaksi Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvun 40 §:n mukaisella seuraamusmaksulla.

Vastaavasti olemassa olevan lain nykyiset 4 ja 5 kohta siirrettäisiin sellaisenaan uudeksi 6 ja 7 kohdaksi.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Ensimmäisen momentin muutoksen myötä laajennettaisiin rikesakon soveltamisalaa koskemaan myös maksutoimeksiantopalveluiden tarjoajilta ja tilitietopalveluiden tarjoajilta edellytettävää vakuutusta koskevia tarkempia säännöksiä ja määräyksiä.

Lisäksi 2 momenttiin tehtäisiin tekninen muutos. Viittaus ensimmäiseen maksupalveludirektiiviin muutettaisiin viittaukseksi toiseen maksupalveludirektiiviin. Momenttia tarkennettaisiin myös siten, että siinä viitattaisiin direktiivien perusteella annettujen komission päätösten lisäksi myös vastaavasti annettuihin komission asetuksiin. Tällä yhdenmukaistetaan säännös luotolaitoslain 20 luvun 1 §:n 5 momentin kanssa.

Pykälän muutoksilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 103 artiklan 1 kohta.

Voimaantulo

Voimaantulosäännös. Säännöksessä säädettäisiin lain voimaantulosta. Laki ehdotetaan tulemaan voimaan samanaikaisesti, kun toinen maksupalveludirektiivi on viimeistään toimeenpantava. Lakiin ehdotetaan lisäksi siirtymäsäännöksiä.

Säännöksen 2 momentti sisältäisi siirtymäsäädökset olemassa olevan lain mukaisen toimiluvan jo omaavalle maksulaitokselle. Toisen maksupalveludirektiivin 109 artiklan mukaisesti kyseinen maksulaitos voisi jatkaa toimintaansa tämän lain voimaantullessa voimassa olleen lain mukaisesti 13 päivään heinäkuuta 2018 saakka. Tästä poiketen maksulaitokseen sovelletaan kuitenkin heti tämän lain voimaantullessa tämän lain 19 a ja 19 b §:ää operatiivisten ja turvallisuusriskien hallinnasta sekä poikkeamista ja petoksista ilmoittamisesta. Tämä johtuu siitä, että toisen maksupalveludirektiivin 109 artiklan 1 kohdan 1 alakohta mahdollistaa siirtymäsäännöksen ainoastaan kyseisen direktiivin II osaston säädöksiin. Ehdotetut 19 a ja 19 b §:ä perustuisivat toisen maksupalveludirektiivin IV osaston 95 ja 96 artiklaan, joten niille ei voida säätää siirtymäaikaa.

Maksulaitokselta ei edellytettäisi uutta toimilupahakemusta, mutta sen tulisi toimittaa Finanssivalvonnalle tarvittavat tiedot siitä, täyttääkö maksulaitos tämän lain vaatimukset. Finanssi-

valvonnan tulisi viimeistään 13 päivänä heinäkuuta 2018 tehdä päätös täyttääkö maksulaitos tämän lain vaatimukset. Jos arvio on myönteinen, Finanssivalvonta myöntää toimiluvan. Jos arvio on kielteinen, Finanssivalvonnan on arvioitava mihin toimenpiteisiin olisi ryhdyttävä tämän lain vaatimusten täyttämiseksi vai onko asianmukaista peruuttaa toimilupa. Jos toimilupa ei myönnetä, maksulaitoksen on lopetettava maksupalveluiden tarjonta.

Finanssivalvonta myös voisi ilman eri toimenpiteitä myöntää toimiluvan, jos sillä on jo varmuus, että toisen maksupalveludirektiivin 5 ja 11 artiklan edellytykset täyttyvät. Kyseiset artiklat sisältävät sisältömielessä toimiluvan myöntämisen edellytykset. Esimerkkinä tällaisesta tilanteesta voisi olla, että Finanssivalvonta olisi jatkuvan valvontansa puitteissa jo saanut riittävän varmuuden siitä, että nämä vaatimukset täyttyvät. Tällöin maksulaitoksen ei tarvitsisi erikseen toimittaa tietoja arvion tekemistä varten. Säädös perustuu toisen maksupalveludirektiivin 109 artiklan 2 kohdan mahdollistamaan kansalliseen erityispiirteeseen. Sen toimeenpanoa pidetään asianmukaisena, koska se voi tehostaa toimilupaprosessia sekä Finanssivalvonnan että maksulaitoksen näkökulmasta.

Momentissa säilytettäisiin säädös, että momentissa säädettyä määräaika sovellettaisiin myös oikeushenkilön asiamieheen.

Tällä 2 momentilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 109 artiklan 1 ja 2 kohta.

Säännöksen 3 momentissa säädettäisiin siirtymäsäännöksistä niille oikeushenkilöille ja luonnollisille henkilöille, jotka ovat saaneet tämän lain voimaantullessa voimassa olleen lain 7 §:ssä tarkoitetun poikkeuksen toimilupavaatimuksesta. Poikkeuksen tulisi olla saatu ja henkilön tulisi olla myös tarjonnut ensimmäisen maksupalveludirektiivin tarkoittamia maksupalveluita ennen 13 päivää tammikuuta 2018. Toisen maksupalveludirektiivin 109 artiklan 3 kohdan 2 alakohdan mukaisesti kyseinen henkilö voisi tarjota maksupalveluita Suomessa tämän lain voimaantullessa voimassa olleen lain mukaisesti 13 päivään tammikuuta 2019 saakka.

Tästä poiketen maksulaitokseen sovelletaan kuitenkin heti tämän lain voimaantullessa tämän lain 19 a ja 19 b §:ää operatiivisten ja turvallisuusriskien hallinnasta sekä poikkeamista ja peitoksista ilmoittamisesta. Tämä johtuu siitä, että toisen maksupalveludirektiivin 109 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan mahdollistaa siirtymäsäännöksen ainoastaan kyseisen direktiivin II osaston säädöksiin. Ehdotetut 19 a ja 19 b §:ä perustuvat toisen maksupalveludirektiivin IV osaston 95 ja 96 artiklaan, joten niille ei voida säätää siirtymäaika.

Henkilöltä ei edellytettäisi toimilupahakemusta tai hakemusta tämän lain 7 §:ssä tarkoitetun poikkeuksen saamiseksi. Henkilön kuitenkin edellytettäisiin toimittavan Finanssivalvonnalle riittävät tiedot siitä, täyttääkö se tämän lain 7 §:ssä tarkoitetun poikkeuksen edellytykset. Finanssivalvonnan tulisi tehdä päätös maksulaitostoimiluvan tai 7 §:ssä tarkoitetun poikkeuksen myöntämisestä viimeistään 13 päivänä tammikuuta 2019. Mikäli toimilupaa tai poikkeusta ei myönnetä, on henkilön lopetettava maksupalveluiden tarjonta.

Finanssivalvonta myös voisi ilman eri toimenpiteitä myöntää tämän lain 7 §:ssä tarkoitetun poikkeuksen, jos sillä on jo varmuus, poikkeuksen edellytykset täyttyvät. Esimerkkinä tällaisesta tilanteesta voisi olla, että Finanssivalvonta olisi jatkuvan valvontansa puitteissa jo saanut riittävän varmuuden siitä, että nämä edellytykset täyttyvät. Tällöin maksulaitoksen ei tarvitsisi erikseen toimittaa tietoja arvion tekemistä varten. Säädös perustuu toisen maksupalveludirektiivin 109 artiklan 4 kohdan mahdollistamaan kansalliseen erityispiirteeseen. Sen toimeenpanoa pidetään asianmukaisena, koska se voi tehostaa toimilupaprosessia sekä Finanssivalvonnan että maksulaitoksen näkökulmasta.

Tällä 3 momentilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 109 artiklan 1, 3 ja 4 kohta.

Säännöksen 4 momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi merkittävä 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen päätöksensä 16 §:ssä tarkoitettuun maksulaitosrekisteriin ja edelleen kyseisen pykälän mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen maksulaitosrekisteriin. Momentilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 109 artiklan 1 kohdan 3 alakohta sekä 4 kohta.

Säännöksen 5 momentin mukaan maksulaitos, jolla on tämän lain voimaan tullessa toimilupa tarjota tämän lain voimaantullessa voimassa olleen lain 1 §:n 2 momentin 6 luettelakohdassa tarkoitettua teknisellä apuvälineellä toteutettavaa maksupalvelua, voisi jatkaa kyseisen maksupalvelun tarjontaa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen lain mukaisesti 13 päivään tammikuuta 2020 asti. Maksulaitoksen tulisi toimittaa Finanssivalvonnalle riittävät tiedot, jotta Finanssivalvonta voisi arvioida viimeistään 13 päivänä tammikuuta 2020 täyttääkö maksulaitos 27 §:n 1 momentin kolmannen luettelakohdan vähimmäispääomavaatimuksen sekä 29 §:n, 30 §:n 3 momentin, 31 §:n 2 momentin ja 31 a §:n omien varojen laskentaa ja määrää koskevat vaatimukset. Jos vaatimukset täyttyvät, maksulaitos säilyttäisi toimiluvan. Kyseisen toimiluvan nojalla maksulaitos voisi tarjota 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaista maksupalvelua.

Momentilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 109 artiklan 5 kohta.

Säännöksen 6 momentin mukaan sähkörahayhteisö, joka on aloittanut toimintansa ennen 13 päivää tammikuuta 2018, voisi jatkaa toimintaansa tämän lain voimaantullessa voimassa olleen lain mukaisesti 13 päivään heinäkuuta 2018 asti. Sähkörahayhteisölle asetettaisiin velvollisuus toimittaa Finanssivalvonnalle riittävät tiedot, jotta se arvioida täyttääkö sähkörahayhteisö tämän lain vaatimukset. Finanssivalvonnan on tehtävä päätös toimiluvan myöntämisestä, tarpeellisista toimista lainmukaisuuden saavuttamisesta tai toimiluvan peruuttamisesta viimeistään 13 päivänä heinäkuuta 2018. Finanssivalvonnan tulisi merkitä päätöksensä 16 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin.

Momentilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 111 artiklan 2 kohta.

1.2 Laki ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa

1 §. Soveltamisala. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Tämän lain soveltamisalaa laajennettaisiin siten, että 4, 5 ja 6 §:ää sovellettaisiin soveltuvien osin myös sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoiden liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/110/EY tarkoitettua sähköisen rahan liikkeeseenlaskijan asiamieheen ja sivuliikkeeseen. Säännöstä sovellettaisiin, jos liikkeeseenlaskijaa luovuttaa sähköistä rahaa Suomessa tällaisen henkilön välityksellä. Toisen maksupalveludirektiivin 111 artiklan 1 kohdan b kohdan ensimmäisessä alakohdassa muutetaan kyseisen sähkörahadirektiivin 3 artiklan 4 kohtaa siten, että toisen maksupalveludirektiivin 27—31 artiklat, lukuun ottamatta 29 artiklan 4 ja 5 kohtaa, mukaan lukien 28 artiklan 5 kohdan ja 29 artiklan 7 kohdan nojalla annetut delegoidut säännökset tulevat sovellettaviksi sähköisen rahan liikkeeseenlaskijaan yllä mainitussa tapauksessa. Nämä säännökset on toimeenpantu ulkomaisen palveluntarjoajan osalta tähän lakiin, joten viittaus toimeenpanneviin pykäliin on tarpeen.

Pykälän muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 111 artiklan 1 kohdan b kohdan ensimmäinen alakohta.

2 §. Määritelmät. Pykälän 3 kohtaan ehdotetaan tehtäväksi tekninen muutos.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 4 kohta*, jossa määriteltäisiin Euroopan pankkiviranomainen.

3 §. Valvonta. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi. Toisen maksupalveludirektiivin myötä Finanssivalvonnan tulisi antaa tiettyjä tietoja tämän lain mukaisesti myös Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle. Siten pykälää laajennettaisiin vastaavasti, että Finanssivalvonnan oikeudesta antaa tietoja muun muassa näille viranomaisille säädetään tässä laissa. Muutoksella toimeenpannaan, omalta osaltaan, toisen maksupalveludirektiivin 30 artiklan 4 kohta.

Pykälää laajennettaisiin myös siten, että ulkomaisen maksulaitoksen valvonnasta säädetään myös maksulaitoslain 4 §:n 2 momentissa. Toisen maksupalveludirektiivin mukaan mikäli riskiä viranomaisyhteistyössä on Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1093/2010 artiklan 19 mukaisessa menettelyssä, on toimivaltaisen viranomaisen lykättävä päätöksensä, kunnes asia on ratkaistu kyseisen artiklan mukaisesti. Tämä yksityiskohtainen säännös on toimeenpantu maksulaitoslaissa niiltä osin kuin Finanssivalvonta toimii kotivaltion viranomaisena. Viittauksella kyseiseen maksulaitoslain 4 §:n 2 momenttiin toimeenpannaan kyseinen säännös myös siinä tapauksessa, että Finanssivalvonta toimii isäntävaltion viranomaisen roolissa. Lisäyksellä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 27 artiklan 2 kohta.

4 §. Sivuliikkeen aloittamisen edellytykset. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi.

Pykälän *otsikkoa* ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan muutetun pykälän sisältöä.

Pykälän *1 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi. Momentti sisältäisi säädökset, joiden nojalla maksulaitos voi tarjota maksupalveluita Suomessa sivuliikkeen tai asiamiehen välityksellä. Maksulaitoksen käsite sisältää myös tilitietopalveluiden tarjoajat. Maksupalveluita voidaan tarjota sen jälkeen, kun sivuliike tai asiamies on merkitty maksulaitoksen kotivaltion maksulaitosrekisteriin. Momentista poistettaisiin maksulaitoksen kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen ilmoitusvelvollisuus Finanssivalvonnalle maksupalveluiden aloittamisen ehtona, sillä tällainen ehto ei olisi toisen maksupalveludirektiivin 28 artiklan mukainen. Momentista poistettaisiin myös määräys ilmoituksen sisällöstä. Sisältömääräykset johtuvat suoraan toisen maksupalveludirektiivin 28 artiklasta sekä komission teknisistä sääntelystandardeista ja ne toimeenpannaan kussakin jäsenvaltiossa niiden omiin toimivaltaisiin viranomaisiin kohdistuen.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 2 momentti*. Momentin mukaan Finanssivalvonnan tulisi kuukauden kuluessa saatuaan ilmoituksen maksulaitoksen kotivaltion toimivaltaiselta viranomaiselta maksupalveluiden tarjonnan aloittamisesta sivuliikkeen välityksellä arvioida saamansa tiedot ja antaa kotijäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille asianmukaiset tiedot aiotuista maksupalveluista. Toisen maksupalveludirektiivin 28 artiklan mukaisesti maksulaitoksen kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen tulisi toimittaa Finanssivalvonnalle seuraavat tiedot:

a) maksulaitoksen nimi, osoite ja tarvittaessa maksulaitoksen toimiluvan numero;

b) yksi tai useampi jäsenvaltio, jossa se aikoo toimia;

c) yksi tai useampi tarjottava maksupalvelu;

d) jos maksulaitos aikoo käyttää asiamiestä: asiamiehen nimi ja osoite, kuvaus sisäisistä valvontamekanismeista, joita asiamies käyttää täyttääkseen direktiivin (EU) 2015/849 mukaiset rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan liittyvät velvoitteet, maksupalvelujen tarjoamisessa käytettävien asiamiesten johtamisesta vastuussa olevien johtajien ja henkilöiden nimet sekä muiden asiamiesten kuin maksupalveluntarjoajien osalta näyttö siitä, että he ovat soveliaita ja luotettavia henkilöitä, maksulaitoksen maksupalvelut, joita varten asiamies on saanut toimeksiannon ja asiamiehen yksilöllinen tunnistuskoodi tai -numero, jos sellainen on olemassa; ja

e) jos maksulaitos aikoo käyttää sivukonttoria, liiketoimintasuunnitelma ja kuvaus hakijan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä sekä sisäisistä valvontamekanismeista vastaanottavassa ETA-valtiossa toteutettavan maksupalveluliiketoiminnan osalta, kuvaus sivukonttorin organisaatorakenteesta ja sivukonttorin johtamisesta vastuussa olevia koskevat henkilötiedot.

Lisäksi operatiivisten toimintojen ulkoistamisesta on ilmoitettava. Myös tietojen oleellisesti muuttuessa sovelletaan tätä menettelyä.

Finanssivalvonta arvioisi saamansa tiedot ja toimittaisi maksulaitoksen kotivaltion viranomaisille erityisesti kaikki huolenaiheet, jotka liittyvät maksupalveluiden tarjontaan sivuliikkeen tai asiamiehen välityksellä. Arvioinnissa tulisi kiinnittää erityistä huomiota rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan liittyvien velvoitteiden täyttämiseen. Maksulaitoksen kotivaltion toimivaltainen viranomainen huomioisi Finanssivalvonnan näkemyksen tehdessään omaa arviotaan tulisiko sivuliike merkitä kotivaltion maksulaitosrekisteriin ja siten voiko maksulaitos aloittaa maksupalveluiden tarjonnan sivuliikkeen välityksellä.

Toisen maksupalveludirektiivin 28 artikla 5 kohdan mukaan Euroopan pankkiviranomainen laatii ehdotuksen komissiolle 13 päivään tammikuuta 2018 mennessä teknisestä sääntelystandardista, jossa täsmennetään puitteet viranomaisten väliselle yhteistyölle ja tietojenvaihdolle. Sääntelystandardissa tarkennettaisiin menetelmä, keinot ja yksityiskohdat rajanylittävää toimintaa harjoittavien maksulaitosten ilmoittamista koskevassa yhteistyössä, ja erityisesti toimittavien tietojen laajuudesta ja käsittelystä, mukaan lukien yhteinen terminologia ja vakio- muotoiset ilmoitusmallit. Euroopan pankkiviranomainen on antanut ehdotuksensa komissiolle 14 päivänä joulukuuta 2016. Standardiasetuksen tultua hyväksytyksi se on suoraan sovellettavaa oikeutta, joten Finanssivalvonnan tulisi noudattaa sitä.

Toisen maksupalveludirektiivin 29 artiklan 6 ja 7 kohdan mukaan Euroopan pankkiviranomainen laatii teknisten sääntelystandardien luonnoksia ja komissio valtuutetaan hyväksymään ne. Näissä standardeissa täsmennettäisiin puitteet kotijäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten ja vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten väliselle yhteistyölle ja tietojenvaihdolle toisen maksupalveludirektiivin III ja IV osaston saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annettujen kansallisten säännösten noudattamisen valvomiseksi. Standardissa tarkennetaan maksupalvelujen rajat ylittävää tarjontaa harjoittavien maksulaitosten johdonmukaisen ja tehokkaan valvonnan varmistamiseksi menetelmä, keinot ja yksityiskohdat, jotka koskevat rajat ylittävää toimintaa harjoittavien maksulaitosten valvonnan alalla tehtävää yhteistyötä ja erityisesti vaihdettavien tietojen laajuutta ja käsittelyä. Lisäksi standardissa määritellään vastaanottavien jäsenvaltioiden maksulaitoksilta pyytämä, niiden alueella suoritettava maksuliiketoimintaa koskevan raportoinnin keinot ja yksityiskohdat sekä se, miten usein tällaista raportointia toteutetaan.

Muutoksilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 28 artiklan 2, 3 ja 5 kohta sekä 29 artiklan 6 ja 7 kohta.

4 a §. *Keskitetty yhteyshenkilö.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi keskitettyä yhteyshenkilöä koskeva pykälä. Pykälän mukaan maksulaitosten ja sähkörahayhteisöiden, jotka olennaisesti tarjoavat maksupalvelua Suomeen sijoittautumisoikeuden nojalla, olisi nimettävä keskitetty yhteyshenkilö. Keskitetty yhteyshenkilö vastaisi maksulaitoksen tai sähkörahayhteisön lukuun maksupalvelulain säännösten noudattamisen valvontaan liittyvästä yhteydenpidosta Finanssi- valvontaan ja kuluttaja-asiamieheen.

Toisen maksupalveludirektiivin 29 artiklan 4 kohta antaa mahdollisuuden kansallisesti edellyttää keskitetyn yhteyshenkilön perustamista sellaisilta maksulaitoksilta ja sähkörahayhteisöiltä, jotka tarjoavat palveluita Suomeen sijoittautumisoikeuden perusteella. Kyseistä velvoitetta ei siis voida asettaa koskema palveluntarjoajia, jotka tarjoavat ETA-alueelta maksupalveluita suoraan rajan yli Suomeen sijoittautumatta. Lisäksi, kyseisen artiklan mukaisesti, keskitetyn yhteyspisteen tehtävänä on varmistaa yhteydenpito ja tietojen toimittaminen liittyen direktiivin III ja IV osaston säännöksiin. Kyseiset säännökset on toimeenpantu Suomessa maksupalvelulailta. Maksupalvelulain toimivaltaisiksi viranomaisiksi on kyseisen lain 83 §:ssä määritelty sekä Finanssi- valvonta että kuluttaja-asiamies. Velvollisuus perustaa keskitetty yhteyspiste asetettaisiin direktiivin mukaisesti vain niille palveluntarjoajille, jotka tarjoavat maksupalveluita olennaisesti Suomeen.

Toisen maksupalveludirektiivin 29 artiklan 5 kohdan mukaan Euroopan pankkiviranomainen laatii teknisten sääntelystandardien luonnoksia perusteista, joita sovelletaan määrittäessä suhteellisuusperiaatetta noudattaen sellaiset olosuhteet, jossa keskitetyn yhteyshenkilön nimeäminen on asianmukaista sekä tällaisten yhteyspisteiden tehtävät. Kyseisen kohdan mukaan näissä luonnoksissa on erityisesti huomioitava maksulaitoksen vastaanottavissa jäsenvaltioissa toteuttamien tapahtumien kokonaismäärä ja -arvo, tarjottujen maksupalveluiden tyyppi ja vastaanottavaan jäsenvaltioon sijoittautuneiden asiamiesten kokonaismäärä. Kyseiset luonnokset olisi tullut toimittaa komissiolle viimeistään 13 päivänä tammikuuta 2017. Direktiivin 29 artiklan 7 kohdassa siirretään komissiolle valta hyväksyä nämä tekniset sääntelystandardit. Kyseinen tekninen sääntelystandardi tulee määrittämään kaikkia jäsenvaltioita sitovasti, missä tilanteissa tarjottavat maksupalvelut ovat niin olennaisia, että keskitetty yhteyshenkilö on perustettava ja kyseisen henkilön tehtävät.

Keskitetyllä yhteyspisteellä pyritään edistämään tehokasta valvontaa varmistamalla niiden maksulaitosten ja sähkörahayhteisöiden, joiden pääasiallinen toimipaikka sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa, asianmukainen yhteydenpito toimivaltaiseen viranomaiseen. Finanssi- valvonnan arvion mukaan Suomessa toimii noin 170 asiamiestä, jotka toimivat eri päämiesten lukuun. Teknisistä sääntelystandardeista riippuen keskitetyn yhteyspisteen perustamisvelvollisuus voi tulla sovellettavaksi esimerkiksi tällaisiin toimijoihin.

Direktiivin 111 artiklan 1 kohdan perusteella velvollisuus perustaa keskitetty yhteyspiste kohdistuisi myös sähkörahayhteisöihin.

Pykälällä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 29 artiklan 4 kohta.

5 §. *Maksupalveluiden tarjoaminen sivuliikettä perustamatta.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi.

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Selvyyden vuoksi momenttiin lisättäisiin, että palveluntarjonta on mahdollista myös käyttämättä asiamiestä.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Momentissa säädettäisiin, että maksulaitos voi aloittaa maksupalveluntarjonnan, kun sen kotivaltion toimivaltainen viranomaisen on kyseisen palveluntarjonnan aloittamisen hyväksynyt. Pykälästä poistettaisiin ilmoitus Finanssivalvonnalle palveluntarjonnan aloittamisen ehtona, koska se ei olisi toisen maksupalveludirektiivin 28 artiklan mukainen. Maksulaitoksen kotivaltion ilmoitusvelvollisuus on kuitenkin edelleen olemassa, siitä säädetään yllä mainitussa 28 artiklassa. Sen mukaisesti Finanssivalvonnalle annettavia tietoja olisivat a) maksulaitoksen nimi, osoite ja tarvittaessa maksulaitoksen toimiluvan numero; b) yksi tai useampi jäsenvaltio, jossa se aikoo toimia; ja c) yksi tai useampi tarjottava maksupalvelu.

Momenttiin lisättäisiin, että maksupalveluntarjontaan sovelletaan soveltuvin osin lisäksi 4 § 2 momentin säännöksiä. Kyseisessä pykälässä olevia menettelytapasäännöksiä ja komission antamaa teknistä sääntelystandardia tulisi siten noudattaa.

Muutoksilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 28 artiklan 2,3 ja 5 kohta.

6 §. *Ilmoitusvelvollisuus sivuliikkeen tai asiamiehen määräystenvastaisesta toiminnasta ja sen toiminnan rajoittaminen ja kieltäminen.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi.

Pykälän otsikkoa ehdotetaan muutettavaksi. Otsikkoon lisättäisiin pykälän sisältöä vastaavasti ilmoitusvelvollisuus sivuliikkeen tai asiamiehen määräystenvastaisesta toiminnasta.

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Siinä säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa maksulaitoksen sivuliikkeen tai asiamiehen säännösten ja määräysten vastaisesta toiminnasta maksulaitoksen kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Maksulaitoksen käsite sisältää myös tilitietopalveluiden tarjoajan.

Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin Finanssivalvonnan toisen maksupalveludirektiivin 30 artiklan mukaisista käytettävissä olevista toimenpiteistä torjua maksupalvelunkäyttäjien kohdistuvia uhkia. Mikäli asian kiireellisyys sitä vaatisi, maksupalvelunkäyttäjien asemaan kohdistuvan vakavan uhan torjumiseksi Finanssivalvonta voisi myös ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin säännösten ja määräysten vastaisen toiminnan lopettamiseksi. Finanssivalvonnan ei siis tällaisissa tapauksissa tarvitsisi odottaa maksulaitoksen kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen toimenpiteitä. Uhan vakavuutta arvioitaessa voidaan huomioida esimerkiksi kohdistuuko säännösten ja määräysten vastainen toiminta sivuliikkeen kaikkiin maksupalvelunkäyttäjiiin vai osaan heistä, mihin mittaan saakka se kohdistuu asiakasvaroihin ja niiden suojoitoimenpiteisiin, mikä on sivuliikkeen osuus maksupalveluiden tarjonnasta Suomessa ja vaikuttaako sivuliikkeen toiminta maksujärjestelmien vakauteen.

Toimenpiteiden tulisi olla asianmukaisia ja oikeassa suhteessa uhan torjumiseksi. Toimenpiteellä ei saisi suosia Suomessa maksupalveluita käyttäviä verrattuna muissa ETA-valtioissa maksupalveluita käyttäviin. Toimenpiteiden tulisi olla väliaikaisia, ja ne on lopetettava kun uhat on torjuttu esimerkiksi maksulaitoksen kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen tai Euroopan pankkiviranomaisen avulla.

Momentissa säädettäisiin myös, että mikäli Finanssivalvonta suorittaa tämän momentin mukaisen toimenpiteen, on sen ilmoitettava kyseisestä toimenpiteestä ja sen perusteesta maksulaitokselle sekä kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, toisen ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle mikäli asia koskisi myös sitä, komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle. Ilmoitus viranomaisille tulisi tehdä, jos se on asian kiireellisyys huomioiden mahdollista, etukäteen, mutta joka tapauksessa viivytyksettä toimenpiteen suorittamisen jälkeen. Ilmoitus kyseiselle maksulaitokselle tulee tehdä ilman aiheutonta viivytystä.

Momenttiin sisällytettäisiin myös ne alkuperäisen pykälän säännökset, jotka voidaan pitää voimassa toisen maksupalveludirektiivin estämättä. Näitä ovat Finanssivalvonnan mahdollisuus estää uusien maksupalveluliiketoimien aloittaminen sekä se, että liiketoiminnan rajoittamiseen ja kieltoon sovelletaan myös Finanssivalvonnasta annetun lain 61 §:ää.

Muutoksilla toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 30 artiklan 1 kohdan ensimmäinen kohta sekä 2—4 kohta ja 31 artiklan 1 kohta.

1.3 Laki luottolaitostoinnasta

9 luku Riskien hallinta

16 §. Operatiivinen riski. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 4 momentti*. Momentin mukaan maksupalveluita tarjoavaan luottolaitokseen sovellettaisiin maksulaitoslain operatiivisten ja turvallisuusriskien hallintaa sekä poikkeama- ja petosilmoituksia koskevaa 19 a ja 19 b §:ää. Toisen maksupalveludirektiivin näitä koskevat säädökset koskevat maksupalveluntarjoajia yleensä, tarkoittaen maksulaitosten ja maksulaitoslain 7 §:ssä tarkoitettujen ilman toimilupaa maksupalveluita tarjoavien toimijoiden ja 7 b §:ssä tarkoitettujen tilitietopalveluiden tarjoajien lisäksi myös luottolaitoksia. Nämä toisen maksupalveludirektiivin säännökset on toimeenpantu maksulaitoslain 19 a ja 19 b §:ssä ja toimeenpannaan luottolaitosten osalta viittaamalla näihin pykäliin. Myös Finanssivalvonnan näissä pykälissä tarkoitetut tehtävät ja valtuudet tulevat sovellettaviksi.

Lähtökohtaisesti kunkin luottolaitoksen tulisi laatia maksulaitoslain 19 a §:n 2 momentissa tarkoitettu, maksupalveluihin liittyvistä operatiivisia ja turvallisuusriskejä sekä riskienhallintatoimenpiteiden ja valvontamekanismien riittävyttä koskevan arvio. Kuitenkin, talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettussa yhteenliittymässä keskusyhteisö saattaa tarjota varsin laajojakin palveluita jäsenluottolaitoksilleen. Tehokkuus ja tarkoituksenmukaisuussyistä saattaisi joissain tapauksissa olla tehokkaampaa, että keskusyhteisö laatisi kyseisen arvion yhden tai useamman jäsenluottolaitoksensa puolesta. Toinen maksupalveludirektiivi ei kuitenkaan mahdollista arvion tekemisvastuun siirtoa. Siten sellaisessakin tilanteessa, jossa yhteenliittymän keskusyhteisö teknisesti laatisi kyseisen arvion, vastuu arvion laadinnasta ja sisällöstä säilyisi kullakin liittymän jäsenluottolaitoksella.

Muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 95 artiklan 1 ja 2 sekä 96 artiklan 1 ja 2 sekä 6 kohdat.

1.4 Laki Finanssivalvonnasta

5 §. Muut finanssimarkkinoilla toimivat. Pykälän *10 kohtaan* ehdotetaan tehtäväksi tekninen muutos täsmentämällä luottolaitostoinnasta annettuun lakiin kohdistuvaa viittausta kyseisen lain voimaan tulleita muutoksia vastaavasti.

Pykälän *23 kohtaa* ehdotetaan muutettavaksi siten, että myös tilitietopalveluiden tarjoajat sisältyisivät muu finanssimarkkinoilla toimiva -käsitteeseen. Muutoksella toimeenpannaan omalta osaltaan toisen maksupalveludirektiivin 22 artikla.

32 a §. Omistusosuuden hankinnan kieltäminen. Pykälän *1 momenttia* ehdotetaan täydennettäväksi maininnalla, että Finanssivalvonnan oikeus kieltää momentissa tarkoitettu omistusosuuden hankkiminen koskisi myös omistusosuuksia maksulaitoksessa. Lisäksi momenttiin ehdotetaan tehtäväksi tekninen muutos.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi maininta maksulaitoslain 21 c §:ssä tarkoitettuisista ilmoituksesta ja tiedoista. Lisäksi momenttiin tehtäisiin tekninen muutos täsmentämällä luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin kohdistuvaa viittausta kyseisen lain voimaan tulleita muutoksia vastaavasti.

Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä viitataan maksulaitoslakiin. Muutos on tarpeen, koska äänioikeuden käytön rajoituksesta maksulaitoksen osalta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain sijaan maksulaitoslain 21 d §:ssä.

Pykälän muutoksella toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 6 artiklan 3 ja 4 kohta.

32 b §. *Omistusosuuden hankinnan kieltämisessä noudatettava menettely.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lisätietojen pyytäminen keskeyttäisi käsittelyajan enintään 30 arkipäivän ajaksi voimassa olevan 50 arkipäivän sijaan silloin, kun on kyse ETA-alueen ulkopuolisesta yhteisöstä. Muutos olisi teknisluontoinen ja sillä saatettaisiin säännös vastaamaan muun muassa luottolaitosdirektiivissä 2013/36/EU ja Solvenssi II -direktiivissä 2009/138/EY asetettua määräaika.

38 §. *Rikemaksu.* Pykälän 1 momentin 7 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi. Finanssivalvonta voisi muutoksen myötä määrätä rikemaksun, mikäli toimija laiminlyö tai rikkoo maksulaitoslain 8 a §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettun kuvauksen, ilmoituksen tai tarkastuslausunnon toimittamisvelvollisuuden. Toimittamisvelvollisuus on olennainen sen selvittämiseksi, kuuluuko tarjottu palvelu maksupalvelulain soveltamisalan piiriin. Siten velvollisuuden täyttämisen tehostaminen mahdollisuudella määrätä rikemaksu on perusteltua. Kyseiseen kohtaan ehdotetaan tehtäväksi myös yksi tekninen muutos. Kohdan muutoksella toimeenpannaan omalta osaltaan toisen maksupalveludirektiivin 103 artiklan 1 kohta.

50 n §. *Toiminta maksupalveludirektiivin mukaisena toimivaltaisena viranomaisena.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jonka 1 momentin mukaan Finanssivalvonta toimisi toisen maksupalveludirektiivin 22 artiklan mukaisena toimivaltaisena viranomaisena. Lisäyksellä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 22 artikla.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että mikäli Finanssivalvonta saa Euroopan pankkiviranomaiselta tai Euroopan keskuspankilta ilmoituksen merkittävästä operatiivisesta tai turvapoikkeamasta, Finanssivalvonnan tulisi toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet suojellakseen rahoitusjärjestelmän välitöntä turvallisuutta.

Toisen maksupalveludirektiivin 96 artiklan 2 kohdan mukaan maksupalveluntarjoajan kotivaltion viranomaisen ilmoittaa poikkeamasta Euroopan pankkiviranomaiselle ja Euroopan keskuspankille, ja nämä arvioivat, yhteistyössä kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen kanssa, poikkeaman merkitystä muiden ETA-valtioiden toimivaltaisten viranomaisten kannalta ja ilmoittavat tästä niille. Euroopan keskuspankki ilmoittaa Euroopan keskuspankkijärjestelmän jäsenille maksujärjestelmien kannalta merkityksellisistä seikoista. Tämän ilmoituksen saatuaan Finanssivalvonnan tulisi arvioida mitkä ovat poikkeaman vaikutukset Suomen rahoitusjärjestelmälle ja ryhtyä toimivaltansa puitteissa tarvittaviin toimenpiteisiin. Arviota tehdessään Finanssivalvonta voi tukeutua Euroopan pankkiviranomaisen ohjeisiin perusteista, joiden mukaan poikkeaman merkitystä arvioidaan. Toisen maksupalveludirektiivin 96 artiklan 3 kohdan mukaa Euroopan pankkiviranomaisen tulisi antaa nämä ohjeet 13 päivään tammikuuta 2018 mennessä. Arviota tehdessään Finanssivalvonta voi huomioida myös esimerkiksi poikkeaman kohdejoukon Suomessa, poikkeaman raha- tai lukumääräisen vaikutuksen sekä vaikutukset maksujärjestelmiin.

Lisäyksellä toimeenpannaan toisen maksupalveludirektiivin 96 artikla 2 kohdan kolmas alakohta.

59 §. *Ulkomaisen ETA-sivuliikkeen ja muun ulkomaisen ETA-valvottavan toimintaa koskevien ehtojen ilmoittaminen kotivaltion valvontaviranomaiselle.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, ettei sen vaatimuksia sovellettaisi ulkomaiseen maksulaitokseen. Tämä johtuisi siitä, ettei toinen maksupalveludirektiivi ei sisällä tällaista vaatimusta.

1.5 Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta

1 §. *Maksuvelvollinen.* Pykälän 1 momentin 3 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi. Toisen maksupalveludirektiivin myötä Finanssivalvonnan valvottavaksi tulevat uutena palveluntarjoajaluokkana maksulaitoslain 7 b §:n nojalla tilitietopalveluita ilman toimilupaa tarjoavat toimijat. Tämän lain voimaantullessa voimassa olleen lain mukaan muita maksupalveluita kuin tilitietopalveluita ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskua ilman toimilupaa harjoittavat kuuluvat jo maksuvelvollisuuden piiriin. Siten on perusteltua saattaa myös tilitietopalveluiden tarjoajat Finanssivalvonnan maksuvelvollisuuden piiriin. Muutoksella mahdollistettaisiin Finanssivalvonnalle sille ehdotetun uuden tehtävän hoitamisesta aiheutuvien kohtuullisten kustannuksien kattaminen.

6 §. *Muun maksuvelvollisen perusmaksu.* Pykälän 1 momentin taulukon viittauksia maksulaitoslakiin ehdotetaan muutettavaksi. Momentin taulukon 4 kohdan muutoksen myötä 1 070 euron perusmaksu kohdistuisi myös tilitietopalveluita maksulaitoslain 7 b §:n nojalla tarjoavaan oikeushenkilöön. Momentin taulukon 5 kohdan muutoksen myötä 214 euron perusmaksu kohdistuisi maksulaitoslain 7 b §:n nojalla tilitietopalveluita tarjoavaan luonnolliseen henkilöön. Ehdotetut perusmaksun määrät olisivat samat kuin tämän lain voimaantullessa voimassa olleen lain mukaiset perusmaksut muita maksupalveluita kuin tilitietopalveluita ilman toimilupaa tarjoaville sekä sähköisen rahan liikkeeseenlaskua ilman toimilupaa harjoittaville. Maksulla katettaisiin Finanssivalvonnalle sille ehdotetun uuden tehtävän hoitamisesta aiheutuvia kohtuullisia kustannuksia.

1.6 Sijoituspalvelulaki

6 luku Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

2 §. *Talouden vakaus ja sen valvonta.* Pykälän 1 momenttia täsmennettäisiin siten, että sijoituspalveluyritykseen sovellettaisiin myös luottolaitoslain 5 luvun 15 §:ää sisäisistä liiketoimista. Sisäisiä liiketoimia koskevaa sääntelyä on käytännössä aiemminkin sovellettu sijoituspalveluyrityksiin, mutta sijoituspalvelulaissa ollut viittaus luottolaitoslain asianomaiseen sääntökseen on jäänyt puuttumaan, kun aiempi luottolaitostoiminnasta annettu laki 121/2007 on kumottu ja voimassa oleva luottolaitoslaki on säädetty. Myös luottolaitosdirektiivi edellyttää, että kyseisestä säännöstä sovelletaan sijoituspalveluyritykseen.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 13 päivänä tammikuuta 2018, jolloin direktiivi on viimeistään pantava täytäntöön.

3 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

3.1 Elinkeinovapaus

Esityksen 1. lakiehdotuksen 41 §:ssä säädetään, että mikäli nimetyn maksujärjestelmän osapuoli sallii maksujärjestelmään kuulumattoman maksupalveluiden tarjoajan tehdä siirtomääräyksiä järjestelmän kautta, on sen tarjottava kyseinen palvelu 40 §:ssä tarkoitetulla tavalla myös muille maksupalveluntarjoajille. Kyseisessä 40 §:ssä todetaan:

”Maksujärjestelmän ylläpitäjä ei saa maksujärjestelmän säännöissä asettaa maksupalveluntarjoajan maksujärjestelmään osallistumiselle perusteettomia, kohtuuttomia tai syrjiviä vaatimuksia. Riskeiltä suojautumista sekä maksujärjestelmän taloudellisen ja toiminnan vakauden varmistamista koskevien vaatimusten tulee olla tarpeellisia ja kohtuullisia.

Maksujärjestelmän säännöissä ei saa rajoittaa maksupalveluntarjoajien, maksupalvelunkäyttäjien tai muiden maksujärjestelmien osallistumista muihin maksujärjestelmiin. Maksujärjestelmään osallistumiseen liittyvät oikeudet, velvollisuudet, edut tai rajoitukset eivät saa perustua maksupalveluntarjoajien, maksupalvelunkäyttäjien tai muiden maksujärjestelmien oikeudelliseen muotoon tai asemaan.”

Esityksen 1. lakiehdotuksen 41 d §:n mukaan luottolaitoksen on maksutilipalveluita tarjotessaan tarjottava niitä myös maksulaitoksille ja rekisteröidyille toimijoille objektiivisin, syrjimättömin ja oikeasuhtaisin perustein.

Kyseiset 40 ja 41 d §:n säännökset ovat toisen maksupalveludirektiivin 35 ja 36 artiklan mukaisia. Kyseinen direktiivi on näiden vaatimusten osalta täysharmonisointisäädös, joten kyseisistä artikloista ei voitaisi poiketa kansallisessa lainsäädännössä.

Perustuslain 18 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan elinkeinolla. Perustuslakivaliokunta on pitänyt elinkeinovapautta perustuslain mukaisena pääsääntönä, mutta katsonut elinkeinotoiminnan luvanvaraisuuden olevan mahdollista poikkeuksellisesti. Luvanvaraisuudesta on säädettävä lailla, jonka on täytettävä perusoikeutta rajoittavalta lailta vaadittavat yleiset edellytykset (esimerkiksi PeVL 46/2016 vp, PeVL 15/2016 vp, PeVL 69/2014 vp, PeVL 13/2014 vp ja PeVL 17/2012 vp). Laissa säädettävien elinkeinovapauden rajoitusten tulee olla täsmällisiä ja tarkkarajaisia, minkä lisäksi rajoittamisen laajuuden ja edellytysten tulee ilmetä laista. Sääntelyn sisällön osalta valiokunta on pitänyt tärkeänä, että säännökset luvan edellytyksistä ja pysyvyydestä antavat riittävän ennustettavuuden viranomaistoiminnasta. Tältä kannalta merkitystä on muun muassa sillä, missä määrin viranomaisen toimivaltuudet määräytyvät sidotun harkinnan, missä määrin tarkoituksemukaisuusharkinnan mukaisesti. Viranomaisen toimivallan liittyy toimilupaan ehtoja tulee perustua riittävän täsmällisiin lain säännöksiin. Olennaista on muun muassa se, että lupaviranomaista ei valtuuteta määräämään toimiluvassa asioista, joista tulee säätää lailla (PeVL 13/2014 vp, s. 2).

Luottolaitosten velvollisuus tarjota yllä mainitulla tavalla pääsyä maksujärjestelmiin ja omiin tilipalveluihinsa merkitsee osittain puuttumista perustuslain mukaiseen elinkeinovapauteen. Tällainen puuttuminen elinkeinovapauteen on tarpeen toisen maksupalveludirektiivin kilpailun lisäämistavoitteen saavuttamiseksi. Maksulaitosten olisi hyvin vaikeaa tarjota maksupalveluita ilman pääsyä maksujärjestelmiin tai saada tili luottolaitoksesta. Säännökset ovat myös hyvin tarkkarajaisia ja suhteellisuusperiaatteen mukaisia, eivätkä ne vaikuta perusoikeuden ydinalueeseen.

3.2 Omaisuuden suoja

Esityksen 1. lakiehdotuksen 21 d §:ssä ja 4. lakiehdotuksen 32 a §:ssä säädettäisiin omistusoikeuden hankkimisen ja äänioikeuden rajoittamisesta maksulaitoksessa. Kyseiset säännökset ovat toisen maksupalveludirektiivin 6 artiklan mukaisia. Kyseinen direktiivi on tämän vaatimuksen osalta täysharmonisointisäädös, joten siitä ei voitaisi poiketa kansallisessa lainsäädännössä. Kyseinen säännös ei ole luonteeltaan uusi eikä sääntely poikkeaisi esimerkiksi luotolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, rahastoyhtiön, säilytysyhteisön, sähkörahayhteisön ja vakuutusyhtiön sääntelystä.

Omaisuuden perustuslainsuoja turvaa sopimussuhteiden pysyvyyttä (esimerkiksi PeVL 30/2016 vp, PeVL 42/2006 vp, PeVL 63/2002 vp ja PeVL 37/1998 vp). Varallisuus oikeudellisten oikeustoimien pysyvyyden suojan taustalla on ajatus oikeussubjektien perusteltujen odotusten suojaamisesta taloudellisissa asioissa (esimerkiksi PeVL 42/2006 vp, PeVL 21/2004 vp ja PeVL 33/2002 vp). Perusteltujen odotusten suojaan on valiokunnan käytännössä katsottu kuuluvan oikeus luottaa sopimussuhteen kannalta olennaisia oikeuksia ja velvollisuuksia sääntelevän lainsäädännön pysyvyyteen niin, että tällaisia seikkoja ei voida säännellä tavalla, joka kohtuuttomasti heikentäisi sopimusosapuolten oikeusasemaa (PeVL 42/2006 vp ja PeVL 21/2004 vp). Valiokunta on arvioinut tällaisinkin omaisuuden suojaan puuttuvaa sääntelyä perusoikeuksien yleisten rajoitusedellytysten, kuten sääntelyn tarkoituksen hyväksyttävyyden ja sääntelyn oikeasuhtaisuuden, kannalta (esimerkiksi PeVL 36/2010 vp).

Perustuslakivaliokunta on arvioinut Finanssivalvonnasta annetun lain säätämisen yhteydessä myös joitakin Finanssivalvonnan valtuuksia omaisuuden suojan näkökulmasta (PeVL 28/2008). Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n säätämisen yhteydessä (laki 207/2009) ei arvioidu esityksen suhdetta perustuslakiin tai omaisuuden suojaan. Arviota suhteesta omaisuuden suojaan ei ole tehty myöhemmin säännöksen muutoksen yhteydessä annetussa perustuslakivaliokunnan lausunnossa (PeVL 17/2012 vp).

Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a § omistusoikeuden hankkimisesta ja äänioikeuden rajoittamisesta perustuu lukuisiin EU-säädöksiin. Säännöksen tavoitteena on turvata rahoitusmarkkinoiden vakaa ja häiriötön toiminta siten, että markkinoilla toimivien valvottavien omistajarakenne on luotettava. Vaikka säännöksellä puututaan perustuslaissa turvattuun omaisuuden suojaan, se ei kohtuuttomasti heikennä sopimusosapuolten oikeusasemaa ja on oikeasuhtainen suhteessa viranomaisvaltuuksilla tavoiteltuun suojaan. Ehdotetut 1. ja 4. lakiehdotuksen muutosten voidaan katsoa täyttävän perusoikeuksien rajoitukselle asetetut edellytykset.

3.3 Hallinnolliset seuraamukset

Toisen maksupalveludirektiivin 103 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden on annettava säännöt kyseisen direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä koskevan lainsäädännön rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ne pannaan täytäntöön. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Lisäksi jäsenvaltioiden on sallittava, että toimivaltaiset viranomaiset julkistavat hallinnolliset seuraamukset, jollei tämä vakavasti vaaranna finanssimarkkinoita tai aiheuta suhteetonta vahinkoa osapuolille. Muutoin seuraamusten laadusta tai suuruudesta ei toisessa maksupalveludirektiivissä säädetä.

Hallinnollisen seuraamuksen yleisistä perusteista on säädettävä perustuslain 2 §:n 3 momentin edellyttämällä tavalla lailla, koska sen määrittämiseen sisältyy julkisen vallan käyttöä. Sanktiomuotoisten hallinnollisten seuraamusten maksuvelvollisuuden ja suuruuden perusteista sekä maksuvelvollisen oikeusturvasta samoin kuin täytäntöönpanon perusteista tulee säätää lailla

HE 143/2017 vp

(arvopaperimarkkinoita koskeva lainsäädäntö PeVL 17/2012 vp ja esimerkiksi PeVL 55/2005 vp ja PeVL 32/2005 vp). Lisäksi seuraamusten alaisten tekojen tunnusmerkistö ei saa jäädä avoimeksi (PeVL 16/2013 vp).

Esityksen 1. lakiehdotuksen 8 a §:n 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voi Finanssivalvonnasta annetun lain 33 a §:n tarkoittamalla uhkasakolla velvoittaa henkilön täyttämään 1 ja 2 momentissa säädetyn velvollisuutensa, jos laiminlyönti ei ole vähäinen. Lisäksi esityksen 4. lakiehdotuksen 38 §:n mukaan Finanssivalvonta voisi määrätä rikemaksun sille, joka laiminlyö tai rikkoo maksulaitoslain 8 a §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitetun kuvauksen, ilmoituksen tai tarkastuslausunnon toimittamisvelvollisuuden. Kyseiset säännökset liittyvät lain soveltamisalapoikkeukseen ja siten velvollisuuden toteutuminen on olennaista lain tehokkaan soveltamisen kannalta.

Esityksen 1. lakiehdotuksen 48 a §:n mukaan Finanssivalvonta voisi määrätä seuraamusmaksun 26 a ja 26 b §:n laiminlyönnistä tai rikkomisesta. Tällöin rikottaisiin tai laiminlyötäisiin kyseisissä pykälissä tarkoitettu maksutoimeksiantopalveluista tai tilitietopalveluista johtuvien vastuiden kattamisvelvollisuus. Maksupalveluntarjoajat pääsevät käyttämään asiakkaan tiliä ja sillä olevia varoja maksujen suorittamiseen. Tilitietopalveluiden tarjoajat pääsevät asiakkaan tilin tietoihin. Näissä palveluissa tapahtuva virhe voi olla asiakkaan kannalta erittäin oleellinen ja hänen asemansa pitää kyetä turvaamaan vastuiden kattamisvelvollisuudella. Siten on perusteltua varmistaa velvoitteiden kattamisvelvollisuuden noudattaminen mahdollisuudella asettaa seuraamusmaksu.

Ehdotetut toimivaltuudet eivät ole luonteeltaan uusia eikä sääntely poikkeaisi Finanssivalvonnalle annetuista valtuuksista määrätä uhkasakkoa, rikemaksua tai seuraamusmaksua.

3.4 Määräyksenantovaltuudet

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksia. Perustuslain 80 §:n 2 momentin mukaan myös muu kuin pykälän 1 momentissa tarkoitettu viranomaisen voidaan lailla valtuuttaa antamaan oikeussääntöjä määräytyistä asioista, jos siihen on sääntelyn kohteeseen liittyviä erityisiä syitä eikä sääntelyn asiallinen merkitys edellytä, että asiasta säädetään lailla tai asetuksella. Tällaisen valtuuden tulee olla soveltamisalaltaan täsmällisesti rajattu.

Toisen maksupalveludirektiivin 95 artiklassa säädetään operatiivisten ja turvallisuusriskien hallinnasta. Se toimeenpannaan esityksen 1. lakiehdotuksen 19 a §:llä. Kyseisessä pykälässä säädetään myös, että Finanssivalvonta voisi antaa tarkempia määräyksiä riskienhallinta- ja valvontamekanismikehyksen sisällöstä. Maksulaitoksen, 7 §:ssä tarkoitetun poikkeuksen nojalla maksupalveluita tarjoavan henkilön ja 7 b §:ssä tarkoitetun tilitietopalvelun tarjoajan on direktiivin mukaisesti luotava kyseinen kehys tarjoamiensa maksupalveluiden operatiivisten ja turvallisuusriskien hallitsemiseksi.

Kyseisen pykälän mukaan maksulaitoksen, 7 §:ssä tarkoitetun poikkeuksen nojalla maksupalveluita tarjoavan henkilön ja 7 b §:ssä tarkoitetun tilitietopalvelun tarjoajan on annettava vuosittain Finanssivalvonnalle arvio tarjoamiensa maksupalveluihin liittyvistä operatiivisista ja turvallisuusriskeistä sekä riskienhallintatoimenpiteidensä ja valvontamekanismiensa riittävytydestä. Finanssivalvonta voisi antaa tarkempia määräyksiä tämän arvion sisällöstä. Lisäksi Finanssivalvonta voisi määrätä, että arvio on toimitettava useammin kuin vuosittain. Tämä määräyksenantovalta arvion toimittamisesta useammin kuin vuosittain johtuu suoraan toisen maksupalveludirektiivin 95 artiklan 2 kohdasta.

Direktiivin mukaan Euroopan pankkiviranomainen antaa ohjeet turvatoimenpiteiden käyttönotosta, toteutuksesta ja seurannasta, mukaan lukien sertifiointiprosessit. Komissio voi myös hyväksyä tekniset sääntelystandardit turvatoimenpiteiden käyttöönottoa ja seuranta koskevista perusteista ja edellytyksistä. Siten tämän artiklan tulkinnat ja vaatimukset tulevat harmonisoitumaan Euroopan unionissa. Finanssivalvonnan määräyksenantovalta teknisistä yksityiskohdista tukee harmonisoitujen tulkintojen täytäntöönpanoa.

Toisen maksupalveludirektiivin 96 artiklassa säädetään poikkeamista raportoinnista, sisältäen myös petoksista ilmoittamisen. Tämä artikla toimeenpannaan 1. lakiehdotuksen 19 b §:llä. Kyseisen pykälän 1 momentissa Finanssivalvonta valtuutettaisiin antamaan tarkempia määräyksiä kyseisessä momentissa tarkoitettusta operatiivisen tai turvallisuuspoikkeaman luokittelusta sekä maksupalvelunkäyttäjälle ja Finanssivalvonnalle tehtävien ilmoitusten tarkemmasta sisällöstä, muodosta ja menettelyistä. Kyseiset 19 b §:n vaatimukset tulevat harmonisoitumaan Euroopan pankkiviranomaisen ohjeistuksen myötä, minkä toimeenpanoa Finanssivalvonnan määräyksenantovalta myös tukisi. Kyseisen pykälän 4 momentissa Finanssivalvonta valtuutettaisiin antamaan tarkempia määräyksiä kyseisessä momentissa tarkoitettusta maksuvälinepe- tosraportoinnista Finanssivalvonnalle.

Toisen maksupalveludirektiivin 5 artiklassa säädetään velvollisuudesta maksutoimeksiantopalveluiden ja tilitietopalveluiden tarjoajille kattaa näistä syntyvät vastuunsa vastuuvakuutuksella tai muulla vakuudella. Tämä toimeenpannaan 1. lakiehdotuksen 26 a ja 26 b §:llä. Kyseisissä pykälissä valtuutettaisiin Finanssivalvonta antamaan tarkempia määräyksiä vakuutuksesta tai muusta vastaavasta vakuudesta. Toisen maksupalveludirektiivin 5 artiklan 4 kohdan mukaan Euroopan pankkiviranomainen antaa 13 päivään tammikuuta 2017 mennessä toimivaltaisille viranomaisille ohjeet niistä perusteista, joiden mukaan määrätään tässä pykälässä tarkoitettuna vakuutuksen tai vakuuden rahallisen korvauksen vähimmäismäärä. Kyseiset 26 a ja 26 b §:n vaatimukset tulevat harmonisoitumaan Euroopan unionissa Euroopan pankkiviranomaisen ohjeistuksen myötä, minkä toimeenpanoa Finanssivalvonnan määräyksenantovalta myös tukisi.

Toisen maksupalveludirektiivin 5 artiklassa säädetään toimilupahakemusten sisällöstä ja valtuutetaan Euroopan pankkiviranomainen antamaan ohjeet tiedoista, jotka tulee sisällyttää toimilupahakemukseen. Pankkiviranomainen on antanut nämä ohjeet 11 päivänä heinäkuuta 2017. Toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä säädetään valtiovarainministeriön asetuksella, mutta huomioiden tietosisällön harmonisoituminen olisi perusteltua antaa Finanssivalvonnalle valtuus antaa tätä yksityiskohtaisempia määräyksiä näihin ohjeisiin perustuen.

Kysymys näiden kohtien osalta on lain ja vaatimusten sisältöä tarkentavasta teknisluonteisesta sääntelystä ja valtuutukset tarkoittavat lähinnä määräysten antamista näiden seikkojen järjestämiseen liittyvistä teknisluonteisista yksityiskohdista. Määräyksenantovaltuuksien kohteena ovat Finanssivalvonnan valvomat sekä toimiluvan saaneet ja rekisteröidyt maksupalveluiden tarjoajat. Määräyksenantovaltuudet ovat rinnastettavissa Finanssivalvonnan nykyisiin määräyksenantovaltuuksiin. Perustuslakivaliokunta on pitänyt useassa yhteydessä mahdollisena tämän tyyppisen määräyksenantovaltan osoittamista Finanssivalvonnalle tai sen edeltäjille (esimerkiksi PeVL 28/2008vp, PeVL 17/2004 vp ja PeVL 67/2002 vp). Ehdotettavia määräyksenantovaltuuksia ei ole katsottava perustuslain kannalta ongelmallisiksi.

Hallitus katsoo, että ehdotetut lait voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

maksulaitoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maksulaitoslain (297/2010) 1 §:n 2 momentin 4—6 kohta, 2 §, 3 §:n 1 ja 5 kohta, 5 §:n 6 a, 8 ja 9 kohta, 6 §:n 1 momentti, 7 ja 7 a §, 8 §:n 1 ja 2 momentti, 9 §:n 3 momentti, 10 §:n 1 momentin 1 kohta, 11 §:n 1 momentti, 13 §, 16 §:n 1 momentti, 18 §, 19 §:n 2 momentti, 22 §:n 2 momentti, 23 §:n otsikko ja 5 momentti, 24 §:n 3 ja 5 momentti, 26 §:n 1 momentti, 27 §:n 1 momentti, 28 §:n 1 momentti, 29 §:n 2 ja 4 momentti, 30 §:n 1 ja 3 momentti, 31 §:n 1 momentti, 41, 42, 43 ja 45 § sekä 48 a §:n 1 ja 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laeissa 899/2011, 612/2014 ja 1056/2016, 5 §:n 6 a, 8 ja 9 kohta, 6 §:n 1 momentti ja 7 § osaksi laeissa 899/2011 ja 451/2017, 7 a §, 8 §:n 1 ja 2 momentti sekä 26 §:n 1 momentti laissa 899/2011, 9 §:n 3 momentti laissa 1056/2016, 13 § laissa 764/2012, 28 §:n 1 momentti ja 31 §:n 1 momentti laissa 612/2014 sekä 48 a §:n 1 ja 2 momentti laissa 259/2013, sekä

lisätään 1 §:n 2 momenttiin uusi 7 kohta, 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 180/2014, uusi 2 momentti, 4 §:ään uusi 2 momentti, 5 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 899/2011, uusi 10—13 kohta, lakiin uusi 7 b ja 8 a §, 16 §:ään uusi 3 momentti, lakiin uusi 19 a, 19 b, 21 c, 21 d, 26 a ja 26 b §, 40 §:ään uusi 3 momentti sekä lakiin uusi 41 d—41 f ja 42 a § seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan seuraaviin maksupalveluihin:

4) maksunsaajan kanssa tehtyyn sopimukseen perustuva maksutapahtuman hyväksyminen ja käsitteleminen, joka johtaa varojen siirtämiseen maksunsaajalle;

5) palvelu, jossa palveluntarjoaja vastaanottaa maksajalta varoja perustamatta maksutiliä maksajan tai maksunsaajan nimiin ainoana tarkoituksena siirtää vastaanotettuja varoja vastaava määrä maksunsaajalle tai maksunsaajan puolesta toimivalle toiselle palveluntarjoajalle taikka jossa palveluntarjoaja vastaanottaa varat maksunsaajan puolesta ja asettaa ne tämän käyttöön (*rahanvälitys*);

6) maksutoimeksiantopalvelu;

7) tilitietopalvelu.

2 §

Soveltamisalaan kuulumattomat palvelut

Tätä lakia ei sovelleta 9 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja 2 momentissa tarkoitettua tilinsiirto-palvelua lukuun ottamatta palveluihin, joita tarjoaa:

1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettu luottolaitos;

- 2) Valtiokonttori tai muu valtion viranomainen, Ahvenanmaan maakunta, kunta, kuntayhtymä taikka muu alueellinen tai paikallisviranomainen;
- 3) Kansaneläkelaitos tai muu itsenäinen julkisoikeudellinen laitos;
- 4) Euroopan keskuspankki, Suomen Pankki tai muu kansallinen keskuspankki;
- 5) postilaissa (415/2011) tarkoitettu yleispalveluvelvoitteen alainen postiyhtyritys;
- 6) valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetussa laissa (443/1998) tarkoitettu yhtiö tai Teollisen yhteistyön rahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetussa laissa (291/1979) tarkoitettu yhtiö.

Tätä lakia ei sovelleta myöskään seuraaviin palveluihin:

- 1) rahankuljetuspalvelu;
- 2) palvelu, jossa tavaraa, palvelua tai muuta hyödykettä hankittaessa maksunsaaja antaa maksajalle käteistä osana maksamista koskevaa maksutapahtumaa;
- 3) palvelu käteisen nostamiseksi käteisautomaatista, jos palveluntarjoaja toimii yhden tai useamman maksukortin myöntäjän puolesta olematta käteistä nostavan asiakkaan kanssa tehdyn maksukorttia koskevan puitesopimuksen osapuoli, eikä palveluntarjoaja tarjoa muita maksupalveluja.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, siinä tarkoitettujen palveluntarjoajien liikkeeseen laskemaan sähköiseen rahaan sovelletaan, mitä 36 a §:ssä säädetään.

Tätä lakia ei myöskään sovelleta 8 a §:ää lukuun ottamatta erityisiin rajoitetusti käytettäviin maksuvälineisiin perustuvaan palveluun, jos:

- 1) maksuvälineitä voidaan käyttää tavaran, palvelun tai muun hyödykkeen hankkimiseksi ainoastaan väliseen liikkeeseenlaskijan käyttämissä tiloissa taikka liikkeeseenlaskijan kanssa suoraan tehdyn sopimuksen nojalla hyödykkeen tarjoajien rajatussa verkossa;
- 2) maksuvälineitä voidaan käyttää ainoastaan valikoimaltaan erittäin rajattujen hyödykkeiden hankkimiseksi; tai
- 3) maksuvälineitä, jotka tarjotaan yrityksen taikka julkisoikeudellisen yhteisön tai laitoksen pyynnöstä ja jotka ovat voimassa vain yhdessä Euroopan talousalueen valtiossa, säännellään erityisistä sosiaalisista tai verotuksellisista syistä tiettyjen hyödykkeiden hankkimiseksi liikkeeseenlaskijan kanssa sopimuksen tehneiltä toimittajilta.

3 §

Soveltamisalaan kuulumattomat maksutapahtumat

Tätä lakia ei sovelleta seuraaviin maksutapahtumiin:

- 1) kauppaedustajista ja myyntimiehistä annetussa laissa (417/1992) tarkoitettujen kauppaedustajan tai muun vastaavan edustajan päämiehensä puolesta neuvottelemaan tai tekemään tavaraa, palvelua tai muuta hyödykettä koskevaan myynti- tai ostosopimukseen liittyvän maksun välittäminen, jos edustaja toimii ainoastaan maksajan tai maksunsaajan puolesta;

-
- 5) maksutapahtumat ja niihin liittyvät palvelut emoyrityksen ja sen tytäryrityksen tai saman emoyrityksen tytäryritysten välillä, jos maksupalvelun välittäjä kuuluu samaan ryhmään.

Tätä lakia ei myöskään sovelleta 8 a §:ää lukuun ottamatta tietoyhteiskuntakaareissa (917/2014) tarkoitettujen teleyrityksen viestintäpalvelun käyttöön perustuvan laskutuksensa yhteydessä käyttäjältä perimiin enintään 50 euron määräisiin maksutapahtumiin, joiden yhteenlaskettu määrä on enintään 300 euroa kuukaudessa käyttäjää kohden, jos kysymys on:

- 1) maksutapahtumista digitaalisen sisällön tai ääniperusteisten palvelujen ostamista varten; tai
- 2) maksutapahtumista, jotka toteutetaan sähköisestä laitteesta tai sen välityksellä joko hyväntekeväisyustoiminnan yhteydessä tai matka-, pysäköinti- tai pääsylippujen taikka muiden sen kaltaisten lippujen ostamista varten.

4 §

Valvonta

Finanssivalvonnan on toimittava yhteistyössä muiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden toimivaltaisten viranomaisten ja Euroopan valvontaviranomaisten kanssa noudattaen Finanssivalvonnasta annettua lakia ja tätä lakia. Jos Finanssivalvonnan ja muun Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion toimivaltaisen viranomaisen välinen erimielisyys tietojen vaihdossa, sijoittautumisoikeuden ja palveluiden tarjoamisen vapauden soveltamisessa tai näitä vapauksia käyttävien maksulaitosten valvonnassa, maksupalveludirektiivin nojalla annettujen säännösten noudattamatta jättämisen johdosta toteutettavissa toimenpiteissä tai toimenpiteiden perusteluissa ja ilmoittamisessa on Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010, jäljempänä *Euroopan pankkiviranomaisen perustamisesta annettu asetus*, 19 artiklan mukaisessa menettelyssä, Finanssivalvonnan on lykättävä päätöksensä kunnes asia on ratkaistu mainitun artiklan mukaisesti.

5 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

6 a) *sähköisellä rahalla* raha-arvoa, joka on tallennettu sähköisesti tai magneettisesti sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalle suoritettua rahamäärää vastaan maksutapahtumien tekemistä varten ja jonka yksi tai useampi henkilö on sitoutunut hyväksymään maksuksi;

8) *ryhmällä* yritysryhmää, jonka muodostavat kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitettu emoyritys ja emoyrityksen tytäryritykset tai sellaiset Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 täydentämisestä teknisillä sääntelystandardeilla laitoksia koskevien omien varojen vaatimusten alalla annetun komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 241/2014 4—7 artiklassa tarkoitettut yritykset, joita sitoo toisiinsa luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 10 artiklan 1 kohdassa tai 113 artiklan 6 tai 7 kohdassa tarkoitettu suhde;

9) *maksupalveludirektiivillä* maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2015/2366;

10) *maksutoimeksiantopalvelulla* palvelua, jossa palveluntarjoaja käynnistää toisen palveluntarjoajan pitämää maksutiliä koskevan maksutoimeksiannon maksupalvelunkäyttäjän pyynnöstä;

11) *tilitietopalvelulla* palvelua, jossa palveluntarjoaja antaa tietoverkon välityksellä koottua tietoa toisen palveluntarjoajan tai useamman palveluntarjoajan pitämistä maksupalvelunkäyttäjän maksutileistä;

12) *Euroopan pankkiviranomaisella* Euroopan pankkiviranomaisen perustamisesta annetussa asetuksessa tarkoitettua Euroopan pankkiviranomaista;

13) *maksuvälineellä* maksukorttia tai muuta käyttäjäkohtaista välinettä tai menettelytapaa taikka näiden yhdistelmää, jonka käyttämisestä maksutoimeksiantoihin maksupalvelunkäyttäjä ja palveluntarjoaja ovat sopineet.

6 §

Maksupalvelun tarjoamisen luvanvaraisuus

Maksupalvelua saa tarjota vain, jos toimintaan on saatu tässä laissa tarkoitettu Euroopan talousalueella myönnetty toimilupa. Sähkörahayhteisön toimiluvasta on erikseen käytävä ilmi oikeus laskea liikkeeseen sähköistä rahaa.

7 §

Muun maksupalvelun tarjoamisen kuin sähköisen rahan liikkeeseenlaskun luvanvaraisuutta koskeva poikkeus

Sen estämättä, mitä 6 §:ssä säädetään, luonnollinen henkilö, jonka kotipaikka on Suomessa, ja oikeushenkilö, jonka pääkonttori on Suomessa, saa tarjota 1 §:n 2 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettua maksupalvelua ilman toimilupaa tässä pykälässä säädetyn edellytyksin. Sähköisen rahan liikkeeseenlaskua ei saa harjoittaa ilman toimilupaa.

Maksupalvelua voidaan tarjota ilman toimilupaa, jos oikeushenkilön toteuttamien maksutapahtumien yhteismäärä on arviota edeltäneiden 12 kuukauden aikana ollut keskimäärin enintään kolme miljoonaa euroa kuukaudessa. Luonnollinen henkilö voi tarjota maksupalvelua ilman toimilupaa, jos hänen toteuttamiensa maksutapahtumien yhteismäärä on arviota edeltäneiden 12 kuukauden aikana ollut keskimäärin enintään 50 000 euroa kuukaudessa.

Maksutapahtumien yhteismäärää laskettaessa otetaan huomioon myös maksupalveluntarjoajan lukuun toimivan asiamiehen toteuttamat maksutapahtumat. Toimintaa aloitettaessa maksutapahtumien yhteismäärää arvioidaan liiketoimintasuunnitelmassa esitetyn maksutapahtumien arvioidun kokonaismäärään perusteella, jollei Finanssivalvonta erityisestä syystä tarkista liiketoimintasuunnitelmaa.

Tässä pykälässä tarkoitettua oikeutta tarjota maksupalvelua ei ole, jos liiketoiminnan hallintoon tai harjoittamiseen osallistuva tai siitä vastaava luonnollinen henkilö ei ole 13 a §:ssä tarkoitettulla tavalla luotettava taikka jos maksupalveluntarjoaja ei täytä, mitä sen velvollisuuksista säädetään rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa (444/2017).

Tässä pykälässä tarkoitettuun palveluntarjoajaan ei sovelleta tätä lakia lukuun ottamatta, mitä 4 ja 9 §:ssä, 10 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa sekä 19 a, 19 b, 22, 24, 26 ja 39 §:ssä säädetään maksulaitoksista. Palveluntarjoajaan sovelletaan kuitenkin mitä 8 §:n 2 momentissa, 16 §:ssä ja 18 §:n 2 momentissa säädetään toiminnan rekisteröinnistä. Mitä 26 §:ssä säädetään asiakasvarojen suojaamisesta, sovelletaan tässä pykälässä tarkoitettuun palveluntarjoajaan myös, kun tämä tarjoaa vain 9 §:n 1 momentissa tarkoitettuja palveluita. Tässä pykälässä tarkoitettu palveluntarjoaja ei saa perustaa sivuliikettä tai tarjota maksupalveluja toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon.

Edellä 2 momentissa mainitun rajan ylityttyä palveluntarjoajan on haettava tässä laissa tarkoitettua toimilupaa 30 päivän kuluessa, saatettava toimintansa muuten lain mukaiseksi tai lopetettava toimintansa.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava komissiolle tässä pykälässä tarkoitettujen henkilöiden lukumäärä ja vuosittain 2 momentissa tarkoitettujen maksutapahtumien kokonaisarvo kunkin kalenterivuoden joulukuun 31 päivänä.

7 a §

Sähköisen rahan liikkeeseenlaskun luvanvaraisuutta koskeva poikkeus

Sen estämättä, mitä 6 ja 7 §:ssä säädetään, luonnollinen henkilö, jonka kotipaikka on Suomessa, ja oikeushenkilö, jonka pääkonttori on Suomessa, saa laskea liikkeeseen sähköistä rahaa ilman toimilupaa, jos 30 a §:n mukaisesti laskettu liikkeessä olevan rahan määrä ei ylitä 5:tä miljoonaa euroa. Jos liikkeessä olevan rahan määrää ei voida luotettavasti laskea, se on arvioitava noudattaen 30 a §:n 4 momenttia.

Tässä pykälässä tarkoitettuun sähköisen rahan liikkeeseenlaskijaan sovelletaan, mitä 7 §:n 3—6 momentissa säädetään maksupalvelun tarjoajasta, pois lukien 19 a ja 19 b §:n soveltaminen. Liikkeeseenlaskijaan sovelletaan myös 10 §:n 2 momenttia kiellosta myöntää luottoa sähköisen rahan liikkeeseenlaskua vastaan vastaanotetuista varoista, 28 a §:ää sähköistä rahaa koskevien liiketapahtumien rekisteröinnistä ja 36 a §:ää sähköisen rahan liikkeeseenlaskusta ja lunastamisesta.

7 b §

Tilitietopalvelun tarjoamisen luvanvaraisuutta koskeva poikkeus

Sen estämättä, mitä 6 §:ssä säädetään, tilitietopalvelua saa tarjota ilman toimilupaa. Sen, joka aikoo tarjota tilitietopalvelua, on tehtävä siitä ilmoitus Finanssivalvonnalle. Tilitietopalvelun tarjoajaan sovelletaan 4, 11, 19 a, 19 b ja 26 b §:ää. Tilitietopalvelun tarjoajaan sovelletaan myös maksupalvelulain 11—15 §:ää, 22 §:n 1 momenttia, 25 a §:ää, 53 §:n 1 momenttia ja 54 §:n 1 momenttia sekä 82 a, 82 b, 85 b ja 85 c §:ää. Lisäksi tilitietopalvelun tarjoajaan sovelletaan tämän lain 11 §:n 1 momentin nojalla annettua valtiovarainministeriön asetusta. Tilitietopalveluita vain Euroopan talousalueen ulkopuolelle tarjoavaan sovelletaan lisäksi 22 §:n 2 momenttia.

Finanssivalvonnan on merkittävä tilitietopalveluiden tarjoaja maksulaitosrekisteriin 16 §:n mukaisesti. Finanssivalvonta voi rajoittaa ilman toimilupaa toimivan henkilön tilitietopalvelun tarjontaa tai peruuttaa päätöksen sallia tilitietopalveluiden tarjonta 18 §:ssä säädettyllä perusteella. Finanssivalvonnan on merkittävä päätöksen peruuttaminen 16 §:ssä tarkoitettuun maksulaitosrekisteriin sekä ilmoitettava viipymättä päätöksen peruuttamisesta ja sen perusteesta Euroopan pankkiviranomaiselle. Ilmoitus Euroopan pankkiviranomaiselle on tehtävä noudattaen maksupalveludirektiivin 15 artiklan nojalla annettuja komission teknisiä täytäntöönpanostandardeja.

Jos tilitietopalvelua tarjotaan rajan yli, siihen sovelletaan myös 42, 42 a ja 43—47 §:ää. Jos tilitietopalveluiden tarjoaja aikoo ulkoistaa maksupalvelujen operatiivisia toimintoja muille yksiköille vastaanottavassa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, sen on ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle.

8 §

Ilmoitusvelvollisuus tarjottaessa maksupalvelua ilman toimilupaa

Henkilön, joka aikoo tarjota maksupalvelua 7 tai 7 a §:ssä tarkoitettulla tavalla ilman toimilupaa, on tehtävä siitä ilmoitus Finanssivalvonnalle. Ilmoitukseen on sisällytettävä liiketoimintasuunnitelma, josta ilmenevät tarjottavat maksupalvelut ja aiotun toiminnan laajuus sekä selvitys luonnollisista henkilöistä, jotka osallistuvat liiketoiminnan hallinnointiin tai harjoittamiseen tai vastaavat siitä. Palveluntarjoajan on lisäksi viivytyksettä ilmoitettava Finanssivalvonnalle toiminnan lakkaamisesta, merkittävistä muutoksista toiminnan laajuudessa sekä muutoksista 7 §:n 2—4 momentissa ja 7 a §:n 1 momentissa tarkoitetuissa seikoissa.

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta tai, jos ilmoitus on ollut puutteellinen, siitä, kun ilmoituksen tekijä on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset, tehtävä päätös siitä, täyttääkö henkilö toiminnan harjoittamiselle säädetyt edellytykset. Finanssivalvonnan on viipymättä peruutettava päätös, jos toiminta ei enää täytä 7 §:n 2—4 momentissa tai 7 a §:n 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä. Finanssivalvonta voi rajoittaa ilman toimilupaa toimivan henkilön maksupalveluiden tarjontaa tai peruuttaa päätöksen sallia maksupalveluiden tarjonta ilman toimilupaa 18 §:ssä säädettyin perustein. Finanssivalvonnan on merkittävä päätöksen peruuttaminen 16 §:ssä tarkoitettuun maksulaitosrekisteriin sekä ilmoitettava viipymättä päätöksen peruuttamisesta ja sen perusteesta Euroopan pankkiviranomaiselle. Ilmoitus Euroopan pankkiviranomaiselle on tehtävä noudattaen maksupalveludirektiivin 15 artiklan nojalla annettuja komission teknisiä täytäntöönpanostandardeja.

8 a §

Ilmoitusvelvollisuus lain soveltamisalaan kuulumattomasta palvelusta

Edellä 2 §:n 4 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua palvelua tarjoavan on esitettävä Finanssivalvonnalle kuvaus palvelusta ja ilmoitettava millä 1 tai 2 kohdassa säädetyllä perusteella tätä lakia ei sovelleta palveluun. Kuvaus on annettava ja ilmoitus tehtävä jos maksuvälineellä toteutettujen maksutapahtumien 12 edeltävän kuukauden kokonaisarvo on yli 1 miljoonaa euroa kuukaudessa. Finanssivalvonnan on kuvauksen saatuaan päätettävä täyttyykö rajattua verkkoa koskeva edellytys, ja jos ei, ilmoitettava päätöksestään kyseiselle henkilölle.

Edellä 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua palvelua tarjoavan on ilmoitettava toiminnasta Finanssivalvonnalle. Henkilön on esitettävä Finanssivalvonnalle vuosittain tarkastuslausunto, jossa todistetaan, että toiminta noudattaa mainitussa momentissa säädettyjä arvorajoja.

Finanssivalvonta voi Finanssivalvonnasta annetun lain 33 a §:ssä tarkoitetulla uhkasakolla velvoittaa henkilön täyttämään 1 ja 2 momentissa säädetyn velvollisuutensa, jos laiminlyönti ei ole vähäinen.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle sille ilmoitetut 1 ja 2 momentissa tarkoitetut palvelut ja perusteet, miksi tätä lakia ei sovelleta palveluun. Finanssivalvonnan on asetettava palveluiden kuvaukset julkisesti saataville 16 §:ssä tarkoitettuun maksulaitosrekisterissä ja ilmoitettava ne Euroopan pankkiviranomaiselle mainitun pykälän mukaisesti.

9 §

Sallittu liiketoiminta

Maksulaitos saa tarjota vain sellaisia maksutilejä, joita käytetään yksinomaan maksutapahtumien toteuttamiseen. Maksulaitoksen maksupalvelunkäyttäjiltä vastaanottamat varat eivät ole luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettuja talletuksia tai muita takaisinmaksettavia varoja eivätkä sähköistä rahaa.

10 §

Luoton myöntäminen

Maksulaitos saa myöntää maksupalveluun liittyvää luottoa vain, jos:

HE 143/2017 vp

1) luotto liittyy 1 §:n 2 momentin 2—4 kohdassa tarkoitettuun maksupalveluun ja se myönnetään ainoastaan osana kyseisen maksupalvelun toteuttamista;

11 §

Toimilupahakemus

Finanssivalvonta myöntää hakemuksesta maksulaitoksen toimiluvan. Toimilupahakemuksen liitettävistä selvityksistä säädetään valtiovarainministeriön asetuksella. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä.

13 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Toimilupa on myönnettävä, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua siitä, että maksulaitoksen omistajat ja perustajat täyttävät 13 a §:ssä säädetty vaatimukset ja maksulaitos täyttää maksulaitoksen toiminnalle ja taloudelliselle asemalle tässä laissa säädetty vaatimukset. Toimilupa voidaan myöntää vain oikeushenkilölle, jonka kotipaikka on Suomessa.

16 §

Maksulaitosrekisteri

Finanssivalvonta pitää maksupalvelun tarjoamiseen oikeutettujen yksilöintiä varten maksulaitoksista, niiden sivukonttoreista ja asiamiehistä, 7 ja 7 b §:ssä tarkoitetuista henkilöistä, niiden sivukonttoreista ja asiamiehistä sekä 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetuista yhtiöistä julkista rekisteriä (*maksulaitosrekisteri*). Toimilupaa edellyttävien maksupalveluiden tarjoajat sekä 7 ja 7 b §:ssä tarkoitettujen ilmoituksenvaraisten toimintaa harjoittavat henkilöt on luettava rekisterissä erikseen. Rekisteriin merkitään tiedot niistä maksupalveluista, joiden tarjoamiseen maksulaitoksella on toimilupa tai joiden osalta henkilö on rekisteröity. Rekisteriin on lisäksi merkittävä luonnollisen henkilön täydellinen nimi, asuinpaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Oikeushenkilöstä rekisteriin merkitään sen nimi, yritys- tai yhteisötunnus, kotipaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Rekisteriin merkitään myös toimiluvan peruuttaminen, 7 b ja 8 §:ssä tarkoitettujen päätösten peruuttaminen sekä 8 a §:ssä tarkoitettujen palveluiden kuvaukset. Rekisterin tulee olla saatavilla internetissä ja muutokset tiedoissa on merkittävä siihen viipymättä.

Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle toimiluvan saaneet maksulaitokset ja niiden asiamiehet ja sivukonttorit, 7 ja 7 b §:ssä tarkoitettujen henkilöiden ja niiden asiamiehet ja sivukonttorit sekä 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettujen yhtiöiden. Finanssivalvonnan on ilmoitettava myös tiedot niistä maksupalveluista, joiden tarjoamiseen maksulaitoksella on toimilupa tai joiden osalta henkilö on rekisteröity. Finanssivalvonnan on ilmoitettava myös toimiluvan peruuttaminen ja 7 b ja 8 §:ssä tarkoitettu päätös ja sen peruuttaminen sekä 8 a §:ssä tarkoitettujen palveluiden kuvaukset. Ilmoitus on tehtävä noudattaen maksupalveludirektiivin 15 artiklan nojalla annettuja komission teknisiä täytäntöönpanostandardeja.

18 §

Toiminnan rajoittaminen ja toimiluvan peruuttaminen

Toiminnan rajoittamisesta ja toimiluvan peruuttamisesta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:ssä. Finanssivalvonta voi lisäksi rajoittaa toimintaa tai peruuttaa maksulaitoksen toimiluvan, jos maksulaitos jättää ilmoittamatta Finanssivalvonnalle toimiluvan ehtojen täyttämisen kannalta olennaisesta kielteisestä kehityksestä tai jos se jatkamalla maksupalvelutoimintaansa muodostaisi uhan maksujärjestelmän vakaudelle tai siihen kohdistuvalle luottamukselle. Finanssivalvonta voi peruuttaa toimiluvan myös, jos maksulaitos ilmoittaa haluavansa luopua toimiluvasta.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimiluvan peruuttamisesta tai toiminnan rajoittamisesta sekä sen perusteista asianosaisille. Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava toimiluvan peruuttamisesta ja sen perusteista Euroopan pankkiviranomaiselle. Ilmoitus Euroopan pankkiviranomaiselle on tehtävä noudattaen maksupalveludirektiivin 15 artiklan nojalla annettuja komission teknisiä täytäntöönpanostandardeja. Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimiluvan peruuttaminen rekisteröitäväksi ja merkittävä se 16 §:ssä tarkoitettuun maksulaitosrekisteriin.

19 §

Toiminnan järjestäminen

Jos maksulaitoksen, joka harjoittaa 1 §:n 2 momentin 1—6 kohdassa tarkoitettua maksupalvelun tarjoamista lisäksi 9 §:n 2 momentissa tarkoitettua muuta liiketoimintaa, toimintaa ja riskienhallintaa ei ole muutoin mahdollista järjestää riittävän luotettavasti, Finanssivalvonta voi rajoittaa muun liiketoiminnan harjoittamista tai edellyttää, että maksulaitos ei tarjoa maksupalvelun lisäksi muuta kuin 9 §:n 1 momentissa tarkoitettuja palveluja.

19 a §

Operatiivisten ja turvallisuusriskien hallinta

Maksulaitoksen, 7 §:ssä tarkoitettua poikkeuksen nojalla maksupalveluita tarjoavan henkilön ja 7 b §:ssä tarkoitettua tilitietopalvelun tarjoajan on luotava riittävä riskienhallintajärjestelmä riskienhallintatoimenpiteistä ja valvontamekanismeista tarjoamiensa maksupalveluiden operatiivisten ja turvallisuusriskien hallitsemiseksi. Niillä on oltava tehokas poikkeamien hallintamenettely ja niiden on kyettävä havaitsemaan ja luokittelemaan merkittävät operatiiviset ja turvapoikkeamat.

Maksulaitoksen ja 1 momentissa tarkoitettua palvelun tarjoajan on annettava vuosittain Finanssivalvonnalle arvio tarjoamiensa maksupalveluihin liittyvistä operatiivisista ja turvallisuusriskeistä sekä riskienhallintatoimenpiteidensä ja valvontamekanismiensa riittävydestä. Finanssivalvonta voi vaatia arvion toimitettavaksi useammin.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettua riskienhallintajärjestelmän ja 2 momentissa tarkoitettua arvion sisällöstä.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta sähkörahayhteisöön.

19 b §

Poikkeamista ja petoksista ilmoittaminen

Maksulaitoksen, 7 §:ssä tarkoitetun poikkeuksen nojalla maksupalveluita tarjoavan henkilön ja 7 b §:ssä tarkoitetun tilitietopalvelun tarjoajan on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava Finanssivalvonnalle havaitsemansa merkittävä operatiivinen tai turvallisuuspoikkeama. Jos poikkeama on vaikuttanut tai on voinut vaikuttaa maksupalvelunkäyttäjän taloudellisiin etuihin, poikkeamasta on ilmoitettava myös maksupalvelunkäyttäjälle. Maksupalvelunkäyttäjälle on samalla ilmoitettava myös ne keinot, joilla hän voi lieventää poikkeuksen haitallisia vaikutuksia. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä momentissa tarkoitetun operatiivisen tai turvallisuuspoikkeaman luokittelusta sekä ilmoituksen sisällöstä, muodosta ja menettelyistä.

Tiliä pitävän maksulaitoksen ja 7 §:ssä tarkoitetun poikkeuksen nojalla maksupalveluita tarjoavan henkilön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle, jos se havaitsee, että tilitietopalvelun tai maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja käyttää maksutiliä oikeudettomasti tai petollisesti ja tilinpitäjä sen perusteella estää tilitietopalvelun tai maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan pääsyn maksutilille. Ilmoituksen on sisällettävä riittävät tiedot poikkeamasta sekä toimenpiteet sen johdosta. Finanssivalvonnan on arvioitava tapaus ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin.

Saatuun 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen Finanssivalvonnan on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava poikkeamasta Euroopan pankkiviranomaiselle ja Euroopan keskuspankille. Finanssivalvonnan on toimittava yhteistyössä Euroopan pankkiviranomaisen ja Euroopan keskuspankin kanssa arvioitaessa poikkeaman merkitystä Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden ja muiden maiden kansallisten viranomaisten kannalta. Finanssivalvonnan on tarvittaessa ilmoitettava poikkeamasta myös muille asiaankuuluville Suomen viranomaisille.

Maksulaitoksen, 7 §:ssä tarkoitetun poikkeuksen nojalla maksupalveluita tarjoavan henkilön ja 7 b §:ssä tarkoitettujen tilitietopalvelun tarjoajan on toimitettava vähintään vuosittain Finanssivalvonnalle tilastotiedot maksuvälineisiin liittyvistä petoksista. Finanssivalvonnan on toimitettava nämä tiedot kootusti Euroopan pankkiviranomaiselle ja Euroopan keskuspankille. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä momentissa tarkoitetusta raportointivelvollisuudesta.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta sähkörahayhteisöön.

4 luku

Maksulaitoksen toiminta

21 c §

Maksulaitoksen omistuksen hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Jokaisen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia vähintään 10 prosenttia maksulaitoksen pääomasta tai äänioikeuksista, tai jos hankinnan nojalla on mahdollista käyttää merkittävää vaikutusvaltaa maksulaitoksen johtamisessa, on ilmoitettava hankinnasta etukäteen kirjallisesti Finanssivalvonnalle.

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä siten, että omistus hankinnan johdosta olisi vähintään 20, 30 tai 50 prosenttia maksulaitoksen pääomasta tai äänioikeuksista, taikka maksulaitoksesta tulisi ilmoitusvelvollisen tytäryritys, myös tästä hankinnasta on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti Finanssivalvonnalle.

Ilmoitus on tehtävä myös, jos omistusosuus tai äänivalta laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan alapuolelle tai maksulaitos lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

HE 143/2017 vp

Ilmoituksessa on mainittava aiotun omistusosuuden suuruus. Ilmoituksessa on myös annettava riittävät tiedot hankinnan maksulaitoksen johtoon kohdistuvien vaikutusten arvioimiseksi. Ilmoitukseen sovelletaan lisäksi luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ää.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta sähkörahayhteisöön.

21 d §

Maksulaitoksen omistuksen hankintaa ja äänioikeuden käyttöä koskeva rajoitus

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 21 c §:ssä tarkoitettu omistusosuuden hankinta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:ssä ja kieltopäätöksen antamista koskevasta menettelystä mainitun lain 32 b §:ssä.

Ilmoitusvelvollinen ei saa hankkia 21 c §:ssä tarkoitettua omistusta, ennen kuin Finanssivalvonta on tehnyt 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tai päätöksen tekemiselle Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ssä säädetty määräaika on päättynyt, ellei asian käsittelyssä toisin määrätä.

Jos omistusosuus hankitaan vastoin Finanssivalvonnan kieltoa tai ennen 2 momentissa tarkoitettua päätöstä tai määräajan päättymistä, Finanssivalvonnan on määrättävä äänioikeuden käyttö keskeytettäväksi, tai että äänet ovat mitättömiä taikka voidaan mitätöidä.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta sähkörahayhteisöön.

22 §

Toimipaikka ja pääkonttori

Maksulaitoksen pääkonttorin on oltava Suomessa. Maksulaitoksen on harjoitettava ainakin osaa maksupalvelutoiminnastaan Suomessa.

23 §

Maksupalvelun tarjoamiseen liittyvän toiminnon ulkoistaminen

Maksulaitoksen on ilmoitettava maksupalvelutoiminnon ulkoistamisesta ja sen muutoksesta etukäteen Finanssivalvonnalle. Jos ulkoistus tapahtuu rajan yli, siihen sovelletaan myös, mitä 42 §:ssä säädetään sivuliikkeen perustamisesta toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon. Maksulaitoksen on huolehdittava, että se saa toimintaa hoitavalta keskeytyksettä maksulaitoksen viranomaisvalvonnan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan edellyttämät tarpeelliset tiedot ja että sillä on oikeus luovuttaa tiedot edelleen Finanssivalvonnalle. Maksulaitoksen on lisäksi huolehdittava, että palvelun hoitaja ilmoittaa asiakkaalle toimivansa maksulaitoksen vastuulla.

24 §

Asiamies

Maksulaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle maksupalvelut, joita varten se on antanut asiamiehelle toimeksiannon. Maksulaitoksen on ilmoitettava lisäksi asiamiehenä toimivan luonnollisen henkilön täydellinen nimi, henkilötunnus, asuinpaikka ja sen toimipaikan osoite,

jossa toimintaa harjoitetaan. Jos asiamies on oikeushenkilö, Finanssivalvonnalle on ilmoitettava sen nimi, yritys- tai yhteisötunnus, kotipaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Maksulaitoksen on lisäksi ilmoitettava asiamiehen johtamisesta vastuussa olevien henkilöiden nimet ja selvitys heidän luotettavuudestaan ja sopivuudestaan. Maksulaitoksen on ilmoitettava asiamiestä tai sen käyttöä koskevasta muutoksesta Finanssivalvonnalle ilman aiheutonta viivytystä.

Finanssivalvonnan on kahden kuukauden kuluessa 3 ja 4 momentissa tarkoitetut tiedot saatuaan ilmoitettava maksulaitokselle onko asiamies merkitty maksulaitosrekisteriin. Finanssivalvonta voi tarkastaa ilmoitetut tiedot ennen asiamiehen rekisteröintiä, jos sillä on syytä epäillä tietojen olevan totuudenvastaisia. Finanssivalvonta ei saa rekisteröidä asiamiestä, jos se tarkastuksen suorittuaan ei ole vakuuttunut tietojen oikeellisuudesta. Finanssivalvonnan on ilmoitettava rekisteröinnistä kieltäytymisestä maksulaitokselle ilman aiheutonta viivytystä. Asiamies ei saa tarjota maksupalvelua ennen kuin se on merkitty rekisteriin.

26 §

Asiakasvarojen suojaaminen

Maksulaitoksen, joka tarjoaa 1 §:n 2 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettua maksupalvelua, on tässä pykälässä säädetyllä tavalla suojattava maksupalvelunkäyttäjiltä tai toiselta maksupalveluntarjoajalta maksutapahtumien toteuttamiseksi ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskua vastaan vastaanotetut varat.

26 a §

Maksutoimeksiantopalveluista johtuvien vastuiden kattaminen

Maksutoimeksiantopalveluiden tarjoajalla on oltava vakuutus tai muu vastaava vakuus maksutoimeksiantopalveluista syntyvien vastuiden kattamiseksi.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä vaadittavasta vakuutuksesta tai muusta vastaavasta vakuudesta.

26 b §

Tilitietopalveluista johtuvien vastuiden kattaminen

Tilitietopalveluiden tarjoajalla on oltava vakuutus tai muu vastaava vakuus tilitietopalveluista syntyvien vastuiden kattamiseksi.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä vaadittavasta vakuutuksesta tai muusta vastaavasta vakuudesta.

27 §

Vähimmäispääoma

Maksulaitoksella on oltava EU:n vakavaraisuusasetuksen 26 artiklan 1 kohdan a—e alakohdassa tarkoitettuja ydinpääomaeriä vähintään:

- 1) 20 000 euroa, jos maksulaitos tarjoaa yksinomaan rahanvälitystä;
- 2) 50 000 euroa, jos maksulaitos tarjoaa yksinomaan maksutoimeksiantopalvelua;

3) 125 000 euroa, jos maksulaitos tarjoaa 1 §:n 2 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettua maksupalvelua.

28 §

Omat varat

Maksulaitoksen omilla varoilla tarkoitetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 118 alakohdan mukaisesti ensisijaisen pääoman ja toissijaisen pääoman summaa siten, että vähintään 75 prosenttia ensisijaisesta pääomasta on 50 artiklan mukaisesti ydinpääomaa ja toissijainen pääoma enintään yksi kolmasosa ensisijaisesta pääomasta. Mitä mainitussa asetuksessa säädetään osake- ja osuuspääomasta, sovelletaan myös rahamääräiseen yhtiöpanokseen.

29 §

Maksulaitoksen omien varojen laskemisessa käytettävät menetelmät

Kulusidonnaisella menetelmällä tarkoitetaan menetelmää, jossa omien varojen määrä on vähintään kymmenen prosenttia edellisen vuoden kiinteistä yleiskustannuksista. Finanssivalvonta voi mukauttaa tätä vaatimusta maksulaitoksen edellisen vuoden jälkeen tapahtuneen liiketoiminnan merkittävän muutoksen perusteella. Jos maksulaitos on harjoittanut toimintaa alle 12 kuukautta, omien varojen on oltava vähintään kymmenen prosenttia liiketoimintasuunnitelman mukaisista kiinteistä kustannuksista. Finanssivalvonta voi erityisestä syystä edellyttää, että liiketoimintasuunnitelma tarkistetaan.

Summamenetelmällä tarkoitetaan menetelmää, jossa omien varojen määrä on suhteellinen osuus korkotuotoista, korkokuluista, saaduista palkkioista ja palvelumaksuista sekä muun varsinaisen toiminnan tuotoista. Summa menetelmää käyttäen laskettujen omien varojen määrän on oltava vähintään 80 prosenttia edeltävien kolmen tilikauden keskiarvoista, tai jos toimintaa ei ole harjoitettu niin kauan, liiketoiminnallisista arvioista.

30 §

Omien varojen vähimmäismäärä

Maksulaitoksella on riskiensä kattamiseksi oltava omia varoja vähintään määrä, joka on laskettu Finanssivalvonnan hyväksymän, 29 §:ssä tarkoitetun menetelmän mukaisesti. Maksulaitoksen omien varojen määrän tulee kuitenkin aina olla vähintään vähimmäispääoman suuruinen. Mitä tässä pykälässä ja 29 §:ssä säädetään, lukuun ottamatta vaatimusta, että omien varojen määrän tulee olla aina vähintään vähimmäispääoman suuruinen, ei sovelleta maksulaitokseen, joka tarjoaa yksinomaan maksutoimeksiantopalveluita, tilitietopalveluita tai molempia.

Finanssivalvonta hyväksyy omien varojen laskentaa koskevan menetelmän maksulaitoksen hakemuksesta. Finanssivalvonta voi hyväksyä menetelmän edellyttäen, että menetelmä turvaa maksulaitoksen vakavaraisuuden ja toiminnan luotettavuuden. Finanssivalvonta voi määrätä menetelmän muutettavaksi, jos sen perusteella lasketut omat varat eivät riittävällä tavalla turvaa maksulaitoksen vakavaraisuutta tai toiminnan luotettavuutta. Maksulaitos ei saa vaihtaa

HE 143/2017 vp

omien varojen laskemista koskevaa menetelmää kesken kalenterivuotta muutoin kuin erityisestä syystä.

31 §

Omien varojen vähimmäismäärästä poikkeaminen

Mitä 30 ja 30 a §:ssä säädetään, ei sovelleta maksulaitokseen, joka täyttää EU:n vakavaraisuusasetuksen 7 artiklassa säädettyt omien varojen vähimmäismäärää koskevan poikkeusluvan edellytykset. Maksulaitoksen omien varojen määrän tulee kuitenkin aina olla vähintään 27 §:ssä säädetyn vähimmäispääoman suuruinen.

6 luku

Menettelytavat

40 §

Maksujärjestelmään osallistuminen

Jos maksujärjestelmän ylläpitäjä epää hakijalta pääsyn maksujärjestelmään, sen on se ilmoitettava hakijalle epäämisen syy.

41 §

Poikkeus oikeudesta päästä maksujärjestelmään

Mitä 40 §:ssä säädetään, ei koske:

- 1) maksujärjestelmää, joka on nimetty eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain (1084/1999) nojalla;
- 2) maksujärjestelmää, johon voivat osallistua yksinomaan samaan ryhmään kuuluvat palveluntarjoajat.

Jos nimetyn maksujärjestelmän osapuoli sallii maksujärjestelmään kuulumattoman maksupalveluiden tarjoajan tehdä siirtomääräyksiä järjestelmän kautta, sen on tarjottava kyseinen palvelu 40 §:ssä tarkoitetulla tavalla myös muille maksupalveluntarjoajille.

41 d §

Pääsy luottolaitosten ylläpitämiin tileihin

Luottolaitosten on maksutilipalveluita tarjotessaan tarjottava niitä maksulaitoksille sekä 7 ja 7 b §:ssä tarkoitetuille henkilöille objektiivisin, syrjimättömin ja oikeasuhtaisin perustein. Luottolaitoksen maksulaitokselle tarjoamien maksupalveluiden on mahdollistettava maksulaitoksen esteetön ja tehokas maksupalveluiden tarjonta.

Jos luottolaitos epää maksupalveluiden tarjonnan maksulaitokselle, sen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle epäämisestä ja sen perusteesta.

41 e §

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Maksulaitoksen tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sekä niitä koskevien ohjeiden, lausuntojen ja poikkeuslupien antamiseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 1—11 §:ää.

41 f §

Tilintarkastus sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja

Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 13—15 §:ssä säädetään luottolaitoksen tilintarkastuksesta, sovelletaan myös maksulaitoksen tilintarkastukseen.

Tilintarkastajan on ilmoitettava viipymättä Finanssivalvonnalle, jos tilintarkastaja havaitsee tilintarkastuslain (1141/2015) 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimeksiantoa suorittaessaan, että päätös tai muu seikka voi:

1) olennaisesti rikkoa tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä maksulaitoksen toimiluvan edellytyksistä ja toiminnan harjoittamisesta tai maksupalvelun tarjoajan toiminnan harjoittamisesta;

2) vaikuttaa maksulaitoksen toiminnan jatkuvuuteen; tai

3) johtaa ehdolliseen tai kielteiseen lausuntoon tilintarkastuskertomuksessa.

Tilintarkastajan on tehtävä ilmoitus Finanssivalvonnalle myös, jos tilintarkastaja saa 2 momentissa mainitusta seikasta tai päätöksestä tiedon suorittaessaan mainitussa momentissa tarkoitettua toimeksiantoa yrityksessä, jolla on merkittävä sidos toimeksiannon kohteena olevaan maksulaitokseen.

Tilintarkastajaan, joka on luovuttanut 2 momentissa tarkoitettua tiedon vilpittömässä mielessä, ei sovelleta tilintarkastuslain 10 luvun 9 §:ää tilintarkastajan vahingonkorvausvelvollisuudesta.

42 §

Sivuliikkeen perustaminen toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon

Maksulaitoksen, joka aikoo perustaa sivuliikkeen toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle. Ilmoituksen tulee sisältää 45 §:n 1 momentissa tarkoitettua tietoja sekä tiedot sivuliikkeen liiketoimintasuunnitelmasta, hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä sekä sisäisistä valvontamekanismeista, organisaatorakenteesta ja sivuliikkeen toiminnasta vastuussa olevien henkilöiden nimet. Maksulaitoksen on ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä Finanssivalvonnalle merkittävät muutokset näissä tiedoissa.

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen vastaanottamisesta lähetettävä 1 momentissa tarkoitettua tietoja vastaanottavan Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle. Finanssivalvonnan on kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettua tietoja saatuaan arvioitava täyttääkö sivuliikkeen perustaminen maksulaitoksen taloudellinen tilanne ja hallinto huomioon ottaen sivuliikkeen perustamiselle asetettua edellytykset ja ilmoitettava päätöksensä vastaanottavan Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle ja maksulaitokselle. Jos Finanssivalvonnan päätös on kielteinen, sivuliikettä ei saa merkitä 16 §:ssä tarkoitettuun maksulaitosrekisteriin. Sivuliike ei saa aloittaa toimintaansa ennen kuin se on merkitty 16 §:ssä tarkoitettuun maksulaitosrekisteriin. Jos Finanssivalvonnan päätös eroaa vastaanottavan Euroopan talous-

alueeseen kuuluvan valtion viranomaisen arviosta, Finanssivalvonnan on ilmoitettava sille päätöksensä perusteet.

Maksulaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle päivämäärä, jolloin se alkaa tarjota maksupalveluita sivuliikkeen välityksellä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava tämä päivämäärä sivuliikkeen sijaintimaan toimivaltaiselle viranomaiselle.

Finanssivalvonnan on noudatettava maksupalveludirektiivin 28 ja 29 artiklan nojalla annettuja teknisiä sääntelystandardeja yhteistyössään ja tietojenvaihdossaan toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion toimivaltaisen viranomaisen kanssa.

42 a §

Sivuliikkeen säännösten vastainen toiminta

Jos vastaanottavan Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion toimivaltainen viranomainen ilmoittaa Finanssivalvonnalle, että sivuliikkeen välityksellä maksupalveluja tarjoava maksulaitos toimii säännösten tai määräysten vastaisesti, Finanssivalvonnan on arvioitava saamansa tiedot ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että säännösten tai määräysten vastainen toiminta lopetetaan. Finanssivalvonnan on ilmoitettava kyseisen valtion valvontaviranomaiselle ja tapauksen mukaan muiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden viranomaisille toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt. Toimenpiteestä ja sen perusteesta on ilmoitettava myös kyseiselle maksulaitokselle.

43 §

Toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon sijoittautuneen asiamiehen käyttäminen

Jos maksulaitos aikoo käyttää asiamiestä, joka on sijoittautunut toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon, maksulaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle 24 §:n 3 ja 4 momentissa sekä 45 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot. Asiamieheen sovelletaan lisäksi, mitä 42 ja 42 a §:ssä säädetään sivuliikkeestä.

45 §

Palvelujen tarjoaminen toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon

Maksulaitoksen, joka aikoo tarjota maksupalveluja toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion alueella perustamatta sivuliikettä tai käyttämättä asiamiestä, on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle maksulaitoksen nimi, osoite ja toimiluvan numero, missä Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa se aikoo toimia sekä mitä maksupalveluja se aikoo tarjota. Maksulaitoksen on ilmoitettava ilman aiheutonta viivytystä Finanssivalvonnalle merkittävät muutokset näissä tiedoissa.

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta lähetettävä 1 momentissa tarkoitetut tiedot vastaanottavan Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle. Finanssivalvonnan on kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetut tiedot saatuaan arvioitava täyttääkö palveluiden tarjonta tämän lain vaatimukset ja ilmoitettava päätöksensä vastaanottavan Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle ja maksulaitokselle. Jos Finanssivalvonnan päätös eroaa vastaanottavan Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion viranomaisen arviosta, Finanssivalvonnan on ilmoitettava sille päätöksensä perusteet.

Lisäksi sovelletaan 42 §:n 4 momenttia Finanssivalvonnan yhteistyöstä ja tietojenvaihdosta toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion toimivaltaisen viranomaisen kanssa.

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta maksulaitokselle, 7 b §:ssä tarkoitettulle henkilölle, sähkörahayhteisölle tai ulkomaiselle maksulaitokselle määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän lain:

- 1) 10 § luoton myöntämisestä;
- 2) 19 § riskien hallinnasta ja toiminnan muusta järjestämisestä;
- 3) 26 § asiakasvarojen suojaamisesta ja säilyttämisestä;
- 4) 26 a § maksutoimeksiantopalveluista johtuvien vastuiden kattamisesta;
- 5) 26 b § tilitietopalveluista johtuvien vastuiden kattamisesta;
- 6) 27 § vähimmäispääomasta;
- 7) 32 §:n 2 momentti kiellosta antaa maksupalvelun markkinoinnissa totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa tietoa.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ovat myös mainitun momentin 1—7 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset sekä maksupalveludirektiivin ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosten liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/110/EY perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Oikeushenkilöön, joka tämän lain voimaan tullessa tarjoaa maksupalveluja maksulaitostoiluvan nojalla, sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä 13 päivään heinäkuuta 2018. Siihen sovelletaan kuitenkin myös tämän lain 19 a ja 19 b §:ää. Oikeushenkilön on toimitettava Finanssivalvonnalle riittävät tiedot sen arvioimiseksi täyttääkö oikeushenkilö tämän lain vaatimukset. Finanssivalvonnan on tehtävä päätös toimiluvasta viimeistään 13 päivänä heinäkuuta 2018. Jos toimilupaa ei myönnetä, oikeushenkilön on lopetettava maksupalvelun tarjoaminen. Finanssivalvonta voi ilman eri toimenpiteitä myöntää toimiluvan, jos sillä on jo näyttö siitä, että toimiluvan myöntämiselle asetetut edellytykset täyttyvät. Jos Finanssivalvonta myöntää toimiluvan ilman eri toimenpiteitä, sen on ilmoitettava siitä etukäteen maksulaitokselle. Tässä momentissa säädettyä määräaikaa sovelletaan myös oikeushenkilön asiamieheen.

Luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön, joka on aloittanut tässä laissa tarkoitettujen maksupalveluiden tarjoamisen ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleen 7 §:n nojalla sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä 13 päivään tammikuuta 2019. Siihen sovelletaan kuitenkin myös tämän lain 19 a ja 19 b §:ää. Henkilön on toimitettava Finanssivalvonnalle riittävät tiedot sen arvioimiseksi täyttääkö henkilö tämän lain vaatimukset. Finanssivalvonnan on tehtävä päätös toimiluvasta tai siitä, täyttääkö henkilö 7 §:ssä tarkoitettuja edellytyksiä viimeistään 13 päivänä tammikuuta 2019. Jos toimilupaa ei myönnetä tai 7 §:ssä tarkoitettuja edellytykset eivät täyty, henkilön on lopetettava maksupalvelun tarjoaminen. Finanssivalvonta voi ilman eri toimenpiteitä päättää, että tämän lain 7 §:ssä tarkoitettuja edellytykset täyttyvät, jos sillä on siitä jo näyttö.

Finanssivalvonnan on merkittävä 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja päätökset 16 §:ssä tarkoitettuun maksulaitosrekisteriin ja ilmoitettava ne Euroopan pankkiviranomaiselle mainitussa pykälässä säädetyllä tavalla.

Maksulaitokseen, jolla on tämän lain voimaan tullessa toimilupa tarjota tämän lain voimaantullessa voimassa olleen lain 1 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitettua teknisellä apuvälineellä

HE 143/2017 vp

toteutettavaa maksupalvelua, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä 13 päivään tammikuuta 2020. Maksulaitoksen on toimitettava Finanssivalvonnalle riittävät tiedot siten, että Finanssivalvonta voi arvioida viimeistään 13 päivänä tammikuuta 2020 täyttääkö maksulaitos tämän lain 27 §:n 1 momentin 3 kohdan vähimmäispääomavaatimuksen sekä 29 §:n, 30 §:n 3 momentin, 31 §:n 2 momentin ja 31 a §:n omien varojen laskentaa ja määrää koskevat vaatimukset. Jos vaatimukset täyttyvät, maksulaitoksen toimilupa tarjota 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaista maksupalvelua jää voimaan.

Sähkörahayhteisöön, joka on aloittanut toimintansa ennen 13 päivää tammikuuta 2018, sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä 13 päivään heinäkuuta 2018. Sähkörahayhteisön on toimitettava Finanssivalvonnalle riittävät tiedot sen arvioimiseksi täyttääkö sähkörahayhteisö tämän lain vaatimukset. Finanssivalvonnan on tehtävä päätös toimiluvasta viimeistään 13 päivänä heinäkuuta 2018 ja merkittävä päätös 16 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin.

2.

Laki

ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain (298/2010) 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 3 kohta ja 3—6 § sekä
lisätään 2 §:ään uusi 4 kohta ja lakiin uusi 4 a § seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee ulkomaisen maksulaitoksen oikeutta liiketoimintana tarjota maksupalvelua Suomessa. Mitä 4—6 §:ssä säädetään ulkomaisesta maksulaitoksesta, sovelletaan myös sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoiden liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/110/EY tarkoitetun sähköisen rahan liikkeeseenlaskijan asiamieheen ja sivuliikkeeseen liikkeeseenlaskijan luovuttaessa sähköistä rahaa Suomessa tällaisen henkilön välityksellä.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *kotivaltiota* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota, jossa maksulaitos on saanut toimiluvan;

4) *Euroopan pankkiviranomaisella* Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1093/2010 tarkoitettua Euroopan pankkiviranomaista.

3 §

Valvonta

Ulkomaisen maksulaitoksen Suomessa tapahtuvan toiminnan valvonnasta sekä Finanssivalvonnan oikeudesta antaa tietoja ulkomaiselle Finanssivalvontaa vastaavalle valvontaviranomaiselle, Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle säädetään tässä laissa, Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008) ja maksulaitoslain 4 §:n 2 momentissa.

4 §

Sivuliikkeen tai asiamiehen aloittamisen edellytykset

Ulkomainen maksulaitos voi tarjota maksupalveluita Suomessa sivuliikkeen tai asiamiehen välityksellä kun sivuliike tai asiamies on merkitty maksulaitoksen kotivaltion maksulaitosrekisteriin.

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa saatuaan ilmoituksen maksulaitoksen kotivaltion toimivaltaiselta viranomaiselta maksupalveluiden tarjonnan aloittamisesta sivuliikkeen tai asiamiehen välityksellä arvioitava saamansa tiedot ja annettava kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille asianmukaiset tiedot tarjottavaksi aiotuista maksupalveluista. Finanssivalvonnan on noudatettava maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/2366, jäljempänä *maksupalveludirektiivi*, 28 ja 29 artiklan nojalla annettuja teknisiä sääntelystandardeja yhteistyössään ja tietojenvaihdossaan toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion toimivaltaisen viranomaisen kanssa.

4 a §

Keskitetty yhteyshenkilö

Maksulaitosten ja sähkörahayhteisöiden, jotka olennaisesti tarjoavat maksupalvelua Suomeen sijoittautumisoikeuden nojalla, on nimettävä keskitetty yhteyshenkilö. Keskitetty yhteyshenkilö vastaa maksulaitoksen tai sähkörahayhteisön lukuun maksupalvelulain säännösten noudattamisen valvontaan liittyvästä yhteydenpidosta Finanssivalvontaan ja kuluttajasiamieheen. Maksupalveludirektiivin 29 artiklan nojalla annettavassa teknisessä sääntelystandardissa määritetään olosuhteet, joissa yhteyshenkilö on nimettävä ja yhteyshenkilön tehtävät.

5 §

Maksupalveluiden tarjoaminen sivuliikettä perustamatta

Ulkomaisella maksulaitoksella on oikeus harjoittaa toimintaa Suomessa myös perustamatta tytäryritystä tai sivuliikettä taikka käyttämättä asiamiestä.

Ulkomainen maksulaitos voi aloittaa maksupalvelun tarjoamisen Suomessa, kun maksulaitoksen kotivaltion toimivaltainen viranomainen on hyväksynyt sen. Lisäksi toimintaan sovelletaan 4 § 2 momenttia.

6 §

Ilmoitusvelvollisuus sivuliikkeen tai asiamiehen määräystenvastaisesta toiminnasta ja sen toiminnan rajoittaminen ja kieltäminen

Jos Finanssivalvonta havaitsee sivuliikkeen tai asiamiehen välityksellä maksupalveluja tarjoavan maksulaitoksen toimivan tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti, Finanssivalvonnan on ilmoitettava siitä viivytyksettä maksulaitoksen kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Jos asian kiireellisyys vaatii, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin sellaisen toiminnan estämiseksi, joka voi vakavasti vaarantaa maksupalvelunkäyttäjien aseman. Tarvittaessa Finanssivalvonta voi estää uusien liiketoimien aloittamisen. Toimenpiteiden

HE 143/2017 vp

on oltava väliaikaisia ja tasapuolisia. Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimenpiteestä ja sen perusteesta maksulaitokselle. Finanssivalvonnan tulee ilmoittaa toimenpiteestä maksulaitoksen kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, tapauksen mukaan muiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden toimivaltaisille viranomaisille, Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle. Ilmoitus viranomaisille on tehtävä etukäteen, jos asian kiireellisyydestä ei muuta johdu, ja joka tapauksessa ilman aiheetonta viivytystä. Sivuliikkeen tai asiamiehen toiminnan ja maksupalvelun tarjoamisen kieltämiseen sovelletaan lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 61 §:ää.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

3.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvun 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 9 luvun 16 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

9 luku

Riskien hallinta

16 §

Operatiivinen riski

Lisäksi maksupalveluita tarjoavaan luottolaitokseen sovelletaan maksulaitoslain 19 a §:ää operatiivisten ja turvallisuusriskien hallinnasta ja 19 b §:ää poikkeamista ja petoksista ilmoittamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 5 §:n 10 ja 23 kohta, 32 a §:n 1—3 momentti, 32 b §:n 2 momentti, 38 §:n 1 momentin 7 kohta ja 59 §, sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 10 ja 23 kohta laissa 170/2014, 32 a §:n 1 momentti laissa 1442/2016 ja 352/2017, 32 a §:n 2 momentti laissa 352/2017, 32 a §:n 3 momentti laissa 752/2012, 32 b §:n 2 momentti laissa 611/2014, 38 §:n 1 momentin 7 kohta laissa 1055/2016 ja 59 § laissa 1493/2011, sekä lisätään lakiin uusi 50 n § seuraavasti:

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

10) sitä, joka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 10 §:n, arvoosuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 8 §:n, sijoitusrahastolain 16 §:n, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 1 luvun 2 §:n, luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:n, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:n, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n nojalla on velvollinen tekemään Finanssivalvonnalle ilmoituksen osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ja luovutuksesta;

23) maksulaitoslain 7 §:ssä tarkoitettua maksupalvelun tarjoajaa, 7 a §:ssä tarkoitettua sähköisen rahan liikkeeseenlaskijaa ja 7 b §:ssä tarkoitettua tilitietopalvelun tarjoajaa;

32 a §

Omistusosuuden hankinnan kieltäminen

Finanssivalvonta voi saatuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:ssä, sijoitusrahastolain 16 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a tai 21 c §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 10 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen kieltää mainituissa lainkohdissa tarkoitettua omistusosuuden hankkimisen luottolaitoksesta, sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä, vaihtoehtorahastojen hoitajalta, säilytisyhteisöstä, erityisestä säilytisyhteisöstä, vakuutusyhtiöstä sekä niiden omistusyhteisöistä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisöstä, sähkörahayhteisöstä, maksulaitoksesta, pörssistä, pörssin omistusyhteisöstä, arvopaperikeskuksesta tai arvopaperikeskuksen omistusyhteisöstä, jos osuuden omistus vaarantaisi hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos hankinnan kohteena on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut sillä perusteella, että on perusteltua aihetta epäillä:

1) ilmoitusvelvollisen mainetta tai taloudellisen aseman riittävyttä;

2) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön johdon luotettavuuden tai sopivuuden taikka muiden toimilupaedellytysten vaarantumista hankinnan johdosta;

3) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön valvonnan ja siihen liittyvän viranomaisten tietojenvaihdon edellytysten vaarantumista hankinnan johdosta; tai

4) hankinnan liittymistä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.

Finanssivalvonta voi kieltää 1 momentissa tarkoitettua hankintaa myös, jos se ei ole saanut 32 b §:n 2 momentin mukaisen käsittelyajan kuluessa sanotussa momentissa tarkoitettuja lisätietoja taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:n 6 momentissa, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:n 6 momentissa, sijoitusrahastolain 16 §:n 6 momentissa, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:n 5 momentissa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n 6 momentissa, maksulaitoslain 21 a §:n 6 momentissa tai 21 c §:ssä tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n 6 momentissa tarkoitettuja tietoja tai selvityksiä. Finanssivalvonta voi niin ikään kieltää 1 momentissa tarkoitettua hankintaa, jos se ei ole saanut kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 10 §:n 5 momentissa taikka EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tarkoitettuja selvityksiä kahden kuukauden kuluessa omistussosuu- den hankintaa koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta. Finanssivalvonta voi lisäksi kieltää hankinnan, jos se ei ole saanut 32 b §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaadittavia selvityksiä 60 arkipäivän kuluessa siitä, kun se lähetti ilmoitusvelvolliselle tiedon puuttuvista selvityksistä.

Finanssivalvonta voi tehdessään tässä pykälässä tarkoitettua päätöksen asettaa samalla määräjän, jonka kuluessa ilmoitettu hankinta on toteutettava, uhalla, että Finanssivalvonta voi ryhtyä 32 c §:ssä tai maksulaitoksen omistussosuu- den hankinnan osalta maksulaitoslain 21 d §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

32 b §

Omistussosuu- den hankinnan kieltämisessä noudatettava menettely

Finanssivalvonnan on tehtävä 32 a §:ssä tarkoitettu päätös tai, jos EKP on asiassa toimiva- tainen viranomais- ta, päätösesitys 60 arkipäivässä siitä, kun se on 1 momentissa tarkoitettulla tavalla vahvistanut saaneensa kaikki vaadittavat tiedot (*käsittelyaika*). Finanssivalvonta voi käsittelyaikana, kuitenkin viimeistään viidentenäkymp- menentenä arkipäivänä käsittelyajan al- kamisesta, kirjallisesti pyytää tarpeellisia yksilöityjä lisätietoja. Lisätietojen pyytäminen kes- keyttää käsittelyajan siihen, kunnes pyydetty lisätiedot on saatu, kuitenkin enintään 20 arki- päivän ajaksi tai, jos ilmoitusvelvollisen kotipaikka on Euroopan talousalueen ulkopuolella tai ilmoitusvelvollinen on muu kuin Euroopan talousalueella toimiluvan saanut luottolaitos, sijoit- tuspalveluyritys, sähkörahayhteisö, vakuutusyhtiö tai rahastoyhtiö, enintään 30 arkipäivän ajaksi. Päätös käsittelyajan jatkamisesta on annettava viivytyksettä tiedoksi ilmoitusvelvalli- selle.

38 §

Rikemaksu

Finanssivalvonta määrää rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

7) laiminlyö tai rikkoo luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 a luvun 1 §:ssä tai maksulai- toslain 9 a §:ssä tarkoitettua tilinsiirtopalvelun tarjoamisvelvollisuuden, maksulaitoslain 8 a §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettua kuvauksen, ilmoituksen tai tarkastuslausunnon toimittamisvel- vollisuuden taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 a luvun 3 §:ssä tarkoitettua vastaan-

ottavan palveluntarjoajan velvollisuudet, tai 4 tai 5 §:ssä tarkoitettua siirtävän palveluntarjoajan velvollisuudet;

50 n §

Toiminta maksupalveludirektiivin mukaisena toimivaltaisena viranomaisena

Finanssivalvonta toimii maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/2366, jäljempänä *maksupalveludirektiivi*, 22 artiklan mukaisena toimivaltaisena viranomaisena.

Jos Finanssivalvonta saa Euroopan pankkiviranomaiselta tai Euroopan keskuspankilta maksupalveludirektiivin 96 artiklassa tarkoitettua ilmoituksen merkittävästä operatiivisesta tai turvallisuutta koskevasta poikkeamasta, Finanssivalvonnan tulee toteuttaa tarvittavat toimenpiteet suojellakseen rahoitusjärjestelmän välitöntä turvallisuutta.

59 §

Ulkomaisen ETA-sivuliikkeen ja muun ulkomaisen ETA-valvottavan toimintaa koskevien ehtojen ilmoittaminen kotivaltion valvontaviranomaiselle

Finanssivalvonnan on ilmoitettava ulkomaiselle ETA-sivuliikkeelle tai jos kyseessä on ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö, sen valvonnasta vastaavalle viranomaiselle, kahden kuukauden kuluessa siitä, kun se on saanut sivuliikkeeltä tai ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta ilmoituksen ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toiminnan aloittamisesta Suomessa tai tällaisen toiminnan merkittävistä muutoksista, sivuliikkeen toimintaa ja valvonnan toteuttamista koskevat vaatimukset ja ne yleisen edun vaatimat ehdot, joita ulkomaisen ETA-valvottavan on Suomessa toimiessaan noudatettava. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen, ulkomaisen maksulaitoksen eikä ulkomaisen rahastoyhtiön sivuliikkeen perustamiseen Suomeen. Lisäeläketoinnin aloittamisesta Suomessa säädetään ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

5.

Laki**Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 1 ja 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 1 §:n 1 momentin 3 kohta ja 6 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 6 §:n 1 momentti laissa 359/2017, seuraavasti:

1 §

Maksuvelvollinen

Finanssivalvonnan valvontamaksun on velvollinen suorittamaan:

3) maksulaitoslain (297/2010) 7 §:ssä tarkoitettu maksupalvelun tarjoaja, 7 a §:ssä tarkoitettu sähköisen rahan liikkeeseenlaskija ja 7 b §:ssä tarkoitettu tilitietopalveluiden tarjoaja;

6 §

Muun maksuvelvollisen perusmaksu

Muun kuin 4 §:ssä tarkoitetun maksuvelvollisen perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu arvopaperikeskus	278 200
luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta annetussa laissa (1199/2014) tarkoitettu vanha talletussuojarahasto	12 840
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu vakuusrahasto	2 140
maksulaitoslain 7, 7 a ja 7 b §:ssä tarkoitettuja palveluja tarjoava oikeushenkilö	1 070
maksulaitoslain 7, 7 a ja 7 b §:ssä tarkoitettuja palveluja tarjoava luonnollinen henkilö	214
sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoittajien korvausrahasto	3 210
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukaisesti rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole rahastoyhtiön toimilupaa	1 070
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 10 luvun 2 §:n 3 momentin mukaisella poikkeusluvalla toimiva	2 140
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu säilytisyhteisö	3 210
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu säilytisyhteisö	3 210
yhteisö, joka on sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista anne-	5 350

HE 143/2017 vp

tun lain mukainen säilytysyhteisö	
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu erityinen säilytysyhteisö	2 140
talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö	6 420
luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettun ryhmittyvän omistusyhteisö	10 700
pörssin ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisö	10 700
sijoituspalveluyrityksen ja vakuutusyhdistyksen omistusyhteisö	1 070
vakuutusedustuksesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutusmeklari	1 070 Perusmaksua korotetaan 193 euroa jokaista vakuutusmeklariyrityksen tai yksityisen elinkeinonharjoittajan palveluksessa olevaa valvontamaksun määräämisvuotta edeltävän vuoden päättyessä rekisteröityä vakuutusmeklaria kohden.
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu tilinhoitaja	6 420
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu keskusvastapuoli	160 500
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu selvitysosapuoli	12 840
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu selvitysrahasto ja 6 luvun 9 §:ssä tarkoitettu kirjausrahasto	2 140
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	16 585 Perusmaksua korotetaan 17 120 euroa, jos osakkeelle on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5

HE 143/2017 vp

	luvun 2 §:ssä tarkoitetut likvidit markkinat.
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	13 375
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija, jos kysymyksessä on tämän lain 4 §:ssä tarkoitettu maksuvelvollinen tai jos liikkeeseenlaskijan kotipaikka ei ole Suomessa	11 235 Perusmaksua korotetaan 11 770 euroa, jos osakkeelle on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettut likvidit markkinat.
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	3 210
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema muu arvopaperi kuin osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	3 210
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	4 280
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	1 070
asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 6 §:n mukaisesti rekisteröity suomalainen luotonvälittäjä, joka ei toimi minäkään luotonantajan asiamiehenä	1 200
Eläketurvakeskus	10 700
liikennevahinkolautakunta ja potilasvahinkolautakunta	1 070
Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 26 kohdassa tarkoitettu toimintayksikkö	19 260
ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitettun ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön sivuliike	1 070
eläkesäätiölaissa ja vakuutuskassalaissa tarkoitettu sellainen ulkomainen ETA-lisäeläkelaitos, jolla on Suomessa sivuliike	1 070

HE 143/2017 vp

kolmannen maan luottolaitoksen edustusto	1 070
vakuutusedustuksesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutusedustaja, joka on rekisteröity muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa ja jolla on Suomessa sivuliike	321
markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu finanssialalla toimiva vastapuoli, 9 kohdassa tarkoitettu finanssialan ulkopuolinen vastapuoli ja 10 kohdassa tarkoitettu eläkejärjestelmä, jonka kotivaltio on Suomessa	10 700
asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu ulkomainen luotonvälittäjä, jolla on Suomessa sivuliike	400
joukkorahoituslaissa tarkoitettu joukkorahoituksen välittäjä	2 140
joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa tarkoitettu rekisteröity edustaja	2 140

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

sijoituspalvelulain 6 luvun 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 2 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on
laissa 811/2015, seuraavasti:

6 luku

Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

2 §

Talouden vakaus ja sen valvonta

Sijoituspalveluyrityksen taloudellisiin toimintaedellytyksiin, taloudellisen aseman valvontaan sekä niitä koskevien poikkeuslupien antamiseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun 15 §:ää ja 9, 9 a, 10 ja 11 lukua. Poiketen siitä, mitä mainitun lain 10 luvun 2 §:ssä säädetään, sijoituspalveluyrityksellä on aina oltava omia varoja vähintään tämän luvun 1 §:ssä säädetty määrä. Sijoituspalveluyritykseen, johon sovelletaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annettua lakia (1194/2014), sovelletaan lisäksi luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a lukua.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 19 päivänä lokakuuta 2017

Pääministeri

Juha Sipilä

Valtiovarainministeri Petteri Orpo

1.

Laki

maksulaitoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maksulaitoslain (297/2010) 1 §:n 2 momentin 4—6 kohta, 2 §, 3 §:n 1 ja 5 kohta, 5 §:n 6 a, 8 ja 9 kohta, 6 §:n 1 momentti, 7 ja 7 a §, 8 §:n 1 ja 2 momentti, 9 §:n 3 momentti, 10 §:n 1 momentin 1 kohta, 11 §:n 1 momentti, 13 §, 16 §:n 1 momentti, 18 §, 19 §:n 2 momentti, 22 §:n 2 momentti, 23 §:n otsikko ja 5 momentti, 24 §:n 3 ja 5 momentti, 26 §:n 1 momentti, 27 §:n 1 momentti, 28 §:n 1 momentti, 29 §:n 2 ja 4 momentti, 30 §:n 1 ja 3 momentti, 31 §:n 1 momentti, 41, 42, 43 ja 45 § sekä 48 a §:n 1 ja 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laeissa 899/2011, 612/2014 ja 1056/2016, 5 §:n 6 a, 8 ja 9 kohta, 6 §:n 1 momentti ja 7 § osaksi laeissa 899/2011 ja 451/2017, 7 a §, 8 §:n 1 ja 2 momentti sekä 26 §:n 1 momentti laissa 899/2011, 9 §:n 3 momentti laissa 1056/2016, 13 § laissa 764/2012, 28 §:n 1 momentti ja 31 §:n 1 momentti laissa 612/2014 sekä 48 a §:n 1 ja 2 momentti laissa 259/2013, sekä

lisätään 1 §:n 2 momenttiin uusi 7 kohta, 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 180/2014, uusi 2 momentti, 4 §:ään uusi 2 momentti, 5 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 899/2011, uusi 10—13 kohta, lakiin uusi 7 b ja 8 a §, 16 §:ään uusi 3 momentti, lakiin uusi 19 a, 19 b, 21 c, 21 d, 26 a ja 26 b §, 40 §:ään uusi 3 momentti sekä lakiin uusi 41 d—41 f ja 42 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Soveltaisala

Soveltaisala

Tätä lakia sovelletaan seuraaviin maksupalveluihin:

Tätä lakia sovelletaan seuraaviin maksupalveluihin:

4) maksuvälineellä toteutettava maksutapahtumaa koskevaa tapahtumahyvitys;

4) *maksunsaajan kanssa tehtyyn sopimukseen perustuva maksutapahtuman hyväksyminen ja käsitteleminen, joka johtaa varojen siirtämiseen maksunsaajalle;*

5) palvelu, jossa palveluntarjoaja vastaanottaa maksajalta varoja perustamatta maksutiliä maksajan tai maksunsaajan nimiin ja jossa yksinomaisena tarkoituksena on siirtää vastaanotettuja varoja vastaava määrä maksunsaajalle tai maksunsaajan puolesta toimivalle toiselle palveluntarjoajalle tai jossa palveluntarjoaja vastaanottaa varat maksunsaajan puolesta ja asettaa ne tämän käyttöön (*rahanvälitys*);

5) palvelu, jossa palveluntarjoaja vastaanottaa maksajalta varoja perustamatta maksutiliä maksajan tai maksunsaajan nimiin *ainoana tarkoituksena siirtää* vastaanotettuja varoja vastaava määrä maksunsaajalle tai maksunsaajan puolesta toimivalle toiselle palveluntarjoajalle *taikka* jossa palveluntarjoaja vastaanottaa varat maksunsaajan puolesta ja asettaa ne tämän käyttöön (*rahanvälitys*);

Voimassa oleva laki

6) maksutapahtuman toteuttaminen siten, että maksajan suostumus maksutapahtuman toteuttamiseen annetaan matkapuhelimella tai tietokoneella taikka muulla telepäätelaitteella tai tietoteknisellä laitteella ja maksu suoritetaan sellaiselle televiestintä- tai tietotekniikkajärjestelmää tai -verkkoa hoitavalle yritykselle, joka toimii ainoastaan maksutapahtuman välittäjänä maksupalvelun käyttäjän ja tavaran, palvelun tai muun hyödykkeen toimittajan välillä (teknisellä apuvälineellä toteutettava maksupalvelu).

2 §

Soveltamisalaan kuulumattomat palvelut

Tätä lakia ei sovelleta 9 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja 2 momentissa tarkoitettua tilinsiirtopalvelua lukuun ottamatta palveluihin, joita tarjoaa:

- 1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettu luottolaitos;
- 2) Valtiokonttori tai muu valtion viranomainen, Ahvenanmaan maakunta, kunta, kuntayhtymä taikka muu alueellinen tai paikallisviranomainen;
- 3) Kansaneläkelaitos tai muu itsenäinen julkisoikeudellinen laitos;
- 4) Euroopan keskuspankki, Suomen Pankki tai muu kansallinen keskuspankki;
- 5) yhteisö, jolle on myönnetty postipalvelulaissa (313/2001) tarkoitettu toimilupa;
- 6) valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetussa laissa (443/1998) tarkoitettu yhtiö tai Teollisen yhteistyön rahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetussa laissa (291/1979) tarkoitettu yhtiö.

Tätä lakia ei sovelleta myöskään seuraaviin palveluihin:

- 1) rahankuljetuspalvelu;
- 2) palvelu, jossa tavaraa, palvelua tai muuta hyödykettä hankittaessa maksunsaaja antaa maksajalle käteistä osana maksamista koskevaa maksutapahtumaa;
- 3) *sellaisiin välineisiin perustuva palvelu, joita voidaan käyttää tavaran, palvelun tai muun hyödykkeen hankkimiseksi ainoastaan välineen liikkeeseenlaskijan käyttämissä tiloissa taikka liikkeeseenlaskijan kanssa sol-*

Ehdotus

6) *maksutoimeksiantopalvelu;*

7) *tilitietopalvelu.*

2 §

Soveltamisalaan kuulumattomat palvelut

Tätä lakia ei sovelleta 9 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja 2 momentissa tarkoitettua tilinsiirtopalvelua lukuun ottamatta palveluihin, joita tarjoaa:

- 1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettu luottolaitos;
- 2) Valtiokonttori tai muu valtion viranomainen, Ahvenanmaan maakunta, kunta, kuntayhtymä taikka muu alueellinen tai paikallisviranomainen;
- 3) Kansaneläkelaitos tai muu itsenäinen julkisoikeudellinen laitos;
- 4) Euroopan keskuspankki, Suomen Pankki tai muu kansallinen keskuspankki;
- 5) *postilaissa (415/2011) tarkoitettu yleis- palveluvelvoitteen alainen postiyrittäjä;*
- 6) valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetussa laissa (443/1998) tarkoitettu yhtiö tai Teollisen yhteistyön rahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetussa laissa (291/1979) tarkoitettu yhtiö.

Tätä lakia ei sovelleta myöskään seuraaviin palveluihin:

- 1) rahankuljetuspalvelu;
- 2) palvelu, jossa tavaraa, palvelua tai muuta hyödykettä hankittaessa maksunsaaja antaa maksajalle käteistä osana maksamista koskevaa maksutapahtumaa;

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

mitun sopimuksen nojalla joko hyödykkeen tarjoajien rajatussa verkossa tai määrättyjen hyödykkeiden hankkimiseksi;

4) palvelu käteisen nostamiseksi käteisautomaatista, jos palveluntarjoaja toimii yhden tai useamman maksukortin myöntäjän puolesta olematta käteistä nostavan asiakkaan kanssa tehdyn maksukorttia koskevan puitesopimuksen osapuoli, eikä palveluntarjoaja tarjoa muita maksupalveluja.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, siinä tarkoitettujen palveluntarjoajien liikkeeseen laskemaan sähköiseen rahaan sovelletaan, mitä 36 a §:ssä säädetään.

3) palvelu käteisen nostamiseksi käteisautomaatista, jos palveluntarjoaja toimii yhden tai useamman maksukortin myöntäjän puolesta olematta käteistä nostavan asiakkaan kanssa tehdyn maksukorttia koskevan puitesopimuksen osapuoli, eikä palveluntarjoaja tarjoa muita maksupalveluja.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, siinä tarkoitettujen palveluntarjoajien liikkeeseen laskemaan sähköiseen rahaan sovelletaan, mitä 36 a §:ssä säädetään.

Tätä lakia ei myöskään sovelleta 8 a §:ää lukuun ottamatta erityisiin rajoitetusti käytettäviin maksuvälineisiin perustuvaan palveluun, jos:

1) maksuvälineitä voidaan käyttää tavaran, palvelun tai muun hyödykkeen hankkimiseksi ainoastaan välineen liikkeeseenlaskijan käyttämissä tiloissa taikka liikkeeseenlaskijan kanssa suoraan tehdyn sopimuksen nojalla hyödykkeen tarjoajien rajatussa verkossa;

2) maksuvälineitä voidaan käyttää ainoastaan valikoimaltaan erittäin rajattujen hyödykkeiden hankkimiseksi; tai

3) maksuvälineitä, jotka tarjotaan yrityksen taikka julkisoikeudellisen yhteisön tai laitoksen pyynnöstä ja jotka ovat voimassa vain yhdessä Euroopan talousalueen valtiossa, säännellään erityisistä sosiaalista tai verotuksellisista syistä tiettyjen hyödykkeiden hankkimiseksi liikkeeseenlaskijan kanssa sopimuksen tehneiltä toimittajilta.

3 §

3 §

*Soveltamisalaan kuulumattomat maksutapahtumat**Soveltamisalaan kuulumattomat maksutapahtumat*

Tätä lakia ei sovelleta seuraaviin maksutapahtumiin:

1) kauppaedustajista ja myyntimiehistä annetussa laissa (417/1992) tarkoitettun kauppaedustajan tai muun vastaavan edustajan päämiehensä puolesta neuvottelemaan tai tekemään tavaraa, palvelua tai muuta hyödykettä koskevaan myynti- tai ostosopimukseen liittyvän maksun välittäminen;

Tätä lakia ei sovelleta seuraaviin maksutapahtumiin:

1) kauppaedustajista ja myyntimiehistä annetussa laissa (417/1992) tarkoitettun kauppaedustajan tai muun vastaavan edustajan päämiehensä puolesta neuvottelemaan tai tekemään tavaraa, palvelua tai muuta hyödykettä koskevaan myynti- tai ostosopimukseen liittyvän maksun välittäminen, *jos edustaja toimii ainoastaan maksajan tai maksunsaajan*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5) maksutapahtumat emoyrityksen ja sen tytäryrityksen tai saman emoyrityksen tytäryritysten välillä, jos maksupalvelun välittäjä kuuluu samaan ryhmään.

puolesta;

5) maksutapahtumat ja niihin liittyvät palvelut emoyrityksen ja sen tytäryrityksen tai saman emoyrityksen tytäryritysten välillä, jos maksupalvelun välittäjä kuuluu samaan ryhmään.

Tätä lakia ei myöskään sovelleta 8 a §:ää lukuun ottamatta tietoyhteiskuntakaarissa (917/2014) tarkoitetun teleyrityksen viestintäpalvelun käyttöön perustuvan laskutuksensa yhteydessä käyttäjältä perimiin enintään 50 euron määräisiin maksutapahtumiin, joiden yhteenlaskettu määrä on enintään 300 euroa kuukaudessa käyttäjää kohden, jos kysymys on:

1) maksutapahtumista digitaalisen sisällön tai ääniperusteisten palvelujen ostamista varten; tai

2) maksutapahtumista, jotka toteutetaan sähköisestä laitteesta tai sen välityksellä joko hyväntekeväisyystoiminnan yhteydessä tai matka-, pysäköinti- tai pääsylippujen taikka muiden sen kaltaisten lippujen ostamista varten.

4 §

Valvonta

4 §

Valvonta

Finanssivalvonnan on toimittava yhteistyössä Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden toimivaltaisten viranomaisten ja Euroopan valvontaviranomaisten kanssa noudattaen Finanssivalvonnasta annettua lakia ja tätä lakia. Jos Finanssivalvonnan ja Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion toimivaltaisen viranomaisen välinen erimielisyys tietojen vaihdossa, sijoittautumisoikeuden ja palveluiden tarjoamisen vapauden soveltamisessa tai näitä vapauksia käyttävien maksulaitosten valvonnassa, maksupalveludirektiivin nojalla annettujen säännösten noudattamatta jättämisen johdosta toteutettavissa toimenpiteissä tai toimenpiteiden perusteluissa ja ilmoittamisessa on Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission

Voimassa oleva laki

Ehdotus

päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010, jäljempänä **Euroopan pankkiviranomaisen perustamisesta annettu aset**us, 19 artiklan mukaisessa menettelyssä, Finanssivalvonnan on lykättävä päätöksiään kunnes asia on ratkaistu mainitun artiklan mukaisesti.

5 §

5 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

6 a) *sähköisellä rahalla* raha-arvoa, joka on tallennettu sähköisesti tai magneettisesti sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalle suoritetta rahamäärää vastaan maksutapahtumien tekemistä varten ja jonka yksi tai useampi yritys on sitoutunut hyväksymään maksuksi;

6 a) *sähköisellä rahalla* raha-arvoa, joka on tallennettu sähköisesti tai magneettisesti sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalle suoritetta rahamäärää vastaan maksutapahtumien tekemistä varten ja jonka yksi tai useampi henkilö on sitoutunut hyväksymään maksuksi;

8) *ryhmällä* yritysryhmää, jonka muodostavat kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitettu emoyritys, emoyrityksen tytäryritykset ja näiden rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 2 §:n 10 kohdan tarkoittamat omistusyhteyseritykset;

8) *ryhmällä* yritysryhmää, jonka muodostavat kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitettu emoyritys ja emoyrityksen tytäryritykset tai sellaiset Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 täydentämisestä teknisillä sääntelystandardeilla laitoksia koskevien omien varojen vaatimusten alalla annetun komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 241/2014 4–7 artiklassa tarkoitettut yritykset, joita sitoo toisiinsa luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 10 artiklan 1 kohdassa tai 113 artiklan 6 tai 7 kohdassa tarkoitettu suhde;

9) *maksupalveludirektiivillä* maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 97/7/EY, 2002/65/EY, 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta ja direktiivin 97/5/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2007/64/EY.

9) *maksupalveludirektiivillä* maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2015/2366;

10) *maksutoimeksiantopalvelulla* palvelua, jossa palveluntarjoaja käynnistää toisen palveluntarjoajan pitämää maksutiliä koskevan maksutoimeksiannon maksupalvelunkäyttäjän pyynnöstä;

11) *tilitietopalvelulla* palvelua, jossa palveluntarjoaja antaa tietoverkon välityksellä

Voimassa oleva laki

Ehdotus

koottua tietoa toisen palveluntarjoajan tai useamman palveluntarjoajan pitämistä maksupalvelunkäyttäjän maksutileistä;

12) **Euroopan pankkiviranomaisella Euroopan pankkiviranomaisen perustamisesta annetussa asetuksessa tarkoitettua Euroopan pankkiviranomaista;**

13) **maksuvälineellä** maksukorttia tai muuta käyttäjäkohtaista välinettä tai menettelytapaa taikka näiden yhdistelmää, jonka käytämisestä maksutoimeksiantoihin maksupalvelunkäyttäjä ja palveluntarjoaja ovat sopineet.

6 §

Maksupalvelun tarjoamisen luvanvaraisuus

Maksupalvelua saa tarjota vain, jos toimintaan on saatu tässä laissa tarkoitettu toimilupa. Sähkörahayhteisön toimiluvasta on erikseen käytävä ilmi oikeus laskea liikkeeseen sähköistä rahaa.

6 §

Maksupalvelun tarjoamisen luvanvaraisuus

Maksupalvelua saa tarjota vain, jos toimintaan on saatu tässä laissa tarkoitettu *Euroopan talousalueella myönnetty* toimilupa. Sähkörahayhteisön toimiluvasta on erikseen käytävä ilmi oikeus laskea liikkeeseen sähköistä rahaa.

7 §

Muun maksupalvelun tarjoamisen kuin sähköisen rahan liikkeeseenlaskun luvanvaraisuutta koskeva poikkeus

Sen estämättä, mitä 6 §:ssä säädetään, luonnollinen henkilö, jonka kotipaikka on Suomessa, ja oikeushenkilö, jonka pääkonttori on Suomessa, saa tarjota muuta maksupalvelua kuin sähköisen rahan liikkeeseenlaskua ilman toimilupaa tässä pykälässä säädettyin edellytyksin.

Maksupalvelua voidaan tarjota ilman toimilupaa, jos oikeushenkilön toteuttamien maksutapahtumien yhteismäärä on arviota edeltäneiden 12 kuukauden aikana ollut keskimäärin enintään kolme miljoonaa euroa kuukaudessa. Luonnollinen henkilö voi tarjota maksupalvelua ilman toimilupaa, jos hänen toteuttamiensa maksutapahtumien yhteismäärä on arviota edeltäneiden 12 kuukauden aikana ollut keskimäärin enintään 50

7 §

Muun maksupalvelun tarjoamisen kuin sähköisen rahan liikkeeseenlaskun luvanvaraisuutta koskeva poikkeus

Sen estämättä, mitä 6 §:ssä säädetään, luonnollinen henkilö, jonka kotipaikka on Suomessa, ja oikeushenkilö, jonka pääkonttori on Suomessa, saa tarjota *1 §:n 2 momentin 1–5 kohdassa tarkoitettua maksupalvelua* ilman toimilupaa tässä pykälässä säädettyin edellytyksin. *Sähköisen rahan liikkeeseenlaskua ei saa harjoittaa ilman toimilupaa.*

Maksupalvelua voidaan tarjota ilman toimilupaa, jos oikeushenkilön toteuttamien maksutapahtumien yhteismäärä on arviota edeltäneiden 12 kuukauden aikana ollut keskimäärin enintään kolme miljoonaa euroa kuukaudessa. Luonnollinen henkilö voi tarjota maksupalvelua ilman toimilupaa, jos hänen toteuttamiensa maksutapahtumien yhteismäärä on arviota edeltäneiden 12 kuukauden aikana ollut keskimäärin enintään 50

Voimassa oleva laki

000 euroa kuukaudessa.

Maksutapahtumien yhteismäärää laskettaessa otetaan huomioon myös maksupalveluntarjoajan lukuun toimivan asiamiehen toteuttamat maksutapahtumat. Toimintaa aloitettaessa maksutapahtumien yhteismäärää arvioidaan liiketoimintasuunnitelmassa esitetyn maksutapahtumien arvioidun kokonaismäärään perusteella, jollei Finanssivalvonta erityisestä syystä tarkista liiketoimintasuunnitelmaa.

Tässä pykälässä tarkoitettua oikeutta tarjota maksupalvelua ei ole, jos palvelun tarjoamiseen osallistuva tai siitä vastaava luonnollinen henkilö ei ole 13 a §:ssä tarkoitettulla tavalla luotettava taikka jos maksupalveluntarjoaja ei täytä, mitä sen velvollisuudeksi on säädetty rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa (444/2017).

Tässä pykälässä tarkoitettuun palveluntarjoajaan ei sovelleta tämän lain säännöksiä lukuun ottamatta, mitä 4 ja 9 §:ssä, 10 §:n 1 ja 2 kohdassa sekä 16, 24 ja 26 §:ssä säädetään maksulaitoksista. Mitä 26 §:ssä säädetään asiakasvarojen suojaamisesta, sovelletaan tässä pykälässä tarkoitettuun palveluntarjoajaan myös, kun tämä tarjoaa vain 9 §:n 1 momentissa tarkoitettuja palveluita. Tässä pykälässä tarkoitettu palveluntarjoaja ei saa perustaa sivuliikettä tai tarjota maksupalveluja toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon.

Edellä 2 momentissa mainitun rajan ylitystä palveluntarjoajan on haettava tässä laissa tarkoitettua toimilupaa 30 päivän kuluessa, saatettava toimintansa muuten lain mukaiseksi tai lopetettava toimintansa.

Ehdotus

000 euroa kuukaudessa.

Maksutapahtumien yhteismäärää laskettaessa otetaan huomioon myös maksupalveluntarjoajan lukuun toimivan asiamiehen toteuttamat maksutapahtumat. Toimintaa aloitettaessa maksutapahtumien yhteismäärää arvioidaan liiketoimintasuunnitelmassa esitetyn maksutapahtumien arvioidun kokonaismäärään perusteella, jollei Finanssivalvonta erityisestä syystä tarkista liiketoimintasuunnitelmaa.

Tässä pykälässä tarkoitettua oikeutta tarjota maksupalvelua ei ole, jos *liiketoiminnan hallintointiin tai harjoittamiseen* osallistuva tai siitä vastaava luonnollinen henkilö ei ole 13 a §:ssä tarkoitettulla tavalla luotettava taikka jos maksupalveluntarjoaja ei täytä, mitä sen *velvollisuuksista säädetään* rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa (444/2017).

Tässä pykälässä tarkoitettuun palveluntarjoajaan ei sovelleta *tätä lakia* lukuun ottamatta, mitä 4 ja 9 §:ssä, 10 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa sekä 19 a, 19 b, 22, 24, 26 ja 39 §:ssä säädetään maksulaitoksista. *Palveluntarjoajaan sovelletaan kuitenkin mitä 8 §:n 2 momentissa, 16 §:ssä ja 18 §:n 2 momentissa säädetään toiminnan rekisteröinnistä.* Mitä 26 §:ssä säädetään asiakasvarojen suojaamisesta, sovelletaan tässä pykälässä tarkoitettuun palveluntarjoajaan myös, kun tämä tarjoaa vain 9 §:n 1 momentissa tarkoitettuja palveluita. Tässä pykälässä tarkoitettu palveluntarjoaja ei saa perustaa sivuliikettä tai tarjota maksupalveluja toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon.

Edellä 2 momentissa mainitun rajan ylitystä palveluntarjoajan on haettava tässä laissa tarkoitettua toimilupaa 30 päivän kuluessa, saatettava toimintansa muuten lain mukaiseksi tai lopetettava toimintansa.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava komissiolle tässä pykälässä tarkoitettujen henkilöiden lukumäärä ja vuosittain 2 momentissa tarkoitettujen maksutapahtumien kokonaisarvo kunkin kalenterivuoden joulukuun 31 päivänä.

Voimassa oleva laki

7 a §

Sähköisen rahan liikkeeseenlaskun luvanvaraisuutta koskeva poikkeus

Sen estämättä, mitä 6 §:ssä säädetään, luonnollinen henkilö, jonka kotipaikka on Suomessa, ja oikeushenkilö, jonka pääkonttori on Suomessa, saa laskea liikkeeseen sähköistä rahaa ilman toimilupaa, jos 30 a §:n mukaisesti laskettu liikkeessä olevan *sähköisen* rahan määrä ei ylitä 5:tä miljoonaa euroa. Jos liikkeessä olevan *sähköisen* rahan määrää ei voida luotettavasti laskea, se on arvioitava noudattaen, mitä 30 a §:n 4 momentissa säädetään.

Tässä pykälässä tarkoitettuun sähköisen rahan liikkeeseenlaskijaan sovelletaan, mitä 7 §:n 3—6 momentissa säädetään maksupalvelun tarjoajasta, 10 §:n 2 momentissa luoton myöntämisestä sähköisen rahan liikkeeseenlaskua vastaan vastaanotetuista varoista, 28 a §:ssä sähköistä rahaa koskevien liiketapahtumien rekisteröinnistä ja 36 a §:ssä sähköisen rahan liikkeeseenlaskusta ja lunastamisesta.

Ehdotus

7 a §

Sähköisen rahan liikkeeseenlaskun luvanvaraisuutta koskeva poikkeus

Sen estämättä, mitä 6 ja 7 §:ssä säädetään, luonnollinen henkilö, jonka kotipaikka on Suomessa, ja oikeushenkilö, jonka pääkonttori on Suomessa, saa laskea liikkeeseen sähköistä rahaa ilman toimilupaa, jos 30 a §:n mukaisesti laskettu liikkeessä olevan rahan määrä ei ylitä 5:tä miljoonaa euroa. Jos liikkeessä olevan rahan määrää ei voida luotettavasti laskea, se on arvioitava noudattaen 30 a §:n 4 momenttia.

Tässä pykälässä tarkoitettuun sähköisen rahan liikkeeseenlaskijaan sovelletaan, mitä 7 §:n 3—6 momentissa säädetään maksupalvelun tarjoajasta, *pois lukien 19 a ja 19 b §:n soveltaminen. Liikkeeseenlaskijaan sovelletaan myös 10 §:n 2 momenttia kiellosta myöntää luottoa* sähköisen rahan liikkeeseenlaskua vastaan vastaanotetuista varoista, 28 a §:ää sähköistä rahaa koskevien liiketapahtumien rekisteröinnistä ja 36 a §:ää sähköisen rahan liikkeeseenlaskusta ja lunastamisesta.

7 b §

Tilitietopalvelun tarjoamisen luvanvaraisuutta koskeva poikkeus

Sen estämättä, mitä 6 §:ssä säädetään, tilitietopalvelua saa tarjota ilman toimilupaa. Sen, joka aikoo tarjota tilitietopalvelua, on tehtävä siitä ilmoitus Finanssivalvonnalle. Tilitietopalvelun tarjoajaan sovelletaan 4, 11, 19 a, 19 b ja 26 b §:ää. Tilitietopalvelun tarjoajaan sovelletaan myös maksupalvelulain 11—15 §:ää, 22 §:n 1 momenttia, 25 a §:ää, 53 §:n 1 momenttia ja 54 §:n 1 momenttia sekä 82 a, 82 b, 85 b ja 85 c §:ää. Lisäksi tilitietopalvelun tarjoajaan sovelletaan tämän lain 11 §:n 1 momentin nojalla annettua valtiovarainministeriön asetusta. Tilitietopalveluita vain Euroopan talousalueen ulkopuolelle tarjoavaan sovelletaan lisäksi 22 §:n 2 momenttia.

Finanssivalvonnan on merkittävä tilitietopalveluiden tarjoaja maksulaitosrekisteriin 16 §:n mukaisesti. Finanssivalvonta voi ra-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

joittaa ilman toimilupaa toimivan henkilön tilitietopalvelun tarjontaa tai peruuttaa päätöksen sallia tilitietopalveluiden tarjonta 18 §:ssä säädetyllä perusteella. Finanssivalvonnan on merkittävä päätöksen peruuttaminen 16 §:ssä tarkoitettuun maksulaitosrekisteriin sekä ilmoitettava viipymättä päätöksen peruuttamisesta ja sen perusteesta Euroopan pankkiviranomaiselle. Ilmoitus Euroopan pankkiviranomaiselle on tehtävä noudattaen maksupalveludirektiivin 15 artiklan nojalla annettuja komission teknisiä täytäntöönpanostandardeja.

Jos tilitietopalvelua tarjotaan rajan yli, siihen sovelletaan myös 42, 42 a ja 43–47 §:ää. Jos tilitietopalveluiden tarjoaja aikoo ulkoistaa maksupalvelujen operatiivisia toimintoja muille yksiköille vastaanottavassa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, sen on ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle.

8 §

Ilmoitusvelvollisuus tarjottaessa maksupalvelua ilman toimilupaa

Henkilön, joka aikoo tarjota maksupalvelua 7 tai 7 a §:ssä tarkoitettulla tavalla ilman toimilupaa, on tehtävä siitä ilmoitus Finanssivalvonnalle. Ilmoitukseen on sisällytettävä liiketoimintasuunnitelma, josta ilmenevät tarjottavat maksupalvelut ja aiotun toiminnan laajuus sekä selvitys luonnollisista henkilöistä, jotka osallistuvat maksupalvelun tarjoamiseen tai vastaavat siitä. Palveluntarjoajan on lisäksi viivytyksettä ilmoitettava Finanssivalvonnalle toiminnan lakkaamisesta, merkittävistä muutoksista toiminnan laajuudessa sekä muutoksista 7 §:n 2—4 momentissa ja 7 a §:n 1 momentissa tarkoitetuissa seikoissa.

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta tai, jos ilmoitus on ollut puutteellinen, siitä, kun ilmoituksen tekijä on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset, tehtävä päätös siitä, täyttääkö henkilö toiminnan harjoittamiselle säädetyt edellytykset. Finanssivalvonnan on viipymättä peruutettava päätös, jos toiminta ei enää täytä 7 §:n 2—4

8 §

Ilmoitusvelvollisuus tarjottaessa maksupalvelua ilman toimilupaa

Henkilön, joka aikoo tarjota maksupalvelua 7 tai 7 a §:ssä tarkoitettulla tavalla ilman toimilupaa, on tehtävä siitä ilmoitus Finanssivalvonnalle. Ilmoitukseen on sisällytettävä liiketoimintasuunnitelma, josta ilmenevät tarjottavat maksupalvelut ja aiotun toiminnan laajuus sekä selvitys luonnollisista henkilöistä, jotka osallistuvat liiketoiminnan hallintoihin tai harjoittamiseen tai vastaavat siitä. Palveluntarjoajan on lisäksi viivytyksettä ilmoitettava Finanssivalvonnalle toiminnan lakkaamisesta, merkittävistä muutoksista toiminnan laajuudessa sekä muutoksista 7 §:n 2—4 momentissa ja 7 a §:n 1 momentissa tarkoitetuissa seikoissa.

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta tai, jos ilmoitus on ollut puutteellinen, siitä, kun ilmoituksen tekijä on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset, tehtävä päätös siitä, täyttääkö henkilö toiminnan harjoittamiselle säädetyt edellytykset. Finanssivalvonnan on viipymättä peruutettava päätös, jos toiminta ei enää täytä 7 §:n 2—4

Voimassa oleva laki

momentissa tai 7 a §:n 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä.

Ehdotus

momentissa tai 7 a §:n 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä. *Finanssivalvonta voi rajoittaa ilman toimilupaa toimivan henkilön maksupalveluiden tarjontaa tai peruuttaa päätöksen sallia maksupalveluiden tarjonta ilman toimilupaa 18 §:ssä säädetyn perusteiden perusteella. Finanssivalvonnan on merkittävä päätöksen peruuttaminen 16 §:ssä tarkoitettuun maksulaitosrekisteriin sekä ilmoitettava viipymättä päätöksen peruuttamisesta ja sen perusteesta Euroopan pankkiviranomaiselle. Ilmoitus Euroopan pankkiviranomaiselle on tehtävä noudattaen maksupalveludirektiivin 15 artiklan nojalla annettuja komission teknisiä täytäntöönpanostandardeja.*

8 a §

Ilmoitusvelvollisuus lain soveltamisalaan kuulumattomasta palvelusta

Edellä 2 §:n 4 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua palvelua tarjoavan on esitettävä Finanssivalvonnalle kuvaus palvelusta ja ilmoitettava millä 1 tai 2 kohdassa säädetyllä perusteella tätä lakia ei sovelleta palveluun. Kuvaus on annettava ja ilmoitus tehtävä jos maksuvälineellä toteutettujen maksutapahutumien 12 edeltävän kuukauden kokonaisarvo on yli 1 miljoonaa euroa kuukaudessa. Finanssivalvonnan on kuvauksen saatuaan päätettävä täytyykö rajattua verkkoa koskeva edellytys, ja jos ei, ilmoitettava päätöksensä kyseiselle henkilölle.

Edellä 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua palvelua tarjoavan on ilmoitettava toiminnasta Finanssivalvonnalle. Henkilön on esitettävä Finanssivalvonnalle vuosittain tarkastuslausunto, jossa todistetaan, että toiminta noudattaa mainitussa momentissa säädettyjä arvorajoja.

Finanssivalvonta voi Finanssivalvonnasta annetun lain 33 a §:ssä tarkoitetulla uhkasakolla velvoittaa henkilön täyttämään 1 ja 2 momentissa säädetyn velvollisuutensa, jos laiminlyönti ei ole vähäinen.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle sille ilmoitetut 1 ja 2 momentissa tarkoitetut palvelut ja perusteet, miksi tätä lakia ei sovelleta palveluun.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Finanssivalvonnan on asetettava palveluiden kuvaukset julkisesti saataville 16 §:ssä tarkoitetussa maksulaitosrekisterissä ja ilmoitettava ne Euroopan pankkiviranomaiselle mainitun pykälän mukaisesti.

9 §

Sallittu liiketoiminta

Maksulaitos saa tarjota vain sellaisia maksutilejä, joita käytetään yksinomaan maksutapahtumien toteuttamiseen. Maksulaitoksen maksupalvelunkäyttäjiltä vastaanottamat varrat eivät ole luottolaitostoinnasta annetussa laissa tarkoitettuja talletuksia tai muita takaisinmaksettavia varoja.

9 §

Sallittu liiketoiminta

Maksulaitos saa tarjota vain sellaisia maksutilejä, joita käytetään yksinomaan maksutapahtumien toteuttamiseen. Maksulaitoksen maksupalvelunkäyttäjiltä vastaanottamat varrat eivät ole luottolaitostoinnasta annetussa laissa tarkoitettuja talletuksia tai muita takaisinmaksettavia varoja *eivätkä sähköistä rahaa.*

10 §

Luoton myöntäminen

Maksulaitos saa myöntää maksupalveluun liittyvää luottoa vain, jos:

1) luotto liittyy 1 §:n 2—4 tai 6 kohdassa tarkoitettuun maksupalveluun ja se myönnetään ainoastaan osana kyseisen maksupalvelun toteuttamista;

10 §

Luoton myöntäminen

Maksulaitos saa myöntää maksupalveluun liittyvää luottoa vain, jos:

1) luotto liittyy 1 §:n 2 momentin 2—4 kohdassa tarkoitettuun maksupalveluun ja se myönnetään ainoastaan osana kyseisen maksupalvelun toteuttamista;

11 §

Toimilupahakemus

Finanssivalvonta myöntää hakemuksesta maksulaitoksen toimiluvan. Toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

11 §

Toimilupahakemus

Finanssivalvonta myöntää hakemuksesta maksulaitoksen toimiluvan. Toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä säädetään valtiovarainministeriön asetuksella. *Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

13 §

13 §

*Toimiluvan myöntämisen edellytykset**Toimiluvan myöntämisen edellytykset*

Toimilupa on myönnettävä, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua siitä, että maksulaitoksen omistajat ja perustajat täyttävät 13 a §:ssä säädetty vaatimukset ja maksulaitos täyttää maksulaitoksen toiminnalle ja taloudelliselle asemalle tässä laissa säädetty vaatimukset. Toimilupa voidaan myöntää vain hakijalle, jonka kotipaikka on Suomessa.

Toimilupa on myönnettävä, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua siitä, että maksulaitoksen omistajat ja perustajat täyttävät 13 a §:ssä säädetty vaatimukset ja maksulaitos täyttää maksulaitoksen toiminnalle ja taloudelliselle asemalle tässä laissa säädetty vaatimukset. Toimilupa voidaan myöntää vain *oikeushenkilölle*, jonka kotipaikka on Suomessa.

16 §

16 §

*Maksulaitosrekisteri**Maksulaitosrekisteri*

Finanssivalvonta pitää maksupalvelun tarjoamiseen oikeutettujen yksilöintiä varten maksulaitoksista, niiden sivukonttoreista ja asiamiehistä sekä 7 §:ssä tarkoitetuista henkilöistä julkista rekisteriä (*maksulaitosrekisteri*). Rekisteriin merkitään tiedot niistä palveluista, joiden tarjoamiseen maksulaitoksella on toimilupa. Rekisteriin on lisäksi merkittävä luonnollisen henkilön täydellinen nimi, asuinpaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Oikeushenkilöstä rekisteriin merkitään sen nimi, yritys- tai yhteisötunnus, kotipaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Rekisterin tulee olla saatavilla internetissä ja sitä on päivitettävä säännöllisesti.

Finanssivalvonta pitää maksupalvelun tarjoamiseen oikeutettujen yksilöintiä varten maksulaitoksista, niiden sivukonttoreista ja asiamiehistä, *7 ja 7 b §:ssä* tarkoitetuista henkilöistä, *niiden sivukonttoreista ja asiamiehistä sekä 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetuista yhtiöistä* julkista rekisteriä (*maksulaitosrekisteri*). *Toimilupaa edellyttävien maksupalveluiden tarjoajat sekä 7 ja 7 b §:ssä tarkoitettut ilmoituksenvaraista toimintaa harjoittavat henkilöt on lueteltava rekisterissä erikseen.* Rekisteriin merkitään tiedot niistä maksupalveluista, joiden tarjoamiseen maksulaitoksella on toimilupa *tai joiden osalta henkilö on rekisteröity.* Rekisteriin on lisäksi merkittävä luonnollisen henkilön täydellinen nimi, asuinpaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Oikeushenkilöstä rekisteriin merkitään sen nimi, yritys- tai yhteisötunnus, kotipaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. *Rekisteriin merkitään myös toimiluvan peruuttaminen, 7 b ja 8 §:ssä tarkoitettujen palveluiden kuvaukset.* Rekisterin tulee olla saatavilla internetissä ja *muutokset tiedoissa on merkittävä siihen viipymättä.*

Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle toimiluvan saaneet maksulaitokset ja niiden asiamiehet ja sivukonttorit, 7 ja 7 b §:ssä tarkoitettujen henkilöiden ja niiden asiamiehet ja sivu-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

konttorit sekä 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetut yhtiöt. Finanssivalvonnan on ilmoitettava myös tiedot niistä maksupalveluista, joiden tarjoamiseen maksulaitoksella on toimilupa tai joiden osalta henkilö on rekisteröity. Finanssivalvonnan on ilmoitettava myös toimiluvan peruuttaminen ja 7 b ja 8 §:ssä tarkoitettu päätös ja sen peruuttaminen sekä 8 a §:ssä tarkoitetut palveluiden kuvaukset. Ilmoitus on tehtävä noudattaen maksupalveludirektiivin 15 artiklan nojalla annettuja komission teknisiä täytäntöönpanostandardeja.

18 §

Toiminnan rajoittaminen ja toimiluvan peruuttaminen

Toiminnan rajoittamisesta ja toimiluvan peruuttamisesta säädetään Finanssivalvonnanasta annetun lain 26 ja 27 §:ssä. Finanssivalvonta voi lisäksi rajoittaa toimintaa tai peruuttaa maksulaitoksen toimiluvan, jos maksulaitos jatkamalla maksupalvelutoimintaansa muodostaisi uhan maksujärjestelmän vakaudelle. Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimiluvan peruuttaminen rekisteröitäväksi.

18 §

Toiminnan rajoittaminen ja toimiluvan peruuttaminen

Toiminnan rajoittamisesta ja toimiluvan peruuttamisesta säädetään Finanssivalvonnanasta annetun lain 26 ja 27 §:ssä. Finanssivalvonta voi lisäksi rajoittaa toimintaa tai peruuttaa maksulaitoksen toimiluvan, jos maksulaitos jättää ilmoittamatta Finanssivalvonnanalle toimiluvan ehtojen täyttämisen kannalta olennaisesta kielteisestä kehityksestä tai jos se jatkamalla maksupalvelutoimintaansa muodostaisi uhan maksujärjestelmän vakaudelle tai siihen kohdistuvalle luottamukselle. Finanssivalvonta voi peruuttaa toimiluvan myös, jos maksulaitos ilmoittaa haluavansa luopua toimiluvasta.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimiluvan peruuttamisesta tai toiminnan rajoittamisesta sekä sen perusteista asianosaisille. Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava toimiluvan peruuttamisesta ja sen perusteista Euroopan pankkiviranomaiselle. Ilmoitus Euroopan pankkiviranomaiselle on tehtävä noudattaen maksupalveludirektiivin 15 artiklan nojalla annettuja komission teknisiä täytäntöönpanostandardeja. Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimiluvan peruuttaminen rekisteröitäväksi ja merkittävä se 16 §:ssä tarkoitettuun maksulaitosrekisteriin.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

19 §

19 §

*Toiminnan järjestäminen**Toiminnan järjestäminen*

Jos maksulaitoksen, joka harjoittaa maksupalvelun tarjoamisen lisäksi 9 §:n 2 momentissa tarkoitettua muuta liiketoimintaa, toimintaa ja riskienhallintaa ei ole muutoin mahdollista järjestää riittävän luotettavasti, Finanssivalvonta voi rajoittaa muun liiketoiminnan harjoittamista tai edellyttää, että maksulaitos ei tarjoa maksupalvelun lisäksi muuta kuin 9 §:n 1 momentissa tarkoitettuja palveluja.

Jos maksulaitoksen, joka harjoittaa 1 §:n 2 momentin 1–6 kohdassa tarkoitettua maksupalvelun tarjoamisen lisäksi 9 §:n 2 momentissa tarkoitettua muuta liiketoimintaa, toimintaa ja riskienhallintaa ei ole muutoin mahdollista järjestää riittävän luotettavasti, Finanssivalvonta voi rajoittaa muun liiketoiminnan harjoittamista tai edellyttää, että maksulaitos ei tarjoa maksupalvelun lisäksi muuta kuin 9 §:n 1 momentissa tarkoitettuja palveluja.

19 a §

Operatiivisten ja turvallisuusriskien hallinta

Maksulaitoksen, 7 §:ssä tarkoitettua poikkeuksen nojalla maksupalveluita tarjoavan henkilön ja 7 b §:ssä tarkoitettua tilitietopalvelun tarjoajan on luotava riittävä riskienhallintajärjestelmä riskienhallintatoimenpiteistä ja valvontamekanismeista tarjoamiensa maksupalveluiden operatiivisten ja turvallisuusriskien hallitsemiseksi. Niillä on oltava tehokas poikkeamien hallintamenettely ja niiden on kyettävä havaitsemaan ja luokittelemaan merkittävät operatiiviset ja turva-poikkeamat.

Maksulaitoksen ja 1 momentissa tarkoitettua palvelun tarjoajan on annettava vuosittain Finanssivalvonnalle arvio tarjoamiensa maksupalveluihin liittyvistä operatiivisista ja turvallisuusriskeistä sekä riskienhallintatoimenpiteidensä ja valvontamekanismiensa riittävydestä. Finanssivalvonta voi vaatia arvion toimitettavaksi useammin.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettua riskienhallintajärjestelmän ja 2 momentissa tarkoitettua arvion sisällöstä.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta sähkörahayhteisöön.

Poikkeamista ja petoksista ilmoittaminen

Maksulaitoksen, 7 §:ssä tarkoitetun poikkeuksen nojalla maksupalveluita tarjoavan henkilön ja 7 b §:ssä tarkoitetun tilitietopalvelun tarjoajan on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava Finanssivalvonnalle havaitsemansa merkittävä operatiivinen tai turvallisuuspoikkeama. Jos poikkeama on vaikuttanut tai on voinut vaikuttaa maksupalvelunkäyttäjän taloudellisiin etuihin, poikkeamasta on ilmoitettava myös maksupalvelunkäyttäjälle. Maksupalvelunkäyttäjälle on samalla ilmoitettava myös ne keinot, joilla hän voi lieventää poikkeuksen haitallisia vaikutuksia. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä momentissa tarkoitetun operatiivisen tai turvallisuuspoikkeaman luokittelusta sekä ilmoituksen sisällöstä, muodosta ja menettelyistä.

Tiliä pitävän maksulaitoksen ja 7 §:ssä tarkoitetun poikkeuksen nojalla maksupalveluita tarjoavan henkilön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle, jos se havaitsee, että tilitietopalvelun tai maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja käyttää maksutiliä oikeudettomasti tai petollisesti ja tilinpitäjä sen perusteella estää tilitietopalvelun tai maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan pääsyn maksutilille. Ilmoituksen on sisällettävä riittävät tiedot poikkeamasta sekä toimenpiteet sen johdosta. Finanssivalvonnan on arvioitava tapaus ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin.

Saatuaan 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen Finanssivalvonnan on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava poikkeamasta Euroopan pankkiviranomaiselle ja Euroopan keskuspankille. Finanssivalvonnan on toimitettava yhteistyössä Euroopan pankkiviranomaisen ja Euroopan keskuspankin kanssa arvioitaessa poikkeaman merkitystä Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden ja muiden maiden kansallisten viranomaisten kannalta. Finanssivalvonnan on tarvittaessa ilmoitettava poikkeamasta myös muille asiankuuluville Suomen viranomaisille.

Maksulaitoksen, 7 §:ssä tarkoitetun poikkeuksen nojalla maksupalveluita tarjoavan henkilön ja 7 b §:ssä tarkoitettujen tilitietopalvelun tarjoajan on toimitettava vähintään

Voimassa oleva laki

Ehdotus

vuosittain Finanssivalvonnalle tilastotiedot maksuvälineisiin liittyvistä petoksista. Finanssivalvonnan on toimitettava nämä tiedot kootusti Euroopan pankkiviranomaiselle ja Euroopan keskuspankille. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä momentissa tarkoitettusta raportointivelvollisuudesta.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta sähkörahayhteisöön.

4 luku

4 luku

Maksulaitoksen toiminta

Maksulaitoksen toiminta

21 c §

Maksulaitoksen omistuksen hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Jokaisen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia vähintään 10 prosenttia maksulaitoksen pääomasta tai äänioikeuksista, tai jos hankinnan nojalla on mahdollista käyttää merkittävää vaikutusvaltaa maksulaitoksen johtamisessa, on ilmoitettava hankinnasta etukäteen kirjallisesti Finanssivalvonnalle.

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä siten, että omistus hankinnan johdosta olisi vähintään 20, 30 tai 50 prosenttia maksulaitoksen pääomasta tai äänioikeuksista, taikka maksulaitoksesta tulisi ilmoitusvelvollisen tytäryritys, myös tästä hankinnasta on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti Finanssivalvonnalle.

Ilmoitus on tehtävä myös, jos omistusosuus tai äänivalta laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan alapuolelle tai maksulaitos lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

Ilmoituksessa on mainittava aiotun omistusosuuden suuruus. Ilmoituksessa on myös annettava riittävät tiedot hankinnan maksulaitoksen johtoon kohdistuvien vaikutusten arvioimiseksi. Ilmoitukseen sovelletaan lisäksi luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ää.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta sähkörahayhteisöön.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

21 d §

Maksulaitoksen omistuksen hankintaa ja äänioikeuden käyttöä koskeva rajoitus

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 21 c §:ssä tarkoitettu omistusosuuden hankinta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:ssä ja kieltopäätöksen antamista koskevasta menettelystä mainitun lain 32 b §:ssä.

Ilmoitusvelvollinen ei saa hankkia 21 c §:ssä tarkoitettua omistusta, ennen kuin Finanssivalvonta on tehnyt 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tai päätöksen tekemiselle Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ssä säädetty määräaika on päättynyt, ellei asian käsittelyssä toisin määrätä.

Jos omistusosuus hankitaan vastoin Finanssivalvonnan kieltoa tai ennen 2 momentissa tarkoitettua päätöstä tai määräajan päättymistä, Finanssivalvonnan on määrättävä äänioikeuden käyttö keskeytettäväksi, tai että äänet ovat mitättömiä taikka voidaan mitätöidä.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta sähkörahayhteisöön.

22 §

Toimipaikka ja pääkonttori

Maksulaitoksen pääkonttorin on oltava Suomessa.

23 §

Maksupalvelun tarjoamisen kannalta merkittävän toiminnon ulkoistaminen

Maksulaitoksen on ilmoitettava maksupalvelun kannalta merkittävän toiminnon ulkoistamisesta etukäteen Finanssivalvonnalle. Maksulaitoksen on huolehdittava, että se saa toimintaa hoitavalta keskeytyksettä maksulaitoksen viranomaisvalvonnan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan edellyttämät tar-

22 §

Toimipaikka ja pääkonttori

Maksulaitoksen pääkonttorin on oltava Suomessa. Maksulaitoksen on harjoitettava ainakin osaa maksupalvelutoiminnastaan Suomessa.

23 §

Maksupalvelun tarjoamiseen liittyvän toiminnon ulkoistaminen

Maksulaitoksen on ilmoitettava maksupalvelutoiminnon ulkoistamisesta ja sen muutoksesta etukäteen Finanssivalvonnalle. Jos ulkoistus tapahtuu rajan yli, siihen sovelletaan myös, mitä 42 §:ssä säädetään sivuliikkeen perustamisesta toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon. Maksulai-

Voimassa oleva laki

peelliset tiedot ja että sillä on oikeus luovuttaa tiedot edelleen Finanssivalvonnalle. Maksulaitoksen on lisäksi huolehdittava, että palvelun hoitaja ilmoittaa asiakkaalle toimivansa maksulaitoksen vastuulla.

24 §

Asiamies

Maksulaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle asiamiehenä toimivan luonnollisen henkilön täydellinen nimi, asuinpaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Jos asiamies on oikeushenkilö, Finanssivalvonnalle on ilmoitettava sen nimi, yritys- tai yhteisötunnus, kotipaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Maksulaitoksen on lisäksi ilmoitettava asiamiehen johtamisesta vastuussa olevien henkilöiden nimet ja selvitys heidän luotettavuudestaan ja sopivuudestaan.

Finanssivalvonnan on merkittävä asiamies maksulaitosrekisteriin. Finanssivalvonta voi tarkastaa ilmoitetut tiedot ennen asiamiehen rekisteröintiä, jos sillä on syytä epäillä tietojen olevan totuudenvastaisia. Finanssivalvonta ei saa rekisteröidä asiamiestä, jos se tarkastuksen suoritettuaan ei ole vakuuttunut tietojen oikeellisuudesta. Asiamies ei saa tarjota maksupalvelua ennen kuin se on merkitty rekisteriin.

Ehdotus

toksen on huolehdittava, että se saa toimintaa hoitavalta keskeytyksettä maksulaitoksen viranomaisvalvonnan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan edellyttämät tarpeelliset tiedot ja että sillä on oikeus luovuttaa tiedot edelleen Finanssivalvonnalle. Maksulaitoksen on lisäksi huolehdittava, että palvelun hoitaja ilmoittaa asiakkaalle toimivansa maksulaitoksen vastuulla.

24 §

Asiamies

Maksulaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle *maksupalvelut, joita varten se on antanut asiamiehelle toimeksiannon. Maksulaitoksen on ilmoitettava lisäksi* asiamiehenä toimivan luonnollisen henkilön täydellinen nimi, *henkilötunnus*, asuinpaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Jos asiamies on oikeushenkilö, Finanssivalvonnalle on ilmoitettava sen nimi, yritys- tai yhteisötunnus, kotipaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Maksulaitoksen on lisäksi ilmoitettava asiamiehen johtamisesta vastuussa olevien henkilöiden nimet ja selvitys heidän luotettavuudestaan ja sopivuudestaan. *Maksulaitoksen on ilmoitettava asiamiestä tai sen käyttöä koskevasta muutoksesta Finanssivalvonnalle ilman aiheetonta viivytystä.*

Finanssivalvonnan on *kahden kuukauden kuluessa 3 ja 4 momentissa tarkoitettut tiedot saatuaan ilmoitettava maksulaitokselle onko asiamies merkitty* maksulaitosrekisteriin. Finanssivalvonta voi tarkastaa ilmoitetut tiedot ennen asiamiehen rekisteröintiä, jos sillä on syytä epäillä tietojen olevan totuudenvastaisia. Finanssivalvonta ei saa rekisteröidä asiamiestä, jos se tarkastuksen suoritettuaan ei ole vakuuttunut tietojen oikeellisuudesta. *Finanssivalvonnan on ilmoitettava rekisteröinnistä kieltäytymisestä maksulaitokselle ilman aiheetonta viivytystä.* Asiamies ei saa tarjota maksupalvelua ennen kuin se on merkitty rekisteriin.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

26 §

26 §

*Asiakasvarojen suojaaminen**Asiakasvarojen suojaaminen*

Maksulaitoksen, joka maksupalvelun tarjoamisen lisäksi harjoittaa 9 §:n 2 momentissa tarkoitettua muuta liiketoimintaa, on jäljempänä tässä pykälässä säädetyllä tavalla suojattava maksupalvelun käyttäjiltä tai toiselta maksupalveluntarjoajalta maksutapahtumien toteuttamiseksi ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskua vastaan vastaanotetut varat. Jos maksutapahtuman toteuttamiseksi suoritettavat varat ylittävät 150 euroa, ne kuuluvat suojan piiriin. Maksulaitos saa kuitenkin sopia muun maksupalvelun käyttäjän kuin kuluttajan kanssa, että varat kuuluvat suojan piiriin vain, jos ne ylittävät 600 euroa. Mitä tässä momentissa säädetään suojan piiriin kuuluvien varojen vähimmäismääristä, ei sovelleta varoihin, jotka on vastaanotettu sähköisen rahan liikkeeseenlaskua vastaan.

Maksulaitoksen, joka tarjoaa 1 §:n 2 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettua maksupalvelua, on tässä pykälässä säädetyllä tavalla suojattava maksupalvelunkäyttäjiltä tai toiselta maksupalveluntarjoajalta maksutapahtumien toteuttamiseksi ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskua vastaan vastaanotetut varat.

26 a §

Maksutoimeksiantopalveluista johtuvien vastuiden kattaminen

Maksutoimeksiantopalveluiden tarjoajalla on oltava vakuutus tai muu vastaava vakuus maksutoimeksiantopalveluista syntyvien vastuiden kattamiseksi.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä vaadittavasta vakuutuksesta tai muusta vastaavasta vakuudesta.

26 b §

Tilitietopalveluista johtuvien vastuiden kattaminen

Tilitietopalveluiden tarjoajalla on oltava vakuutus tai muu vastaava vakuus tilitietopalveluista syntyvien vastuiden kattamiseksi.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä vaadittavasta vakuutuksesta tai muusta vastaavasta vakuudesta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

27 §

27 §

*Vähimmäispääoma**Vähimmäispääoma*

Maksulaitoksen osakepääoman, osuuspääoman, peruspääoman tai yhtiöpanoksen on oltava vähintään:

1) 20 000 euroa, jos maksulaitos tarjoaa yksinomaan rahanvälitystä;

2) 50 000 euroa, jos maksulaitos tarjoaa teknisellä apuvälineellä toteutettavaa maksupalvelua;

3) 125 000 euroa, jos maksulaitos tarjoaa muuta kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua maksupalvelua.

Maksulaitoksella on oltava EU:n vakavaraisuusasetuksen 26 artiklan 1 kohdan a—e alakohdassa tarkoitettuja ydinpääomaeriä vähintään:

1) 20 000 euroa, jos maksulaitos tarjoaa yksinomaan rahanvälitystä;

2) 50 000 euroa, jos maksulaitos tarjoaa yksinomaan maksutoimeksiantopalvelua;

3) 125 000 euroa, jos maksulaitos tarjoaa 1 §:n 2 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettua maksupalvelua.

28 §

28 §

*Omat varat**Omat varat*

Maksulaitoksen omiin varoihin sovelletaan, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään luottolaitoksen omista varoista. Mitä mainitussa asetuksessa säädetään osake- ja osuuspääomasta, sovelletaan myös rahamääräiseen yhtiöpanokseen.

Maksulaitoksen omilla varoilla tarkoitetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 118 alakohdan mukaisesti ensisijaisen pääoman ja toissijaisen pääoman summaa siten, että vähintään 75 prosenttia ensisijaisesta pääomasta on 50 artiklan mukaisesti ydinpääomaa ja toissijainen pääoma enintään yksi kolmasosa ensisijaisesta pääomasta. Mitä mainitussa asetuksessa säädetään osake- ja osuuspääomasta, sovelletaan myös rahamääräiseen yhtiöpanokseen.

29 §

29 §

*Maksulaitoksen omien varojen laskemisessa käytettävät menetelmät**Maksulaitoksen omien varojen laskemisessa käytettävät menetelmät*

Kulusidonnaisella menetelmällä tarkoitetaan menetelmää, jossa omien varojen määrä on vähintään kymmenen prosenttia edellisen vuoden kiinteistä yleiskustannuksista. Jos maksulaitos on harjoittanut toimintaa alle 12 kuukautta, omien varojen on oltava vähintään kymmenen prosenttia liiketoimintasuunnitelman mukaisista kiinteistä kustannuksista. Finanssivalvonta voi erityisestä syystä edellyttää, että liiketoimintasuunnitelma tarkistetaan.

Kulusidonnaisella menetelmällä tarkoitetaan menetelmää, jossa omien varojen määrä on vähintään kymmenen prosenttia edellisen vuoden kiinteistä yleiskustannuksista. Finanssivalvonta voi mukauttaa tätä vaatimusta maksulaitoksen edellisen vuoden jälkeen tapahtuneen liiketoiminnan merkittävän muutoksen perusteella. Jos maksulaitos on harjoittanut toimintaa alle 12 kuukautta, omien varojen on oltava vähintään kymmenen prosenttia liiketoimintasuunnitelman mukaisista kiinteistä kustannuksista. Finanssivalvonta

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Summamenetelmällä tarkoitetaan menetelmää, jossa omien varojen määrä on suhteellinen osuus korkotuotoista, korkokuluista, saaduista palkkioista ja muun varsinaisen toiminnan tuotoista. Summa lasketaan 12 kuukauden välein edellisen tilikauden tietojen perusteella. Summamenetelmää käyttäen laskettujen omien varojen määrän on oltava vähintään 80 prosenttia edeltävien kolmen tilikauden keskiarvoista, tai jos toimintaa ei ole harjoitettu niin kauan, liiketoiminnallisista arvioista.

30 §

Omien varojen vähimmäismäärä

Maksulaitoksella on riskiensä kattamiseksi oltava omia varoja vähintään määrä, joka on laskettu Finanssivalvonnan hyväksymän, 29 §:ssä tarkoitetun menetelmän mukaisesti. Maksulaitoksen omien varojen määrän tulee kuitenkin aina olla vähintään vähimmäispääoman suuruinen.

Finanssivalvonta hyväksyy omien varojen laskentaa koskevan menetelmän maksulaitoksen hakemuksesta. Finanssivalvonta voi hyväksyä menetelmän edellyttäen, että menetelmä turvaa maksulaitoksen vakavaraisuuden ja toiminnan luotettavuuden. Maksulaitos ei saa vaihtaa omien varojen laskemista koskevaa menetelmää kesken kalenterivuotta muutoin kuin erityisestä syystä.

voi erityisestä syystä edellyttää, että liiketoimintasuunnitelma tarkistetaan.

Summamenetelmällä tarkoitetaan menetelmää, jossa omien varojen määrä on suhteellinen osuus korkotuotoista, korkokuluista, saaduista palkkioista ja palvelumaksuista sekä muun varsinaisen toiminnan tuotoista. Summa lasketaan 12 kuukauden välein edellisen tilikauden tietojen perusteella. Summamenetelmää käyttäen laskettujen omien varojen määrän on oltava vähintään 80 prosenttia edeltävien kolmen tilikauden keskiarvoista, tai jos toimintaa ei ole harjoitettu niin kauan, liiketoiminnallisista arvioista.

30 §

Omien varojen vähimmäismäärä

Maksulaitoksella on riskiensä kattamiseksi oltava omia varoja vähintään määrä, joka on laskettu Finanssivalvonnan hyväksymän, 29 §:ssä tarkoitetun menetelmän mukaisesti. Maksulaitoksen omien varojen määrän tulee kuitenkin aina olla vähintään vähimmäispääoman suuruinen. *Mitä tässä pykälässä ja 29 §:ssä säädetään, lukuun ottamatta vaatimusta, että omien varojen määrän tulee olla aina vähintään vähimmäispääoman suuruinen, ei sovelleta maksulaitokseen, joka tarjoaa yksinomaan maksutoimeksiantopalveluita, tilitietopalveluita tai molempia.*

Finanssivalvonta hyväksyy omien varojen laskentaa koskevan menetelmän maksulaitoksen hakemuksesta. Finanssivalvonta voi hyväksyä menetelmän edellyttäen, että menetelmä turvaa maksulaitoksen vakavaraisuuden ja toiminnan luotettavuuden. *Finanssivalvonta voi määrätä menetelmän muutettavaksi, jos sen perusteella lasketut omat varat eivät riittävällä tavalla turvaa maksulaitoksen vakavaraisuutta tai toiminnan luotettavuutta.* Maksulaitos ei saa vaihtaa omien varojen laskemista koskevaa menetelmää kesken kalenterivuotta muutoin kuin erityisestä syystä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

31 §

31 §

*Omien varojen vähimmäismäärästä poikkeaminen**Omien varojen vähimmäismäärästä poikkeaminen*

Mitä 30 ja 30 a §:ssä säädetään, ei sovelleta maksulaitokseen, joka täyttää EU:n vakavaraisuusasetuksen 7 artiklassa säädetty omien varojen vähimmäismäärää koskevan poikkeusluvan edellytykset.

Mitä 30 ja 30 a §:ssä säädetään, ei sovelleta maksulaitokseen, joka täyttää EU:n vakavaraisuusasetuksen 7 artiklassa säädetty omien varojen vähimmäismäärää koskevan poikkeusluvan edellytykset. *Maksulaitoksen omien varojen määrän tulee kuitenkin aina olla vähintään 27 §:ssä säädetyn vähimmäispääoman suuruinen.*

6 luku

6 luku

Menettelytavat**Menettelytavat**

40 §

40 §

*Maksujärjestelmään osallistuminen**Maksujärjestelmään osallistuminen*

Jos maksujärjestelmän ylläpitäjä epää hakijalta pääsyn maksujärjestelmään, sen on se ilmoitettava hakijalle epäamisen syy.

41 §

41 §

*Poikkeus oikeudesta päästä maksujärjestelmään**Poikkeus oikeudesta päästä maksujärjestelmään*

Mitä 40 §:ssä säädetään, ei koske:
 1) maksujärjestelmää, joka on nimetty eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain (1084/1999) nojalla;
 2) maksujärjestelmää, johon voivat osallistua yksinomaan samaan ryhmään kuuluvat palveluntarjoajat, *edellyttäen, että palveluntarjoajien omien varojen määrä määräytyy ryhmän tasolla;*
 3) maksujärjestelmää, jossa yksi maksupalveluntarjoaja voi toimia sekä maksajan että maksunsaajan maksupalveluntarjoajana, vastaa yksin maksujärjestelmän hoidosta ja myöntää muille maksupalveluntarjoajille pääsyn maksujärjestelmään ja jossa muilla maksupalveluntarjoajilla ei ole oikeutta neuvotella keskenään maksujärjestelmään liitty-

Mitä 40 §:ssä säädetään, ei koske:
 1) maksujärjestelmää, joka on nimetty eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain (1084/1999) nojalla;
 2) maksujärjestelmää, johon voivat osallistua yksinomaan samaan ryhmään kuuluvat palveluntarjoajat.

Voimassa oleva laki

vistä palkkioista.

Ehdotus

Jos nimetyn maksujärjestelmän osapuoli sallii maksujärjestelmään kuulumattoman maksupalveluiden tarjoajan tehdä siirtomääräyksiä järjestelmän kautta, sen on tarjottava kyseinen palvelu 40 §:ssä tarkoitetulla tavalla myös muille maksupalveluntarjoajille.

41 d §

Pääsy luottolaitosten ylläpitämiin tileihin

Luottolaitosten on maksutilipalveluita tarjotessaan tarjottava niitä maksulaitoksille sekä 7 ja 7 b §:ssä tarkoitetuille henkilöille objektiivisin, syrjimättömin ja oikeasuhtaisin perustein. Luottolaitoksen maksulaitokselle tarjoamien maksupalveluiden on mahdollistettava maksulaitoksen esteetön ja tehokas maksupalveluiden tarjonta.

Jos luottolaitos epäi maksupalveluiden tarjonnan maksulaitokselle, sen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle epämisestä ja sen perusteesta.

41 e §

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Maksulaitoksen tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sekä niitä koskevien ohjeiden, lausuntojen ja poikkeuslupien antamiseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 1—11 §:ää.

41 f §

Tilintarkastus sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja

Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 13—15 §:ssä säädetään luottolaitoksen tilintarkastuksesta, sovelletaan myös maksulaitoksen tilintarkastukseen.

Tilintarkastajan on ilmoitettava viipymättä Finanssivalvonnalle, jos tilintarkastaja havaitsee tilintarkastuslain (1141/2015) 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimeksiantoa suorittaessaan, että päätös tai muu seikka voi:

1) olennaisesti rikkoa tämän lain tai sen

Voimassa oleva laki

Ehdotus

nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä maksulaitoksen toimiluvan edellytyksistä ja toiminnan harjoittamisesta tai maksupalvelun tarjoajan toiminnan harjoittamisesta;

2) vaikuttaa maksulaitoksen toiminnan jatkuvuuteen; tai

3) johtaa ehdolliseen tai kielteiseen lausuntoon tilintarkastuskertomuksessa.

Tilintarkastajan on tehtävä ilmoitus Finanssivalvonnalle myös, jos tilintarkastaja saa 2 momentissa mainitusta seikasta tai päätöksestä tiedon suorittaessaan mainitussa momentissa tarkoitettua toimeksiantoa yrityksessä, jolla on merkittävä sidos toimeksiannon kohteena olevaan maksulaitokseen.

Tilintarkastajaan, joka on luovuttanut 2 momentissa tarkoitettun tiedon vilpittömässä mielessä, ei sovelleta tilintarkastuslain 10 luvun 9 §:ää tilintarkastajan vahingonkorvausvelvollisuudesta.

42 §

42 §

Sivuliikkeen perustaminen toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon

Sivuliikkeen perustaminen toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon

Maksulaitoksen, joka aikoo perustaa sivuliikkeen toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle. Ilmoituksen tulee sisältää tieto valtiosta, jonka alueelle sivuliike aiotaan perustaa, tiedot tarjottavista maksupalveluista, sivuliikkeen organisaattiorakenteesta ja asiamiehen käyttämisestä sekä sivuliikkeen toiminnasta vastuussa olevien henkilöiden nimet.

Maksulaitoksen, joka aikoo perustaa sivuliikkeen toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle. Ilmoituksen tulee sisältää 45 §:n 1 momentissa tarkoitettut tiedot sekä tiedot sivuliikkeen liiketoimintasuunnitelmasta, hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä sekä sisäisistä valvontamekanismeista, organisaattiorakenteesta ja sivuliikkeen toiminnasta vastuussa olevien henkilöiden nimet. Maksulaitoksen on ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä Finanssivalvonnalle merkittävät muutokset näissä tiedoissa.

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettun ilmoituksen vastaanottamisesta ilmoitettava sivuliikkeen perustamisesta asianomaisen valtion Finanssivalvontaa vastaavalle valvontaviranomaiselle ja liitettävä ilmoitukseen 1 momentissa tarkoitettut tiedot. Finanssivalvonnan on kieltäydyttävä tekemästä ilmoitusta, jos se havaitsee, ettei sivuliikkeen perustaminen täytä maksulaitoksen taloudellinen tilanne ja hallinto huomioon ottaen sivuliikkeen perustamiselle asetettuja edellytyksiä. Sivuliikettä ei saa perustaa, jos Finanssivalvonta kieltäytyy

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettun ilmoituksen vastaanottamisesta lähetettävä 1 momentissa tarkoitettut tiedot vastaanottavan Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle. Finanssivalvonnan on kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettut tiedot saatuaan arvioitava täyttääkö sivuliikkeen perustaminen maksulaitoksen taloudellinen tilanne ja hallinto huomioon ottaen sivuliikkeen perustamiselle asetettut edellytykset ja ilmoitettava päätöksensä vastaanottavan Euroopan talousalueeseen

Voimassa oleva laki

tekemästä ilmoitusta.

Ehdotus

kuuluvan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle ja maksulaitokselle. Jos Finanssivalvonnan päätös on kielteinen, sivuliikettä ei saa merkitä 16 §:ssä tarkoitettuun maksulaitosrekisteriin. Sivuliike ei saa aloittaa toimintaansa ennen kuin se on merkitty 16 §:ssä tarkoitettuun maksulaitosrekisteriin. Jos Finanssivalvonnan päätös eroaa vastaanottavan Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion viranomaisen arviosta, Finanssivalvonnan on ilmoitettava sille päätöksensä perusteet.

Maksulaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle päivämäärä, jolloin se alkaa tarjota maksupalveluita sivuliikkeen välityksellä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava tämä päivämäärä sivuliikkeen sijaintimaan toimivaltaiselle viranomaiselle.

Finanssivalvonnan on noudatettava maksupalveludirektiivin 28 ja 29 artiklan nojalla annettuja teknisiä sääntelystandardeja yhteistyössään ja tietojenvaihdossaan toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion toimivaltaisen viranomaisen kanssa.

42 a §

Sivuliikkeen säännösten vastainen toiminta

Jos vastaanottavan Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion toimivaltainen viranomainen ilmoittaa Finanssivalvonnalle, että sivuliikkeen välityksellä maksupalveluja tarjoava maksulaitos toimii säännösten tai määräysten vastaisesti, Finanssivalvonnan on arvioitava saamansa tiedot ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että säännösten tai määräysten vastainen toiminta lopetetaan. Finanssivalvonnan on ilmoitettava kyseisen valtion valvontaviranomaiselle ja tapauksen mukaan muiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden viranomaisille toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt. Toimenpiteestä ja sen perusteesta on ilmoitettava myös kyseiselle maksulaitokselle.

Voimassa oleva laki

43 §

Toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon sijoittautuneen asiamiehen käyttäminen

Jos maksulaitos aikoo käyttää asiamiestä, joka on sijoittautunut toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon, asiamieheen sovelletaan soveltuvien osin 42 §:n sivuliikettä koskevia säännöksiä.

45 §

Palvelujen tarjoaminen toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon

Maksulaitoksen, joka aikoo tarjota maksupalveluja toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion alueella perustamatta sivuliikettä, on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle, mitä palveluja se aikoo tarjota.

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettun valtion valvontaviranomaiselle maksulaitoksen nimi, osoite, organisaatorakenne, maksulaitoksen johtamisesta vastuussa olevien henkilöiden nimet sekä palvelut, joita maksulaitos aikoo tarjota.

Ehdotus

43 §

Toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon sijoittautuneen asiamiehen käyttäminen

Jos maksulaitos aikoo käyttää asiamiestä, joka on sijoittautunut toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon, *maksulaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle 24 §:n 3 ja 4 momentissa sekä 45 §:n 1 momentissa tarkoitettut tiedot*. Asiamieheen sovelletaan lisäksi, mitä 42 ja 42 a §:ssä säädetään sivuliikkeestä.

45 §

Palvelujen tarjoaminen toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon

Maksulaitoksen, joka aikoo tarjota maksupalveluja toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion alueella perustamatta sivuliikettä *tai käyttämättä asiamiestä*, on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle *maksulaitoksen nimi, osoite ja toimiluvan numero, missä Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa se aikoo toimia sekä mitä maksupalveluja se aikoo tarjota*. Maksulaitoksen on ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä Finanssivalvonnalle merkittävät muutokset näissä tiedoissa.

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettun ilmoituksen vastaanottamisesta lähetettävä 1 momentissa tarkoitettut tiedot vastaanottavan Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle. Finanssivalvonnan on kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettut tiedot saatuaan arvioitava täyttääkö palveluiden tarjonta tämän lain vaatimukset ja ilmoitettava päätöksensä vastaanottavan Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle ja maksulaitokselle. Jos Finanssivalvonnan päätös eroaa vastaanottavan Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion viranomaisen arviosta, Finanssivalvonnan on ilmoitettava sille päätöksensä perusteet.

Lisäksi sovelletaan 42 §:n 4 momenttia Finanssivalvonnan yhteistyöstä ja tietojenvai-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

48 a §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta maksulaitokselle, sähkörahayhteisölle tai ulkomaiselle maksulaitokselle määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän lain:

- 1) 10 § luoton myöntämisestä;
- 2) 19 § riskien hallinnasta ja toiminnan muusta järjestämisestä;
- 3) 26 § asiakasvarojen suojaamisesta ja säilyttämisestä;

- 4) 27 § vähimmäispääomasta;

5) 32 §:n 2 momentti kiellosta antaa maksupalvelun markkinoinnissa totuudenvastais- tai harhaanjohtavaa tietoa.

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ovat myös mainitun momentin 1—5 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset sekä maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 97/7/EY, 2002/65/EY, 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta ja direktiivin 97/5/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/64/EY sekä sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosten liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/110/EY perusteella annettujen Euroopan komission päätösten säännökset.

48 a §

Seuraamusmaksu

dosta toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion toimivaltaisen viranomaisen kanssa.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta maksulaitokselle, 7 b §:ssä tarkoitettulle henkilölle, sähkörahayhteisölle tai ulkomaiselle maksulaitokselle määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän lain:

- 1) 10 § luoton myöntämisestä;
- 2) 19 § riskien hallinnasta ja toiminnan muusta järjestämisestä;

3) 26 § asiakasvarojen suojaamisesta ja säilyttämisestä;

4) 26 a § maksutoimeksiantopalveluista johtuvien vastuiden kattamisesta;

5) 26 b § tilitietopalveluista johtuvien vastuiden kattamisesta;

- 6) 27 § vähimmäispääomasta;

7) 32 §:n 2 momentti kiellosta antaa maksupalvelun markkinoinnissa totuudenvastais- tai harhaanjohtavaa tietoa.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ovat myös mainitun momentin 1—7 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset sekä maksupalveludirektiivin ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosten liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/110/EY perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Oikeushenkilöön, joka tämän lain voimaan

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

tullessa tarjoaa maksupalveluja maksulaitos-toimiluvan nojalla, sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä 13 päivään heinäkuuta 2018. Siihen sovelletaan kuitenkin myös tämän lain 19 a ja 19 b §:ää. Oikeushenkilön on toimitettava Finanssivalvonnalle riittävät tiedot sen arvioimiseksi täyttääkö oikeushenkilö tämän lain vaatimukset. Finanssivalvonnan on tehtävä päätös toimiluvasta viimeistään 13 päivänä heinäkuuta 2018. Jos toimilupaa ei myönnetä, oikeushenkilön on lopetettava maksupalvelun tarjoaminen. Finanssivalvonta voi ilman eri toimenpiteitä myöntää toimiluvan, jos sillä on jo näyttö siitä, että toimiluvan myöntämiselle asetetut edellytykset täyttyvät. Jos Finanssivalvonta myöntää toimiluvan ilman eri toimenpiteitä, sen on ilmoitettava siitä etukäteen maksulaitokselle. Tässä momentissa säädettyä määräaikaa sovelletaan myös oikeushenkilön asiamieheen.

Luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön, joka on aloittanut tässä laissa tarkoitettujen maksupalveluiden tarjoamisen ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleen 7 §:n nojalla sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä 13 päivään tammikuuta 2019. Siihen sovelletaan kuitenkin myös tämän lain 19 a ja 19 b §:ää. Henkilön on toimitettava Finanssivalvonnalle riittävät tiedot sen arvioimiseksi täyttääkö henkilö tämän lain vaatimukset. Finanssivalvonnan on tehtävä päätös toimiluvasta tai siitä, täyttääkö henkilö 7 §:ssä tarkoitettuja edellytyksiä viimeistään 13 päivänä tammikuuta 2019. Jos toimilupaa ei myönnetä tai 7 §:ssä tarkoitettuja edellytyksiä eivät täyty, henkilön on lopetettava maksupalvelun tarjoaminen. Finanssivalvonta voi ilman eri toimenpiteitä päättää, että tämän lain 7 §:ssä tarkoitettuja edellytyksiä täyttyvät, jos sillä on siitä jo näyttö.

Finanssivalvonnan on merkittävä 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja päätöksiä 16 §:ssä tarkoitettuun maksulaitosrekisteriin ja ilmoitettava ne Euroopan pankkiviranomaiselle mainitussa pykälässä säädetyllä tavalla.

Maksulaitokseen, jolla on tämän lain voimaan tullessa toimilupa tarjota tämän lain voimaantullessa voimassa olleen lain 1 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitettua teknisellä apuvälineellä toteutettavaa maksupalvelua,

Voimassa oleva laki

Ehdotus

sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä 13 päivään tammikuuta 2020. Maksulaitoksen on toimitettava Finanssivalvonnalle riittävät tiedot siten, että Finanssivalvonta voi arvioida viimeistään 13 päivänä tammikuuta 2020 täyttääkö maksulaitos tämän lain 27 §:n 1 momentin 3 kohdan vähimmäispääomavaatimuksen sekä 29 §:n, 30 §:n 3 momentin, 31 §:n 2 momentin ja 31 a §:n omien varojen laskentaa ja määrää koskevat vaatimukset. Jos vaatimukset täyttyvät, maksulaitoksen toimilupa tarjota 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaista maksupalvelua jää voimaan.

Sähkörahayhteisöön, joka on aloittanut toimintansa ennen 13 päivää tammikuuta 2018, sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä 13 päivään heinäkuuta 2018. Sähkörahayhteisön on toimitettava Finanssivalvonnalle riittävät tiedot sen arvioimiseksi täyttääkö sähkörahayhteisö tämän lain vaatimukset. Finanssivalvonnan on tehtävä päätös toimiluvasta viimeistään 13 päivänä heinäkuuta 2018 ja merkittävä päätös 16 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin.

2.

Laki**ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain (298/2010) 1 §:n
 1 momentti, 2 §:n 3 kohta ja 3—6 § sekä
lisätään 2 §:ään uusi 4 kohta ja lakiin uusi 4 a § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

*Soveltamisala**Soveltamisala*

Tämä laki koskee ulkomaisen maksulaitoksen oikeutta liiketoimintana tarjota maksupalvelua Suomessa.

Tämä laki koskee ulkomaisen maksulaitoksen oikeutta liiketoimintana tarjota maksupalvelua Suomessa. *Mitä 4—6 §:ssä säädetään ulkomaisesta maksulaitoksesta, sovelletaan myös sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoiden liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/110/EY tarkoitettun sähköisen rahan liikkeeseenlaskijan asiamieheen ja sivuliikkeeseen liikkeeseenlaskijan luovuttaessa sähköistä rahaa Suomessa tällaisen henkilön välityksellä.*

2 §

2 §

*Määritelmät**Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *kotivaltiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota, jossa maksulaitos on saanut toimiluvan.

3) *kotivaltiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota, jossa maksulaitos on saanut toimiluvan;

4) ***Euroopan pankkiviranomaisella Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1093/2010***

HE 143/2017 vp

Voimassa oleva laki

3 §

Valvonta

Ulkomaisen maksulaitoksen Suomessa tapahtuvan toiminnan valvonnasta sekä Finanssivalvonnan oikeudesta antaa tietoja ulkomaiselle Finanssivalvontaa vastaavalle valvontaviranomaiselle säädetään Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008).

4 §

Sivuliikkeen aloittamisen edellytykset

Ulkomainen maksulaitos voi perustaa sivuliikkeen Suomeen yrityksen kotivaltion valvontaviranomaisen ilmoitettua sivuliikkeen perustamisesta Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on oltava riittävät tiedot maksulaitoksen nimestä ja osoitteesta, tarjottavista maksupalveluista, sivuliikkeen organisaatorakenteesta sekä sivuliikkeen toiminnasta vastuussa olevien henkilöiden nimet.

Ehdotus

tarkoitettua Euroopan pankkiviranomaista.

3 §

Valvonta

Ulkomaisen maksulaitoksen Suomessa tapahtuvan toiminnan valvonnasta sekä Finanssivalvonnan oikeudesta antaa tietoja ulkomaiselle Finanssivalvontaa vastaavalle valvontaviranomaiselle, *Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle* säädetään *tässä laissa*, Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008) ja maksulaitoslain 4 §:n 2 momentissa.

4 §

*Sivuliikkeen **tai asiamiehen** aloittamisen edellytykset*

Ulkomainen maksulaitos voi *tarjota maksupalveluita Suomessa sivuliikkeen tai asiamiehen välityksellä kun sivuliike tai asiamies on merkitty maksulaitoksen kotivaltion maksulaitosrekisteriin.*

*Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa saatuaan ilmoituksen maksulaitoksen kotivaltion toimivaltaiselta viranomaiselta maksupalveluiden tarjonnan aloittamisesta sivuliikkeen tai asiamiehen välityksellä arvioitava saamansa tiedot ja annettava kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille asianmukaiset tiedot tarjottavaksi aiotuista maksupalveluista. Finanssivalvonnan on noudatettava maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/2366, jäljempänä **maksupalveludirektiivi**, 28 ja 29 artiklan nojalla annettuja teknisiä sääntelystandardeja yhteistyössään ja tietojenvaihdossaan toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion toimivaltaisen viranomaisen kanssa.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 a §

Keskitetty yhteyshenkilö

Maksulaitosten ja sähkörahayhteisöiden, jotka olennaisesti tarjoavat maksupalvelua Suomeen sijoittautumisoikeuden nojalla, on nimettävä keskitetty yhteyshenkilö. Keskitetty yhteyshenkilö vastaa maksulaitoksen tai sähkörahayhteisön lukuun maksupalvelulain säännösten noudattamisen valvontaan liittyvästä yhteydenpidosta Finanssivalvontaan ja kuluttaja-asiamieheen. Maksupalveludirektiivin 29 artiklan nojalla annettavassa teknisessä sääntelystandardissa määritetään olosuhteet, joissa yhteyshenkilö on nimettävä ja yhteyshenkilön tehtävät.

5 §

Maksupalveluiden tarjoaminen sivuliikettä perustamatta

Ulkomaisella maksulaitoksella on oikeus harjoittaa toimintaa Suomessa myös perustamatta tytäryritystä tai sivuliikettä.

Ulkomainen maksulaitos voi aloittaa maksupalvelun tarjoamisen Suomessa, kun Finanssivalvonta on saanut maksulaitokselle toimiluvan myöntäneen valtion Finanssivalvontaa vastaavalta valvontaviranomaiselta ilmoituksen tarjottavista maksupalveluista ja tiedon siitä, miten maksulaitos aikoo tarjota maksupalvelua Suomessa, mikä on maksulaitoksen organisaatorakenne sekä mitkä ovat maksupalvelutoiminnasta vastuussa olevien henkilöiden nimet.

6 §

Sivuliikkeen toiminnan ja rajat ylittävän maksupalvelun tarjoamisen rajoittaminen ja kieltäminen

Jos ulkomainen maksulaitos jatkaa yrityksen kotivaltion Finanssivalvontaa vastaavan toimivaltaisen viranomaisen toimenpiteistä huolimatta säännösten tai määräysten vastaista toimintaa Suomessa, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin sellai-

5 §

Maksupalveluiden tarjoaminen sivuliikettä perustamatta

Ulkomaisella maksulaitoksella on oikeus harjoittaa toimintaa Suomessa myös perustamatta tytäryritystä tai sivuliikettä *taikka käyttämättä asiamiestä.*

Ulkomainen maksulaitos voi aloittaa maksupalvelun tarjoamisen Suomessa, kun *maksulaitoksen kotivaltion toimivaltainen viranomainen on hyväksynyt sen. Lisäksi toimintaan sovelletaan 4 § 2 momenttia.*

6 §

Ilmoitusvelvollisuus sivuliikkeen tai asiamiehen määräystenvastaisesta toiminnasta ja sen toiminnan rajoittaminen ja kieltäminen

Jos Finanssivalvonta havaitsee sivuliikkeen tai asiamiehen välityksellä maksupalveluja tarjoavan maksulaitoksen toimivan tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti, Finanssivalvonnan on ilmoitettava siitä viivytyksettä maksulai-

Voimassa oleva laki

sen toiminnan estämiseksi, joka vaarantaa maksupalvelun käyttäjien aseman tai maksujärjestelmien luotettavan toiminnan taikka josta aiheutuu rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen uhka. Tarvittaessa Finanssivalvonta voi estää uusien liiketoimien aloittamisen. Sivuliikkeen toiminnan ja maksupalvelun tarjoamisen kieltämiseen sovelletaan lisäksi, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 61 §:ssä säädetään.

Ehdotus

toksen kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Jos asian kiireellisyys vaatii, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin sellaisen toiminnan estämiseksi, joka voi vakavasti vaarantaa maksupalvelunkäyttäjien aseman. Tarvittaessa Finanssivalvonta voi estää uusien liiketoimien aloittamisen. Toimenpiteiden on oltava väliaikaisia ja tapauskohtaisia. Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimenpiteestä ja sen perusteesta maksulaitokselle. Finanssivalvonnan tulee ilmoittaa toimenpiteestä maksulaitoksen kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, tapauksen mukaan muiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden toimivaltaisille viranomaisille, Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle. Ilmoitus viranomaisille on tehtävä etukäteen, jos asian kiireellisyydestä ei muuta johdu, ja joka tapauksessa ilman aiheetonta viivytystä. Sivuliikkeen tai asiamiehen toiminnan ja maksupalvelun tarjoamisen kieltämiseen sovelletaan lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 61 §:ää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvun 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 9 luvun 16 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

9 luku

Riskien hallinta

16 §

Operatiivinen riski

Ehdotus

9 luku

Riskien hallinta

16 §

Operatiivinen riski

Lisäksi maksupalveluita tarjoavaan luottolaitokseen sovelletaan maksulaitoslain 19 a §:ää operatiivisten ja turvallisuusriskien hallinnasta ja 19 b §:ää poikkeamista ja petokista ilmoittamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki**Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 5 §:n 10 ja 23 kohta, 32 a §:n 1—3 momentti, 32 b §:n 2 momentti, 38 §:n 1 momentin 7 kohta ja 59 §, sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 10 ja 23 kohta laissa 170/2014, 32 a §:n 1 momentti laeissa 1442/2016 ja 352/2017, 32 a §:n 2 momentti laissa 352/2017, 32 a §:n 3 momentti laissa 752/2012, 32 b §:n 2 momentti laissa 611/2014, 38 §:n 1 momentin 7 kohta laissa 1055/2016 ja 59 § laissa 1493/2011, sekä
lisätään lakiin uusi 50 n § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

5 §

5 §

*Muut finanssimarkkinoilla toimivat**Muut finanssimarkkinoilla toimivat**Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan* tässä laissa:*Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan* tässä laissa:

10) sitä, joka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 10 §:n, arvosuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 8 §:n, sijoitusrahastolain 16 §:n, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 1 luvun 2 §:n, luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:n, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:n, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n nojalla on velvollinen tekemään Finanssivalvonnalle ilmoituksen osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ja luovutuksesta;

10) sitä, joka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 10 §:n, arvosuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 8 §:n, sijoitusrahastolain 16 §:n, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 1 luvun 2 §:n, luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:n, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:n, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n nojalla on velvollinen tekemään Finanssivalvonnalle ilmoituksen osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ja luovutuksesta;

23) maksulaitoslain 7 §:ssä tarkoitettua maksupalvelun tarjoajaa ja 7 a §:ssä tarkoitettua sähköisen rahan liikkeeseenlaskijaa;

23) maksulaitoslain 7 §:ssä tarkoitettua maksupalvelun tarjoajaa, 7 a §:ssä tarkoitettua sähköisen rahan liikkeeseenlaskijaa ja 7 b §:ssä tarkoitettua tilitietopalvelun tarjoajaa;

32 a §

32 a §

*Omistusosuuden hankinnan kieltäminen**Omistusosuuden hankinnan kieltäminen*

Finanssivalvonta voi saatuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:ssä, sijoitusra-

Finanssivalvonta voi saatuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:ssä, sijoitusra-

Voimassa oleva laki

hastolain 16 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 10 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen kieltää mainituissa lainkohdissa tarkoitettua omistussuuden hankkimisen luottolaitoksesta, sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä, vaihtoehtorahastojen hoitajasta, säilytysyhteisöstä, erityisestä säilytysyhteisöstä, vakuutusyhtiöstä sekä niiden omistusyhteisöistä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisöstä, sähkörahayhteisöstä, pörssistä, pörssin omistusyhteisöstä, arvopaperikeskuksesta, arvopaperikeskuksen omistusyhteisöstä, jos osuuden omistus vaarantaisi hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos hankinnan kohteena on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut sillä perusteella, että on perusteltua aihetta epäillä:

- 1) ilmoitusvelvollisen mainetta tai taloudellisen aseman riittävyttä;
- 2) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön johdon luotettavuuden tai sopivuuden taikka muiden toimilupaedellytysten vaarantumista hankinnan johdosta;
- 3) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön valvonnan ja siihen liittyvän viranomaisten tietojenvaihdon edellytysten vaarantumista hankinnan johdosta; tai
- 4) hankinnan liittymistä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.

Finanssivalvonta voi kieltää 1 momentissa tarkoitettua hankinnan myös, jos se ei ole saanut 32 b §:n 2 momentin mukaisen käsittelyajan kuluessa sanotussa momentissa tarkoitettuja lisätietoja taikka luottolaitostoinnasta annetun lain 42 §:n 6 momentissa, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:n 6 momentissa, sijoitusrahastolain 16 §:n 6 momentissa, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:n 5 momentissa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n 6 momentissa, maksulaitoslain 21 a §:n 6 momentissa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n 6 momentissa tarkoitettuja tietoja

Ehdotus

hastolain 16 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a *tai 21 c* §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 10 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen kieltää mainituissa lainkohdissa tarkoitettua omistussuuden hankkimisen luottolaitoksesta, sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä, vaihtoehtorahastojen hoitajalta, säilytysyhteisöstä, erityisestä säilytysyhteisöstä, vakuutusyhtiöstä sekä niiden omistusyhteisöistä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisöstä, sähkörahayhteisöstä, *maksulaitoksesta*, pörssistä, pörssin omistusyhteisöstä, arvopaperikeskuksesta tai arvopaperikeskuksen omistusyhteisöstä, jos osuuden omistus vaarantaisi hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos hankinnan kohteena on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut sillä perusteella, että on perusteltua aihetta epäillä:

- 1) ilmoitusvelvollisen mainetta tai taloudellisen aseman riittävyttä;
- 2) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön johdon luotettavuuden tai sopivuuden taikka muiden toimilupaedellytysten vaarantumista hankinnan johdosta;
- 3) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön valvonnan ja siihen liittyvän viranomaisten tietojenvaihdon edellytysten vaarantumista hankinnan johdosta; tai
- 4) hankinnan liittymistä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.

Finanssivalvonta voi kieltää 1 momentissa tarkoitettua hankinnan myös, jos se ei ole saanut 32 b §:n 2 momentin mukaisen käsittelyajan kuluessa sanotussa momentissa tarkoitettuja lisätietoja taikka luottolaitostoinnasta annetun lain 3 luvun 1 §:n 6 momentissa, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:n 6 momentissa, sijoitusrahastolain 16 §:n 6 momentissa, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:n 5 momentissa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n 6 momentissa, maksulaitoslain 21 a §:n 6 momentissa *tai 21 c §:ssä* tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n 6 momen-

Voimassa oleva laki

tai selvityksiä. Finanssivalvonta voi niin ikään kieltää 1 momentissa tarkoitetun hankinnan, jos se ei ole saanut kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 10 §:n 5 momentissa taikka EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tarkoitettuja selvityksiä kahden kuukauden kuluessa omistusosuuden hankintaa koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta. Finanssivalvonta voi lisäksi kieltää hankinnan, jos se ei ole saanut 32 b §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaadittavia selvityksiä 60 arkipäivän kuluessa siitä, kun se lähetti ilmoitusvelvolliselle tiedon puuttuvista selvityksistä.

Finanssivalvonta voi tehdessään tässä pykälässä tarkoitetun päätöksen asettaa samalla määräajan, jonka kuluessa ilmoitettu hankinta on toteutettava, uhalla, että Finanssivalvonta voi ryhtyä 32 c §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

32 b §

Omistusosuuden hankinnan kieltämisessä noudatettava menettely

Finanssivalvonnan on tehtävä 32 a §:ssä tarkoitettu päätös tai, jos EKP on asiassa toimivaltainen viranomainen, päätösesitys 60 arkipäivässä siitä, kun se on 1 momentissa tarkoitettulla tavalla vahvistanut saaneensa kaikki vaadittavat tiedot (*käsittelyaika*). Finanssivalvonta voi käsittelyaikana, kuitenkin viimeistään viidentenäkympmenentenä arkipäivänä käsittelyajan alkamisesta, kirjallisesti pyytää tarpeellisia yksilöityjä lisätietoja. Lisätietojen pyytäminen keskeyttää käsittelyajan siihen, kunnes pyydetyt lisätiedot on saatu, kuitenkin enintään 20 arkipäivän ajaksi tai, jos ilmoitusvelvollisen kotipaikka on Euroopan talousalueen ulkopuolella tai ilmoitusvelvollinen on muu kuin Euroopan talousalueella toimiluvan saanut luottolaitos, sijoituspalveluyritys, sähkörahayhteisö, vakuutusyhtiö tai rahastoyhtiö, enintään 50 arkipäivän ajaksi. Päätös käsittelyajan jatkamisesta on annettava viivytyksettä tiedoksi il-

Ehdotus

tissa tarkoitettuja tietoja tai selvityksiä. Finanssivalvonta voi niin ikään kieltää 1 momentissa tarkoitetun hankinnan, jos se ei ole saanut kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 10 §:n 5 momentissa taikka EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tarkoitettuja selvityksiä kahden kuukauden kuluessa omistusosuuden hankintaa koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta. Finanssivalvonta voi lisäksi kieltää hankinnan, jos se ei ole saanut 32 b §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaadittavia selvityksiä 60 arkipäivän kuluessa siitä, kun se lähetti ilmoitusvelvolliselle tiedon puuttuvista selvityksistä.

Finanssivalvonta voi tehdessään tässä pykälässä tarkoitetun päätöksen asettaa samalla määräajan, jonka kuluessa ilmoitettu hankinta on toteutettava, uhalla, että Finanssivalvonta voi ryhtyä 32 c §:ssä *tai maksulaitoksen omistusosuuden hankinnan osalta maksulaitoslain 21 d §:ssä* tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

32 b §

Omistusosuuden hankinnan kieltämisessä noudatettava menettely

Finanssivalvonnan on tehtävä 32 a §:ssä tarkoitettu päätös tai, jos EKP on asiassa toimivaltainen viranomainen, päätösesitys 60 arkipäivässä siitä, kun se on 1 momentissa tarkoitettulla tavalla vahvistanut saaneensa kaikki vaadittavat tiedot (*käsittelyaika*). Finanssivalvonta voi käsittelyaikana, kuitenkin viimeistään viidentenäkympmenentenä arkipäivänä käsittelyajan alkamisesta, kirjallisesti pyytää tarpeellisia yksilöityjä lisätietoja. Lisätietojen pyytäminen keskeyttää käsittelyajan siihen, kunnes pyydetyt lisätiedot on saatu, kuitenkin enintään 20 arkipäivän ajaksi tai, jos ilmoitusvelvollisen kotipaikka on Euroopan talousalueen ulkopuolella tai ilmoitusvelvollinen on muu kuin Euroopan talousalueella toimiluvan saanut luottolaitos, sijoituspalveluyritys, sähkörahayhteisö, vakuutusyhtiö tai rahastoyhtiö, enintään 30 arkipäivän ajaksi. Päätös käsittelyajan jatkamisesta on annettava viivytyksettä tiedoksi il-

HE 143/2017 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

moitusvelvolliselle.

moitusvelvolliselle.

38 §

38 §

Rikemaksu

Rikemaksu

Finanssivalvonta määrää rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

Finanssivalvonta määrää rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

7) laiminlyö tai rikkoo luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 a luvun 1 §:ssä tai maksulaitoslain 9 a §:ssä tarkoitetun tilinsiirtopalvelun tarjoamisvelvollisuuden taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 a luvun 3 §:ssä tarkoitetut vastaanottavan palveluntarjoajan velvollisuudet, 4 §:ssä tarkoitetut siirtävän palveluntarjoajan velvollisuudet tai 5 §:ssä tarkoitetut siirtävän palveluntarjoajan velvollisuudet;

7) laiminlyö tai rikkoo luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 a luvun 1 §:ssä tai maksulaitoslain 9 a §:ssä tarkoitetun tilinsiirtopalvelun tarjoamisvelvollisuuden, *maksulaitoslain 8 a §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitetun kuvauksen, ilmoituksen tai tarkastuslausunnon toittamisvelvollisuuden* taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 a luvun 3 §:ssä tarkoitetut vastaanottavan palveluntarjoajan velvollisuudet, *tai 4 tai 5 §:ssä tarkoitetut siirtävän palveluntarjoajan velvollisuudet*;

50 n §

Toiminta maksupalveludirektiivin mukaisena toimivaltaisena viranomaisena

*Finanssivalvonta toimii maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/2366, jäljempänä **maksupalveludirektiivi**, 22 artiklan mukaisena toimivaltaisena viranomaisena.*

Jos Finanssivalvonta saa Euroopan pankkiviranomaiselta tai Euroopan keskuspankilta maksupalveludirektiivin 96 artiklassa tarkoitetun ilmoituksen merkittävästä operatiivisesta tai turvallisuutta koskevasta poikkeamasta, Finanssivalvonnan tulee toteuttaa tarvittavat toimenpiteet suojellakseen rahojusjärjestelmän välitöntä turvallisuutta.

HE 143/2017 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

59 §

Ulkomaisen ETA-sivuliikkeen ja muun ulkomaisen ETA-valvottavan toimintaa koskevien ehtojen ilmoittaminen kotivaltion valvontaviranomaiselle

Finanssivalvonnan on ilmoitettava ulkomaiselle ETA-sivuliikkeelle tai jos kyseessä on ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö, sen valvonnasta vastaavalle viranomaiselle, kahden kuukauden kuluessa siitä, kun se on saanut sivuliikkeeltä tai ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta ilmoituksen ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toiminnan aloittamisesta Suomessa tai tällaisen toiminnan merkittävistä muutoksista, sivuliikkeen toimintaa ja valvonnan toteuttamista koskevat vaatimukset ja ne yleisen edun vaatimat ehdot, joita ulkomaisen ETA-valvottavan on Suomessa toimiessaan noudatettava. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen eikä ulkomaisen rahastoyhtiön sivuliikkeen perustamiseen Suomeen. Lisäeläke-toiminnan aloittamisesta Suomessa säädetään ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa.

59 §

Ulkomaisen ETA-sivuliikkeen ja muun ulkomaisen ETA-valvottavan toimintaa koskevien ehtojen ilmoittaminen kotivaltion valvontaviranomaiselle

Finanssivalvonnan on ilmoitettava ulkomaiselle ETA-sivuliikkeelle tai jos kyseessä on ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö, sen valvonnasta vastaavalle viranomaiselle, kahden kuukauden kuluessa siitä, kun se on saanut sivuliikkeeltä tai ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta ilmoituksen ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toiminnan aloittamisesta Suomessa tai tällaisen toiminnan merkittävistä muutoksista, sivuliikkeen toimintaa ja valvonnan toteuttamista koskevat vaatimukset ja ne yleisen edun vaatimat ehdot, joita ulkomaisen ETA-valvottavan on Suomessa toimiessaan noudatettava. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen, *ulkomaisen maksulaitoksen* eikä ulkomaisen rahastoyhtiön sivuliikkeen perustamiseen Suomeen. Lisäeläke-toiminnan aloittamisesta Suomessa säädetään ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki**Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 1 ja 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 1 §:n 1 momentin 3 kohta ja 6 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 6 §:n 1 momentti laissa 359/2017, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

*Maksuvelvollinen**Maksuvelvollinen*

Finanssivalvonnan valvontamaksun on velvollinen suorittamaan:

Finanssivalvonnan valvontamaksun on velvollinen suorittamaan:

3) maksulaitoslain (297/2010) 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettu;

3) maksulaitoslain (297/2010) 7 §:ssä tarkoitettu maksupalvelun tarjoaja, 7 a §:ssä tarkoitettu sähköisen rahan liikkeeseenlaskija ja 7 b §:ssä tarkoitettu tilietopalveluiden tarjoaja;

6 §

6 §

*Muun maksuvelvollisen perusmaksu**Muun maksuvelvollisen perusmaksu*

Muun kuin 4 §:ssä tarkoitetun maksuvelvollisen perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Muun kuin 4 §:ssä tarkoitetun maksuvelvollisen perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu arvopaperikeskus	278 200
luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta annetussa laissa (1199/2014) tarkoitettu vanha talletussuojarahasto	12 840
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu vakuusrahasto	2 140
maksulaitoslain 7, 7 a ja 7 b §:ssä tarkoitettuja palveluja tarjoava oikeushenkilö	1 070
maksulaitoslain 7, 7 a ja 7 b §:ssä tarkoitettuja palveluja tarjoava luonnollinen henkilö	214
sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoittajien korvausrahasto	3 210
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukaisesti rekisteröitymisvel-	1 070

HE 143/2017 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

vollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole rahastoyhtiön toimilupaa	
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 10 luvun 2 §:n 3 momentin mukaisella poikkeusluvalla toimiva	2 140
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu säilytisyhteisö	3 210
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu säilytisyhteisö	3 210
yhteisö, joka on sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukainen säilytisyhteisö	5 350
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu erityinen säilytisyhteisö	2 140
talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö	6 420
luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettun ryhmittymän omistusyhteisö	10 700
pörssin ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisö	10 700
sijoituspalveluyrityksen ja vakuutusyhdistyksen omistusyhteisö	1 070
vakuutusedustuksesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutusmeklari	1 070 Perusmaksua korotetaan 193 euroa jokaista vakuutusmeklariyrityksen tai yksityisen elinkeinonharjoittajan palveluksessa olevaa valvontamaksun määräämisvuotta edeltävän vuoden päättyessä rekisteröityä vakuutusmeklaria kohden.
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu tilinhoitaja	6 420
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu keskusvastapuoli	160 500
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu selvitysosapuoli	12 840
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu selvitysrahasto ja 6 luvun 9 §:ssä tarkoitettu kirjausrahasto	2 140
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen	16 585

HE 143/2017 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

liikkeeseenlaskija	Perusmaksua korotetaan 17 120 euroa, jos osakkeelle on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitetut likvidit markkinat.
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	13 375
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija, jos kysymyksessä on tämän lain 4 §:ssä tarkoitettu maksuvelvollinen tai jos liikkeeseenlaskijan kotipaikka ei ole Suomessa	11 235 Perusmaksua korotetaan 11 770 euroa, jos osakkeelle on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettut likvidit markkinat.
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	3 210
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema muu arvopaperi kuin osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	3 210
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	4 280
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	1 070
asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 6 §:n mukaisesti rekisteröity suomalainen luotonvälittäjä, joka ei toimi minäkään luotonantajan asiamiehenä	1 200
Eläketurvakeskus	10 700
liikennevahinkolautakunta ja potilasvahinkolautakunta	1 070

HE 143/2017 vp*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 26 kohdassa tarkoitettu toimintayksikkö	19 260
ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitettun ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön sivuliike	1 070
eläkesäätiölaissa ja vakuutuskassalaissa tarkoitettu sellainen ulkomainen ETA-lisäeläkelaitos, jolla on Suomessa sivuliike	1 070
kolmannen maan luottolaitoksen edustusto	1 070
vakuutusedustuksesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutusedustaja, joka on rekisteröity muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa ja jolla on Suomessa sivuliike	321
markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu finanssialalla toimiva vastapuoli, 9 kohdassa tarkoitettu finanssialan ulkopuolinen vastapuoli ja 10 kohdassa tarkoitettu eläkejärjestelmä, jonka kotivaltio on Suomessa	10 700
asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu ulkomainen luotonvälittäjä, jolla on Suomessa sivuliike	400
joukkorahoituslaissa tarkoitettu joukkorahoituksen välittäjä	2 140
joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa tarkoitettu rekisteröity edustaja	2 140

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____
kuuta _____
20 _____

6.

Laki**sijoituspalvelulain 6 luvun 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 2 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 811/2015, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

6 luku

6 luku

Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

2 §

2 §

*Talouden vakaus ja sen valvonta**Talouden vakaus ja sen valvonta*

Sijoituspalveluyrityksen taloudellisiin toimintaedellytyksiin, taloudellisen aseman valvontaan sekä niitä koskevien poikkeuslupien antamiseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 9—11 lukua. Poiketen mainitun lain 10 luvun 2 §:ssä säädetystä, sijoituspalveluyrityksellä on aina oltava omia varoja vähintään tämän luvun 1 §:ssä säädetty määrä. Sijoituspalveluyritykseen, johon sovelletaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annettua lakia (1194/2014), sovelletaan lisäksi luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a lukua.

Sijoituspalveluyrityksen taloudellisiin toimintaedellytyksiin, taloudellisen aseman valvontaan sekä niitä koskevien poikkeuslupien antamiseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun 15 §:ää ja 9, 9 a, 10 ja 11 lukua. Poiketen siitä, mitä mainitun lain 10 luvun 2 §:ssä säädetään, sijoituspalveluyrityksellä on aina oltava omia varoja vähintään tämän luvun 1 §:ssä säädetty määrä. Sijoituspalveluyritykseen, johon sovelletaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annettua lakia (1194/2014), sovelletaan lisäksi luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a lukua.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
 20 .

Valtiovarainministeriön asetus

maksulaitoksen toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaisesti säädetään maksulaitoslain (297/2010) 11 §:n 1 momentin ja 44 §:n 2 momentin nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään hakemukseen liitettävistä selvityksistä haettaessa maksulaitoslain (297/2010) 11 §:n 1 momentissa tarkoitettua maksulaitoksen toimilupaa tai mainitun lain 44 §:n 1 momentissa tarkoitettua lupaa perustaa sivuliike valtioon, joka ei kuulu Euroopan talousalueeseen.

Maksulaitoslain 7 b §:ssä tarkoitettuun tilitietopalveluiden tarjoajaan sovelletaan tämän asetuksen 2 §:n 1 momenttia ja 2 momentin 1 ja 3 kohtaa, 3 ja 6 §:ää, 7 §:n 1 ja 3 momenttia ja 10 §:ää, 12 §:ää maksunvälitysjärjestelmiin liittymisen osalta, 14 §:ää sen 1 momentin 10 kohtaa lukuun ottamatta, 15 §:ää toimintojen ulkoistamisen osalta sekä 17 §:ää.

2 §

Selvitys hakijasta

Kirjallisesta lupahakemuksesta on käytävä ilmi toimilupaa hakevan maksulaitoksen täydellinen toiminimi, käytettävät aputoiminimet, posti- ja käyntiosoite sekä kotipaikka.

Hakemukseen on liitettävä:

- 1) jäljennös hakijan voimassa olevasta yhtiöjärjestyksestä, säännöistä tai yhtiösopimuksesta;
- 2) ote tai jäljennös yhtiökokouksen, osuuskunnan kokouksen tai yhtiömiesten päätöksestä mahdollisine liitteineen, joilla yhtiöjärjestys, säännöt tai yhtiösopimus on tarvittaessa päätetty muuttaa vastaamaan maksulaitoksen yhtiöjärjestyksen, sääntöjen tai yhtiösopimuksen edellytyksiä ja josta ilmenee yhteisön aikomus hakea maksulaitoksen toimilupaa;
- 3) yhteisön kaupparekisteriote.

Perustettavan maksulaitoksen lupahakemukseen on liitettävä mahdollisine liitteineen:

- 1) ote tai jäljennös maksulaitoksen perustamista koskevasta päätöksestä, jos perustajana on oikeushenkilö;
- 2) kunkin perustajan kaupparekisteriote, jos perustaja on oikeushenkilö, tai selvitys kustakin perustajasta, jos perustaja on luonnollinen henkilö;
- 3) jäljennös perustamiskirjasta tai yhtiösopimuksesta;
- 4) jäljennös mahdollisesta perustamiskokouksen pöytäkirjasta.

Kombinaatiosulautumisessa tai jakautumisessa perustettavan maksulaitoksen toimilupahakemukseen on liitettävä sulautumissuunnitelma tai jakautumissuunnitelma.

3 §

Harjoitettava toiminta

Hakemuksessa on lueteltava ja kuvattava ne maksulaitoslain 1 §:ssä tarkoitettut maksupalvelut, joita maksulaitos aikoo tarjota. Hakemuksessa on myös lueteltava ja kuvattava maksulai-

HE 143/2017 vp

toslain 9 §:n 1 momentissa tarkoitetut palvelut, joita maksulaitos aikoo tarjota, ja pykälän 2 momentissa tarkoitettu muu liiketoiminta, jota maksulaitoksen on tarkoitus harjoittaa.

4 §

Vähimmäispääoma

Jos maksulaitokselta edellytetty maksulaitoslain 27 §:ssä tarkoitettu osakepääoma, osuuspääoma, peruspääoma tai yhtiöpanos on toimilupaa haettaessa kokonaan maksettu, toimilupa-hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, että maksettu määrä on yhteisön omistuksessa ja hallinnassa. Hakemukseen on myös liitettävä yhteisön tilintarkastajien allekirjoittama todistus siitä, että vähimmäispääoman maksua koskevia säännöksiä on noudatettu.

Jos maksulaitoksen vähimmäispääomaa ei ole toimilupaa haettaessa maksettu, hakemukseen on liitettävä selvitys vähimmäispääoman maksamista koskevista sitoumuksista. Selvityksen tulee sisältää yhteisön perustamiskirja, yhtiösopimus tai merkintälista, johon osakkeet tai osuudet on merkitty, sekä tiedot merkitsijöistä ja näiden merkinnöistä. Hakemukseen on lisäksi liitettävä jäljennös kunkin merkitsijänä olevan oikeushenkilön vähimmäispääoman merkitsemistä koskevasta päätöksestä sekä merkitsijän kaupparekisteriote.

Jos vähimmäispääomaa on merkitty oikeuksin tai velvollisuuksin panna yhteisöön osaketta tai osuutta vastaan muuta omaisuutta kuin rahaa taikka vähimmäispääoma on kokonaan tai osaksi maksettu muuna kuin rahana, hakemukseen on liitettävä osakeyhtiölain (624/2006) 2 luvun 8 §:n 4 momentissa tarkoitettu lausunto.

5 §

Selvitys perustajista sekä tärkeimmistä osakkeenomistajista ja osakkeenomistajien omistusosuuksista

Hakemuksesta on käytävä ilmi maksulaitoksen perustajat ja sellaiset omistajat, joiden omistusosuus maksulaitoksesta tai sen äänioikeuksista suoraan tai välillisesti on vähintään yksi kymmenesosa tai kun omistuksen tai äänioikeuden nojalla on mahdollista vaikuttaa huomattavasti kyseisen yrityksen johtamiseen. Hakemuksesta on käytävä ilmi kunkin omistajan omistusosuuden suuruus maksulaitoksen osake-, osuus- tai peruspääomasta, yhtiöpanoksesta tai äänivallasta sekä perustajien ja omistajien henkilö- ja yhteystiedot. Hakemukseen on liitettävä myös selvitys sellaisista sopimuksista tai muista järjestelyistä, jotka johtavat tai saattavat johtaa tässä momentissa tarkoitetun omistusosuuden syntymiseen. Jos perustaja tai omistaja on oikeushenkilö, hakemukseen on liitettävä sanotun oikeushenkilön kaupparekisteriote tai muu vastaava selvitys.

Hakemukseen on liitettävä selvitys 1 momentissa tarkoitetun perustajan ja omistajan taloudellisesta asemasta. Jos perustaja tai omistaja on oikeushenkilö, hakemukseen on liitettävä tilinpäätöstiedot ja, jos perustaja tai omistaja on konsernin osa, konsernitilinpäätöstiedot liitettävien kolmelta viimeiseltä tilikaudelta. Jos viimeisin tilinpäätös on laadittu aiemmin kuin kuusi kuukautta ennen hakemuksen jättämistä, hakemukseen on liitettävä yhteisön hallituksen päiväämä ja allekirjoittama selvitys tilinpäätöksen laatimisen jälkeen sattuneista yhteisön taloudelliseen asemaan olennaisesti vaikuttaneista tapahtumista sekä yhteisön hakemushetken taloudellisesta tilanteesta ja tuloksesta.

6 §

Maksulaitoksen johto

Hakemukseen on liitettävä otteet tai jäljennökset tarpeellisista yhtiökokouksen, osuuskunnan kokouksen, yhtiömiesten kokouksen ja hallituksen kokouksen pöytäkirjoista taikka muista yhtiön ulkopuolisen tahon laatimista asiakirjoista, joista ilmenevät maksulaitokselle valitut hallituksen varsinaiset ja varajäsenet, yhtiölle valittu toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä muu ylimpään johtoon kuuluva henkilö.

Jos maksulaitos aikoo harjoittaa maksulaitoslain 9 §:n 2 momentissa tarkoitettua muuta liiketoimintaa, hakemukseen on liitettävä 1 momentissa tarkoitettut tiedot myös henkilöistä, jotka vastaavat maksupalveluiden tarjoamisesta.

7 §

Sopivuus- ja luotettavuusselvitys

Maksulaitoksen hallituksen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä muun ylimpään johtoon kuuluvan henkilön sopivuuden ja luotettavuuden selvittämiseksi hakemukseen on liitettävä näistä henkilöistä seuraavat tiedot:

1) ansioluettelo, josta ilmenevät henkilön syntymäaika ja -paikka, koulutus, asema maksulaitoksessa ja mahdolliset aikaisemmat tehtävät maksulaitosalalla, aikaisempi työkokemus sekä osallistuminen merkittäviin koulutusohjelmiin tai ammatillisiin kursseihin;

2) ote liiketoimintakieltorekisteristä;

3) todistus siitä, että henkilö hallitsee itseään ja omaisuuttaan;

4) selvitys mahdollisista rekisteröidyistä maksuhäiriöistä ja ulosotossa olevista saatavista;

5) omakätisesti allekirjoitettu kirjallinen vakuutus hyvämaineisuudesta, jonka tulee sisältää maksulaitoksen nimi, henkilön täydellinen nimi ja mahdolliset aikaisemmat nimet, syntymäaika ja -paikka sekä vakuutus siitä, ettei henkilö ole saanut huomautusta tehtävänsä asetetulta valvontaelimeltä, taikka selvitys rikkomuksesta, josta on aiheutunut edellä mainittu seuraamus;

6) selvitys mahdollisesta muusta sellaisesta seikasta, jota henkilö pitää olennaisena arvioitaessa tämän sopivuutta ja luotettavuutta.

Maksulaitoksen omistajana olevan yhteisön hallituksen jäsenistä ja varajäsenistä, toimitusjohtajasta ja toimitusjohtajan sijaisesta sekä muusta ylimpään johtoon kuuluvasta henkilöstä on hakemukseen liitettävä 1 momentissa tarkoitettu sopivuus- ja luotettavuusselvitys, jos yhteisön suora tai välillinen omistusosuus maksulaitoksesta tai sen äänioikeuksista on vähintään yksi kymmenesosa, tai jos omistusosuuden tai äänivallan nojalla on mahdollista vaikuttaa huomattavasti kyseisen yrityksen johtamiseen. Jos joku muu kuin edellä tarkoitettu taho käyttää omistajana olevassa yhteisössä tosiasiallista määräysvaltaa, tästä on annettava vastaava selvitys. Lisäksi vastaava selvitys on annettava omistajana olevasta luonnollisesta henkilöstä, jos tämän suora tai välillinen omistusosuus maksulaitoksesta tai sen äänioikeuksista on vähintään yksi kymmenesosa tai jos omistusosuuden tai äänivallan nojalla on mahdollista vaikuttaa huomattavasti kyseisen yrityksen johtamiseen.

Jos Finanssivalvonnalla ei ole oikeutta saada maksulaitoslain 25 §:n 3 momentissa tarkoitettua asian selvittämiseksi toisesta valtiosta rikosrekisterin otetta, hakemukseen on liitettävä rikosrekisterilaissa (770/1993) tarkoitettua rikosrekisterin otetta vastaava viranomaisen tai muun rekisterinpitäjän antama rekisterin ote tai todistus.

8 §

Selvitys maksulaitoksen sidonnaisuudesta

Hakemukseen on liitettävä selvitys maksulaitoslain 21 §:ssä tarkoitettusta maksulaitoksen merkittävästä sidonnaisuudesta. Hakemukseen on lisäksi liitettävä selvitys sopimuksista tai muista järjestelyistä, jotka johtavat tai saattavat johtaa edellä mainitussa lainkohdassa tarkoitettua maksulaitoksen sidonnaisuuden syntymiseen.

9 §

Maksulaitoksen tilintarkastajat

Hakemuksesta on käytävä ilmi maksulaitoksen tilintarkastajien nimet. Hakemukseen on liitettävä ote tai jäljennös yhtiön tilintarkastajien valitsemista koskevasta yhtiökokouksen tai perustamiskokouksen pöytäkirjasta.

10 §

Taloudelliset toimintaedellytykset

Maksulaitoksen taloudellisten toimintaedellytysten arvioimiseksi toimilupahakemukseen on liitettävä toimintasuunnitelma, jonka tulee sisältää:

1) liiketoimintasuunnitelma ja kuvaus toiminnalle asetetuista tavoitteista seuraavalle kolmelle vuodelle, joista käy ilmi aiottu liiketoiminta, tarjottavat palvelut, arvioitu markkinaosuus, asiakaskunta, riskialuekohtaiset riskinottotasot, henkilöstö ja palkitsemisjärjestelmät;

2) kannattavuusarviot ja -tavoitteet sekä tulos- ja tase-ennusteet ja niiden perusteet seuraavalle kolmelle vuodelle;

3) arvio omien varojen riittävydestä seuraavalle kolmelle vuodelle ja suunnitelma riittävän vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden varmistamiseksi;

4) selvitys pääoman saatavuudesta (*pääomasuunnitelma*), laskelmat pääomavaatimusten täyttymisestä ja kuvaus vakavaraisuuden hallinnan järjestämisestä.

Liiketoimintasuunnitelman tulee sisältää selvitys ulkoistettavista sekä asiamiehen välityksellä harjoitettaviksi aiotuista toiminnoista. Hakemuksesta on käytävä ilmi ulkoistettavia toimintoja hoitavien sekä asiamiesten nimet ja yhteystiedot.

Jos hakijalla on aiempaa liiketoimintaa, hakemukseen on liitettävä tilinpäätöstiedot ja, jos hakija on konsernin osa, konsernitalinpäätöstiedot liitteineen viideltä viimeiseltä tilikaudelta. Jos viimeisin tilinpäätös on laadittu aiemmin kuin kuusi kuukautta ennen hakemuksen jättämistä, hakemukseen on liitettävä yhtiön hallituksen päiväämä ja allekirjoittama selvitys tilinpäätöksen laatimisen jälkeen sattuneista yhtiön taloudelliseen asemaan olennaisesti vaikuttaneista tapahtumista sekä yhtiön hakemushetken taloudellisesta tilanteesta ja tuloksesta.

11 §

Varojen vastaanottaminen yleisöltä

Liiketoimintasuunnitelmasta on käytävä ilmi suunniteltu varojen vastaanottaminen yleisöltä sekä toiminnan sisältö ja laajuus. Hakemukseen liitettävistä selvityksistä tulee myös käydä ilmi suunniteltu tilijärjestelmä sekä se, miten varojen siirto ja nosto tililtä tapahtuu sekä luonnokset asiakkaan kanssa solmittavien tilisopimusten yleisiksi ehdoiksi. Hakemukseen on lisäksi liitettävä selvitys varojen vastaanottamiseen yleisöltä liittyvien riskien hallinnasta ja seurannasta.

HE 143/2017 vp

12 §

Maksujenvälitys

Hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, miten maksulaitoksen omia ja sen asiakkaiden maksuja välitetään sekä siitä, mihin maksujen välitysjärjestelmiin maksulaitos aikoo liittyä ja miten se käytännössä tapahtuu. Lisäksi on esitettävä selvitys maksujenvälitykseen liittyvistä riskeistä ja niiden hallinnan järjestämisestä sekä selvitys maksujenvälityksen jatkuvuuden varmistamisesta häiriötilanteissa.

13 §

Asiakasvarojen suojaamien

Hakemukseen on liitettävä selvitys asiakasvarojen suojaamisessa käytettävistä menetelmistä, jos maksulaitos maksulaitoslain 26 §:n nojalla on velvollinen suojaamaan asiakasvarat.

14 §

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Hakemukseen on liitettävä kuvaus:

1) maksulaitoksen organisaatiosta, asiamiesten tai sivukonttoreiden käytöstä ja niihin kohdistuvista vähintään vuosittaisista tarkastuksista sekä ulkoistamisjärjestelyistä, tehtävien ja vastuiden jaosta sekä päätöksentekojärjestelmästä ja selvitys palkattavan henkilöstön määrästä sekä henkilöstölle asetettavista ammatillisista vaatimuksista;

2) sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja liiketoiminnasta riippumattoman riskienhallinnan arvioinnin järjestämisestä;

3) sisäisen tarkastuksen järjestämisestä;

4) toimintojen laillisuuden ja sisäisten menettelytapojen noudattamisen valvonnan järjestämisestä;

5) riittävän tiedonkulun sekä riskienhallinnan ja muun sisäisen valvonnan turvaamisesta ulkoistettavien ja asiamiehen välityksellä harjoitettavien toimintojen osalta;

6) riski-, tulos- ja muusta raportoinnista johdolle;

7) asiakirjojen säilytystavoista;

8) operatiivisen tai turvallisuutta koskevan poikkeaman ja siihen liittyvien asiakasvalitusten valvonta-, käsittely- ja seurantajärjestelmistä sekä näiden raportointijärjestelmästä;

9) prosessista, jota käytetään arkaluonteisten maksutietojen rekisteröintiä, valvontaa ja seurantaan sekä niihin pääsyn rajoittamiseen;

10) periaatteista ja määritelmistä, joita käytetään suorituskyvyn, maksutapahtumien ja petoksien tilastointiin.

Hakemukseen on lisäksi liitettävä maksulaitoksessa sovellettavat sisäiset toimintaohjeet.

Hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, miten maksulaitos on varautunut toiminnan jatkumiseen häiriötilanteissa. Hakemukseen on lisäksi liitettävä maksulaitoksen keskeisten toimintojen jatkuvuussuunnitelmat sekä kuvaus jatkuvuussuunnitelmien säännöllisestä testauksesta ja päivityksestä.

Hakemukseen on liitettävä turvapolitiikka-asiakirja, johon sisältyy maksupalveluiden yksityiskohtainen riskiarviointi ja kuvaus turvavalvonta- ja hallintatoimenpiteistä, joiden tarkoituksena on suojata maksupalveluiden käyttäjiä.

15 §

Tietojärjestelmät ja tietoturvallisuus

Hakemukseen on liitettävä kuvaus maksulaitoksen tietojärjestelmistä, tietohallintostrategiasista ja tietohallinto-organisaatiosta. Hakemuksessa tulee kuvata myös ulkoistettavat tietotekniikkapalvelut.

Hakemukseen on liitettävä kuvaus maksulaitoksen tietoturvaluusorganisaatiosta ja eri yksiköiden tietoturvaluusvastuista, tietoturvaluusperiaatteista ja tietoturvaluuteen liittyvien riskien hallinnasta sekä siitä, miten maksulaitoksen omaa tietoturvaluutta arvioidaan. Hakemukseen on lisäksi liitettävä maksulaitoksen tietoturvaluuteen liittyvät keskeiset ohjeet.

16 §

Asiakkaan tunnistamis- ja tuntemisjärjestelmä sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskienhallinta

Hakemukseen on liitettävä selvitys ja johdon hyväksymät sisäiset ohjeet asiakkaan tunnistamis- ja tuntemisjärjestelmästä ja siitä, miten varmistetaan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämiseksi annettuihin säännöksiin ja määräyksiin sisältyvän selonotto- ja ilmoitusvelvollisuuden noudattamisesta. Hakemukseen on lisäksi liitettävä selvitys rahanpesun ja terrorismin rahoittamista koskevista riskienhallintamenetelmistä sekä asiakassuhteiden ja liiketoimien jatkuvasta seurannasta. Hakemukseen on sisällytettävä myös selvitys tunnistamisasiakirjojen säilyttämisestä, vastuuhenkilöistä ja henkilökunnan koulutusohjelmasta.

17 §

Kirjanpito- ja tilinpäätösjärjestelmä

Hakemukseen on liitettävä selvitys maksulaitoksen kirjanpitojärjestelmästä ja käytettävistä kirjanpitoakirjoista sekä tositelajeista ja niiden säilytystavoista.

Hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, mitä kirjanpito- ja tilinpäätössäännöstä maksulaitos soveltaa. Hakemukseen on liitettävä myös kuvaus siitä, miten maksulaitoslain 28 a §:ssä tarkoitettut liiketapahtumat merkitään kirjanpitoon erillään maksulaitoksen muista liiketapahtumista.

18 §

Euroopan talousalueen ulkopuoliseen valtioon perustettavan sivukonttorin lupahakemukseen liitettävät tiedot

Suomessa toimiluvan saaneen maksulaitoksen on liitettävä sivukonttorin perustamista Euroopan talousalueen ulkopuoliseen valtioon koskevaan lupahakemukseen:

- 1) jäljennös maksulaitoksen toimivaltaisen elimen päätöksestä perustaa sivukonttori toiseen valtioon;
- 2) sijaintivaltion asianomaisen viranomaisen lupa sivukonttorin perustamiseen, jos tällainen lupa vaaditaan kyseisessä valtiossa;
- 3) selvitys kyseessä olevan valtion maksulaitoksen toimintaa ja valvontaa koskevasta lainsäädännöstä;
- 4) selvitys Finanssivalvonnan valvonta- ja tietojensaantioikeuksista sivukonttorissa;
- 5) selvitys sijaintivaltion valvontaviranomaisen valvontaoikeuksista sivukonttorissa;

HE 143/2017 vp

- 6) sivukonttorin liiketoimintasuunnitelma;
- 7) selvitys sivukonttorin organisaatorakenteesta;
- 8) selvitys sivukonttorin johdosta ja 7 §:ssä tarkoitettu sopivuus- ja luotettavuus selvitys sivukonttorin johdosta;
- 9) selvitys siitä, miten maksulaitoksen sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetään sivukonttorissa;
- 10) selvitys raportoinnista sivukonttorista pääkonttoriin.

19 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä asetuksella kumotaan maksulaitoksen toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä annettu valtiovarainministeriön asetus (554/2011).

Helsingissä päivänä kuuta 20

[]ministeri []

Finanssineuvos Risto Koponen

Valtiovarainministeriön asetus

maksulaitoksen omien varojen laskemisessa käytettävistä menetelmistä

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaisesti säädetään maksulaitoslain (297/2010) 31 a §:n nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään maksulaitoksen omien varojen laskemisessa käytettävistä menetelmistä.

2 §

Maksutapahtumasidonnainen menetelmä

Maksulaitoslain (297/2010) 29 §:n 3 momentissa tarkoitetun maksutapahtumasidonnaisen menetelmän mukainen omien varojen määrä lasketaan tässä pykälässä säädetyllä tavalla.

Maksulaitoksen omien varojen määrän on oltava vähintään yhtä suuri kuin 3 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettujen erien summa kerrottuna 4 §:ssä tarkoitetulla porrastuskertoimella.

Summa, josta maksulaitoksen omien varojen määrä lasketaan toteutettujen maksutapahtumien määrän perusteella, lasketaan seuraavasti:

- 1) 4,0 prosenttia toteutettujen maksutapahtumien määrästä viiteen miljoonaan euroon asti;
- 2) 2,5 prosenttia siitä toteutettujen maksutapahtumien määrästä, joka ylittää viisi miljoonaa euroa, muttei ylitä 10 miljoonaa euroa;
- 3) 1 prosentti siitä toteutettujen maksutapahtumien määrästä, joka ylittää 10 miljoonaa euroa, muttei ylitä 100 miljoonaa euroa;
- 4) 0,5 prosenttia siitä toteutettujen maksutapahtumien määrästä, joka ylittää 100 miljoonaa euroa, muttei ylitä 250 miljoonaa euroa; sekä
- 5) 0,25 prosenttia siitä toteutettujen maksutapahtumien määrästä, joka ylittää 250 miljoonaa euroa.

Toteutettujen maksutapahtumien määrällä tarkoitetaan 3 momentissa yhtä kahdestoistaosaa maksulaitoksen arviota edeltävänä vuonna toteuttamien maksutapahtumien kokonaismäärästä.

3 §

Summamenetelmä

Laskettaessa maksulaitoksen omien varojen määrää summamenetelmää käyttäen kukin maksulaitoslain 29 §:n 4 momentissa tarkoitettu tekijä sisällytetään summaan positiivisena tai negatiivisena lukuna. Satunnaisia tuottoja ei oteta huomioon summaa laskettaessa. Kulut, jotka aiheutuvat ulkoistamisen perusteella kolmansien tarjoamista palveluista, saadaan vähentää summasta silloin, kun kulut maksetaan yritykselle, joka kuuluu maksulaitoslain mukaisen valvonnan piiriin.

Maksulaitoksen omien varojen määrän on oltava vähintään yhtä suuri kuin määrä, joka saadaan kertomalla maksulaitoslain 29 §:n 4 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu summa 3 momentissa tarkoitettulla kertoimella ja näin saatu tulos 4 §:ssä tarkoitettulla porrastuskertoimella.

Summamenetelmässä käytettävä kerroin määräytyy seuraavasti:

- 1) 10 prosenttia summan määrästä 2,5 miljoonaan euroon asti,

HE 143/2017 vp

- 2) 8 prosenttia siitä summan määrästä, joka ylittää 2,5 miljoonaa euroa, muttei ylitä viittä miljoonaa euroa;
- 3) 6 prosenttia siitä summan määrästä, joka ylittää viisi miljoonaa euroa, muttei ylitä 25 miljoonaa euroa;
- 4) 3 prosenttia siitä summan määrästä, joka ylittää 25 miljoonaa euroa, muttei ylitä 50 miljoonaa euroa; sekä
- 5) 1,5 prosenttia siitä summan määrästä, joka ylittää 50 miljoonaa euroa.

4 §

Porrastuskerroin

Edellä 2 §:n 2 momentissa ja 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu porrastuskerroin on:

- 1) 0,5, jos maksulaitos tarjoaa yksinomaan rahanvälitystä;
- 2) 1,0, jos maksulaitos tarjoaa maksulaitoslain 1 §:n 2 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettua maksupalvelua.

5 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä asetuksella kumotaan maksulaitoksen omien varojen laskemisessa käytettävistä menetelmistä annettu valtiovarainministeriön asetus (555/2011).

Helsingissä päivänä kuuta 20

[]ministeri []

Finanssineuvos Risto Koponen